

הישיבה הארבע-מאות-וארבע-עשרה של הכנסת התשיעית

יום רביעי, כ"ג בשבט התשמ"א (28 בינואר 1981)

ירושלים, הכנסת, שעה 11:01

א. שאלות ותשובות

5. הגרעון לא יכולה להתקיים אלא, כך מקווים ברשות השדיר, מחסכון בהוצאות, בהתאם לנאמר בתשובה על שאלה 7.

6. הקושי בחישוב מדויק של הוצאות והכנסות בכל-כלה אינפלאציביות.

7. הרשות פועלת לצמצום הוצאותיה בשעות נוספות ובהוצאות אחרות כדי להקטין את הגרעון הצפוי, שהוא כ-2% תקציבית.

7361. תשדירי השירות בנשוא אגרת הטלוויזיה

חברת-הכנסת א. הרלין שאלה את שר החינוך והתרבות ביום כ"ב בטבת התשמ"א (29 בדצמבר 1980):

הטלוויזיה משדרת כמעט מדי יום תשדיר שירות בנשוא אגרת הטלוויזיה.

אודה לכבוד השר אם יודיע לי:

1. מי מכין את תשדירי השירות האלה?
2. מה היא העלות של הכנת תשדיר שירות אחד?
3. מה היא העלות של שידור תשדיר שירות אחד?
4. מה הוא סך כל התקציב החדשי לתשדירי השירות האלה?
5. באיזו מידה משפיעים תשדירי שירות אלה על תשלומי האגרה?

תשובת שר-החינוך והתרבות ז. המר:
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

להלן התשובה שנמסרה לי על-ידי רשות השידור:

1. את הרעיונות ואת התמליל של תשדירי השירות בעניין האגרה מכינה מחלקת הגבייה של רשות השידור בעזרת יועץ לפירסום. מנכ"ל הרשות הורה להפיק את התשדירים על-ידי הרשות בלבד. העניין בביצוע.
2. העלות של הכנת תשדיר שירות אחד, היא כ-15,000 שקל.

3. מאחר ששידורם של תשדירי השירות בעניין האגרה נעשה בפרקי זמן קצרים — חצי דקה, פעמיים-שלוש פעמים בשבוע — בהפסקות שבין משדר למשדר ולא במסגרת הזמן המוקצב לשידורם של תשדירי השירות האחרים, הרי שאין לדבר על העלות של שידורם.

4. הרשות מייעצת כ-4 תשדירים כאלה לשנה, ובהתאם לזה — העלות השנתית היא כ-60,000 שקל או כ-5,000 שקל לחודש.

5. הוכח כי התשדירים מדרבנים וממריצים סוגי אוכלוסיה שונים לשלם את האגרה בזמן הקבוע בחוק. ניתן לקבוע כי תשדירי השירות, ביחד עם פעולות אחרות הנעשות בעניין זה, מביאים למועדות טובה הרבה יותר של חובת התשלום ולתשלום בזמן, כאמור לעיל.

הי"ר י. מ. אברמוביץ:

הריני מתכבד לפתוח את ישיבת הכנסת. על סדר-היום: שאלות ותשובות.

7334. הגרעון בתקציבה של רשות השידור

חברת-הכנסת א. נמיר שאלה את שר החינוך והתרבות ביום כ"ב בטבת התשמ"א (29 בדצמבר 1980):

נמסר לי כי הגרעון בתקציב של רשות השידור בשנה זו הוא גבוה ביותר.

בקשר לכך אבקש את תשובת השר, הממונה על ביצועו של חוק רשות השידור:

1. מה היה תקציבה של רשות השידור בשנת הכספים 1980/81?
2. מה הוא סך כל הגרעון לשנת תקציב זו?
3. כמה מסך כל הגרעון הוא גרעונו של הראדיו וכמה — של הטלוויזיה?
4. באילו סעיפים, בראדיו ובטלוויזיה — בנפרד — קיים גרעון ומה הוא שיעורו בכל אחד מהם?
5. מאילו תקציבים יכולה גרעון זה?
6. מה הן הסיבות לגרעונות אלה?
7. מה הם הצעדים הננקטים על-ידי הרשות כדי למנוע גרעונות גבוהים בעתיד?

תשובת שר-החינוך והתרבות ז. המר:
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

להלן התשובה שנמסרה לי על-ידי רשות השידור:

1. התקציב המקורי של רשות השידור, כפי שאושר בתחילה, הסתכם ב-217.5 מיליון שקל. במסגרת התקציב הנוסף הוגדל התקציב של רשות השידור בתוספת הקצבה מהאוצר בסך 62 מיליון שקל ובגידול ההכנסות העצמיות. לאחר תקציב-הביניים הסתכם התקציב של רשות השידור ב-308 מיליון שקל. הוצאותיה של רשות השידור על-פי ביצוע למעשה, נכון ל-29 בדצמבר 1980, שבכללן 9 חודשי פעילות ו-8 חודשי שחר, מסתכמות ב-199.8 מיליון שקל.

2. אומדן הביצוע של תקציב הרשות לשנת 1980 מסתכם ב-312.4 מיליון שקל. אומדנו של הגרעון הצפוי של רשות השידור הוא בין 5 ל-6 מיליון שקל. הרשות עושה מאמצים כדי לחסוך בהוצאותיה ולמנוע גרעון זה.

3. הגרעון, כפי שנצפה, מתחלק שווה בשווה בין הראדיו ובין הטלוויזיה.

4. רוב הגרעונות נובעים מן הפעילות של חטיבות החדשות בראדיו ובטלוויזיה, שהיקפת נקבע על-ידי אירועים שאין עליהם שליטה.

שרי-החינוך והתרבות ז. המר :

עניתי על שאלה זו. אינני יודע אם התשובה מספקת. עניתי שמאחר שאין משרדים את המשרדים האלה על האגרה במסגרת הזמן המוקצב לתשדירי שירות אלא בהפסקות הקצרות שבין השידורים, לא נראה להם שיש לדבר על עלות של שידור כזה, כי הוא בנוי בצורה אחרת.

היח"ר י. מ. אברמוביץ :

כבוד השר, חברת-הכנסת אורה נמיר, שנכנסה עתה לאולם, מבקשת לשמוע את התשובה על שאלתה מס' 7334.

שרי-החינוך והתרבות ז. המר :

(קורה את התשובה על שאלתה מס' 7334, ראה עמ' 1341).

היח"ר י. מ. אברמוביץ :

רשות לשאלה נוספת לחברת-הכנסת נמיר.

אורה נמיר (המערך) :

אדוני השר, גרעון של 5—6 מיליוני שקל אינו סכום של מה בכך. לאור האינפורמציה שנמסרה לשר על-ידי רשות השידור, האם השר מאמין וחושב שהרשות עצמה — הראדיו והטלוויזיה — תוכל לחסוך 6 מיליוני שקל ?

שרי-החינוך והתרבות ז. המר :

התקציב השנתי של הטלוויזיה נאמד ב־312 מיליון שקל. מדובר ב־2%. לפי דעתי אפשר לחסוך סכום כזה.

7397. עיברות שמות המשפחה של נכחרים ועובדי ציבור

חברת-הכנסת ג. כהן שאלה את שר החינוך והתרבות ביום ג' בשבט התשמ"א (8 בינואר 1981) :

בזמן כהונתו של מר דוד בן-גוריון כראש ממשלת ישראל הונהגה מסגרת של עיברות שמות המשפחה של נבחרים וצייבור ונושאי כהונות ממלכתיות וציבוריות. נוכח חשיבות הנושא, בייתר בזמן זה ולאחר העובדה שמאז ימי ד. בן-גוריון חלה בו הידרדרות, אודה לך אם תשיב לי :

1. האם כבוד שר החינוך מוכן להעלות בממשלה את הנושא של עיברות שמות המשפחה של נבחרים וצייבור ונושאי כהונות ממלכתיות וציבוריות במגמה לקבל החלטה מתייבת ?

2. האם כבוד השר מוכן לשקול יישום של הצעה כזאת לגבי מחנכים ועובדי הוראה ?

שרי-החינוך והתרבות ז. המר :

1. אני מציע לחברת הכנסת להפנות את השאלה לראש הממשלה.

2. ביקשתי מהמזכירות הפדאגוגית במשרדנו לשקול את ההצעה.

כידוע, שמירת השם המקורי על משמעותו לגבי שרשים וזכר במשפחה ובתולדות יש לה ערך וחשיבות בעיני אנשים ועם, על כן הנושא — אם לחייב אנשים לוותר על שמותיהם, כאשר השמות מבטאים קשר היסטורי ומשמעותי, כחובה, בכל תפקיד — הוא חיובי בעיני קרוב, אבל דורש עיון רב.

7396. שידור דברים בגנות הנשים ב"פסוקי של יום"

חברת-הכנסת א. אבנרי שאל את שר החינוך והתרבות ביום ג' בשבט התשמ"א (8 בינואר 1981) :

הפסוקים ששודרו ב"פסוקי של יום", בתאריכים 26 ו-27 בנובמבר 1980, כללו דברים בגנות הנשים.

אבקש להשיב על שאלותי :

1. מדוע נבחרו לשידור פסוקים אלה ?
2. מדוע לא שודרו גם פסוקים אחרים, המביעים את גישתה החיובית והמכבדת של היהדות אל האשה ?
3. מה יש בדעת השר לעשות כדי למנוע הישנות של מקרים כאלה בעתיד ?

שרי-החינוך והתרבות ז. המר :

להלן התשובה שנמסרה לי על-ידי רשות השידור :
1—3. במסגרת "פסוקי של יום" מגישה רשות השידור דור סדרות של אמרות על ענייני חברה וענייני יום-יום. הסדרה של אמרות חז"ל על טיבה של אשה כללה אמרות המדברות בפירוש בשבחה של האשה וביחסה החיובי והמכבד של היהדות אליה. בסדרה זו שודרו אמרות אחרות, המדברות על האשה — כפי שהסבירו לי, אין בהן משום דברי גנאי או פגיעה בכבוד — בקורטוב של הורמור.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
בעניין זה היו עשרות טלפונים.

שרי-החינוך והתרבות ז. המר :

אינני חושב שהיה זה נכון לעשות זאת באופן כזה. הפניתי את תשומת לבם של עורכי השידור לנושא ול-רגישותו המוצדקת. רשות השידור תצטרך להיזהר בכך להבא.

היח"ר י. מ. אברמוביץ :

רשות לשאלה נוספת לחברת-הכנסת אבנרי.

אורי אבנרי (מחנה שלי) :

האם השר מוכן להפנות את תשומת הלב לא רק לגבי נשים אלא גם לגבי בני מיעוטים ומגזרים אחרים ?

שרי-החינוך והתרבות ז. המר :

לכל פגיעה. מאה אחוז. כך צריך להיות.

אסתר הרליץ (המערך) :

אבקש לשמוע את התשובה על שאלתה מס' 7361.

היח"ר י. מ. אברמוביץ :

בבקשה, כבוד השר.

שרי-החינוך והתרבות ז. המר (קורה את התשובה על השאלתה מס' 7361, ראה עמ' 1341).

היח"ר י. מ. אברמוביץ :

רשות לשאלה נוספת לחברת-הכנסת הרליץ.

אסתר הרליץ (המערך) :

כבוד השר, כאשר הטלוויזיה משרתת תשדירי שירות של גופים אחרים, היא מחשבת לא רק את עלות היצירה אלא גם את זמן השידור. בתשובתך לא הבאת בחשבון את זמן השידור. האם אפשר לדעת גם מה היא העלות של שידור התשדירים עצמו ?

היר"ר י. מ. אברמוביץ :

רשות לשאלה נוספת לחברת-הכנסת כהן.

גאולה כהן (התחיה — בנא"י) :

אנחנו מדברים על ציונות וכד'. עם ישראל מוותר על הרבה יותר, מנתק קשר עם הרבה יותר.

שרי-החינוך והתרבות ז. המר :

הציונות אינה ניתוק מהעבר. זו בנייה של חברה חדשה על בסיס של עבר.

גאולה כהן (התחיה — בנא"י) :

ארץ-ישראל היא חדשה, החברה חדשה. אני בכל-זאת רוצה לשאול : אם אתה רואה פה גרעין חיובי, אני פונה אליך, כשר החינוך והתרבות בממשלה הזאת, להעלות את השאלה הזאת בממשלה כהצעה של שר החינוך והתרבות.

שרי-החינוך והתרבות ז. המר :

לפני שאני הולך להציע לממשלה אני צריך להעיד את עצמי. אמרתי לך שאני נוטה לומר שדבר כזה ייתכן, שצריך לבנות אווירה סביבו, השפעה סביבו, דיון סביבו, אבל להעביר כהחלטה מחייבת שאדם לא ימלא תפקיד במדינה אם אין לו שם עברי והוא משתמש בשם הוריו או בשם סביו וסבותיו — בעיני זה לא נראה נושא מרכזי בבנייה הציונית ובתרבות העברית החדשה.

(חברת-הכנסת ג. כהן קוראת קריאת-ביניים)

לא אמרתי שום דבר נגד העברית. אנחנו עומדים להעביר את חוק הלשון העברית.

7398. פתיחת כיתה י' בכפר יפיע

חברת-הכנסת ז. עטשי שאל את שר החינוך והתרבות ביום ג' בשבט התשמ"א (8 בינואר 1981) :

מספר תושבי הכפר יפיע שליד נצרת מגיע ל-8,000. בכפר יש שלוש כיתות ט', שבוגריותן נתקלים בקשיים רבים לרבות קשיים כספיים שבכללם הוצאות הנסיעות לעיר נצרת, כאשר הם מנסים להתקבל לבית-ספר תיכון בנצרת. המועצה המקומית בישוב התחייבה לספק את כל הצרכים של כיתה י' בכפר ופנתה כמה פעמים אל משרד בבקשה כזאת, אך טרם נענתה.

אבקש להשיב לי :

1. האם האמור לעיל הוא נכון ?
2. אם כן — מה נעשה עד היום כדי לפתוח כיתה י' ביפיע ?
3. האם המשרד מכיר בצורך של הישוב בבית-ספר תיכון ? ואם כן — מתי זה ייפתח ?
4. אם לא — מה יש בדעת המשרד לעשות כדי לפתור את הבעיה ?

היר"ר י. מ. אברמוביץ :

שר החינוך והתרבות יענה על שאילתה מס' 7398 של חברת-הכנסת זידאן עטשי. הוא איננו, והתשובה עוברת לפרוטוקול.

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז) :
אולי אפשר לקרוא את התשובה ?

שרי-החינוך והתרבות ז. המר :

אני מוכן, אבל את התשובה הזאת בדיוק עניתי לחברת-הכנסת תופיק טובי כלשונה. אתה רוצה שאחזור בכל-זאת ?

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז) :
כן.

שרי-החינוך והתרבות ז. המר :

הקמת בתי-ספר על-יסודיים נעשית על-פי תכנון ארצי ואזורי. רק בית-ספר על-יסודי גדול יכול להיות בעל כמה טובה, לתת את כל שירותי החינוך ומגוון של מקצועות עיוניים, מקצועיים וטכנולוגיים ולכלול מעבדות וספריות. לכן אנו שואפים להקמת בתי-ספר אזוריים משותפים. הכפר יפיע, אף-על-פי שאינו מן הקטנים ביותר, בכל-זאת אינו די גדול בשביל בית-ספר מקיף רב-נתיבי.

הכפר יפיע שוכן סמוך לנצרת, כמעט מהווה חלק מן העיר. בנצרת יש 9 בתי-ספר על-יסודיים, 7 עיוניים ו-2 מקצועיים, מהם ממלכתיים ומהם עדתיים, ותלמידי יפיע יכולים להיקלט בבתי-ספר אלו. יתירה מזאת, משרדנו דורש מבתי-הספר התיכוניים בנצרת לקבל את תלמידי יפיע.

משרד החינוך והתרבות שוקד על פיתוח בתי-הספר התיכוניים בנצרת ובייחוד המקצועיים, ולאחרונה ניתן שיחרור תקציבי להוספת 11 חדרי לימוד וכן סדנאות ומעבדות בבית-הספר המקצועי "אורט" בנצרת. לפיכך אין משרדנו רואה מקום להיענות למשאלתה של המועצה המקומית ביפיע לפתיחת כיתה י' במקום, מסיבות חינוכיות וכלכליות.

תופיק טובי (החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון) :
הבטיחו לברר את הנושא נוכח הנתונים, שאולי לא עמדו לפניך.

שרי-החינוך והתרבות ז. המר :

באמת ביקשתי ואין לי. באותה תקופה עניתי גם על זה, והזכרתי שעניתי לך אותה תשובה.

7399. שהותם של נערים חברי משלחת מישראל
בבתי גויים בחוץ-לארץ

חברת-הכנסת י. מ. אברמוביץ שאל את שר החינוך והתרבות ביום ג' בשבט התשמ"א (8 בינואר 1981) :

בעתון "המודיע", מתאריך ד' בטבת התשמ"א, 11 בדצמבר 1980, פורסם כי קרוב ל-100 נערים ישראליים חזרו מביקור בארצות-הברית במסגרת חילופי נוער בחסות משרד החינוך והתרבות, שם שהו רובם בבתים של לא יהודים.

מלבד ההשפעה החמורה והמוזיקה שהיתה לכך על בני הנוער עצמם עורר הדבר גם רושם קשה אצל היהודים בחוץ-לארץ, שנתקלו בתופעה מזוהה זו, שמשרד החינוך והתרבות מסכים לשהותם של בני נוער מישראל בבתים גויים בחוץ-לארץ.

אודה לשר אם ישיב לי :

1. האם ידועים לכבודו הדברים והאם הם נכונים ?
2. אם כן — האם מוכן כבודו להורות שמקרים כאלה לא יישנו בעתיד ?

7401. ההשלכות של העלאת שכר הלימוד בגנים הפרטיים
חבריהכנסת ש. פלאמי-שרון שאל את שר החינוך וה-
תרבות ביום ג' בשבט התשמ"א (8 בינואר 1981):

בעקבות ההעלאה הקודמת של שכר הלימוד בגני
הילדים הופיעו פירסומים על נשירתם של אלפי ילדים
ממסגרות חינוכיות אלו.

לאור החלטתו של משרד החינוך והתרבות לאשר
לגנים הפרטיים העלאה של שכר הלימוד, רצוני לשאול:
1. האם למשרד החינוך והתרבות יש מידע על
מספר הילדים שנשרו מהגנים בעקבות ההעלאה הקודמת?
2. מה עשה משרד החינוך והתרבות כדי למצוא
אכסניה לילדים אלה?
3. מה יעשה משרד החינוך והתרבות כדי למנוע
נשירה של ילדים בעקבות העלאת המחירים האחרונה?

תשובת שר החינוך והתרבות ז. המר:
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. הפירסומים התייחסו לגני-ילדים ציבוריים ולא
לגני ילדים פרטיים. בהתאם לנתוני המשרד נשרו מהגנים
הציבוריים כ-5% מגיל טרום-חובה, וגשירה זו לא נבעה
רק מהעלאת שכר הלימוד אלא גם מהקפאת הבנייה בגני-
הילדים. לגבי גני-ילדים פרטיים אין לנו נתונים מדויקים
על ממדי הנשירה, אך בהתאם לנתונים שלנו, רוב הגנים
ממוקמים באזורים מבוססים וההנחה היא שההורים הם
בעלי אמצעים.

2-3. משרדנו הורה לבדוק באילו מקומות נשרו
תלמידים בגלל שכר הלימוד הגבוה. בחלק מהמקומות
הגיע המשרד להסדר, שלפיו ניתן לתת הנחה נוספת
מתקציבי שיקום שכונות, ובמקרים אחרים יעביר משרדנו
להורים מענקים נוספים מקרנות סטיפנדיות העומדות
לרשותו.

7445. הטיפול בכעיה של אימתן ציוני בחינות הבגרות
במעמד

חבריהכנסת ז. עמשי שאל את שר החינוך והתרבות ביום
ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

בשנים האחרונות היו קשיים רבים בסיפוק ציוני
בחינות הבגרות לנבחנים במועדן, כתוצאה מכך סבלו
מאות תלמידים, כאשר האוניברסיטאות דחו, ובצדק, את
אלה שלא קיבלו את ציוניהם עד סוף ספטמבר.

אבקש מכבוד השר להשיב לי:

1. אם הנ"ל ידוע לשר, מה מתכוון המשרד לעשות
כדי להקדים את המועד של מתן ציוניהן של בחינות
הבגרות?
2. האם בדקו הרשויות המטפלות את האפשרות של
הקדמת בחינות הבגרות לחודשים אפריל ומאי?
3. אם כן — מתי יתחילו בסידור זה? אם לא —
מה יש בדעת משרדך לעשות כדי למנוע תיסכולים בקרב
בוגרי התיכון?

תשובת שר החינוך והתרבות ז. המר:
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

3. אילו צעדים ינקוט משרד החינוך והתרבות בקרב
האחראים לחילופי הנוער כדי למנוע מקרים כאלה בע-
תיד?

שר החינוך והתרבות ז. המר:

אכן, חלק מן התלמידים שהו בבתיים של לא יהודים
כיוון שהתכנית אורגנה על-ידי המועצה לבתי-ספר של
הערבים הגדולות בארצות-הברית וקשה היה למצוא בכל
מקום משפחות יהודיות.

המטרה היתה למצוא גשר וקשר בלתי-אמצעי למאות
בתי-ספר ולתאר את המדינה על הישגיה ובעיותיה. היתה
למפעל הצלחה בלתי-מבוטלת כאשר 90 בני הנוער שלנו
הגיעו בצורה זו להידברות עם אלפי תלמידים בגני-גילם
ולהסברה של בעיותינו ועמדותינו להם.

המשפחות הודרכו בקשר להשגת אוכל כשר ולהכנתו,
ולפי הדיווחים שקיבלנו עד כה לא היו בעיות בנושא זה.
אדם מיוחד ליווה את המפעל בארצות-הברית ודאג
לסידורים נאותים.

משרדנו דן בהפקת לקחים והנחיות לעתיד, גם ברוח
הדברים שמציע השואל.

7400. השבתת לימודים בני הערר חימום

חבריהכנסת ח. קופמן שאל את שר החינוך והתרבות
ביום ג' בשבט התשמ"א (8 בינואר 1981):

בעתון "מעריב", מיום 15 בדצמבר 1980, פורסמה
ידיעה שלפיה הושבתו בתי-ספר כתוצאה ממבנים פגומים
ומהעדר חימום.

אודה לכבודו אם ישיב לי:

1. כמה בתי-ספר הושבתו כתוצאה מהעדר חימום
והיכן?

2. כמה בתי-ספר הושבתו כתוצאה מליקוי במבנים
והיכן?

3. מה יש בדעת משרד החינוך והתרבות לעשות
כדי למנוע הישנות של מקרים כאלה בעתיד?

תשובת שר החינוך והתרבות ז. המר:
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. למיטב ידיעתנו היתה רק שביתה אחת, בצפת,
בגלל בעיות חימום. היה זה בשל אי-אספקת דלק על-ידי
הרשות המקומית, וכפי שנמסר לנו, מצאה הבעיה את
פתרונה. ואוסיף כי האחזקה השוטפת של מוסדות החינוך,
לרבות חימום בתי-הספר, מוטלת על הרשויות המקומיות.

2. למשרדנו לא ידוע על שביתות שסיבתן בליקוי
מבנים. אם אמנם היו כאלה, הן היו קצרות ומספרן היה
זעום, ולא דווח עליהן. בליקויים המתגלים אנו מטפלים
בעזרת הרשויות המקומיות — שהן בעלות המבנים —
שבתקציבן סעיפים מיוחדים לשיפוצים ולבדק בית. בנוסף
על כך מקבלות הרשויות המקומיות תקציבים שוטפים
להחזקת מבנים ושיפוצם. תרומתו של מפעל-הפיס לשי-
פוצים ולתיקונים של מוסדות חינוך היא גדולה.

3. משרדנו ממשיך לסייע לרשויות המקומיות בכל
הקשור לנושאים אלה.

בשלבם המוקדמים של התחרויות, כאשר תיאורטית עדיין קיים סיכוי להעפלת הנבחרת לגמר. כמו כן נראה כי המאמן אינו מנסה לבנות נבחרת לטווח ארוך.

אבקש מכבוד השר להשיב לי :

1. האם האמור לעיל נכון הוא ?
2. אם כן — האין הכרזותיו הופכות את העסקתו למיותרת ?
3. כמה עלתה החזקתו של מאמן זה עד היום ?
4. האם הוצאה זו מוצדקת, לאור התוצאות של העסקתו ?
5. האם ידוע לך על דוח מאנגליה המטיל ספק בכישוריו המקצועיים של ג'ק מאנסל ?
6. האם יורה כבוד השר לפטרו מייד בגלל הכרזותיו המורידות את מוראל השחקנים — וזה בתחום ספורט שבו מרכיב המוראל הוא חשוב מאוד ?

שר-החינוך-והתרבות ז. המר :

1. הידיעה אינה מדויקת. כל שאמר מאמן הכדורגל הוא, שיש סבירות נמוכה לכך שישיראל תעפיל לגמר לאור יחסי הכוחות האובייקטיביים בין מדינות אירופה — סקוטלנד, שבדיה, פורטוגל וצפון-אירלנד — ובין ישראל.

2. הבעת דעה אינה הופכת את העסקתו למיותרת, ועובדה היא שבשלושת המשחקים הראשונים לא הפסידה ישראל מול יריבותיה.

3. כ-225,000 שקל.

4. אם השאלה היא לגבי ההיבט החמרי, אזי ניתן לציין כי במשחק האחרון היתה ההכנסה יותר ממיליון שקל, לעומת הפסדים שהיו בתקופה שקדמה לו.

5. ידוע לי כי ההתאחדות לכדורגל לא קיבלה מאנגליה שום דוח המטיל ספק בכישוריו המקצועיים. ההיפך הוא הנכון. ההתאחדות לכדורגל קיבלה כמה חוות דעת חיוביות, ביניהן מהמאמן הלאומי של אנגליה, וכן ממאמן כדורגל ומנהל רשות הספורט של אנגליה לשעבר.

6. איני רואה כל סיבה להורות לפטרו, מה גם שנשאל זה הוא בתחום טיפולה הבלעדי של ההתאחדות לכדורגל, המורכבת מאנשי ציבור ובעלי מקצוע בענף הכדורגל.

רב שילנסקי (הליכוד) :

אנחנו במחשבה על כדורסל ואתה מדבר על כדורגל.

סעדיה מרציאנו (שוויון בישראל — הפנתרים) :

תקופת-מה צריך את זה ותקופת-מה צריך את זה.

7448. ביצוע התכנית להקמת אכסניית נוער במצפה-רמון

חבר-הכנסת ס. מרציאנו שאל את שר החינוך והתרבות ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

נועד לי כי מהתכנית להקים אכסניית נוער במצפה-רמון נולד שלד של הקומה הראשונה בלבד, וזאת בהשקעה של כ-700,000 שקלים.

1. העובדות ידועות. בישיבות ועדת החינוך, בהש"ת תפורתו של חבר-הכנסת עטשי, פורטו הצעדים שנוקט וינקוט המשרד כדי להחיש את מסירת הציונים. ראוי לציין כי אנשי המשרד באים בימים אלה בדברים עם נציגי האוניברסיטאות, במטרה לגבש נוהל אחיד הן בסוגיית רישומם של המועמדים "המזורזים" והן בסוגיית של מסירת ציוניהם במועד.

2. אין אפשרות להקדים את עריכת בחינות הבגרות לחודשים אפריל-מאי, וזאת בעיקר משום שהנבחנים לא יספיקו להשלים את הלימוד של מלוא החומר. נוסף על כך, בחינות בתקופת לימודים מכבידות מאוד הן על בתי-הספר מבחינה אירגונית, והן על התלמידים הנבחנים בשל הרעש וההפרעות.

3. משרדנו מצפה כי לאחר השלמת המערך החדש של תכנית המיכון ושל סדרי עריכת הבחינות ובדיקתן תבוא בעיה זו על פתרונה הנאות. היות שהטיפול בנושא מצוי בימים אלה כבר בשלבי האחרונים, יש למשרד יסוד סביר להניח שפתרון זה יחול כבר על בוגרי התשמ"א.

7446. הפסקת לימודים של תלמידי פנימיה

חבר-הכנסת ס. מרציאנו שאל את שר החינוך והתרבות ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

בפנימיה חוות-השומר בסג'רה הופסקו לימודיהם של 82 תלמידים — רובם בני שכונות-מצוקה. התלמידים ישבו בבתיהם כחודשיים וחצי, בטלים מלימודים.

על כן אבקש מכבוד השר להשיב לי :

1. האם האמור לעיל נכון הוא ?
2. אם כן — כיצד ייתכן שתלמידים יושבתו מלימודים במשך תקופה ארוכה כזאת ?
3. מה עושה משרדך בגדון ?
4. אילו לקחים הפיק משרדך מפרשה זו ?

שר-החינוך-והתרבות ז. המר :

1-3. הידיעה אינה נכונה. המוסד נסגר בגלל תת-איכלוס והיווצרות של גרעונות גדולים כתוצאה מכך. המ"פח החינוכי על המוסד דאג להפנייתם של כל התלמידים, ללא יוצא מן הכלל, למוסדות מקובלים ומתאימים לרמתם. רובם של התלמידים הגיעו למוסדות, התאקלמו ונקלטו כראוי. הפיקוח מטפל טיפול פרטני בתלמידים שסירבו לקבל את הפתרון המוצע.

4. המשרד ימנע את הקמתם של מוסדות קטנים וידאג לסגירתם של מוסדות הסובלים מתת-איכלוס. במקרה של פיזור יש צורך בטיפול אישי צמוד שיבטיח קליטה הולמת של כל נערה ונער במקום מתאים.

7447. התבטאות של מאמן נבחרת הכדורגל של ישראל

חבר-הכנסת ס. מרציאנו שאל את שר החינוך והתרבות ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

מאמנה של נבחרת הכדורגל הלאומית הודיע באמצעי התקשורת כי אין לישראל סיכוי להגיע לגמר בספרד וכי הנבחרת היא בעלת רמה נמוכה. דברים אלו נאמרו

הי"ח י. מ. אברמוביץ :

השר יענה על שאלתה מס' 7449 של חברת הכנסת ארבל-אלמולינו. היא איננה, והתשובה מועברת לפרו-טוקול.

אסתר הרליץ (המערך) :
האם אפשר לקרוא את התשובה ?

הי"ח י. מ. אברמוביץ :
בבקשה.

שר-החינוך והתרבות ז. המר :

1-2. בדרגת פיקוח מועסקות 168 נשים, שהן 30% ; בדרגת מדריך מועסקות 114 נשים, שהן 48% ; בדרגת מורה-מדריך מועסקות 91 נשים, שהן 61%.

3-4. בדרגה ח' — 13 נשים, 98%, וגבר אחד ; בדרגה ט' — 60 נשים, 79%, ו-16 גברים ; בדרגה י' — 54 נשים, 75%, ו-18 גברים ; בדרגה י"א — 60 נשים, 71%, ו-24 גברים ; בדרגה י"ב — 157 נשים, 82%, ו-34 גברים. רוב הנשים מועסקות בתפקידי מזכירות. הגברים מועסקים בתפקידי פקידות ושירותים.

5. 570.

6. 350.

7-9. אין כאן בעיה של מדיניות, שכן משרות בכירות מתאיישות במכרו, והעובד נבחר בוועדת מכרזים לתפקיד. עם זאת יש להדגיש, כי אין מגמה למנוע מנשים לגשת למכרזים למשרות בכירות, ובמקרים שבהם יש מועמדת מתאימה מעודדים אותה להגיש את מועמדותה למכרו. כמו כן כולל משרדנו נשים בין העובדים שניתנת להם אפשרות להשתלם לצורך קידום אפשרי, ואין כל אפליה בנדון. הקריטריון הקובע הוא מידת ההתאמה בין כישורי העובדת ודרישות התפקיד. אגב, משרדנו מינה יועצת למעמד האשה, המרכזת ועדה מיוחדת בנושא. הוועדה סיכמה שורת המלצות, שיש בהן כדי לקדם את מעמד האשה הן בתכניות הלימודים והן בעבודת המשרד.

10. אין במשרדנו הפרדה בין משכורת נשים למשכורת גברים, ולצערנו אין לנו אפשרות טכנית לבצע זאת. ייתכן שהמתחב של שירות המדינה, ויכל, לבקשתך, לכתוב תכניות מיוחדות לגבי השוואה בין דרגות שכר של נשים לבין דרגות שכר של גברים.

7481. השתתפות המשרד בכיצוע תחרות בנושא
ז'בוטינסקי

חברת-הכנסת ח. גרוסמן שאלה את שר החינוך והתרבות ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

נמסר לי כי בחודש ספטמבר יצאה הוראה מטעם המנהל הכללי של משרד החינוך והתרבות לבתי-הספר של המערכת הממלכתית לבצע תכנית שהכין "מכון ז'בוטינסקי בישראל" בדבר תחרות עבודות נושאת פרסים על זאב ז'בוטינסקי.

אבקש להשיבני :

1. האם סביר שמשרד החינוך והתרבות יאמץ במימון ממלכתי ותכנית של מוסד פרטי ?

2. האם ערך משרד החינוך והתרבות תכניות כאלה לאישים דוגמת ברל כצנלסון, דוד בן-גוריון, מרדכי אני-לבין וחיים ויצמן ?

אבקש מכבוד השר להשיב לי :

1. האם יש תכנית להמשיך את הפרויקט ?
2. אם כן — מה יש בדעת משרדך לעשות בנושא זה ?
3. מה הן הבעיות התקציביות העומדות בפני המשרד הפרויקט ?
4. אם אין בעיות תקציב, מדוע מתעכב המשך הבנייה במקום ?

שר-החינוך והתרבות ז. המר :

בפרויקט הנ"ל התחילו על בסיס המלצתה של ועדת שרים לערי פיתוח, ושותפים לו משרד החינוך, משרד התעשיה, המסחר והתיירות, המועצה המקומית מצפה-רמון ואגודת אכסניות הנוער, שהיא הגורם המבצע. במכרז לביצוע זכתה החברה "דירור לעולה". כתוצאה מוויכוחים טכניים וכספיים בין הגוף המבצע לחברת הבנייה הופסקה העבודה לפני כשנה, כשלפני זמן קצר הוגשו תביעות משפטיות הדדיות. משרדנו נוקט יומה לביטול התביעות, ובימים אלו אנו מנסים לקיים הידברות בין כל השותפים, במטרה למצוא דרך ליישר את ההדורים ולהמשיך בבנייה.

7449. דרגותיהן, השכלתן ומשכורותיהן של עובדות משרד החינוך

חברת-הכנסת ש. ארבל-אלמולינו שאלה את שר החינוך והתרבות ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

בהתאם למחקר שנערך על-ידי לינדה עפרוני מהמכון לחקר עבודה ורווחה באוניברסיטה העברית בירושלים, בשירות הממלכתי קיימת אפליית נשים, דבר המשפיע על אי-קידומן למשרות בכירות וכתוצאה מכך על דרגות השכר שלהן.

נוכח המגמה הקיימת של הבטחת הזדמנות שווה לאשה ולגבר בעבודה, ובראש ובראשונה בשירותים הממלכתיים, ברצוני לשאול את כבוד השר :

1. כמה נשים מועסקות במשרדך בשלוש הדרגות הגבוהות, ובאילו תפקידים ?
2. מה הוא אחוז הנשים בשלוש הדרגות הגבוהות ?
3. כמה גברים נמצאים בחמש הדרגות הנמוכות וכמה נשים נמצאות בדרגות נמוכות אלה, ובאילו עבודות ?
4. מה הוא אחוז הנשים בחמש הדרגות הנמוכות ?
5. מה הוא מספר הגברים בעלי תואר אקדמי המועסקים במשרדך ?
6. מה הוא מספר הנשים בעלות תואר אקדמי המועסקות במשרדך ?
7. האם קיימת במשרדך מדיניות של עידוד נשים להתקדם לתפקידים בכירים ?
8. אם כן — במה מתבטאת מדיניות זו ?
9. אם לא — האם יש בדעתך לאמץ מדיניות שתאפשר לנשים להתקדם ולהגיע לתפקידים בכירים ועל-ידי כך לבטל את האפליה והקיפוח הקיימים ?
10. מה הוא שיעור השכר הממוצע של הנשים שבמשרדך לעומת שיעורו של השכר הממוצע של הגברים המועסקים במשרדך ?

רק 4 כתבות והפיק יומן חדשות אחד. כתב אחר, שלא שידר כלל באותו חודש, קיבל תשלום בעד 74 שעות נוספות. ממצאים אלה מופיעים בדוח השנתי הרביעי של היחידה לביקורת פנים ברשות השידור, המתפרסם כאן לראשונה.

הדבר המדהים בידיעה זו הוא, שכתב אחד שלא שידר כלל באותו חודש קיבל תשלום חודשי כרגיל, ונוסף על זה תשלום בעד 74 שעות נוספות.

אבקש מכבוד השר להשיב לי:

1. האם הידיעה נכונה?
2. מה עשה השר, בתוקף אחריותו הפארלאמנטארית על רשות השידור, בנדון?
3. אם עדיין לא נעשתה כל פעולה שהיא מצד השר, מתי עומד השר לפעול בנדון?

שר-החינוך והתרבות ז. המר:

1. העובד שקיבל שכר בעד 74 שעות נוספות איננו כתב אלא פרשן ויועץ בתחום מדיני ספציפי, ומכאן שאין קשר בין מספר שעות עבודתו לבין מספר כתבותיו. העובד השני היה רכז מערכת, שאינו חייב כלל להגיש כתבות, ומספר שעות העבודה הנוספות שלו אינן קשורות כלל בשידורים ישירים.

2—3. לאור הנ"ל אין מקום לפעולה כלשהי בנדון.

הי"ר י. מ. אברמוביץ:
רשות לשאלה נוספת לחבר-הכנסת דקל.

מיכאל דקל (הליכוד):

אדוני השר, לא מובן לי איך אדם קיבל 74 שעות נוספות כאשר בכלל אין לו תקן לשעות נוספות. זאת-אומרת שהוא מקבל איקס משכורת פלוס 74 שעות נוספות?

שר-החינוך והתרבות ז. המר:

לא, אני לא חושב שאין לו שעות מוגדרות. אמרתי שאין לו מספר כתבות מוגדר שהוא צריך להגיש תמורת שעות. הוא עובד שעות כמו אדם רגיל בדירוג עתונאים, וכל שעה נוספת מעל השעות האלה שנדרשת לעבודתו, הוא עבד בה. לא איקס, האיקס ידוע, הוא ספור בשעות. אמרתי שאי-אפשר לבחון אם הוא עשה עבודה מלאה בתוספת שעות נוספות על-ידי מספר הכתבות שהוא נתן, כי התפקיד שלו הוא מעבר להגשת כתבות.

7484. מצבו של מחזיאן הגבורה כמגרש הרוסים
בירושלים

חבר-הכנסת ד. שילנסקי שאל את שר החינוך והתרבות ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

בירושלים, מאחורי מגרש הרוסים, היה פעם בית-סוהר. במקום זה ישבו, בין היתר, לוחמי המחתרת הלוז' מות, שבסבלם ובהקרבם פילסו את הדרך לעצמאות ישראל. בבית-סוהר זה הוציאו את נשמתם, תוך שירת "אני מאמין", שני גיבורי האומה, פינשטיין וברזני, כשרימון בין לבבותיהם. אגף קטן מאוד של בית-סוהר זה הועמד לרשותם של חברי הלוחמים, שהקימו בו מקדש-זוטא. רוב השטח משמש כמחסנים, וחלקו תפוס על-ידי משרד החינוך והתרבות.

תשובת שר-החינוך והתרבות ז. המר:
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. התכנית שהוצעה על-ידי "מכון ז'בוטינסקי ביש-ראל" אושרה על-ידי הוועדה הממשלתית לעניין ציון 100 שנה להולדתו של זאב ז'בוטינסקי. ההצעה תואמת את מדיניות המשרד, המעודדת תלמידים לכתוב עבודות גמר בנושאים שונים, ובכלל זה על אישים.

2. זכרם ופעלם של אישים אלה צויין במערכת החינוך באופן דומה, בדרכים שונות: שיחות, חוברות הדרכה למורים ולתלמידים, פירסומים וכיוצא באלה.

7482. בניית בית-הספר בבנייהודה שבמחנה-הגולן

חברת-הכנסת ש. ארבל-אלמוזלמי שאלה את שר החינוך והתרבות ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

בעתון "הארץ" פורסם שכתוצאה מהסחבת בבניית בית-ספר אוורי בבנייהודה, שהוא הישוב השני בגדלו ברמת-הגולן, נאלץ הישוב לשכן את כיתות הלימוד של בית-הספר האזורי בדירות שנועדו לקליטה של מתיישבים חדשים, וכתוצאה מכך נדחתה קבלתם לישוב של 12 משפחות ממרכז הארץ.

רצוני לשאול את כבוד השר:

1. האם ניתנה לישוב בבנייהודה הבטחה, שייבנה בית-ספר אוורי במקום?

2. אם כן — מה הן הסיבות לכך שהבטחה זו לא קויימה?

3. האם קיימת תכנית לבנות בית-ספר אוורי בבנייהודה?

4. אם כן — מתי תתחיל הבנייה?

5. אם לא — כיצד תיפתר הבעיה של המחסור בכיתות לימוד בבית-הספר האזורי במקום?

תשובת שר-החינוך והתרבות ז. המר:
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

בית-הספר אכן שוכן בדירות מגורים שהוסבו לשימוש זה. הסבת הדירות נעשתה על-פי הצעת המועצה האזורית וועד הישוב, והיא זכתה להסכמת הסוכנות היהודית, ההסתדרות הציונית ומשרד הבינוי והשיכון, לאחר שהתברר כי עקב תכנון הלקוי אין איש מוכן להתגורר בדירות אלה, וממילא אין להן ייעוד אחר. עם קבלת התחייבותה של המועצה האזורית כי מבנים אלה ישמשו דרך קבע כבית-ספר, הסכים משרד החינוך לסייע במימון ההסבה וההתאמה. לדעתנו נפתרה בכך בעיית השיכון של בית-הספר האזורי בבנייהודה.

7483. אימות ידיעה על כתב ראדיו שקיבל משכורת בחודש שבו לא עבד

חברת-הכנסת מ. דקל שאל את שר החינוך והתרבות ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

בעתון "הארץ", מתאריך 16 בדצמבר 1980, התפרסמה ידיעה שכותרתה: "כתב ראדיו שלא שידר כלל במשך חודש, קיבל תשלום עבור 74 שעות נוספות". בגוף הידיעה נאמר: "בחדש דצמבר 1979 קיבל כתב חדשות בראדיו תשלום בעד 88 שעות נוספות, למרות ששידר

4. האם משרדו מפקח על ספריות ציבוריות, ומה יש בדעתו לעשות לגבי הנהלים שהונהגו בספריות בתל-אביב?

שר-החינוך והתרבות ז. המר :

1. נכון שאין משאילים ספרים לקוראים שאינם תושבי תל-אביב בספריות העירוניות בתל-אביב, וזאת החל משנת הכספים הנוכחית, בגלל המצוקה הכספית החמורה שבה שריות הספריות. לעומת זאת, הספריות מאפשרות לתושבים אלה להשתמש באולמי העיון וליטול חלק בפעילות התרבותית.

2. נוהל זה אינו נוגד את חוק הספריות הציבוריות, התשל"ה-1975.

3. נהלים מסוג זה קיימים במספר קטן של רשויות מקומיות בארץ.

4. משרד החינוך והתרבות מפקח על ספריות ציבוריות ב-135 רשויות מקומיות. לאור האמור לעיל לא נוקל, לצערי, להורות לעיריית תל-אביב לשנות את הנוהל שקבעה לעצמה.

היר"ר י. מ. אברמוביץ :

רשות לשאלה נוספת לחברת-הכנסת הרליץ.

אפתר הרליץ (המערך) :

כבוד השר, האם יש תקדים לכך שעירייה שמה עירוב סביבה ומונעת שירותים מאלה שאינם תושביה? כיצד מזדהה בספריה הקורא שאינו תושב תל-אביב?

שר-החינוך והתרבות ז. המר :

כפי שעניתי לשאלה 3, נמסר לי שיש נהלים כאלה בכמה מקומות, אבל אינני יודע היכן הם נהוגים. אני מוכן לבדוק ולהשיב לך. אני יודע שלאחרונה עיריית תל-אביב נקטה — לא רק בשטח הספריות, גם בתחומים נוספים — הקשחה בעמדה, ובאמת נצטרך לחשוב מה עושים בעניין זה. אבל אינני יודע באופן ספציפי מה המצב.

7617. הקמת בית-ספר תיכון לילדי הכפר אבו-גוש

חברת-הכנסת ג. כהן שאלה את שר החינוך והתרבות ביום י"ג בשבט התשמ"א (18 בינואר 1981) :

נוכת העובדה שעד היום אין בית-ספר תיכון לילדי הכפר אבו-גוש, אף שיש במקום מספר ילדים המצדיק זאת, ונוכת ההכנסה שבשנה הבאה תיפתח בכפר כיתה ט', אודה לך אם תואיל להשיב לי :

1. האם יעמוד משרד החינוך והתרבות בהבטחתו זו וכיתה ט' הנ"ל תיפתח בשנה הבאה לילדי הכפר אבו-גוש?

2. האם כוונת המשרד בפתיחת כיתה ט' היא שמ-השנה הבאה ואילך ייתוספו בהדרגה כיתות י', י"א וי"ב?

תשובת שר-החינוך והתרבות ז. המר :

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לכל השאלות : מספר הילדים באבו-גוש איננו מצדיק הקמה של בית-ספר תיכון נפרד. משרדנו סבור שטובת הילדים דורשת שהם ילמדו בבית-ספר מקיף רב-נתבי, שבאפשרותו להעמיד לרשותם שירותי חינוך נאותים ומבחר מגמות מקצועיות. משרדנו מתכוון לפתוח בשנת

רצוני לשאול את כבוד השר :

1. מתי יפנה משרד החינוך והתרבות את השטח הת-פוס על-ידו?

2. האם יפעל כדי שתלמידי בתי-הספר יבקרו במ-קום זה, ובמיבצר עכו, כדי להתחזק באמונה ובגבורה?

שר-החינוך והתרבות ז. המר :

1. המחסן במקום, אם הוא אמנם קיים, איננו שייך למשרדנו.

2. במסגרת ימי שדה משימתיים ממליץ אגף הנוער במשרדנו לבתי-הספר העל-יסודיים לבקר בכל אתרי הג-בורה, ובכלל זה באתרים אלה.

7615. שיבושים בלימודים בבית-ספר בכתיים בשל תקלה במערכת הביוב

חברת-הכנסת ח. קופמן שאל את שר החינוך והתרבות ביום י"ג בשבט התשמ"א (18 בינואר 1981) :

בידיעה שהופיעה ב"מעריב", מיום 1 בינואר 1981, נמסר כי צחנה מבית-הספר "סוקולוב" בכתיים, הנובעת ממערכת סאניטארית (ביוב) לא תקינה, גורמת לשיבוש בלימודים, עד כי בתאריך 31 בדצמבר 1980 הופסקו הלימודים קודם זמנם והתלמידים נשלחו לבתיהם.

אודה לכבוד השר אם יואיל להשיב לי :

1. האם תוקנה המערכת באופן יסודי, כדי למנוע הישנות מקרים כאלה להבא?

2. האם יש פיקוח של משרד החינוך והתרבות על איכות המיתקנים הסאניטאריים בבתי-הספר בארץ?

תשובת שר-החינוך והתרבות ז. המר :

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. במערכת הביוב של בית-הספר "סוקולוב" קיים ליקוי יסודי. פתח הביוב נמצא בחצר בית-הספר ולעתים הוא עובר על גדותיו. הדבר מחייב את החלפתה של המ-ערכת כולה. עיריית תל-אביב, שעליה מוטלת האחריות לכך, דאגה לתיקון המצב, אולם לא להחלפת המערכת. מנהל המחוז במשרדנו ביקש מהעירייה לתקן את המערכת הסאניטארית באופן יסודי, כדי שהתקלות לא יישנו.

2. לא מדובר ברכוש של הרשות המקומית והאח-ריות מוטלת עליה.

7616. השאלת ספרים מלקטיבית בספריות עירוניות

חברת-הכנסת א. הרליץ שאלה את שר החינוך והתרבות ביום י"ג בשבט התשמ"א (18 בינואר 1981) :

הגיעו אלי באחרונה תלונות על כך שבספריות העירו-ניות בתל-אביב אין משאילים ספרים לקוראים שאינם תושבי תל-אביב.

אודה לכבוד השר אם יודיע לי :

1. האם אמנם כך נוהגים בספריות העירוניות בתל-אביב ומה הוא ההסבר לאפליה זאת בין אזרח לאזרח?

2. האם נוהל זה מעוגן בחוק כל שהוא או שמא נוגד הוא את חוק הספריות הציבוריות?

3. האם נהלים מסוג זה קיימים בערים אחרות בישראל?

2. אם אין אפשרות ליישם תשלום ישיר של משרד הפנים לעובדים אלה, מדוע לא נבדקת האפשרות של הפרדת הכספים המועברים לרשות המקומית, בין העברה ספציפית קבועה ובין העברה לצורך תשלום המשכורות?

תשובת שריהפנים י. בורג :
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. הצעה זו הועלתה בעבר אך לא נמצאה אפשרות להתערב בניהול קופותיהן של הרשויות המקומיות. כל רשות מקומית היא תאגיד עצמאי לצורך ניהול עניינים מסוימים, ובהם גם העסקת עובדים. זאת ועוד, תשלום משכורות זה רק אחת מחובות הרשות המקומית. היא חייבת גם בהעברת סכומים על-פי חוק, למשל: לנזקי לשכת הרווחה, לאיגוד ערים ולמועצה הדתית. רשות מקומית מתקשרת גם עם ספקים כמו החברה "מקורות" ותיבת הפרוע מילווה לפי חוזים שחתמה. לכן אין בה צעה שמשרד הפנים ידאג רק לתשלום המשכורות משום פתרון לבעיית התיפקוד של השלטון המקומי.

2. כאמור לעיל, לרשות המקומית בתור שכזאת יש התחייבויות רבות וכן מקורות הכנסה מתאימים. המשא-בם המועברים לרשותה ממשרד הפנים הם רק חלק מהכנסותיה. אין כל אפשרות לעשות הפרדה בין העברות הכספים למשכורות ובין העברות כספים לצרכים אחרים. על הרשות המקומית לקבוע שיווי משקל בין כלל הכנסותיה והוצאותיה. על כל רשות מקומית לכלכל את ענייניה כך שתוכל גם לשלם משכורות, כאשר משרד הפנים מצדו פועל, כידוע, לסייע בידי הרשויות לאזן את תקציביהן.

7726—7725, 7716—7711, 7598, 7595—7489

מענקי משרד הפנים למופדות ברחבי הארץ

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ו' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"אגודה להתיישבות בע"מ".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81? מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ו' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"משכן קאליב".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה

הלימודים התשמ"ב כיתה ט' באבוגוש, אולם אין אנו מתכוונים להצמיח במקום חטיבה עליונה — י"ב — מהסיבות שפורטו לעיל.

7316. צירוף קיסריה לתחום המועצה המקומית "אר-עקיבא"

חברת-הכנסת ד. שילנסקי שאל את שר הפנים ביום ט"ו בטבת התשמ"א (23 בדצמבר 1980) :

כשהעולים החדשים התיישבו במעברת אור-עקיבא היו מסביב רק שממה וחול. הם השתכנו באהלים, בפתחים ובצריפים רעועים, כשהשמש מכה בקיץ והמטר — בחורף. הם נאחזו במקום, ובעבודה קשה ותוך סבל ועוני התחילו לגרש את השממה. העולים ממעברת אור-עקיבא נתנו את הדחף הראשון לפיתוח המקום, ואז החלו העשרים לנהור לשם, ועל התשתית שהעולים החדשים יצרו הוקמו שכונות הווילות. והנה, במקום שהמשתכנים החדשים יחזקו את התשתית של אור-עקיבא ולמרות רצף הישוב שבין אור-עקיבא לקיסריה, הופרדה קיסריה מבחינה מוניציפאלית וסופחה למועצה האזורית חוף-הכרמל, אף שבין עתלית לקיסריה אין כל רצף של ישוב עירוני שיצדיק צעד כזה.

שאלתי לכבוד השר :

האם יפעל לצרף את קיסריה לתחום המועצה המקומית אור-עקיבא?

תשובת שריהפנים י. בורג :
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

משרד הפנים אינו מחליט על מיווג בין רשויות מקומיות או על צירוף של ישוב לרשות מקומית על סמך הרצף הטריטוריאלי. אמנם קריטריון זה הוא בהחלט חשוב ורלבנטי לקבלת החלטה מסוג זה על-ידי משרד הפנים, אך יש להביא בחשבון גם נקודות אחרות, כמו תועלת כלכלית לשני הצדדים, יעילות, מידת הצלחתה של האינטגרציה של האוכלוסיה על היבטיה החברתיים, התרבותיים והכלכליים, וכמובן — גם רצון התושבים.

לאור כל השיקולים שנמנו לעיל אין משרד הפנים רואה מקום לאיחוד בין קיסריה לאור-עקיבא.

7426. השכחות השירותים של העיריות כשל איתן תשלום משכורות

חברת-הכנסת ח. קופמן שאל את שר הפנים ביום ג' בשבט התשמ"א (8 בינואר 1981) :

לעתים קרובות אנו שומעים על הכרזות שביתת בעריות ובמועצות מקומיות עקב אי-העברה של תשלומים מהממשלה לרשויות המקומיות. לפני כחודש שבתו מסיבה זו עובדי עיריית תל-אביב, ובשבוע שעבר — עובדי המועצה המקומית שלומי.

אודות לכבוד השר אם יואיל להשיב לי :

1. האם נבדקה האפשרות שמשרד הפנים או משרד האוצר ישלמו ישירות את המשכורות של עובדי הרשויות המקומיות, כפי שנוהגת הממשלה לגבי עובדיה, ובכך יימנע זעזוע מיותר בפעילותן של הרשויות המקומיות?

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"בית גשר" בצפת.

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"גשר — לליכוד עם ישראל על בסיס ערכי היהדות" — רמת-גן.

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"מכון העם והמדינה, מזכרת-בתיא".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"תנועת האשה הדתית לאומית".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" למוסדות "אור החיים" בבני-ברק.

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ו' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"בית-מדרש גבוה להוראה", כולל אברכים, רחובות.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ו' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" לכולל אברכים "תפארת בנים", גני-יבנה.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ו' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"מרכז פנקס".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ו' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"גשר — לליכוד עם ישראל על בסיס ערכי היהדות" — ירושלים.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ו' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"קרן ארץ-ישראל — המגבית לחינוך הדתי", תל-אביב.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ו' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"בית רבקה" — סמינר למורות, כפר-חב"ד.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" למועדון "אמונה".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"כולל הרב אונטרמן".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" לקרן להנצחת זכרו של א. בוואר ז"ל.

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" לקרן מלגות ע"ש הרב יעקב ברמן ז"ל, רחוב המלך ג'ורג' 54, ירושלים.

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"חוג בני הישיבות" מיסודו של מר מלמד.

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" לכולל על-שם ר' ישעיהו שפירא זצ"ל.

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" לצעירי חב"ד, רחוב הרב קוק, תל-אביב.

שאלותיו הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"נתיב התורה", בני-ברק.

שאלותיו הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"מרכז החינוך העצמאי".

שאלותיו הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

שאלותיו הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" למוסד "אחוזה יעקב".

שאלותיו הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"רמזור", שבועון לילדים.

שאלותיו הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"מתיבתא, אגודת תורה ושלום", ראש-העין.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ח' בטבת התשמ"א (15 בדצמבר 1980):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"קריית ישמח משה", מתיבתא לצעירים, קריית-אוננו.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ח' בטבת התשמ"א (15 בדצמבר 1980):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"אור ישראל", ברחוב סלומון 26, פתח-תקווה.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" לאירגון "בנות ישראל", בני-ברק.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" למוסד "תורה ושלום", רחוב נתל שורק, בני-ברק.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" למוסד "משכן שמעון" בני-ברק.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

שאלות הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ח' בטבת התשמ"א (15 בדצמבר 1980) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"מרכז ישיבות בני-עקיבא", רחוב דובנוב 7, תל-אביב.

שאלות הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ח' בטבת התשמ"א (15 בדצמבר 1980) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"רשת תלמודי תורה — תורת חיים", רחוב נחמני 62, תל-אביב.

שאלות הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ח' בטבת התשמ"א (15 בדצמבר 1980) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"אהלי תורה", בני-ברק.

שאלות הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ח' בטבת התשמ"א (15 בדצמבר 1980) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" לישיבת ההסדר בימית.

שאלות הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ח' בטבת התשמ"א (15 בדצמבר 1980) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"איגוד ישיבות ההסדר", ת.ד. 7524, ירושלים.

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
למוסד "אהלי תורה".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"כולל זלוטופול צ'רטקוב".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
לישיבה העירונית, תל-אביב.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ח'
בטבת התשמ"א (15 בדצמבר 1980):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"מרכז לחינוך דתי בישראל", רחוב המלך ג'ורג' 54,
ירושלים.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"ישיבת הרמב"ם ובית יוסף".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"מרכז אסטרוכזה".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
למוסד "מורשת משה רבנו".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"מכון לסופרים (סופרי סת"ם)", רחוב יונה הנביא 27,
תל-אביב.

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"מכון לחקר הרפואה בהלכה".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
למוסד "אור התקווה", רחוב חנוך.

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
לכולל "הרב מאיה" בשכונת-התקווה בתל-אביב.

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"כולל הרב טרפ — יד-אליהו".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"כולל הרי"ם לוי".

שאלות הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה
בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81
מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי
הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה
לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים
והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה
בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"כולל בית-מדרש לאברכים גור".

שאלות הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה
בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81
מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי
הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה
לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים
והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה
בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"מרכז קהילתי נחלת-יצחק ע"ש הרב דורף".

שאלות הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה
בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81
מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי
הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה
לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים
והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה
בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"כולל מודיעין".

שאלות הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה
בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81
מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי
הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה
לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים
והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה
בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"כולל וישיבת חידושי הרי"ם".

שאלות הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה
בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81
מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי
הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה
לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים
והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה
בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"מוסד הרי"ם לוי".

שאלות הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה
בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81
מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי
הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה
לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים
והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה
בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" למוסד "דברי קהלת".

שאלותיו הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" למוסד "תפארת שלום".

שאלותיו הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" למוסד "חזון אליהו".

שאלותיו הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"מכון ירושלים".

שאלותיו הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"קרן שעת תורניות (קש"ת)" בפתח-תקוה.

שאלותיו הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" למוסד "מורשת אבות" בבני-ברק.

שאלותיו הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
למוסד "נעשה ונשמע".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה
בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81
מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי
הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה
לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים
והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה
בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"מכון נחום".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה
בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81
מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי
הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה
לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים
והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה
בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
למוסד "עזרא".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה
בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81
מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי
הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה
לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים
והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה
בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"יד אפרים פישל".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה
בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81
מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי
הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה
לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים
והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה
בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"משכן משה".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה
בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81
מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי
הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה
לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים
והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה
בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
לישיבה של משה פנחס בראשי-העין.

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה
בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81
מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי
הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה
לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים
והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה
בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" לכולל "דרכי תשובה".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"מועדונים דתיים לאומיים".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"אל המקורות".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" לכולל "אוהל יוסף".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"מועדון בתייה".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"ישיבת רשב"י", דרך לוד.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"מכון מאיר".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה
בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81
מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי
הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה
לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים
והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה
בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"אגודה לטיפוח ערכים".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה
בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81
מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי
הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה
לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים
והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה
בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"מ.ח.ד".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה
בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81
מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי
הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה
לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים
והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה
בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"כולל אשד".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה
בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81
מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי
הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה
לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים
והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה
בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"ישיבת תל-אביב".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה
בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81
מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי
הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה
לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים
והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה
בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"כולל סדיגורה".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה
בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81
מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי
הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה
לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים
והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה
בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"תורת חיים".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"אהלי תורה".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"אחדות הנוער".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
למוסד "בית בלומה".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"מתיבתא".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד"
ל"אשת חיל".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ו' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"אמנה" בכפר-סבא.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ו' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"חזון גאולי תימן" בכפר-הראיה.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ו' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"אליצור — תל-אביב".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ו' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"אור החיים".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ו' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"אור התורה".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ו' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"בית דוד ואסתר" בירושלים.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?

4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"רשת גני אגודת ישראל — תל-אביב".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"ישיבת המתמידים".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"מחוזיקי הדת".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"אגודה לטיפוח ותרבות", נתניה.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"אור חדש" בכפר-חסידיים.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"צעירי אגודת ישראל — תל-אביב".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

* משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" למוסד "צופיה".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" לבית מלכה".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" למוסד "בנות ישראל".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" לאגודת חסידי בלז".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" לישיבת "בית אליהו".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" לכולל "בית אליהו".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?
4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" לבית-ספר תיכון חרדי לבנות בטבריה. שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" לבית-המדרש על-שם השל"ה הקדוש, חוג הרמב"ם בטבריה.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" לכולל "עזרי מעם".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" לישיבה של מוסדות "חיי עולם" שליד הכותל המערבי.

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"אגודת טוב וחסד".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"מכון לחקר טבריה".

שאלותי הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום כ"ג בשבט התשמ"א (28 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" באמצעות המועצה המקומית גדרה לאירגון ישיבות ההסדר.

שאלותיו הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום כ"ג בשבט התשמ"א (28 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" באמצעות המועצה המקומית גדרה ל"משען לילד".

שאלותיו הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום כ"ג בשבט התשמ"א (28 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" באמצעות המועצה המקומית גדרה ל"אור החיים".

שאלותיו הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ז' בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" למוסד "תפארת בנים".

שאלותיו הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום כ"ג בשבט התשמ"א (28 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" באמצעות המועצה המקומית גדרה ל"עזרת אחים".

שאלותיו הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום כ"ג בשבט התשמ"א (28 בינואר 1981):

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" באמצעות המועצה המקומית גדרה ל"קרן שפיגלמן".

שאלותיו הן:

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים?
2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק?
3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה?
4. האם הדיווח נבדק? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק?
5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו?

היו"ר י. מ. אברמוביץ :
שר הפנים ישיב על השאלות של חברת-הכנסת אלוני, מס' 7489, 7490, 7491 — — —

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אדוני היושב-ראש, זה מנוגד לתקנון. אני מבקשת תשובה על כל שאלתה בנפרד. כל שאלתה הוגשה בנפרד ואני מבקשת תשובה על כל שאלתה בנפרד.

היו"ר י. מ. אברמוביץ :
בבקשה, רק ל ידיעתך — הכוונה היתה לארבע שאלות בלבד, לא לכל השאלות.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אני מבקשת תשובה על כל שאלתה.

שרי-הפנים י. בורג :
אני מוכן. אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, ראשית כול אני רוצה לקרוא מהכתב, לפי התקנון, מה שאני רוצה לקרוא. אחר-כך אני מוכן לחזור על אותה תשובה לגבי כל אחת מ-110 השאלות, אם זה נחוץ.

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, הריני מתכבד להשיב על שאלות 7489 עד 7595, 7598, 7711 עד 7716 — — —

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
ביקשתי תשובה על כל שאלתה לחוד.

היו"ר י. מ. אברמוביץ :
חברת-הכנסת אלוני, תשמעי קודם מה השר אומר, אחר-כך תגיבי.

שרי-הפנים י. בורג :
אני בהחלט לא אחטא לתקנון, אבל קודם אני רוצה לקרוא מהכתב, כפי שאני חייב לפי התקנון. אחר-כך את יכולה לשאול שאלות נוספות לגבי כל אחת מן השאלות כרצונך.

אדוני היושב-ראש, הריני מתכבד להשיב על שאלות 7489—7595, 7598, 7711—7716 ו-7725—7726. משרד הפנים אישר הקצבות של רשויות מקומיות למוסדות שונים ומגוונים על-פי פניותיהם אליו, וכן אישר תוספת משאבים למימון הקצבות אלו. הנושא נדון בוועדה לביקורת המדינה בכנסת, ומבקר המדינה הודיע שהוא ימציא לוועדה את רשימת המוסדות שקיבלו הקצבות ממשרדי הממשלה ומהרשויות המקומיות ואת הסכומים של הקצבות אלה.

משרד הפנים יבקש מהרשויות המקומיות להמציא לו את חומר הרקע המבוקש על-ידי השואלת.

לפי התקנון אני יכול לקרוא אותו טקסט לכל שאלת-תה. זה אותו הטקסט. אבל זכות השאלה נוספת לכל שאלתה כמובן ניתנת, לא על-ידי אלא על-ידי התקנון.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אדוני השר, לשאלתה הראשונה — אני מבקשת לדעת מתי תשיב לכנסת מעל במה זו על החלוקה ועל התקציבים שניתנו ובאיוז מידה היה תיאום ביניכם לבין משרד החינוך ומשרד הדתות ?

שרי-הפנים י. בורג :
יש דברים שבהם יש תיאום עם משרד הדתות יש

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום כ"ג בשבט התשמ"א (28 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" באמצעות המועצה המקומית גדרה ל"מרכז הרב".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום כ"ג בשבט התשמ"א (28 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" באמצעות המועצה המקומית גדרה ל"קרן שבזי".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום כ"ג בשבט התשמ"א (28 בינואר 1981) :

משרד הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" באמצעות המועצה המקומית גדרה ל"אור החיים".

שאלותי הן :

1. מה הם הסכומים שהוקצבו והועברו למוסד זה בשנות התקציב 1977/78, 1978/79, 1979/80 ו-1980/81 מתקציב משרד הפנים ?

2. האם מקבלי המענק הם אגודה או מוסד ציבורי הרשומים כחוק ?

3. האם דיווח מוסד זה לרשות המקומית שהעבירה לו את הכסף ו/או למשרד הפנים על השימוש בכספים אלה ?

4. האם הדיווח נבדק ? האם המוסד מנהל ספרים והאם נערכה ביקורת כספית על השימוש בכספי המענק ?

5. אילו רשויות מקומיות העבירו כספים למוסד זה בשנים הנ"ל, ומה הוא הקשר שבין תושביהן לבינו ?

ש"הפנים י. בורג :

היות שזאת היתה תשובה לשאלה שלא היתה צריכה להישאל, כשאני צריך לענות אני רוצה לומר : אם אינני טועה, המוסד "אור החיים" נמצא בבני-ברק, הוא רשום כאגודה או כפי שהוא רשום, יותר מ-1,000 בנות לומדות שם, ואשרי העם שיש לו מוסד כזה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
כי משרד החינוך מתנכר לו.

ש"הפנים י. בורג :

זו שאילתה לשר החינוך.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאילתה מס' 7494 — האם "בית גשר" בצפת קשור למפד"ל ? האם התקציבים ל"בית גשר" צריכים להינתן מתחת לשולחן, תוך עקיפת התקציב, ולא על-ידי משרד החינוך ?

ש"הפנים י. בורג :

קודם כול, השאלה שלך על "מתחת לשולחן" היא שאלה מתחת לחגורה. שום דבר לא ניתן מתחת לשולחן, כל דבר רשום, והודעתי בתשובתי שמבקר המדינה יפרסם את הרשימה, כפי שאמר בוועדה לענייני ביקורת המדינה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאילתה מס' 7495 ו-7496, שתיהן נוגעות למוסדות "גשר" הדתיים — האם העובדה שאתה מעביר כספים, לפי הנחיות משרד הפנים, תוך עקיפת התקציב בעניין זה, היא הסיבה לכך שאתה מתנגד להקמתה של ועדת חקירה ממלכתית, שתחקור את כל השיטה של הזרמת הכספים למפלגות, בניגוד לחוק התקציב ותוך אינוס הרשויות המקומיות ?

ש"הפנים י. בורג :

אילו השאלה שלך היתה לפני בכתב, הייתי מודיע באיזה דברים את אומרת דברים בלתי-נכונים. א. ההצהרות באות מהרשות המקומית ; ב. אני חוזר על כך ואחזור על כך כל זמן שנשמה בקרבי : העובדה שמוסד הוא דתי אינה פוסלת אותו.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לא, הפסילה, אדוני השר, היא בכך שאתה עוקף את התקציב ונותן רק למפלגות דתיות.

ש"הפנים י. בורג :

לאיזה שאילתה את שואלת עכשיו ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאילתה מס' 7497. האם אינך פוסל העברת כספים, תוך עקיפת התקציב, למוסדות שהם מוסדות דתיים, שעה שמוסדות אחרים מבוקרים וניתנים להם כספים לפי חוק התקציב ?

ש"הפנים י. בורג :

אינני מעביר שום כספים אלא לרשות מקומית.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאילתה מס' 7498 : האם אתה מכחיש את העובדה שמשרדך הגיש רשימה לרשות המקומית בתל-אביב ואמר לה לתת כספים, ואילו אותם מוסדות, מסתבר, אינם מבוקרים או בכלל אינם קיימים ?

דברים שאין בהם תיאום. כשנקבל את כל החומר בהחלט אשמח להביא זאת לוועדת הביקורת או לכנסת, הכול לפי העניין.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאילתה מס' 7490 — מה זה "משכן קאליב" ? מה הוא המוסד הזה שנתתם לו כסף ?

ש"הפנים י. בורג :

אני מבקש לדיוק בביטוי. זו רשות מקומית שהעבירה ל"משכן קאליב" כסום מסויים, שאינני יודע בעל-פה כמה הוא, וזה שייך לרבי המפורסם של קאליב, שעליו אני אשמח מאוד לתת הרצאה בכנסת.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאילתה מס' 7419 — האם הרשות המסויימת, שהעבירה את המענק המיוחד ל"מוזכרת-בתיא, מכון העם והמדינה", שאני מבינה שהוא מכון חינוכי ומקבל כספים ממשרד החינוך, נמצאת ברשימה של משרד הפנים המחייבת את הרשויות להעביר את הכסף לשם ?

ש"הפנים י. בורג :

א. משרד הפנים אינו מחייב שום רשות, ועל כך יכולים להעיד וכבר העידו ראשי ערים וראשי מועצות

— — —

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאילתה מס' 7492 — האם תנועת האשה הדתית לא-ומית, שהועבר אליה מענק, שייכת לתנועת המפד"ל ?

ש"הפנים י. בורג :

תנועת האשה הדתית לאומית קרובה מאוד למפד"ל ואני גא על כך. המוסדות — — —

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
על כך שהעברת כספים של המדינה לשם ?

ש"הפנים י. בורג :

סליחה, עכשיו אני מדבר ולא את. אני גא על המעשים הטובים של כל תנועות הנשים במדינה. המפה ידועה. תבקרי בעיירות הפיתוח ותראי מה עושים.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
האם זה היה מאושר בחוק התקציב ?

ש"הפנים י. בורג :

סליחה, לאיזו שאילתה את מתייחסת ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאילתה מס' 7493 — האם מוסדות "אור החיים" שייכים למפד"ל או לאגודת-ישראל ?

זרח ורפהטיג (חזית דתית לאומית) :
את שייכת ל"נעמת" — — —

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
"נעמת" איננה תנועה של מפלגה פוליטית, והכסף אינו מועבר תוך עקיפת התקציב מתחת לשולחן.
(ח ב ר - ה כ נ ס ת ז . ו ר ה פ ט י ג ק ר א ק ר י - א ת - ב נ י י מ)
חבר-הכנסת ורפהטיג, ל"נעמת" הכסף לא מועבר מתחת לשולחן.

חברת הכנסת ורהפטיג, הרי אתה יודע שאני בריב עם נהלל. אתה לא דאגת לבשר כשר ולא דאגת לחוק כשרות. אתה שמח רק כאשר תוקפים אחרים.

הי"ר י. מ. אברמוביץ :
חברת הכנסת ורהפטיג, הדיאלוג הוא בין השר ובין השואלת. אבקש לא להתערב.

שר-הפנים י. בורג :
חברת הכנסת ורהפטיג, אני קצת יותר צעיר. תלמד אצלי לשמור את הטמפראנט. תהיה מלחמת בחירות — תצטרך אותו. מה השאלה ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
השאלה היא, האם המפד"ל מקימה מוסדות בע"מ כדי להזרים לשם כספים ולומר שהם אינם שייכים למפד"ל ?

שר-הפנים י. בורג :
שאלתה 7502 מתייחסת לקרן מלגות על-שם הרב יעקב ברמן. אני הכרתי את האדם, ידעתי את כל הזכויות שלו.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
גם את פנקס אתה הכרת ?

שר-הפנים י. בורג :
ברוך השם, זכיתי להכיר אותו, לא זכיתי לעבוד אתו הרבה, מפני שמת מוקדם. ייתכן שפצצה שהיתה מונחת לפני הדלת שלו קירבה את מותו. אני בהחלט בדעה שמפעלי מלגות הם מפעלים ברוכים וטובים.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאלתה 7503 : "חוג בני הישיבות" מיסודו של מר מלמד. האם משרד החינוך אינו מוכן לתת כספים למוסד זה ואתה נאלץ להזרים לו כספים ?

שר-הפנים י. בורג :
זו שאלתה לשר החינוך. אני ראיתי את השם מר מלמד, שאלתי את חברת הכנסת מלמד. אין לו שום קשר לזה. בספר הטלפונים יש הרבה מלמד.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
והמוסד בכלל אינו קיים אלא רק שולחים לו כסף ?

שר-הפנים י. בורג :
זה את אומרת. על-ידי כך זה לא נעשה אמת. אם רשות מקומית מסויימת המליצה — סימן שזה קיים.

גרעון האזנר (המפלגה הליברלית העצמאית) :
"מכל מלמדי השכלתי".

שר-הפנים י. בורג :
ומזקנים התבוננתי.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אדוני, קיימת כתובת.

שר-הפנים י. בורג :
הכתובת ודאי קיימת במקום שנותנים את הכסף. והכתובת של הפסוק של חברת הכנסת האזנר היא בתהלים קי"ט.

שר-הפנים י. בורג :

זו אינה שאלה אלא שתי שאלות. ואני אענה על הראשונה, וממילא אני פטור מלענות על השנייה. עיריית תל-אביב, בהתימת ראש העיריה, ביקשה תוספת לתקציב, מכמה מקומות, לכמה עניינים, לכמה מוסדות שאני זוכר בעל-פה — — —

אסתר הרליין (המערך) :
העירייה הפקיעה את חלוקתם של הכספים האלה.

שר-הפנים י. בורג :
בהחלט, אחרי שהתחיל רעש. ועובדה נשארת עובדה. ראש העיר ביקש בשביל כמה מוסדות, שבכללם כדורגל ו"צוותא", הקצבה. וזאת תוספת לתקציב לאותם הדברים שהוא נותן בלא-הכני גם לימין וגם לשמאל וכאן אני אומר את זה לא בתור פיגורה של דיבור — ואנחנו אישרנו. מתוך האהבה היתירה הקיימת בעיריית תל-אביב, אהבה גם בין השותפים הקואליציונים, היה ויכוח על העניין. לא רוצים להוציא את הכסף — משרד הפנים ישמח מאוד לקבל את הכסף בחזרה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאלתה 7499 : "בית-מדרש גבוה להוראה, כולל אברכים, רחובות", האם אתם נותנים את הכספים, בעקיפת התקציב, למוסד זה מפני שיש בו משתמשים מהצבא ?

שר-הפנים י. בורג :
והי שאלה המאשימה אנשים אשר אינם משתמשים. ייתכן שהם פטורים לפי הנהוג ולפי החוק. לכן השאלה הנוספת הזאת פסולה בעיני.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אדוני, האם כל השאלות — — —

שר-הפנים י. בורג :
ועכשיו לאיזה שאלתה ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאלתה 7500, בעניין כולל אברכים "תפארת בנים" בגן-יבנה, שהוא כולו פיקציה : האם הכספים שנשלחו אינם מיועדים למפלגת ?

שר-הפנים י. בורג :
זו אינסידואציה שאינני מוכן לקבל אותה. העירייה או המועצה המקומית, אם היא ממליצה, היא יודעת אם משהו קיים או לא, אם הוא פיקטיבי או לא.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאלתה 7501 : האם אתה יודע מה זה "מרכז פנקס" ? האם מרכז פנקס הוא מוסד של המפד"ל ?

שר-הפנים י. בורג :
למפד"ל בתור מפלגה דתית לאומית אין מוסדות. יש מוסדות לבחירה, כמו ועד הפועל.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאלתה 7502 : המפד"ל כמפלגה מקימה מוסדות בע"מ, כדי שאפשר יהיה לגבות בשבילם כספים ולא לבקר אותם ?

(חברת הכנסת ורהפטיג קורא קרי-את-ביניים)

ולענות אותה תשובה, שההקצבות ניתנות על-ידי רשות מקומית. העניין הובהר גם בוועדת הביקורת — והיא עובדת על הנחיות וכללים — וגם לפני מבקר המדינה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
ועדת הביקורת אינה עובדת על שום פרט מהדברים האלה והציבור זכאי לדעת כמה כסף אתה מורים למפלגתך באמצעות משרד הפנים.

שר-הפנים י. בורג :
לכל שאילתה מ-100 ואיקס השאלות יש לך זכות לשאלה נוספת אחת. עכשיו אני אענה : "כולל אונטרמן" הוא לזכרו של הרב אונטרמן ז"ל. זה "כולל" שעושה עבודה טובה, ואלה שהמליצו על המענק המליצו עליו בצדק.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאילתה 7507 : האם המענק להנצחת זכרו של א. בויאר הוא לטובת אגודת-ישראל או המפד"ל ?

שר-הפנים י. בורג :
אני מניח שזוהי קרן שהעיריה החליטה לגביה בתל-אביב, כמו שעושים מפעם לפעם לגבי איש חשוב, או איש יקר, שנפטר — מקימים משהו לזכרו. בעיריה יש בוודאי תקנון, ואני מציע שהנציגים שלך בעיריה ישאלו או יתייעצו בעיריה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאילתה 7508 : אדוני שר הפנים, אולי תספר לך נסת מה זה "אחוזת יעקב" ?

שר-הפנים י. בורג :
"אחוזת יעקב" זו, נדמה לי, ישיבה של תורה ומלאכה, שאלה שלומדים שם תורה לומדים גם מקצוע. לדעתי זה דבר חשוב, והמקום שהמליץ עליו בוודאי צדק.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אדוני שר הפנים, לשאילתה 7509 — "מענק מיוחד" ל"רמזור", האם אתם נותנים "מענק מיוחד" ל"דבר השבוע", ל"מעריב לנוער" ?

אורי אבנרי (מחנה שלי) :
ל"העולם הזה" ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
ל"העולם הזה" ?

שר-הפנים י. בורג :
ל"העולם הזה" הרבה חברי כנסת נותנים חומר.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אנו עוסקים במענקים.

שר-הפנים י. בורג :
את שאלת. אינני בקיא בעניין. אני מוכן לבדוק מה זה "רמזור".

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אדוני שר הפנים, לשאילתה 7510 — מתי אתה סבור שתהיינה לך תשובות על השאלות 1-5 שבשאילתה זו בעניין "מענק מיוחד" לצעירי חב"ד, רחוב הרב קוק, תל-אביב ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאילתה 7504 : "כולל על-שם ר' ישעיה שפירא זצ"ל".

שר-הפנים י. בורג :
הרב ישעיהו שפירא זצ"ל היה מהחלוצים הראשונים אשר, נדמה לי, בנו את כפר-חסידיים, מהראשונים בה פועל-המזרחי.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לא גמרתי לשאול את השאלה, אני רק הזכרתי את השם.

שר-הפנים י. בורג :
מר יוסף שפירא הוא חבר הנהלת הסוכנות היהודית.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לא שאלתי את השאלה.

שר-הפנים י. בורג :
ואני חושב, אם יש "כולל" על שמו — זה דבר טוב.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אני לא שאלתי את השאלה, אדוני. רק אמרתי שאני מתייחסת לשאילתה 7504. האם הצורך להעניק לו מענק מתקציב משרד הפנים מעיד על כך שמשרד החינוך ומשרד הדתות סבורים שהוא אינו קיים או שהוא חסר ערך ?

שר-הפנים י. בורג :
זו שאילתה לפסיכולוגיה של משרד החינוך. אני מבקש להפנות את השאלה לשר החינוך.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
זו שאלה לפסיכולוגיה או לעקיפת התקציב ?

שר-הפנים י. בורג :
אין שום עקיפה, מפני שכל דבר מוחלט בעיריה או במועצה המקומית לפי החוק.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאילתה 7505 : המוסד "מועדון אמונה", שמשרד הפנים אישר לו תקציב מיוחד, האם אתה מכיר את המוסד הזה ?

שר-הפנים י. בורג :
אני מקווה שאני ראוי לכך שאני יודע את המושג "אמונה". אני גם כן מכיר אירגון נשים בשם "אמונה", הוא קרוב לתנועה שלי והוא קיים. הוא עושה עבודה טובה. בוודאי בעיריה שהמליצה על כך היו משוכנעים שזאת עבודה טובה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאילתה 7506 : האם יש לך מושג כמה כסף הועבר ממשרד הפנים בצורת מענק מיוחד לכולל הרב אונטרמן ? ושאלתי היא : כמה כסף הועבר דרך ה"כוללים", שהזכרתי עד כאן, למפלגתך ולמוסדות הקשורים למפלגתך הקרויים בע"מ או חברות עותמאניות, באמצעות משרדך כתקציב ל"כולל" ?

שר-הפנים י. בורג :
ראשית כול, אני חוזר על כך ואני מוכן לחזור — בשביל עוד 100 שאילתות הנמצאות כרגע בצמרת —

שרה-הפנים י. בורג :

כאשר אקבל את החומר.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
ותביא אותו לפני הכנסת ?**שרה-הפנים י. בורג :**

זו שאלה נוספת.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אני טוענת שהתשובה לא ניתנה. אני אבקש להביא את התשובה לכנסת תוך 21 יום.

לשאלתה 7511, האומרת שמשדר הפנים אישר תקציב במסגרת "מענק מיוחד" ל"נתיב התורה", בני-ברק. שאלתי היא : האם מוסד זה הוא מוסד ציוני ?

שרה-הפנים י. בורג :

אינני בודקים את זה, אלא העירייה שממליצה בודקת את הדבר הזה לפי הגדרות שונות, אם זה מוסד חינוכי, אם זה מוסד תורני, ויש גם דברים שהם ציוניים. לימוד תורה הוא עניין ציוני ממדרגה ראשונה. אלמלא למדו הסבא והסבתא שלך תורה, לא היית עומדת כאן.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

דור דור ודורשיו. זו טכנולוגיה יוצאת מן הכלל. גם הרבי מסאטמאר — — —

שרה-הפנים י. בורג :

הגמרא במסכת ערכים מפרשת את זה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

חבל מאוד שאינך בקיאה בענייני משרד כמו בגמרא, או שאתה מעלים את הדברים בצורה מחוכמת, כי אתה אינך עונה על השאלות. ברור שאתה מתחמק מתשובות.

שרה-הפנים י. בורג :

למען קיצור התשובות שלי, אני נותן לך את התשובה — ועכשיו אני מדבר בעברית טובה — שאת ראויה לה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

לשאלתה 7513 — אדוני השר, מאילו ערים קיבל אירגון "בנות ישראל" בבני-ברק מלגות והטבות ?

שרה-הפנים י. בורג :

אינני יודע בעל-פה. את שאלת מאיזה מקום ? אני אינני יודע.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

היות שגם ביחס לשאלתה הבאה, 7514, בעניין "תורה ושלום", רחוב נחל שורק, בני-ברק, אינך יודע את המקור מות שמם מקבלים הטבות ומלגות, השאלה שלי היא : מתי תבדוק ותדע מאילו ערים ומאילו מקומות מקבלים מוסדות אלה כספים והטבות ?

שרה-הפנים י. בורג :

כאשר אקבל את החומר, אשתדל לענות.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

לשאלתה 7515, אדוני השר, "מענק מיוחד" ל"משכן שמעון", תוך כמה זמן תוכל לקבל מפקיד משרד את החומר לגבי הערים שעליהן הוא ציווה להעביר כספים למוסד הזה ?

שרה-הפנים י. בורג :

כאשר קיבלתי את מבול השאלות שלך, אמרו לי שצריך להושיב כמה פקידים למשך כמה חודשים. אינני יכול, אפוא, לתת תאריך מדוייק. אשתדל לקצר בזמן.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אדוני השר, האם המוסד ששמו נקוב בשאלתה 7516, "מתיבתא, אגודת תורה ושלום", מצוי ברשימה של משרד ? אם כן, הרי לא יהיה צורך בזמן רב כדי לחקור לגביו. הואיל ויש מוסדות מסויימים שהם ברשימה של משרד ומוכתבים לעיריות באמצעות משרד, לא קשה לדעת לאילו ערים פנו כדי שישלמו לאותו מוסד.

שרה-הפנים י. בורג :

כל מוסד על מחנהו ועל דגלו. לכן קשה לענות בסיטונות. לכן כל דבר צריך להיבדק.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

לשאלתה 7517, אדוני השר, רצוני לשאול : האם "קריית ישמח-משה", מתיבתא לצעירים, קריית-אונן, שייך כת לאגודות של המפד"ל או של אגודת-ישראל, כמובן לא ישירות אלא כאגודות רשומות, אם הן רשומות ?

שרה-הפנים י. בורג :

עד כמה שאני יודע, המקום "קריית ישמח-משה" הוא לזכרו של הרבי משה לייב מסאטוב ז"ל, ואין להניח שדווקא חסידים אלה במתיבתא זו שייכים למפד"ל. אבל אינני בודקים. כל אורת הוא אורת וראוי לתמיכה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אדוני השר, לשאלתה 7518 — מתי אתה סבור שמש"ר רדך יוכל לסיים את החקירה כדי לתת את התשובות על השאלות שבשאלתה זו, כדי שאפשר יהיה לבדוק את שיי-עורי המענקים שהם מקבלים ממשרד החינוך, ממשרד הדתות ומחוז-לארץ ?

שרה-הפנים י. בורג :

אם הבינוני נכון, את אינך בעל-הבית על המענקים מחוז-לארץ. הלוואי שירבו.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אני בודאי לא. אבל אתה מקבל אותם ואינך רושם אותם כחוק.

שרה-הפנים י. בורג :

אני לא מקבל בשבילך שום תרומה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

זה נכון. לא ענית על השאלה.

שרה-הפנים י. בורג :

על השאלה שאת שאלת, עניתי מקודם. אנו נקבל את החומר ואחר-כך נענה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אדוני השר, לשאלתה 7519, "מענק מיוחד" ל"אהלי תורה", בני-ברק — תוך כמה זמן אתה חושב שמש"ר, לצורך מינהל יעיל ותקין, יוכל להושיב תשובה לכנסת על מבנה התקציב של מוסד זה ?

שרה-הפנים י. בורג :

עייני תשובתי על שאלתך לשאלתה הקודמת.

מהכנסת בשל אידיעה, כיצד יגיעו על-ידי פקיד אל מבקר המדינה בתקופת הכנסת הזאת ?

שר-הפנים י. בורג :

עניתי שפקיד משרד הפנים וגם השר, שאיננו פקיד, עומדים לרשות מבקר המדינה בכל ימות השבוע, פרט לשבת.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אדוני השר, לשאלתה מס' 7526 — האם אפשר להבין מדבריו של הבאת לכאן תשובה על שאלות אלה רק משום שאין לכם אינפורמציה ולא משום שאינך רוצה להביא אינפורמציה לכנסת ?

שר-הפנים י. בורג :

אני רוצה לומר על שאלה נוספת זו שהיא אינה מתייחסת לנושא, אבל אני מוכן לענות : חמש השאלות ששאלת בכל אחת מן השאלות הללו הן מקיפות מאוד, ואנחנו לא יכולים בתור מרכז, במובן הפדרלי, בתור ווינגטון, לדעת, נניח, אם מוסד מסויים רשום בתור אגודה, בתור מוסד ציבורי, או בתור חברה עותמאנית וכד'. חזקה על אותן הרשויות המקומיות שהמליצו על המוסדות, שהן צריכות לדעת את זה. אנחנו נקבל מהן את התומר, ואני אביא אותן.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אדוני שר הפנים, לשאלתה מס' 7527 — הדברים האלה שאינך יכול להביאם בפני הכנסת, כיצד תביא אותם בפני הוועדה לענייני ביקורת המדינה ובפני מבקר המדינה ?

שר-הפנים י. בורג :

מי אומר שאינני יכול ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אינך רוצה.

משה קצב (הליכוד) :

האם השר עומד בפני חקירת שתיוערב ?

שר-הפנים י. בורג :

לא, זה לפי התקנון. לפי התקנון יש לה הזכות, ואני שומר על זכותו של כל חבר כנסת.

שרה שטרן-קמין (חזית דתית לאומית) :

אני רוצה לדעת אם אפשר לשאול שאלה.

היו"ר י. מ. אברמוביץ :

סליחה, אינך יכולה לשאול שאלות עכשיו.

חברי הכנסת, אני מבקש בכל-זאת להבין שאנחנו חסכנו את קריאת הטקסט האידנטי של 120 פלוס שאלות. אבל זכותה של חברת-הכנסת אלוני לשאול על כל שאלתה שאלה נוספת, ואני מגן על הזכות הזאת.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אדוני השר, אולי תאמר לנו הואיל ומשרד נתן מענק מיוחד לכולל "זלוטופול" — מה הוא הכולל הזה ואיפה הוא נמצא ?

היו"ר י. מ. אברמוביץ :

איזה מספר שאלתה זו ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אדוני השר, לשאלתה 7520, שאלתי היא : האם יש סיכוי שמשרד יעשה מאמץ כדי שהכנסת התשיעית תוכל לקבל דיווח-שבון על חלוקת כספים זו כדי שנלך לבחירות עם שולחן נקי ?

שר-הפנים י. בורג :

עייני תשובתי על שתי השאלות הקודמות.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

לא השבת על שתי השאלות הקודמות.

שר-הפנים י. בורג :

אני אמרתי : כאשר החומר יהיה בידי.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אדוני השר, לשאלתה 7521, ברצוני לשאול : נוכח אידיעה שלך, אם להשתמש בלשון המעטה לגבי דבר-ים אלה, כיצד אתה סבור שמבקר המדינה יוכל לבדוק את הנושא, אם אנשי משרד לא יעבירו לו את החומר ?

שר-הפנים י. בורג :

מבקר המדינה יודע את מקצועו. הוא מתמחה בו זה 19 שנה. והוא יבקש את החומר כפי שהבטיח.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

לשאלה 7522 — "מענק מיוחד" ל"מרכז ישיבות בני-עקיבא", רחוב דובנוב 7, תל-אביב — אדוני השר, ברצוני לשאול : האם אתה סבור שמבקר המדינה יקים ועדת חקירה נפרדת בלי להיעזר בחומר המצוי במשרד ?

שר-הפנים י. בורג :

שיטות העבודה של מבקר המדינה אינן תלויות בו. לכן השאלה שלך אינה נכונה ואיננה לכתובת הנכונה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

האם ידוע לך, אדוני השר, שמבקר המדינה, כאשר הוא בודק נושא מסויים, נזקק לעובדי המשרד הנוגע בדבר ומבקש מהם את האינפורמציה ? האם אפשר להבין שאתם תעלימו ממנו את האינפורמציה, שכפי שאתם מעלים אותה מן הכנסת ?

שר-הפנים י. בורג :

יש גבול לאינסיונאציות. מבקר המדינה פועל לפי החובות המוטלות עליו. מעולם לא היתה רמיוה, לא בכתב ולא בעל-פה, כפי שאת מרמזת. משרד הפנים עומד כל כולו לרשות מבקר המדינה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אדוני השר, שאלה לשאלתה 7524, לגבי "מרכז לחינוך דתי בישראל", המלך ג'ורג', ירושלים : אם אתה קובע בדבריו שאתה מעדיף, מבחינת הסטאטוס המשפטי ומבחינת הסמכות, את מבקר המדינה על פני מליאת הכנסת, האם החומר שאתה חושב שיגיע לידי עולל שלא להגיע לכנסת ?

שר-הפנים י. בורג :

זה לא ממין השאלתה, ועל כן אני פטור מלענות.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אדוני שר הפנים, לשאלתה 7525, "מענק מיוחד ל"ישיבת הרמב"ם ובית-יוסף" : התשובות שאתה מונע

עשית משפט-שדה למפכ"ל המשטרה וסילקת אותו מתפ-
קידו בדרך שסילקת אותו ?

שר-הפנים י. בורג :

זהו אחד השקרים המקובלים על מישהו, או מישהי.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אדוני השר, לשאילתה 7530 — האם אתה מכיר את
המוסד "אור התקווה" ברחוב — — —

שר-הפנים י. בורג :
באיו עיר ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אני לא יודעת.

שר-הפנים י. בורג :
למה את שואלת ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
היו מוסדות שאמרוני את השם באופן סתמי, ומייד
ידעת.

שר-הפנים י. בורג :
אני יודע שאת מעריצה אותי בשל ידיעתי הרבה
בנושא של ישיבות וכוללים, אבל גם ידיעה זו בכל-זאת
מוגבלת באיזה שהוא מקום, כמו כאן. אם תיתני לי פרטים
מדויקים יותר, אולי אוכל לענות.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אני מבקשת סליחה, זו שאילתה מס' 7531. אני
מדברת על מוסד "הרב מאיה" בשכונת-התקווה.

שר-הפנים י. בורג :
אם מדובר בשכונת-התקווה, זה מוסד שעיריית תל-
אביב המליצה עליו.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אדוני, האם אתה בטוח בכך ?

שר-הפנים י. בורג :
איו שאילתה זו עכשיו ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אתה גם העברת כספים משגב ל"בני עקיבא" בתל-
אביב, ואתה יכול להגיד: תל-אביב המליצה על כך.

שר-הפנים י. בורג :
בשגב היה נסיון לבנות ישיבת "בני עקיבא" לפני
4—5 שנים. הנסיון לא עלה יפה ולכן הכספים הוחזרו.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אדוני השר, לשאילתה מס' 7533 : לנוכח הדברים
שהבאת בפנינו ולנוכח הגבתך באופן כללי על כל הש-
אילתות — ואני רוצה לחסוך מזמנה של הכנסת — מדוע
אתה מסרב שהדבר ייבחנו עליי ועדת חקירה ממלכתית
לפי חוק ועדות חקירה, ותהיה הבחנה ותהיה ידיעה על
מערכת התקציב של המוסדות האלה ?

שר-הפנים י. בורג :

אין שום צורך בכך. המוסדות קיימים, הם חוקיים,
המועצה המקומית מאשרת את זה ואין שום דבר במה

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
7528.

שר-הפנים י. בורג :
כן, אני שמח שאני יכול לומר — — —

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
שתשכיל אתנו.

שר-הפנים י. בורג :
א. המוסד הזה קיים לזכר שתי שושלות חשובות
מאוד בחסידות, אשר האחת היא זלאטופול, זה בא
מטברסקי, מצ'רנוביל, ואחת באה מצ'ורטקוב, שזה בא
מרבני ישראל מרוזין. ב. עיריית תל-אביב המליצה, ולכן
משרד הפנים נענה להמלצה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אדוני השר, לשאילתה 7529 — הואיל ואתה יודע
שמות, את הישיבות ואת הכוללים — — —

שר-הפנים י. בורג :
לא כולם.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
— את אלה שנקבתי בשמותיהם והסברת — מדוע
סירבת להשיב על שאלות 1, 2, 3, 4 ו-5 הנוגעות למוסד
דות אלה או לפחות לחלק מהם ?

שר-הפנים י. בורג :
אין זה תפקידו של שר הפנים לדעת אם מוסד מסוים
נקרא מוסד ציבורי, אגודה עותמאנית או משהו אחר.
העירייה שמחליטה — — —

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
זה תפקידם של הפקידים שלו לבדוק אם זה מוסד
מוכר או לא.

שר-הפנים י. בורג :
העירייה הממליצה צריכה לדעת את זה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אדוני השר, לעירייה אין עמדה — — —

שר-הפנים י. בורג :
זו שאילתה או שאלה ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אדוני היושב-ראש, אני מוחה. לעיריית אין מעמד
בכנסת. הן מביאות את האינפורמציה באמצעות שר
הפנים. שר הפנים מכיר את המוסדות ויודע היכן הם
נמצאים. הוא לא טרח להטיל על הפקידים שלו להביא
את החומר.

שר-הפנים י. בורג :
האם זו שאלה נוספת או מה ? זה נאום או שאלה ?
אני רוצה לדעת, אם זו שאלה — אני צריך לענות ; אם זה
נאום — אינני צריך להקשיב. מה זה עכשיו ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אדוני, זו שאלה נוספת.

שר-הפנים י. בורג :
לאיזה שאילתה ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
לשאילתה 7529. האם כדי שהדברים האלה לא ייחקרו

שרי-הפנים י. בורג :

לכבודו של היושב-ראש מר אברמוביץ בעצם הייתי צריך להרצות מה זה ר"ם, מי זה בעל "חידושי הרי"ם" ומה זה חידושי הרי"ם."

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אנחנו מעוניינים לדעת כמה כסף הם מקבלים.

שרי-הפנים י. בורג :

את מעוניינת בכסף, אני אענה לך בכסף. המדובר כאן מתי עיריית תל-אביב התחילה לבקש בשביל המוסד החשוב הזה. באיזו שנה איני יודע. אבל זה מוסד קיים.

אדוני היושב-ראש, אתה לא צריך להתנדב. זה תפקידי, ואנחנו ניתן את התשובה כשנקבל את החומר.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אדוני השר, לשאילתות 7538 ו-7539 — לכמה מוסדות על-שם הרי"ם לזין אתם מעבירים כספים, וכמה מוסדות כאלה יש בארץ ?

שרי-הפנים י. בורג :

לא ספרתי כמה מוסדות קיימים לזכר שר הסעד לש-עבר הרב יצחק מאיר לזין ז"ל. כמה שיש, אני בעד זה שיהיו יותר.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

לשאילתה 7540, האם אתה מסכים שבמסגרת התקציב הניתן לאגודת-ישראל לצרכי חינוך יש למלא גם את הצרכים של אברכי גור, ואין צורך לפצל את הצרכים שלהם ?

שרי-הפנים י. בורג :

עד כמה שהדבר נוגע לכולל בית-מדרש לאברכי גור, אינני הכתובת לענות על הצרכים שלהם.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אני מדברת על השיטה.

שרי-הפנים י. בורג :

אני מדבר עכשיו, לא את.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אבל השאלה היא אחרת.

שרי-הפנים י. בורג :

עד כמה שהדבר שייך לנהלים, הודעתי קודם שמבקר המדינה וועדת הביקורת של הכנסת עוסקים בנושא.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

לשאילתה 7541 — לך אין שום דעה בקשר לנהלים לגבי הנושאים של מי צריך לתת כספים לחינוך, מי צריך לתת כספים למוסדות דת ומי צריך לתת כספים למוסדות אחרים ?

שרי-הפנים י. בורג :

להפתעתך, יש לי דעה וגם הבעתי אותה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אולי נשמע אותה ?

שרי-הפנים י. בורג :

תזמיני אותי להרצאה, אבוא אליך. עד כמה שזה נוגע לכנסת, הרציתי על כך בוועדת הביקורת.

שאת אומרת, אלא מעין הכנה של מערכת בחירות שלך, שאני מקווה שלא תצליח.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

"לנצח תאכל חרב". המפד"ל אולי.

אדוני השר, לשאילתה 7534 : האם אתה סבור שצריך להיות תיאום בין משרדי הממשלה השונים ובין הרשויות המקומיות השונות לגבי ההקצבות הניתנות למוסד כל-שהו ?

שרי-הפנים י. בורג :

התשובה חיובית.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אדוני השר, לשאילתה מס' 7535 : הואיל ואדוני השר סבור שצריך להיות תיאום לגבי הכספים המועברים למוסדות השונים ממשרד החינוך והתרבות, ממשרד הפנים, מהסוכנות ומחוץ-לארץ, מתי דרשת שיעשה תיאום כזה והאם יש מישור שטיפל בכך ?

שרי-הפנים י. בורג :

האמת היא שאנחנו עוסקים כאן בנושא שכמה משרדים עוסקים בו, ברוב המקרים מתוך תיאום, דבר שהוא רצוי ביותר. הבינותי מיושב-ראש ועדת הביקורת וממבקר המדינה הד"ר נבנצל, שבעניינים הללו רוצים לקבוע כללים, הנחיות, נוהלים ופרוצדורה, כדי ששאלה זו — עד כמה שהיא שייכת לתורת המדינה — תמצא תשובה נאותה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אדוני השר, לשאילתה מס' 7536 : מה הוא ההגיון בהעברת מענקים מעיר אחת לעיר אחרת בהמלצות, או כפי שאתה אומר, באישור משרד הפנים על-ידי רשויות שונות על-ידי משרדך ?

שרי-הפנים י. בורג :

אם המדובר בשאילתה 7536, הרי המוסד הזה — שהוא מפורסם ויש לו רבי חשוב מאוד, מהגימנאסיה של הרבי ממדוויץ — הוא בתל-אביב, ונדמה לי שהיה כלול ברשימת תל-אביב.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

רק ברשימת תל-אביב ?

שרי-הפנים י. בורג :

זה אינני זוכר. נקבל את החומר ונדע.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אבל אם אינך יודע, למה אתה אומר במקרה זה ? אולי זה בעשרה מקומות נוספים ?

שרי-הפנים י. בורג :

גברתי, עניתי על השאילתה הזאת כפי שאני צריך לענות. המוסד הומלץ על-ידי עיריית תל-אביב. אם הומלץ אולי גם על-ידי מקום אחר — נקבל את החומר ונדע.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אדוני השר, לשאילתה מס' 7537 : מאימתי אתה יודע שמועבר ממשרדך תקציב לכולל ולישיבת "חידושי הרי"ם" ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
 אדוני השר, לשאילתה 7546 — האם נתת הוראה לבדוק אם אין עבירות פליליות בשימוש בכספים, היינו שהם אינם מגיעים למטרתם המסויימת ?

שר-הפנים י. בורג :
 את שואלת על המוסד שבשאילתה 7546 ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
 אני שואלת על כמה מוסדות יחד.

שר-הפנים י. בורג :
 זו שאלה אינה הוגנת. פתאם את מטילה צל. את מפרסמת רשימה בלתי-מדוייקת לפעמים, לפי כתובות, לא תמיד ידועות — — —

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
 גם לעיריית תל-אביב הכתובות אינן ידועות.

שר-הפנים י. בורג :
 אם את בודקת, יש בזה מעשה פלילי. איך את יכולה, על רשימה של 120 מוסדות, להטיל חשד ? אני חושב, אדוני היושב-ראש, שזה ניצול לרעה של הבמה של הכנסת.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
 לשאילתה 7547 — האם העובדה שאתה לא טרחת לתת תשובה אפילו על שאילתה אחת ולא לבדוק אפילו מוסד אחד מאלה שאתה מכיר, אינה מטילה חשד שיש פה דברים שאינם כדין ואינם כשורה ?

שר-הפנים י. בורג :
 לגמרי לא. את חוזרת על אותה מגניבה, אבל היא אינה נעשית יותר הארמונית עליידי כך.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
 אתה אמרת שאני מטילה חשד. אני רציתי להוריד חשד עליידי זה שנתתי לך הודמנות לענות על השאילתות ולהבהיר את הדברים.

שר-הפנים י. בורג :
 אני רוצה לומר בפירוש — עכשיו אני לא יודע אם זו הפעם ה-14 או ה-15, שכשנקבל את החומר, נודיע.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
 לשאילתה 7548 — משרדך אישר לתת מענק מיוחד לידי מר אפרים פישל. האם אפשר לדעת מי הוא ה"מר" הזה ולאלו מוסדות הוא מעביר את הכסף ? הוא קיבל גם מגדרה וגם מרשויות אחרות.

שר-הפנים י. בורג :
 נא להמציא לי את הכתובת של המוסד, אולי אז אוכל לענות.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
 אבל אתה מכיר יפה את מר פישל שקיבל את הכסף.

לשאילתה 7550 — כספים שניתנו לישיבה של מר משה פנחס בראש-העין. של מי הישיבה הזאת ?

שר-הפנים י. בורג :
 מה פירוש של מי ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
 לשאילתה 7542 — מליאת הכנסת צריכה לדעת מה הן דעתך ומדיניותך בעניין זה, שהרי אתה מנהל מדיניות בהתאם לדעתך.

שר-הפנים י. בורג :
 אני מציע, אם הנושא כל-כך חשוב לך, שתציע הצעה לסדר-היום ותקבלי תשובה, או שתשאלי שאילתה מיוחדת על הנושא הזה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
 לשאילתה 7543 — האם עלי להבין שאתה סבור שהכנסת אינה צריכה לדעת מה הם השיקולים שלפיהם אתה מחלק כספים למוסדות שונים, לרבות "קרן שעות תורניות" ?

שר-הפנים י. בורג :
 השאלה הזאת, יש בה אינסוניאציה לא נכונה. את דעתי הבעתי בוועדת הביקורת של הכנסת. היא מוסד מטעם הכנסת, והיא אשר מטפלת בנושא. לכן אם אמרתי את דעתי בוועדה הנוגעת לנושא וזה העניין שלה, את אינך רשאית לומר שאני אינני אומר לכנסת.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
 הרצפדל המנוח היה אומר ש-fact זו גם עובדה. אתה לא אומר לכנסת. שלוש פעמים שאלתי אותך מה היא דעתך, מה היא מדיניותך.

שר-הפנים י. בורג :
 ארבע פעמים אמרתי, שאת דעתי אמרתי במוסד השייך לזה והוא מוסד של הכנסת.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
 אדוני השר, לשאילתה 7544 — הואיל ומשרדך העניק מענק מיוחד למוסד "מורשת אבות" בבני-ברק, האם לא ראוייה הכנסת — וזאת במה ציבורית לציבור כולו — לדעת עד כמה אתם מעניקים כספים למקום זה משום שהוא חשוב, ומדוע צריך לתת לו תמיכה מכל משרדי הממשלה בארץ במשך תקופה ארוכה ?

שר-הפנים י. בורג :
 עניתי, לפי הנהלים המקובלים עד עכשיו, הדבר הזה מקובל. הוא היה מקובל בימים שחבר-הכנסת ברי-הודה היה שר הפנים ואין בזה שום חידוש. אם מדובר בנהלים חדשים, העונים על כמה שאלות, הרי הם כרגע בטיפול, ומבקר המדינה הבטיח ליושב-ראש ועדת הביקורת, חבר-הכנסת טולידאנו — דנמה לי שאני מדייק — להביא הצעות לוועדת הביקורת. כמובן לפי מה שיוחלט, כך נתנה, ננהג וננהיג.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
 לשאילתה 7455 — האם ההצעה והעמידה שלך בתוקף על כך שזה יהיה בוועדה סגורה, ולא בפומבי, מעידות על כך שאתה סבור שהציבור אינו זכאי לדעת לאן הול-כים כספי הציבור, מי הם המוסדות, באילו סכומים הדבר נעשה ולפי אילו תקנות ?

שר-הפנים י. בורג :
 עניתי בערך 12 פעם, במשך חצי שעה, כששינינו על הרגליים. עניתי ואמרתי : כשאנחנו נקבל את החומר, נוכל לענות. אין שום דבר המחייב את ההתלהבות שלך.

חומר ולדוות בכנסת הזאת, תוך ידיעה שמבקר המדינה לא — — —

היו"ר י. מ. אברמוביץ :

חברת הכנסת שולמית אלוני, אני קורא אותך לסדר.

שר-הפנים י. בורג :

חברת הכנסת שולמית אלוני, הטלוויזיה עכשיו לא מאופסת עלייך, לא כדאי לעשות זאת.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אדוני השר, הפרוטוקול רושם. אתה נתת להבין שגם מבקר המדינה לא יוכל לבדוק את הדברים ורק ועדת חקירה תוכל לעשות זאת. עכשיו גם אנחנו מבינים למה סולק מפכ"ל המשטרה.

היו"ר י. מ. אברמוביץ :

חברת הכנסת אלוני, אני קורא אותך לסדר.

אני שואל אותך : האם יש לך שאלות נוספות ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

לא, תודה רבה, הכול ברור לחלוטין, תודה.

7627. יישומי של החוק בעניין האתרים הלאומיים

חברת הכנסת א. הרליץ שאלה את שר הפנים ביום י"ג בשבט התשמ"א (18 בינואר 1981) :

אודה לכבוד השר אם יודיע לי :

על כמה מקומות בארץ ועל אילו מקומות הכריז משרדו כ"אתרים לאומיים" מאז נכנס לתקפו הפרק השישי בחוק גנים לאומיים ושמורות טבע, (תיקון מס' 3), התשל"ה — 1974 ?

היו"ר י. מ. אברמוביץ :

שר הפנים ישיב בבקשה על שאלתה מס' 7627 של חברת הכנסת אסתר הרליץ. איננה באולם. התשובה תועבר לפרוטוקול.

שר-הפנים י. בורג :

אני כן מעוניין להשיב.

היו"ר י. מ. אברמוביץ :

בבקשה.

שר-הפנים י. בורג :

עד עתה הוכרו כאתרים לאומיים שלושת המקומות האלה : החאן, מצודת דרכים בשערי-הגיא והקסטל. על-פי החוק הנזכר בשאלתה, אחד התנאים להכרזה על אתר לאומי הוא אישור על-ידי גופי התיכנון בהתאם לחוק התיכנון והבנייה. משרד הפנים הכין כ-130 תכניות בניין ערים מפורטות לאתרים לאומיים. הן נמצאות עתה בשלבי אישור שונים בוועדות התיכנון.

7658. שימוש המועצות האזוריות באוטובוסים שלהן

לצרכים פוליטיים

חברת הכנסת ח. קופמן שאל את שר הפנים ביום י"ג בשבט התשמ"א (18 בינואר 1981) :

הובא לידיעתי שכמה מועצות אזוריות משתמשות באוטובוסים שלהן לצרכי הסעות לכנסים פוליטיים.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
זו ישיבה פרטית ?

שר-הפנים י. בורג :

אינני מכיר את ראש הישיבה. אבל אם המועצה בראשה העין ממליצה על ישיבה בראשה העין, היא בוודאי יודעת מה היא עושה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אתה לא בדקת אם הכסף הגיע רק מראשה העין ?

שר-הפנים י. בורג :

על השאלתה שנשאלתי, ענית.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אין לי שאלה נוספת לשאלתה 7551, 7552 ו-7553. אני רוצה לחסוך קצת בזמן ולדלג על שאלות. אדוני השר, לשאלתה 7556 — ישיבת רשב"י בדרך לוד.

שר-הפנים י. בורג :

רבי שמעון בר יוחאי ?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

כן, רבי שמעון בר יוחאי. השאלה היא : האם אתה מכיר את הישיבה הזאת ?

שר-הפנים י. בורג :

אני אישית שמח על כל ישיבה שאני מכיר. אותה אינני מכיר, ולכן אינני יכול להתייחס לשאלה. אני מקווה שלומדים בה הרבה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

איש משרדך, שבדק את הדברים האלה, גם הוא אינו מכיר אותה ?

שר-הפנים י. בורג :

זה את אומרת, אבל אני לא אומר.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אם היה מכיר — היה מכין לך תשובה.

שר-הפנים י. בורג :

מפני שתפקידן של המועצות המקומיות, אשר ממליצות, לבדוק את העניין, ולא רק להמליץ, וגם הממונה על המחוז צריך לשים עין בוחנת על — — —

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אדוני השר, אני חושבת שהכנסת קיבלה תמונה ברורה מאוד על כוונותי של השר למסור לנו אינפורמציה ועל הצורך בהקמת ועדת חקירה בעניין זה.

היו"ר י. מ. אברמוביץ :

חברת הכנסת שולמית אלוני, זה לא כלול בשום שאלתה.

שר-הפנים י. בורג :

אני פוסל את הדיבור הזה, כי אין לה שום זכות להעיר הערות כאלה עכשיו. הכנסת קיבלה תמונה מדויקת של האמינות של חברת הכנסת שולמית אלוני.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

האמינות שלך, אדוני השר, חוסר-הרצון שלך למסור

שר-הפנים י. בורג :

מבקר משרד הפנים לא קיבל עד כה תלונות על שימוש ברכב המועצות האזוריות לצרכים פוליטיים. אם תתקבלנה תלונות ספציפיות, המבקר יבדוק אותן וימציא מסקנות.

אודה לשר אם יואיל להשיב לי :

מה עושה מבקר משרד הפנים כדי למנוע שימוש ברכב כזה לצרכים פוליטיים ?

ב. הצעות חוק של חברי הכנסת**1. חוק הבחירות לכנסת (תיקון) (בחירות בנציגויות ישראל בחוץ-לארץ),**

התשמ"א—1980 *

אנשים שזכויותיהם משוללות, אנשים הנתונים לשחיקה, לתמרון ולשליטה של מנגנונים ושל שלטון רוב, עם או בלי מרכאות — שהרי איש לא יאמר שהרוב בכנסת מייצג את הרוב בעם, רוב העם לא הצביע בעד מועצת גדולי התורה — אין להם מחויבויות וזיקה לחברה ששללה מהם זכות זו או זו. לשלול מהם את הזכות להצביע, הזכות להיות שותף בשינוי, הזכות להיות שותף בתקווה שניתן לעשות שינוי, ולקצץ בהם את תחושת המחויבות, תחושת הסולידאריות, תחושת האכפתיות — פירושו עזרה וסיוע להתנתקותם מאתנו.

מדינות רבות מאוד — לא כל המדינות — מעניקות לאזרחיהן השוהים בחוץ-לארץ, מחוץ לארצותיהם, את זכות הבחירה. קיימות שיטות רבות לכך. יש שיטות המאפשרות לבחור באמצעות הדואר. יש שיטות המאפשרות לבחור בשיטת ה-proxy. באמצעות מישור. יש שיטות המאפשרות לבחור בהצבעה. יש שיטות — המאפשרות לבחור בקונסוליות. יש שיטות כאלה קיימות באנגליה, בארצות-הברית, בצרפת ובמדינות חדשות רבות. יש אמנם מדינות שהדבר אינו נהוג בהן, אבל מעטות הן המדינות בעולם שמספר כה גדול של אזרחיהן נשלחים מכות שליחות לאומית וממלכתי תית לשהיה מחוץ למדינה.

הצעת החוק שהבאנו לכאן באה להצביע על שיטה, שלפיה אזרחים ישראלים הנמצאים בחוץ-לארץ בשליחות המוסדות הרשמיים יהיו זכאים לבחור בקונסוליות שלנו באותן הארצות שהם נמצאים בהן. אינני נכנסת לפהטי החוק, כי הבעיה היא בעיה עקרונית. הצעת החוק עוסקת בכל הטכניקות המאפשרות את הבחירות בצורה מתוקנת ומסודרת. הואיל ורשימות המועמדים מתפרסמות 35 יום לפני יום הבחירות, ניתן למצוא את הסידורים המתאימים לכך.

לא הכנסנו לחוק, ולדעתי זה צריך להיות חלק מהתקנון שייקבע על-ידי הוועדה והשר, מי הם האנשים שאנו נחנ מעניקים להם את זכות הבחירה. היום מקובל אצלנו שרק ימאים יכולים להצביע מחוץ למים הטריטוריאליים של מדינת ישראל. השאלה שתעמוד לפנינו היא שאלה פילוסופית חשובה. אני מציעה שבשלב ראשון אנחנו נעניק זכות בחירה כזאת רק לשליחי המדינה, לשליחי הסוכנות והמוסדות הציוניים, ולשליחים של חברות כלכליות הנמצאים בחוץ-לארץ בתיאום עם האינטרסים של המדינה ומוכרים על-ידי מוסדות הממשלה. נשאר שאלה חשובה מאוד של 10,000 סטודנטים ישראלים מאורגנים. משום כך אני אומרת שיש להשאיר את הדבר פתוח, ולחזור אליו לאחר שנבדוק כיצד עלה הנסיון עם השליחים

היו"ר י. מ. אברמוביץ :

חברי הכנסת, אנו עוברים להצעות לסדר-היום ול-הצעות חוק. ראשונה הצעת חוק הבחירות לכנסת (תיקון) (בחירות בנציגויות ישראל בחוץ-לארץ), התשמ"א—1980 — מטעם חברי-הכנסת שולמית אלוני ועוזי ברעם. רשות הדיבור לחברת-הכנסת אלוני.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אדוני היושב-ראש, חברי כנסת נכבדים, מדינת ישראל היא מדינה צעירה. אין לנו חוקה ; אין לנו נורמות מתוקנות, מסודרות, גלויות ומפורסמות ; אין לנו שרים החושבים שהם אחראים בפנינו כאשר אינם רוצים, והם אינם מתפטרים ואינם אומרים דבר ; אין לנו חוק תקציב ידוע ומפורסם. יש אצלנו שיבושים ואין שום הגבלות. המצוקה בארץ גדולה והאזרח נשחק. יש לנו ירידה גדולה, יש לנו דכאון ויש לנו ניכור.

בכל-זאת, כאשר אני נפגשת עם ציבור אני אומרת : יש לנו דרך לעשות את החברה הזאת טובה יותר, משום שכל עוד קיים היתרון הדמוקרטי, כל עוד לכל אחד מאתנו, מאזרחי ישראל, יש הזכות לבחור ולהיבחר — אין צורך לברוח מכאן, אין צורך למרוד, אין צורך במהפכה. יש לנו הכלי החשוב לשנות ולתקן. זכותו של האזרח הישראלי היא לבחור את המוסדות הקובעים את דמותה ואת אופיה של החברה הישראלית. זכות הבחירה היא מקור הסמכות, הגאווה והתקווה של האזרח הישראלי. היא אולי המקור האחד המאפשר לו להניח שהוא יוכל להשפיע ולשנות דברים. וזהו נקודה אחת.

נקודה שנייה — אנחנו מדינה שיש לה שליחים רבים, מכות חוקים ומכות צרכים, הן של משרד החוץ על כל צורותיה והן של המוסדות הציוניים, למען רפאטריאציה של העם היהודי. בתפקיד, בשליחות העם להביא לכאן אנשים נוספים מכותה, כדי ליצור קשרים ולהאדיר את שמה של ישראל, להבטיח את קיומה — אזרחים רבים נמצאים בעת הבחירות בחוץ-לארץ. לפי שיטת הבחירות הקיימת היום נשללת מהם אותה זכות יחידה, אותה תקווה יחידה, להשפיע ולעשות את החברה הזאת חברה טובה יותר.

יש לנו עוד צרה, שאנחנו מדברים בה הרבה בעת האחרונה, ובכאב לב הולך וגדל : לאנשים היוצאים יש פיתויים להתנתק מאתנו. חובה עלינו לעשות כל מאמץ כדי לשמור על הקשר בינינו לבין שליחינו בחוץ-לארץ, בינינו לבין האנשים הנמצאים בחוץ-לארץ, להגדיל את מחויבותם וזיקתם. כל אחד מאתנו יודע שרק אנשים נושאי זכויות יש להם מחויבויות לחברה שבה הם חיים.

ימאים, נדמה לי שיש מקום לתת זכות בחירה גם לסטודנטים. אני מציעה, איפוא, לתת זכות הצבעה לאנשים השהיה בחוץ-לארץ מטעם מוסדות רשמיים, שבידיהם דרכון ברת-החוקף ושאינם נמצאים שם יותר מ-4 שנים. הדבר זה צריך להיקבע בוועדת החוקה, חוק ומשפט בתיאום עם ועדת הבחירות המרכזית. סוג האנשים שיוכלו לבחור ניתן לשינוי מבחירות לבחירות, בהתאם לנסיבות שיצטברו. כשקיבלנו את חוק הבחירות לימאים היתה כאן התנגדות, ואז אמרנו: ננסה ונראה איך זה פועל, ואז נגך הלאה. עובדי משרד החוץ ועובדי הסוכנות מתארגנים ומבקשים זה שנים לאפשר להם להצביע בבחירות בקונסוליות שלנו. הם רואים עצמם מגושלים מהזכות הדמורקראטית החשובה ביותר שיש להם כאזרחים. יש לנו פרק זמן ארוך דיו לצורך הכנתו של הדבר הזה. כאשר הממשלה מעוניינת, היא עושה לפעמים את הדברים מהר מאוד ובקצב מזורז, וכך תוכל לעשות גם במקרה זה כדי לאפשר לאזרחים להשתתף במערכת הבחירות.

רבותי חברי הכנסת, אני רוצה להזכיר כאן שכבר בכנסת הקודמת הובאה הצעת חוק זו. ברוב קולות היא עברה לוועדה, אך למרבה הצער יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט דאז החליט לקברה ולהורידה מסדר-היום. מובן שליושב-ראש הוועדה יש שיקולים משלו והוא יכול לדחות דברים. אך על כן חשוב לדעת, שמליאת הכנסת החליטה להעביר את הצעת החוק לוועדה. האינטרסים של אלפי השליחים שלנו, המשרתים אותנו, המייצגים אותנו, המדברים בשמנו ולמענו, מחייבים אותנו להתחשב בצרכיהם ולהעניק להם את זכות הבחירה.

אני מבקשת שהכנסת תעביר חוק זה בקריאה טרומית לוועדה.

הי"ר י. מ. אברמוביץ:
אינך יכולה לבקש זאת. את יכולה לבקש לדון בזה במליאה. סליחה, את צודקת.

הי"ר י. מ. אברמוביץ:
אין צורך להצביע על העברתה של הצעת החוק הזאת. מבקשת, איפוא, להעביר הצעת חוק זו לוועדת החוקה, חוק ומשפט.

הי"ר י. מ. אברמוביץ:
שר הפנים ישיב.

שר הפנים י. בורג:
אין אני יכול להמליץ על העברתה של הצעת החוק הזאת לוועדה. מבלי שערכתי סטאטיסטיקה, נדמה לי שברוב המדינות בעולם לא קיים חוק מסוג זה. במספר מסוים — כן; ברוב — לא.

הי"ר י. מ. אברמוביץ:
אילו הצעה זו היתה מתקבלת, הדבר היה מכניס אותנו למספר רב של קשיים, שכמה מהם אני רוצה למנות כאן בוויכוח ענייני עם חברת-הכנסת שולמית אלוני. חברת-הכנסת אלוני הזכירה את הדוגמה של הימאים. תר עניינתי לדעת מה המצב בתחום הזה, ובכן, לפני 4 שנים היו רשומים 2,051 ימאים, ובסך-הכול הצביעו 743 ימאים בפרוצדורה המיוחדת שנקבעה להם. כל קול עלה למדינה 2,000 לירות בגלל הסידורים השונים הכרוכים בזה, כמו הטסת הפתקים, הכנת המעטפות וכו'. לפי הערכתי יעלה הפעם כל קול של ימאי למדינה, בכל הסידורים המיוחדים הכרוכים בזה, כ-10,000 לירות. לכן, כשאני רואה את מספר הלירות הדרושות להצבעה של מספר כזה של

זאת ועוד. אנחנו צריכים גם לדעת את התאריכים של הבחירות, כלומר לא רק את יום הבחירות, שעליו יחליטו כנראה בשבוע הבא, אלא את התאריך של הדפסתה של רשימת המועמדים. מתי זה ייעשה? האם נספיק לשלוח את הרשימות למקומות השונים? ויש עוד דבר: ממה נפשך — יש לנו דבר הנקרא "אחוז חסימה". אחוז החסימה נקבע לפי מספר הקולות, ואם ביום הבחירות בישראל טרם הגיעו ארצה תוצאות ההצבעה של המצביעים בחוץ-לארץ, כי אז גם אין אפשרות לקבוע את אחוז החסימה, כי אין יודעים כמה קולות היו, כמה מהם נפסלו, כמה מהם נמצאו חוקיים.

סעדיה מרציאנו (שויון בישראל — הפנתרים):
מחכים יומיים, שלושה או ארבעה ימים.

שר הפנים י. בורג:
זה יכול לגזור זמן רב יותר, וזה יכול לקבוע גורל של מועמד לכאן או לכאן, מרשימה העוברת את אחוז החסימה לרשימה שאינה מגיעה לאחוז החסימה. בעניין זה אל לנו להיבהל וללכת לפי ההצעה של חברת-הכנסת אלוני. זה, כאמור, רק קושי אחד של אחוז החסימה.

חיים קורטו (הליכוד):
חברי ועדות קלפי צריכים גם ללוות את הקלפי.

שר הפנים י. בורג:
אם כך, נדמה לי שיש רוב מובטח להצעה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח):
בהצעה יש פירוט איך עושים זאת.

שר הפנים י. בורג:
הזכרתי את הקושי שיש בהדפסת הרשימות ובהטסתן. יש גם קושי לא קטן בפיקות על מהימנות ההצבעה בכל השלבים ובכל המקומות. זוהי פרוצדורה שאינה נראית לי. אני חושב שלא כדאי להיכנס לזה, בייחוד כאשר אנחנו כבר באווירה של בחירות והכרזנו על פיזור הכנסת. נדמה לי שדבר כזה, אם בכלל, לא צריך להיות גזון בתקופה של בחירות גופה. נשאיר קצת עבודה לכנסת העשירית.

הי"ר י. מ. אברמוביץ:
רשות הדיבור לחברת-הכנסת אלוני.

חוק שבאה לפי פנייה של כל עובדי משרד החוץ. הם התארגנו ופנו. היתה כבר הצעה כזאת, שהיתה יוזמה עליידי הממשלה. הוא הדין בעניין עובדי הסוכנות ואנשי בטחון. איך אפשר לשלול מכל אלה את זכות הבחירה ולהגיד שזה קשה? בכלל דמוקראטיה זה דבר קשה. זה יקר. יקר מאוד. אנחנו יודעים כמה כסף הולך, לא תמיד למקומות המתאימים, ובכל זאת אנחנו אומרים שזאת הדמוקראטיה.

נוכח הנימוקים שהשר העלה, שאינם סותרים את האפשרות לעשות זאת, אם כי יוצר קושי מסוים על ידי כך, אני חוזרת ומבקשת להעביר את הצעת החוק לוועדת החוקה, חוק ומשפט.

שר-הפנים י. בורג :

אני מוותר על הזכות לענות ולא מוותר על הזכות לבקש להסיר את ההצעה מסדר-היום.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אני מבקשת לחכות 5 דקות עד ההצבעה.

היו"ר י. מ. אברמוביץ :
לחכות 5 דקות?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :
אמרת שמותר.

היו"ר י. מ. אברמוביץ :
נאמר לי שהתחילו לצלצל לפני 5 דקות. אנו עוברים להצבעה.

ה צ ב ע

بعد ההצעה להעביר את הצעת החוק לדיון מוקדם בוועדה — מיעות

بعد ההצעה להסיר את הצעת החוק מסדר-היום — רוב

ההצעה להסיר את הצעת חוק הבחירות לכ"ס נסת (תיקון) (בחירות בבניגיויות ישראל בחו"ל), התשמ"א—1981, מסדר-היום של הכנסת נתקבלה.

2. חוק התיכנון והבנייה (תיקון סעיף 145), התשמ"א—1980 *

אבל יש הגבלה, והיא שהשינוי הזה לא ישנה את שטח הדירה. משמע, אדם שמשפחתו גדלה והוא רוצה להקטין את המרפסת ולהגדיל את חדרי המגורים, או לתת חדרון נפרד לבת מתבגרת או לבן מתבגר, אינו יכול לעשות זאת, כי המרפסת אינה כלולה בשטח הדירה, לפי ההגדרה שבחוק. הווי אומר, כאשר אנחנו עוברים ברחוב ורואים במרפסות של רבים מאורחי ישראל פינות ספריה או חדרונים לילדים, אנו רואים עבריינים לרוב על חוק התיכנון והבנייה.

הצעתי היא להשמיט מן החוק את המלים "ואינו משנה את שטחה של הדירה", ובכך להחיר שינויים פנימיים בתוך דירה, כל עוד הם אינם נוגעים לחזונו החיצוני של הבניין. צריך לעשות הכול כדי לאכוף את

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אדוני היושב-ראש, רבותי חברי הכנסת, אני מבקשת מהשר שיסכים אתי שהעניין של המחיר אינו רלבאנטי לנושא זה, נוכח הסכומים העצומים שאנחנו מוציאים על הבחירות ונוכח הסיסמאות החוזרות ואומרות שדמוי-קראטיה היא דבר יקר, אבל הדמוקראטיה יקרה מהכסף. לכן, הנימוק הכספי אינו עונה כאן.

אשר למי שירשם ומי לא, קל מאוד לדעת מי רשום כשליח, ואם אנחנו שולחים את אנשי האבטחה ל"אל על" ולכל המקומות, ואנשים צריכים גם ליהרג על המדינה, יקר לנו לתת להם זכות לבחור. זהו קושי שלא הייתי מציעה להתייחס אליו. קל מאוד לקבוע מי רשאי לבחור.

אני מצטערת, חברי-הכנסת קורפו, אתה לא קראת את הצעת החוק. ההצעה אומרת: "לא יאוחר מהיום ה-42 שלפני יום הבחירות ימסור שר הפנים — — — רשימה של הנציגויות בחו"ל". והרשימה מתפרסמת 35 יום לפני הבחירות. הרי ואפשר למסור לא יאוחר מהיום ה-42 שלפני הבחירות. כלומר, שר הפנים ימסור לוועדת הבחירות המרכזית, לאחר התייעצות עם שר החוץ, את רשימת הנציגויות שלנו בחוץ-לארץ, והן יוכרוזו כקלפי. אנחנו מציעים, בצורה מסודרת בהחלט, כיצד ימונו וכיצד יפעלו ראשי הקלפיות, כיצד תהיה ההצבעה במעטפות כפולות.

לגבי עניין של יידעו או לא יידעו את אחוז החסימה — זה לא פיקוח נפש. ההצעה אומרת שכל חומר שגיע 7 ימים לאחר הבחירות לא ייפתח עוד. 7 ימים אפשר לחכות. אין בזה פיקוח נפש. אנחנו מדברים על זכויות של אלפי אזרחים. לכן הנימוקים שהבאת לפנינו אין בהם, לדעתי, כדי לשלול את הצורך הזה.

נכון, ופתחתי ואמרתי, שיש מדינות שאינן מקנות זכות הצבעה בחוץ-לארץ. אבל באותן מדינות אין שליחים כליכך רבים, לא לבטחון, לא לשליחות ציונית ולא לשליחות אחרת. כיצד יעמדו השליחים האלה, שנשללת מהם זכות בחירה בתקופה כליכך חשובה וקריטית לעם? הבעיות הטכניות שהשר העלה, כולן ניתנות ליישוב, והבאנו את התשובות בצורה מסודרת בהצעת החוק. השר רמז באופן כללי. זו שיטתו, ואני מצטערת על כך. קודם, בעניין השאלות, ענית באופן כללי, בהתחמקות, כי הבעיה היא כפי שהיא ולא רצית לדון בה. אבל זו הצעת

היו"ר י. מ. אברמוביץ :

אנו עוברים להצעת חוק התיכנון והבנייה (תיקון סעיף 145), התשמ"א—1980 — של חברי-הכנסת בן-ציון רובין. רשות הדיבור לחברי-הכנסת רובין.

בן-ציון רובין (חזית דתית לאומית) :

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, אני מתכבד להגיש הצעת חוק לתיקון חוק התיכנון והבנייה, הצעה שהיא אמנם קטנה בניסוחה אבל בעלת משמעות לגבי הרבה בתים בישראל.

הצעתי לתקן את סעיף 45(א)(2) לחוק התיכנון והבנייה, התשכ"ה—1965. הסעיף הזה מתיר לעשות בדירה שינויים, בתנאי שאינם נוגעים לצד החיצוני של הבניין.

המטבח, כך שבכל ימות השבוע — חוץ משבתות וימים טובים — אפשר לאכול במטבח ברווחה, ייתכן שזה אינו מפריע לאיש, אבל קשה לומר שסגירת מרפסת אינה משנה את המראה החיצוני ואת היופי שצריך להיות ברשות הרבים. אני יודע שיש בזה הכבדה מסוימת.

שר הפנים, כבר בשנת התשכ"ט, התקין תקנות לפרר צדורה מקוצרת ופשוטה לקבלת היתר בנייה לסגירת מרפסת. בעניין זה אפשר להחיש את התהליך. אני תמיד לטובת האזרח, לא רק בשנת בחירות. אבל העניין של סגירת מרפסות בסיטונות, לדעתי, מן הראוי שייבדק. אשר על כן, למען בדוק היטב את הנושא, אני מציע להעבירו לוועדה.

הי"ר י. מ. אברמוביץ :
חברי הכנסת, נציב.

ה צ ב ע

ההצעה להעביר את הצעת חוק התיכונן וה- בנייה (תיקון סעיף 145), התשמ"א—1980, לדיון מוקדם בוועדת הפנים ואיכות הסביבה נתקבלה.

ג. הצעות לסדר-היום

הקצאת קרקעות לקבלנים תמורת בניית שיכונים בשטחים

יעמדו לה כעצם בגרון. הממשלה הבאה לא תרצה בבנייה הזאת, אבל החוזים יכבידו עליה כי היא תצטרך להסתכן בתשלומי פיצויים כבדים. אולי כדי להספיק לעשות אפילו את זה שלח השר שרון את ידו, בשבועות האחרונים, בפעילות הנואשת להאריך את ימיה של הממשלה עד סוף הקאדנציה. ובכן, הכוונה היא ליצור עובדות שיקשרו את ידיה של הממשלה הבאה. השר שרון רוצה שהצל שלו ירחף שם, גם בממשלה הבאה, אם כי הוא לא יכהן בה. זו יכולה להיות הכוונה היחידה של מעשהו זה : להשאיר לבאים אחריו ירושה שתכביד ותעיק עליהם מראשית צעדיהם. השר שרון איננו רוצה בהצלחת המשא ומתן על האוטונומיה וכנראה גם איננו רוצה בפתרון מדיני לקשיים בקשר לפלשתינאים ולבעיה המתעוררת לגביהם. הוא עושה ככל יכלתו כדי להכביד על הנושא של הפלשתינאים. הוא יכביד גם על המגעים עם הממשל החדש בארצות-הברית ועל כל הסדר אפשרי עם החושבים עצמם, שצריכים להיות שותפים לכל הסדר של אוטונומיה, גם לפי הסכם קמפ-דייוויד.

רוני מילוא (הליכוד) :

הנשיא רייגן אמר שהוא רואה בהתנחלויות דבר חוקי.

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית) :
לא, בפירוש כך. לעומת זאת שמענו גם את ההודעה של דוברו שהדבר הזה כלל איננו עוזר לקידום המשא ומתן.

זה היה מפורש.

התיישבות בשטחים לסתימת פרצות בטחוניות — זה קו פעולה המקובל על כל העם בישראל. יש לכך צידוק מבחינת שלומה של המדינה ; יש לכך תמיכה בעם היהודי ; יש לכך הבנה אצל ידידיה של ישראל בזירה

חוק התיכונן והבנייה למען איכות חיינו, אבל אין שום הצדקה להיכנס לגבכי דירתו של אזרח ולקבוע את גודל המרפסת שלו. אם יש לו עניין במרפסת קטנה יותר ובסאלון גדול או בפינה לשמיעת מוסיקה או בספריה — יבושם לו. אם הוא רוצה להשאיר לו את המרפסת — יבושם לו. וזאת כל עוד הוא אינו משנה את החזות החיצונית של הבניין ואינו פוגע בדברים אחרים.

אני מציע להעביר את התיקון לוועדת הפנים ואיכות הסביבה.

הי"ר י. מ. אברמוביץ :
רשות הדיבור לשר הפנים.

שר-הפנים י. בורג :

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, אני מסכים שהנושא ייבדק בוועדה, נדמה לי שבועדת הפנים. השאלה היא כזאת : חברי-הכנסת רובין רוצה להוציא מהחוק את המלים הקיימות בו היום, שאסור שהשינוי ישנה את שטחה של הדירה. הוא מסכים שהמראה החיצוני צריך להישאר כפי שהוא. ברם, כאן מתעוררת שאלה. אם אתה מוותר בתוך הדירה על חצי חדר ומגדיל את שטח

הי"ר י. מ. אברמוביץ :

אנחנו עוברים להצעה לסדר-היום : הקצאת קרקעות לקבלנים תמורת בניית שיכונים בשטחים — הצעתם של חברי-הכנסת מרדכי וירשובסקי, גדעון האוזנר, שולמית אלוני, מאיר תלמי, צ'רלי ביטון וסעדיה מריצאנו. רשות הדיבור לחבר-הכנסת האוזנר.

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית) :

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, בתקופת כהונתה של הממשלה הנוכחית שמענו הצהרות שונות מפיו של שר-החקלאות מר שרון. אחדות מהן היו סתם מרגיוות, אחדות היו מקוממות מבחינת התוכן ומבחינת הלשון, ואחרות — היו גם מרגיוות וגם מקוממות, גם מבחינת התוכן וגם מבחינת הלשון. השר שרון נבע להלים מיוחדים לעצמו, ספר חוקים לעצמו. הצעת-הצהרתו האחרונה עלתה אפילו על הקודמות, גם במשמעות המדינית וגם בהתעלמות המחולטת מחוקי המדינה.

שר החקלאות מבקש להשיג מכמה פירמות קבלניות גדולות, שיבנו כמה אלפי יחידות דיור בגדה תמורת מקרקעין מהמשוברים והיקרים אשר ברשות מינהל מקר-קעי ישראל. מר שרון יודע היטב כי בתקופת כהונתה של הממשלה הזאת, התקופה שעדיין נותרה, אי-אפשר יהיה לראות אפילו את תחילת הבנייה הזאת. הבוקר הודיע יושב-ראש הקואליציה בוועדת החוקה, חוק ומשפט, שה-ממשלה תבקש להקדים את מועד הבחירות מזה שהוצע בחוק. ובכן, לפניה עוד ארבעה חודשים. מה אפשר לעשות במשך תקופה זו, במסגרת של עיסקה יוצאת דופן כזאת ? כל מה שניתן הוא לחתום חוזים, שיכללו גם סעיפי פיצויים. אני מגיח שלשר שרון לא איכפת שיהיה אלה סעיפי פיצויים כבדים מאוד, ייתכן שהוא אפילו יברך על כך, כי בזאת יעמיד את הממשלה הבאה — שהוא יודע שקרוב לוודאי שלא יהיה חבר בה — בפני מצב שחוזים אלה

ההתיישבות הקרויה "התנחלות", שהיא ראוותנית, ללא כל שרשים כלכליים, ללא יכולת להקים שם תשתית, נחקלת בהתנגדות בציבור בארץ ובהסתייגות תקיפה מצד יהודי העולם. גם ידידינו מבין אומות העולם מתייחסים אליה בזעם, עצור או מתפרץ — חליפות.

ישובים אלה לא יוכלו להתקיים מפני שאין להם נסיון. הם אף לא תוכננו לכך, הם תוכננו למיבצע מדיני. רצועה בטחונית דוגמת הרצועה של יוסי קו הירדן לא תהיה שם, ולעת מלחמה כי תבוא, חלילה, הם יהיו נטל על צה"ל, כי הוא לא יוכל להישען עליהם ויצטרך להגן על נקודות מפורזות ומפורדות אלה. הם גם יכבידו מאוד על הבטחון השוטף.

רוני מילוא (הליכוד):
האם ביקרת פעם בישובים אלה? האם ראית את יכולת הקיום שלהם? האם ראית את המתיישבים שם, את רוחם האידיאליסטי? האם היית שם פעם?

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית):
ביקרתי שם לא פעם אחת אלא כמה פעמים. אם אתה רוצה, אתן לך רשימה.

מבחינת הבטחון השוטף צריך להקדיש כוחות בטחון גייס להגן עליהם ולהרתיע התנכלות להם. האופי הנוכחי המכריע של חלקי יהודה ושומרון לא ישתנה על־ידי כך שבמקרה הטוב ביותר ייתוספו שם כמה מאות ואולי אפילו 1,000 או 2,000 יהודים.

דב שילנסקי (הליכוד):
אלפים רבים.

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית):
אבל ההתיישבות הזאת לא תהפוך את חלקי הארץ הזאת לנוף ישראלי. כל מה שיקרה הוא מעשה המפצל את העם, הגורם ביובו כלכלי גדול, לא תהיה לו תקומה. אני הייתי בישובים וכבר היום הם מידלדלים והולכים ומידלדלים.

רוני מילוא (הליכוד):
איפה מידלדלים, באריאל מידלדלים? בגבעון מידלדלים? במעלה־אדומים מידלדלים? בקרני־שומרון מידלדלים?

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית):
כן, בקרני־שומרון מידלדלים ובמעלה־אדומים מידלדלים.

רוני מילוא (הליכוד):
חסל לי, מאות אנשים רשומים לעבור לקרני־שומרון.

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית):
והדירות שלהם ברמת־גן ובתל־אביב.

רוני מילוא (הליכוד):
מה זה קשור?

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית):
זה קשור, כי הם רואים בזה מיבצע לשעה, מיבצע ראויה.

היח"צ י. מ. אברמוביץ:
חבר־הכנסת מילוא, אין מקום להפריע.

הבין־לאומית. לא כן ההתיישבות ההרפתקנית והראוותנית באזורים המיושבים באופן צפוף באוכלוסיה ערבית. לגבי ההתיישבות זו, שאין לה גם תשתית כלכלית, מחמת מחלוקת חמורה בתוך הממשלה עצמה, יש לה התנגדות גמרת בחלקים גדולים בעם, ויש ממנה רתיעה בעולם היהודי.

דב שילנסקי (הליכוד):
מה דעתך על ההתיישבות הבלתי־אחראית בחניתה?

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית):
אתה יודע שלנמשל אין שום דמיון למשל. אין דמיון בין חניתה לבין קרני־שומרון ב'. לכן אין צורך להשיב לך, חבר־הכנסת שילנסקי. עניין חניתה היה חלק ממסכת גבורה של ישוב יהודי שנלחם על קיומו. היום יש מדינה, שצריכה לשקול את צעדיה במסגרת ממלכתית של מדינה.

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז):
חבר־הכנסת שילנסקי חי בתקופת חניתה.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח):
בשבילו עדיין לא קמה המדינה.

דב שילנסקי (הליכוד):
אם אתה אומר שיש מדינה, הממשלה תחליט. תנו לממשלה להחליט לעשות את ההתיישבות הזאת, לקבל את ההצעה הזאת.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח):
יותר לכנסת לומר את דעתה גם אם יש ממשלה. מה זאת, דיקטטורה?

דב שילנסקי (הליכוד):
יותר להעיר הערות.

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית):
כן, אבל ההערות, לפחות, צריכות להיות לעניין.

רוני מילוא (הליכוד):
יותר לדייק בעובדות. אני רוצה לשאול שאלה לעניין: האם מישוה בעולם מקבל את ההתיישבות שדי־ברת עליה? האם מישוה במערב־אירופה מקבל את ההתיישבות בבקעת־הירדן וסביב ירושלים? למה לומר דברים בעלמא?

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית):
את ההתיישבות לאורך קו הירדן ביצעו שלוש ממשלות ישראל והעולם לא התקומם.

רוני מילוא (הליכוד):
מי בעולם קיבל את זה?

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית):
דעת הקהל בארצות־הברית.

רוני מילוא (הליכוד):
ארצות־הברית קיבלה את זה — לאורך הירדן, סביב ירושלים ובחברון?

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית):
אם אתה רוצה לשאול שאלות, תשאל. אם אתה רוצה להתווכח — תעלה על הבמה.

גרת חוק התקציב ולא בשום דרך אחרת. אין המדינה זכאית להוציא ולוא אגורה אחת אם לא קיבלה לכך אישור מיוחד. בתקציב לא נכלל שום דבר על המבנים הללו, שרוצים להקימם כעת בכל מיני מקומות. מנין יבוא הכסף ? הוא יכול לבוא רק תוך עקיפתו של חוק התקציב. ביצוע הפעילות הזאת אפילו אינו בתחום משרד החקלאות, אלא בתחום תפקידי של משרד השיכון אשר, כפי שמוסרים, התנגד לכל זאת התנגדות נמרצת.

כל מכירה של מקרקעין במסגרת מינהל מקרקעי ישראל יכולה להתבצע מתוקף חוק מקרקעי ישראל, התש"ך—1960, לפי התקנות והכללים החלים על מקרקעין אלה. גם חוק נכסי המדינה, התשי"א—1951, קובע מגבלות מפורשות. מצויות הוראות לגבי מכרזים ולגבי מכירות. התכנית, כפי שמשמעת, על פניה — ואשמה מאוד לקבל פרטים, כי מה שהסביר השר שרון עד כה בעתונות ובטלוויזיה מערפל את הצד המשפטי ביודעין — מתעלמת מכל המגבלות של החוק. איך היא תבוצע כאשר קבלן פלוני יקבל ממיטב המקרקעין של המדינה בירושלים ובמקומות אחרים, ובמקום לתת כסף תמורתם של המקרקעין אלה, כפי שהוא חייב לפי החוק, יקבל על עצמו התחייבויות לבנות במקום אחר ? כספים המגיעים למדינה בעד מכירת נכסיה צריכים להגיע לאוצר המדינה, ואוצר המדינה צריך להפריש כל הוצאה המיועדת לכל פעילות. אי-אפשר לקשור שניים אלה זה בזה. אין סחר חליפין במקרקעי ישראל.

דב שילנסקי (הליכוד) :

חבר-הכנסת האוזנר, אתה משפטן ותיק ובעל מעמד — איפה כתוב שהתמורה חייבת להיות בזמננים ?

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית) :

בחוק התקציב יש הוראות מפורשות. זאת ועוד : אי-אפשר יהיה לעקוף את זה על-ידי שום התחכמות, כמו שאומרים שרוצים לעשות זאת באמצעות חברה זרה. אין התחכמות לגבי החוק. ואיך תהיה בכלל הביקורת ? מה יהיה עם המכרז ? הרי מצויה חובת מכרז, והמכרז הוא בכסף, לא במענקים ובקבלת טובות הנאה תמורת מתן שירותים במקום אחר. מכרז, ביטוי כסף ולא אחרת, ואפשר למכור מקרקעין רק בשקלים. אז מה יש כאן לספר סיפורים על עיסקי חליפין ? מה להחליף ? מה תהיה הבקרה ? מי יזכה במכרז — מי שיבנה עוד חדר ? באיזה תנאים זה יהיה ? בכל הדברים האלה עושים חוכה ואי-לולא מכל מערכת הנהלים וההסדרים שמינהל מקרקעי ישראל הקים. לא לחינם דיבר ראש עיריית ירושלים בהתמרמרות גדולה כזאת על כל התכנית. זאת חכנית נפל מכל בחינה שהיא, על הכנסת להורידה מעל הפרק בעודה באבה.

ד. מסמכים שהונחו על שולחן הכנסת

פים לקריאה שנייה ולקריאה שלישית : חוק מילווה מלח-מה על שבח מקרקעין, התשל"ד—1974 (תיקון), התשמ"א—1981 ; חוק מילווה המדינה (תיקון), התשמ"א—1981 ; חוק עידוד החסכון, הנחות ממס הכנסה וערבות למילווה (הוראת שעה), התשמ"א—1981.

עוד הונחה החלטה של ועדת הכנסת בדבר שינוי בהרכב סיעות הכנסת.

רוני מילוא (הליכוד) :

זה לא נכון, אין שם הידלדלות.

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית) :

אין שם עזיבה, אתה רוצה לומר ? אין שם בריחה החוצה ?

רוני מילוא (הליכוד) :

לא, לא באריאל, לא באלקנה, לא בקרני-שומרון. יש נדידה פנימה.

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית) :

גם במעלה-אדומים אין עזיבה ?

רוני מילוא (הליכוד) :

גם שם עמדו מאות איש לקבל דירות ולא קיבלו כי אין. למה לא לדבר על העובדות ?

דב שילנסקי (הליכוד) :

באים אלי אנשים ומבקשים : תעזור לנו להתיישב שם.

היו"ר י. מ. אברמוביץ :

חבר-הכנסת שילנסקי.

דב שילנסקי (הליכוד) :

זה מפעל שבאים ורוצים לבנות ולעזור ליהודים להתנחל. מה הרע בזה ?

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית) :

המפעל הזה אין לו תקומה, מפני שהוא לא יחזיק מעמד, מפני שאין לו שרשים כלכליים, מפני שאי-אפשר להקים שם כפרים וישובים, מפני שכל זה יהיה אך ורק הצבת תורן והנפת דגל עליו. זה מה שאפשר לעשות.

דב שילנסקי (הליכוד) :

מותר לשאול שאלה ?

היו"ר י. מ. אברמוביץ :

רק אם הנואם יסכים.

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית) :

הסכמתי כבר די והותר לשאול ועדיין לא נגעת בחלק חשוב של הנושא.

בשעתו הוכרו כי מפעל ההתנחלות יכול עוד כ-10 ישובים. מה קרה על ההכרזה הזאת ? אומרים שהיא לא נעשתה בריצינות. אכן גם זה חידוש "ממלכתי".

אעבור מהצד המדיני והבין-לאומי לצד המשפטי : פעילות ממשלתית בכל שטח כלכלי יכולה להתבצע במס-

היו"ר י. מ. אברמוביץ :

נשמע עתה הודעה על המסמכים שהונחו על שולחן הכנסת.

משנה למזכיר הכנסת ש. יעקבסון :

ברשות היושב-ראש, הנני מתכבד להודיע, כי הונחו היום על שולחן הכנסת הצעת חוק שהחזירה ועדת הכס-

ה. הצעות לסדר-היום

הקצאת קרקעות לקבלנים תמורת בניית שיכונים בשטחים (המשך)

קרוב מאוד למרכזים, האדמה זולה מאוד, אבל באזור כפר-סבא, רעננה וכו' המחירים מאמירים. רוצים למכור שם אדמות לקבלנים או לתת לאנשים עוד תמריצים בשם חלוציות ופאטריסטיזם לגור 5 קילומטר רחוק יותר, ובכך להפוך את תושבי הארץ הזאת לא רק לשחקני בורסה אלא גם לספרים במקרקעין. זה הדבר שנאחזו חרדנו ממנו מאוד. וכבר אמרתי קודם שרעיון הקרן-הקיימת לישראל לא היה מקרי והרעיון של חוק-יסוד: מקרקעי ישראל לא היה מקרי. האם דברים כאלה, שינויים מסוג זה, אפשר לעשות ללא תכנון ארוך טווח?

חבר-הכנסת מילוא, אתה אומר שהממשלה יכולה. אני מכבדת את דעתך, הממשלה יכולה. אבל מה הממשלה צריכה? הרי אחרי מחר יבוא מחרתיים. גם אם הליכוד יפסיד בבחירות, גם אחרי זה יש מחרתיים.

רוני מילוא (הליכוד):

מדברך מתקבל הרושם כאילו בירושלים ובכפר-סבא עומדות אלפי דירות ריקות שאין במי לאכלס אותן, ואם היום יבנו במעלה-אדומים וליד כפר-סבא מעבר לקו הירוק, אז יהיה אסון, ירושלים תתרוקן, כפר-סבא תתרוקן. הרי אין עדיין די דירות לזוגות צעירים ולמפוני שכונות.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח):

מה שאתה מאשר פה זה נדידת אוכלוסיה מסוימת. ירושלים ובכפר-סבא לא יתרוקנו, כי יש בארץ לחץ. אבל תהיה פה ספסרות עצומה. האנשים שהלכו לגור במקומות האלה לא היו מחוסרי דירות. אתה יודע שאלה אינם המקרים של זוגות צעירים שאין להם דירות. לרובם יש דירות והם משכירים אותן.

אבל יש פה דבר חמור יותר. אינך יכול לעשות את הדברים האלה ללא תכנון אורבאני. לעיר ירושלים יש בעיות רציניות מאוד. האם אתה יודע מה עובר היום על תל-אביב עם הפרברים שלה, עם הנדידה של תושביה לגוש דן והחלל הנורא שנוצר? צריך לעשות כל מה שאפשר כדי שדבר כזה לא יקרה לירושלים. והפחד הנורא הוא שזה מה שקורה. שים לב לכל הגבעות מסביב לירושלים, למעלה-אדומים, לעפרה, לבית-אל ולגבעון. הכול שם יהיה חדש, יקימו מוסדות חדשים, ובשם הפאטריסטיזם יקדימו להקים שם בתי-ספר במקום לשקם שכונות, יקימו שם מוסדות מרכזיים וכיוצא באלה. אתה רואה איזה פאר יש שם, וזה עולה לאנשים בזול מאוד, הרבה יותר זול מאשר להקים כאן בית. איך אנחנו עושים את הדברים האלה?

נניח שאני מסכימה עם תכניתו של השר שצריך לבנות שם. האם אפשר לעשות זאת בשיטה של "חאפ-לאפ", עלי-י מסירת אדמת המדינה לקבלנים והקמת ישובים בדרך כזאת, עם כסות פאטריסטיזם והריסת המערכת? חייב להיות תכנון. בעניין זה אתם מעוררים בי את הרושם שאתם קטני אמונה. כי מי שמאמין במה שאנחנו עושים פה, בכוחנו ובצו המוסרי שלנו, צריך לעשות תכנית שלשטח 2,000 וללכת צעד אחר צעד, ולא ללכת בשיטה של "חאפ" פה ו"חאפ" שם. לא ייתכן שהואיל ואין היום בחוק התקציב מימון להקמת ישובים,

הי"ר י. מ. אברמוביץ:

רשות הדיבור לחברת-הכנסת אלוני, ואחריה — לחברת-הכנסת וירשובסקי, שהופיע בינתיים.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח):

אדוני היושב-ראש, רבותי חברי הכנסת, אדוני שר החקלאות, אני פונה אליך ישירות, אדוני שר החקלאות, מפני שאני יודעת מנין באת —

מושה שמיר (התחיה — בנא"י):

ולאן אתה הולך.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח):

אני לא יודעת לאן הוא הולך.

— ומה היא השקפתך והתייחסותך לגבי קרקע ולגבי קרקע לאומית. אחד החוקים הראשונים שקיבלה מדינת-ישראל היה חוק מקרקעי ישראל, שבא לשמור על הנכס היקר הזה כנכס ציבורי לאומי. אחד הדברים שסלדנו ואנחנו סולדים ממנו יותר מכול הוא הרעיון של ספסרות וספסרות בקרקעות.

רבותי חברי הכנסת, קרקע בשכונת בית-הכרם בירושלים עולה היום פי עשרה אם לא יותר מאדמה שליד גבעון או מעלה-אדומים או בית-אל, שאלה הם פרברים הקרובים לירושלים. יכול אדם למכור את אדמתו או את ביתו או להשכיר אותם כאן בבית-הכרם, ותמורת זאת לקבל שני בתים באחד הפרברים — במעלה-אדומים או באפרת או בגבעון. יש פה פתח חמור מאוד לספסרות, וספסרות שאין שניה לה. יש פה פתח חמור מאוד לריקון העיר ירושלים שנבנתה באופן אורבאני סגור, כאשר הכול ייצאו לפרברים, כאשר התקציבים ייצאו לבנות לפרברים האלה כבישים, מוסדות חינוך וכד', ותישאר כאן עיר ענייה עם שכונות ובתי-ספר ריקים. כי כל התכנית הזאת, כפי שהוצעה, פירושה: "על הכיפאק" ללכת לגבעון, זה הרבה יותר קרוב לירושלים מאשר הרצליה לתל-אביב או בערך אותו מרחק, כאשר אתה יכול להרוויח על זה מאות מיליונים ועוד לשאת את השם של פאטריסטיזם.

(חברת-הכנסת ר. מילוא קורא קרי-א-ת ב"נים)

אינני מדברת כרגע על תכנית ממלכתית כזאת או כזאת שתובא בשלמות ותגיד: אנחנו רוצים לפתח, או מטעמי בטחון אנחנו רוצים ישוב בשכם או בירדן. לא דיברתי על זה, יש לי דעות על כך. אני מדברת על קומבינאציה שאנחנו עדים לה היום, שהיא חיסול הטיפול בקרקעות המדינה לפי חוק מקרקעי ישראל ומסירתן לקבלנים, והשמדת שהוכרו כמאוד בלתי-סאמפאטיים לי, כי הם נמצאים במצוקה עם בתים טרומיים שכבר קיימים, ותחת הסיסמה של פאטריסטיזם וציונות, סיסמה מחפה יפהפיה, גותנים אפשרות לאנשים ליהפך למיליונרים, להשכיר דירות וכו', לגור בכל הישובים החלוציים האלה ליד ירושלים ולהרוס את ירושלים.

ומדובר לא רק באזור ירושלים. אין זה מקרה שמי שביקש ודיבר, דיבר גם על האזור שליד כפר-סבא. כי ליד כפר-סבא קיימת אותה התופעה. מעבר לקו הירוק,

רב שילנסקי (הליכוד) :

אני שמח לשמוע שיש בך אהבת מולדת. כאשר ב"שומר הצעיר" דיברו על אהבת מולדת לא התכוונו רק לתל-אביב, התכוונו למולדת כולה. אנחנו זוכרים את זה.

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז) :

אדוני היושב-ראש, כאשר תשדירי השירות של חבר-הכנסת שילנסקי יפסקו, אני אמשך לדבר.

אדוני היושב-ראש, אינני יודע מדוע מתלוצצים כאן. אני חושב שהבעיה רצינית. אני רוצה לומר, גם קודמי אמרו זאת, שגם אם דעתי היתה נוחה מההתיישבות בגדה, ביהודה ושומרון, הרי השיטה כפי שהיא מוצעת, היריות מהמזרח, היא כל כולה פסולה. מדברים על אדמות יקרות בירושלים. אבל אם אנחנו מאמצים את השיטה הזאת, מחר זה יהיה גם בתל-אביב ומחרתיים זה יהיה בנתניה. האם באמת אנחנו נהיה מוכנים לקחת בצורה כזאת את מעט הקרקע שיש לנו למטרות שגויות שאין עליהן מחלוקת? והמדובר בוודאי בקרקע יקרה לבנייה ולא באדמה זיבורית בקצה הארץ, שלזה איש לא ילך. האם אנחנו מוכנים כך להפקיר את הרכוש המעט שיש לנו? ואיני מדבר על השאלה האם טוב לעשות את ההתיישבות שם או לא טוב לעשות את ההתיישבות שם. אני מדבר על עצם הרעיון להגיד לקבלנים, שלא במסגרת חוק התקציב שלא במסגרת תכנון פסי מסודר, הרואה את הראייה של חלוקת הקרקעות כולה: לכו ועשו פעולה מסוימת ובשביל זה תקבלו קרקע.

רב שילנסקי (הליכוד) :

אני מבקש לשאול שאלה.

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז) :
בבקשה.**רב שילנסקי (הליכוד) :**

אתה היית היועץ המשפטי של עיריית תל-אביב, אתה מוכן לאשר עובדה? אמר חבר-הכנסת האוונר שאין לקרקע תמורה אלא בשקלים. כיועץ משפטי אתה פעלת להפקיע קרקעות, אשר התמורה להן לא ניתנה בכסף אלא בקרקע אחרת. אני מדבר על עובדה משפטית יבשה בין בעלי מקצוע.

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז) :

אם כבעלי מקצוע, נדבר בפורום המתאים. יש מקרים מסוימים שאפשר לעשות חילופי קרקע.

רב שילנסקי (הליכוד) :

קרקע בתמורה, לא בשקלים.

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז) :

אינני רוצה לתת שיעור בשלטון מקומי. היה לי קורס כזה. אולי היית לומד שם כמה דברים. יש כאן בכלל שני עולמות. אינני רוצה להתייחס לדבר הזה.

אני ציינתי שהמדיניות הזאת, כפי שהיא מוצעת, ללא תכנון וללא מחשבה היא פסולה, גם אם הייתי מסכים למטרה שמוצע להשיג באמצעותה.

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, אני חייב לציין שאני גם מתפלא על התושיה המזוהה המתגלית עליידי הממשלה. הבעיה של שיכון לזוגות צעירים וגם לאנשים מבוגרים חסרי אמצעים היא היום בעיית היסוד במדינת

ובעוד זמן מסוים יש בחירות, לקחת ולמכור אדמה, לתת אותה לקבלנים, לפתור להם בינתיים בעיות של עדפי בתים טרומיים או מצוקות כלכליות שיש להם, וליישב ישובים אחרים. אינני רוצה לדון כרגע בצד המדיני מבחינת גבולות, מבחינת השאלה אם יש או אין מקום לישובים האלה. אני מדברת רק מבחינת התכנון, מבחינת ההגנה על קרקע הלאום, מבחינת הכבוד לחוק ולמערכת מסודרת ומתוקנת. אני מבקשת שלא תעשו סחר-מכר ושלא תנקטו שיטה של "חאפ". כולכם עדיין צעירים. יהיה שלטון של המערך, אחרי זה יהיה שלטון שלכם. לא צריך בכל פעם להוסיף להידרדרות. הרי היום אנחנו בוכים על מה שכבר נעשה. אתם יודעים והשר יודע שבמקומות רבים בנו שיכונים שאפילו אינם רשומים במפה. לא עשו את הרישומים. אבל אז היתה מצוקה עצומה, היה לחץ של עולים שהיו במעברות. היום יש לנו בעיה חמורה של איכות החיים, יש בעיה של ירושלים, שהיא כה חשובה לכם, יש הבעיה של כל הקטע של סביבות כפר-סבא עם מה שמתפתח שם, עם קרקע חקלאית למיניה. האם אפשר שלא לתכנן את כל זה רק מפני שהיום יש לי כוח ואני יכול לעשות עסקאות?

אני מבקשת שלא ייעשה שום מעשה בעניין זה, מתוך אחריות לאומית, מתוך כבוד לחוק ומתוך אמונה שיש לנו זמן לתכנן בצורה מסודרת ובלי להביא להרס ולספסרות בארץ הזאת.

היור פ. שינמן :

רשות הדיבור לחבר-הכנסת וירשובסקי, להצעה באותו נושא.

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז) :

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, לפני ימים מספר התבררנו כי הגנבים היהודי, הידוע לעשות את כל הפא-טנטים האפשריים, מצא גם פתרון לשאלה: איך אפשר להמשיך במדיניות, שהיא שנויה מאוד במחלוקת, כאשר אין כסף? וכפי שכבר הוזכר, הפאטנט הוא שימסרו לקב-לנים אדמה באזורים מסוימים במדינת ישראל, באזורי יוקרה, ותמורת זאת הם יקימו שיכונים בגדה בכל מיני מקומות.

רוני מילוא (הליכוד) :

למה בגדה? ביהודה ושומרון. קצת אהבת מולדת, חבר-הכנסת וירשובסקי, מה יש?

חייקה גרוסמן (המערך) :
תפסיק, באמת.**רב שילנסקי (הליכוד) :**

חברת-הכנסת גרוסמן, האם כלי-כך מפריע לך הביטוי "אהבת מולדת"?

זאב כ"ץ (המערך) :

אני תושב הגדה-המערבית. האם עכשיו זה בסדר?

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז) :

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, לא באתי לדבר עם חברת-הכנסת מילוא על אהבת מולדת, שאני מייחס לה חשיבות. אבל אם אני קורא לזה גדה ואתה קורא לזה יהודה ושומרון, זה אינו מעיד על אהבת המולדת שלי או שלך. אני מציע שהסמאנטיקה הזאת לא תהיה המבחן לאהבת המולדת לא שלך ולא שלי.

רוני מילוא (הליכוד):

הוא עושה זאת בממשלה הזאת במשך שלוש שנים.

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז):

אדוני היושב-ראש, אני רואה בכל הפעולה הזאת, בכל התכנית של שר החקלאות, רק צעד פוליטי שיש לו מגמה אחת: לחבל בעתידה של מדינת ישראל.

רוני מילוא (הליכוד):

איך אתה אומר דבר כזה, שלשר שרון יש כוונה לחבל בעתידה של מדינת ישראל? הוא תרם לעתידה של מדינת ישראל יותר ממי.

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז):

חבר-הכנסת מילוא, אני לא חוזר בי ממה שאמרתי.

דב שילנסקי (הליכוד):

הוא יכול להגיד "אינני מסכים לדעתו". אבל צריך הרבה עזות מצח כדי להגיד שהוא מחבל במדינת ישראל או רוצה לחבל.

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז):

אני חושב שתכנית ההתנחלות שלו ומדיניות ההתיישבות שלו מחבלות בעתידה של מדינת ישראל, ואיני חוזר בי ממה שאמרתי.

דב שילנסקי (הליכוד):

אתה אמרת שבכוונתו לחבל.

הי"צ פ. שינמן:

חבר-הכנסת שילנסקי, למה תחייב את חבר-הכנסת וירשובסקי לחזור כמה פעמים על אותה הצהרה. די בכך שהוא אמר אותה פעם אחת. חבר-הכנסת שילנסקי, אין לך רשות הדיבור.

דב שילנסקי (הליכוד):

זה רק יהיה לכבודך אם תחזור כך.

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז):

זה יהיה לכבודי להגיד את הדברים שאני מאמין בהם. התכנית של השר שרון מחבלת בעתידה של מדינת ישראל. עכשיו אתה נרגע?

דב שילנסקי (הליכוד):

לפחות אין המלה "מתכוון".

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז):

לצערי הרב הוא לא רק מתכוון אלא גם מבצע — וזה הדבר החמור. אינני רואה בזה שום דבר ציוני; אינני רואה שזה פותר בעיה כלשהי במדינת ישראל.

הי"צ פ. שינמן:

הרשות בידו של חבר-הכנסת וירשובסקי לומר את הדברים שלו. הוא איננו מדבר בשמכם אלא בשמו בלבד.

עקיבא נוף (הליכוד):

הוא חילק ציונים.

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז):

אני לא חילקתי ציונים. אני רואה סכנה לעתידה של מדינת ישראל. אני מבין שסיעת הליכוד, המיוצגת כאן באופן כליכך דל, מוכרחה לחפות על כך בקריאות רמות.

ישראל, כלכלית וחברתית. אני חושב שחבר-הכנסת רוני מילוא יודה בכך, שאחת הסיבות לירידה מהארץ היא העדר שיכון לאנשים שאין ידם משגת לקנות דירה במ"חירי הדירות הנוכחיים בישראל. מתעלמים או לא — שמים את הדגש בדבר הזה. ואני יוצא מתוך הנחה שבי-אמת יש תור להשתכן באריאל, בעפרה ובמקומות אחרים. אבל על כל אדם שהולך לשם יש אלפים ורבבות שאין להם דיור נאות בחלקים אחרים של מדינת ישראל, ולא ראיתי שהממשלה יוצאת מגדרה כדי לחפש את התכניות המתוחכמות לפתרון הבעיה של אלפים ורבבות אלה.

ההתנחלות היא אחת הבעיות השנויות במחלוקת מבחינה פוליטית. זו אחת מהבעיות הכלכליות המעיקות עלינו בצורה רצינית ביותר.

רוני מילוא (הליכוד):

האם אתה מתנגד שיתנו לקבלנים קרקעות בראשון-לציון כדי שיכנו דירות? למה ראשון-לציון טובה וקרני-שומרון או מעלה-אדומים לא טובים?

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז):

חבר-הכנסת רוני מילוא, אני אמרתי לך, לכל מטרה, לא בדרך הזאת. אפשר לעשות תיכנון, אפשר לחפש את הדרך לממן את התיכנון הזה. אבל לעשות חילופי קרקעות בצורה כזאת, או חילופי רעיונות בצורה כזאת — מעבר לשאלה אם זה חוקי מבחינת החוקים הקיימים, מעבר לשאלה שזה בכלל נעשה בחלל האוויר ולא כפי-עולה מתוכננת ומסודרת — אני חושב שאנחנו ניכנס למצב שלעולם לא נדע מה אנחנו נותנים ומה אנחנו מקבלים. לכן אני מתנגד לזה, גם אם זה בראשון-לציון וגם אם זה במקום אחר.

אילו הממשלה היתה באה עם תכנית מקיפה ואומרת שאנחנו רוצים לפתור את הבעיות של הווגות הצעירים או של הדור למעוטי יכולת במדינת ישראל, היתה מגישה תכנית מפורטת ומציעה לממן חלק מהתכנית הזאת על-ידי מכירה של קרקעות המדינה — הייתי יכול לשקול את הדבר הזה. מה שנעשה כאן הוא עניין של סחרי-מכר מהסוג הגרוע ביותר של עסקאות אוויר המשאירות אדמה חרוכה. לכן אני מתנגד לזה בכל תוקף.

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, אני חושב שכל מה שנעשה במדיניות הזאת על-ידי שר החקלאות — ובוודאי הוא לא לבד בדבר הזה — אין לו מטרה לפתור בעיה שיכונית אלא יש לו מטרה לפתור בעיה פוליטית וליצור עובדות בשטח, מאחר שהוא באמונתו יודע כי הוא לא יהיה שר החקלאות בממשלה שתבוא לאחר הממשלה שהוא מכה בה.

רוני מילוא (הליכוד):

הוא יהיה שר הבטחון.

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז):

תעשה לו אתה את יחסי הציבור. אילו הוא היה באמת מאמין באמונה שלמה שהוא יוכל להמשיך במדיניות ההתנחלות שלו — שאני כמובן חולק עליה — הוא לא היה עושה זאת רק כדי ליצור עובדות. כאן יש סיטור-אציה, יש כוונה לקבוע עובדות בשטח. ודבר נוסף, יש כוונה לכבול את ידי הממשלה הבאה, כל ממשלה שתבוא, לקבוע דברים באופן חיצוני ולא לעשות התנחלות של ממש או התיישבות של ממש.

עקיבא נוף (הליכוד) :

מיוצגת יותר מאשר האפס של שינוי.

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז) :
היא גם מיוצגת בשלטון.

כנסת נכבדה, אם יתנו לי להמשיך — — —

הי"ר פ. שינמן :

אין לך הרבה זמן.

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז) :

אני יודע שאין לי הרבה זמן, מפני שלא נותנים לי לדבר. כאשר משמעים דבר שלא מוצא חן — קמים אני שים וצועקים. כאשר אני מדבר על דברים שבעניינם אני תומך בממשלה — וזה קורה לפעמים — שוררת דממה.

אדוני היושב-ראש, אני רוצה לקרוא קטע מדברים שכתב הפרופסור רענן וייץ בחודש ספטמבר 1980 על ההתיישבות בגדה-המערבית. וכך הוא כתב: "צורת הטיי-פול הנוכחית בהתיישבות שם יכולה להיחשב כריצת אמוק המסתפקת בתקיעת יתדות בשטח עצמו — — — בשל המצב הקשה וההוצאות העומדות לתשתית, הוצאו עשרה מיליארדי לירות על 21 נקודות שנבנו במתכונת זמנית". כלומר, יש לפנינו לא התיישבות ולא התנחלות של ממש אלא יצירת עובדות פוליטיות בהוצאה של סכום מים איריים, והחסרים בתחומים אחרים, שכל חברי הכנסת יסכימו שהם חסרים בהם. אולם בכל אלה אין די. כאשר בסכומים הללו אין די, הקופה ריקה וצריך לגייס מיליארדים, צריך לשדוד את הקרקעות המעטות שנותרו בידי המדינה ולמסור אותן לקבלנים, כדי לבצע עוד התנחלויות שרובן לא תהיינה התנחלויות של ממש, אלא תהיינה בגדר של תקיעת סכין במצב הפוליטי של מדינת ישראל ובעתידה הפוליטי של מדינת ישראל. על כך אני מתריע. הדבר המטריד אותי הוא, שכדי להשיג יעד פוליטי מסוים, מוכנים לזרוק לכל הרוחות עקרונות של ממשל תקין, חוק, מסגרת תקציב ותיכנון, וואת, כפי שאמרתי, כדי להשיג דברים שהם בסופו של דבר הצהרתיים.

(חבר-הכנסת ר. מילוא קורא קריאת-ביניים)

אם אתה דווקא רוצה לשמוע, אחזור על הדברים. אינני מתבייש במה שאני אומר. אני מאמין בזה. אם אתה רוצה שאחזור על הדברים, אעשה זאת. אל תמשוך אותי בלשוני.

הייתי יכול להבין אילו היתה הממשלה באה ומציעה תכנית מסודרת לפתרון בעיות הדיון של מדינת ישראל, ובמסגרת תכנית זו היתה מציעה גם מכירה של קרקעות המדינה לציבור הרחב, אם על-פי תכנית "בנה ביתך" ואם על-פי תכניות אחרות, במסגרת הגדרות ברורות של מי שיכול לרכוש קרקע ובאילו תנאים הוא יכול לרכשה. אבל לעשות מעשה בצורה שנעשה המקרה של פנינו, זה אפילו איננו לעג לרש, זהו זילזול טוטאלי באינטליגנציה של חברי הכנסת ושל הציבור כולו.

לכן אני מציע שנדון באופן רציני בנושא זה, ונתבע מהממשלה לגנוז טוטאלית את התכנית, כל עוד איננו רואים כיצד ניתן לפתח את קרקע הלאום בדרך שמחוסרי הגג במדינה יוכלו לחיות בשיכון נאות וכיצד לא נעשיר קבלנים בתכניות סרק.

הי"ר פ. שינמן :

באותו נושא הצעה לחבר-הכנסת תלמי.

מאיר תלמי (המערך) :

כבוד היושב-ראש, כנסת נכבדה, בליל-שבת שותפו אורחי ישראל בסדר כמון, שאפילו עתונאים וזרזים לא ידעו לגלותו ולהדליף; ממל מסך הטלוויזיה מסר לנו שר החקלאות, כי ראש הממשלה חייב להחליט אם הוא רוצה בבטחונה של ישראל. וכי איך אומרים ה"צברים"? זבש"ו — זו הבעיה שלו להכריע בבעיה המצפונית הזאת. אילולא שמעתי זאת במו אוזני, לא הייתי מאמין. כשלעצמי ברור לי כי הממשלה מנהלת מדיניות גרועה ומוזיקה, וכי כל יום נוסף של שלטונה הוא מכה למדינה, אך עלי להודות כי לא העליתי על הדעת כי מר בגין צריך להחליט אם הוא רוצה בבטחונה של ישראל. אפילו ביהוד ובהדר של חילופי המחמאות הנהוגים בממשלה הזאת, היתה אמירה זו — נאמר בלשון המעטה — לפחות מוזנה פליטת פה? כשל לשון? או שמא מוטב לומר בבהירות, כי אלה הבוטחים שאין כמוהם היודעים את התשובות הנכונות, אין כמוהם נאמנים לעניין ואין כמוהם חרדים לבטחוננו, יש להם יועץ מכשיל, וצר לי לומר, הם גם מסרבים להכיר במציאות אשר סביבם.

הנה, היה היו מגדלים פורחים בסניני. יוזם עודד את ראש הממשלה לותר על כל סיני, לרבות המגדלים המדומים, ללא כל נסיון רציני לנהל משאומתן על גבולות בטוחים ומוכרים, ואפילו ללא נסיון להציע חילופי שטחים כדי לשמור על פיתח-תריפי כחוצה בין הסואץ ובין אשקלון. למה? כי בינתיים עלתה כפורחת האשליה, כי במחיר זה אפשר להנציח את שלטונה של ישראל להחבה ולארכה של הגדה-המערבית. אבל ימים באים וגם אשליה זו מצטמקת והולכת. ועכשיו מפשילים שרולים כדי לזרוז את התכניות של "גוש אמונים", ומכל שכן כאשר בשער נשקפת "סכנת" נצחוננו של המערך בבחי-רות. איך אמר אחד האדוקים של דרך זו? שמעתי זאת מפיו: "לחטוף עד יום הבחירות".

כך גם גולד הרעיון של העיסקה עם קבלני הבניין. כאשר ראש עיריית ירושלים הגיב עליה בזעם, הודרו לטעון נגדו, כי הוא מגיב פוליטית, כאשר המערך. אולם, חברי הכנסת, אי-אפשר להכחיש את העובדה כי עיסקה זו עומדת בסתירה מוחלטת להחלטתה של ועדת השרים לענייני ירושלים. ועדה זו של שרי ממשלה היא אשר החליטה להפנות את כל המשאבים להשלמת השכונות החדשות, ובראש ובראשונה להשלמת השכונה החדשה דרומית לנווה-יעקב, האמורה לקשור את נווה-יעקב וה-נבעה הצרפתית.

דב שילנסקי (הליכוד) :

ואם הוועדה הזאת תחליט על ישוב ביהודה ושומרון?

מאיר תלמי (המערך) :

אגיד לה בדיוק מה אני חושב. בינתיים היא החליטה כאשר החליטה, ויש שר בממשלה העושה את ההיפך.

הקרקע המוצעת לקבלנים היא באזור שמבחינת סדר העדיפויות תורו יגיע בעוד 10 שנים ויותר. וראש העיר זועק בשאלתו: הכיצד מעלים על דעתם אלה האחראים על ה"אין לי" להוציא מירושלים נכסים ציבוריים על חשבון ביסוסה ומעמדה של העיר, שעוד רבות נצטרך להיאבק על גורלה כעיר מאוחדת, בירת ישראל?

דב שילנסקי (הליכוד) :

מותר לשאול שאלה?

העיסקה המוצעת. אגיד רק זאת: היתה הצבעה בעניין ירושלים וגם אז שמעתי שיש מסתייגים בקואליציה, אבל משום-מה לא ראיתי אותם בהצבעה. ספק אם נשמע כאן את קולם. אבל הכנסת איננה פטורה מדיון נוקב ומבירור דברים, ומוטל עליה לומר בכל הבהירות ובכל ההחל-טיות: לא, בא' רבתי.

היח"ר פ. שינמן:

רשות הדיבור לחבר-הכנסת טובי, שיעלה הצעה לס' דר-היום באותו נושא.

תופיק טובי (החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון): כבוד היושב-ראש, כנסת נכבדה, ממשלת הליכוד, המתקיימת זה זמן רב בהנשמה מלאכותית, בנסיגה הנואש למלא את תכניתה ההרפתקנית בשטחים המדיני והכלכלי, פורקת כל עול, פועלת ללא שיקול דעת והגיון, זורעת פצצות זמן מסוכנות ביותר, ואחת מהן היא מדיניות ההתנחלות בשטחים הכבושים.

בסוף השבוע שעבר התפרסמה, מפי מקורות משרד החקלאות, תכנית מקורית בשטחיות ובהרפתקנות, תכ-נית שיש בה כל האלמנטים של מדיניות של איבוד לדעת, מדיניות של "אחרי המבול". כפי שהתפרסם בעתון "ג'רוסלם פוסט", מה-23 בינואר, הכריז מר אלי לנדאן, עוזרו הבכיר של שר-החקלאות אריאל שרון, שמשרד החקלאות שוקל תכנית, שלפיה יימסרו לבעלותן של חברות קבלניות פרטיות אדמות מדינה יקרות בירושלים, בתל-אביב, בנתניה, בחדרה ובאר-שבע תמורת הקמת התנחלויות בגדה-המערבית. לפי הידיעות, עיסקה זו כבר נרקמת והולכת ומתבצעת עם כל תוצאותיה הכלכליות, הפוליטיות והחברתיות החמורות.

השר שרון, שנכשל במאמציו להשאיר את הממשלה על כנה עד סוף השנה, במטרה מצוהרת להשלים את תכנית ההתנחלות שלו לשנת 1981, רוצה כנראה לממש את תכנית ההתנחלות ההרפתקנית שלו, ויהי מה, עד לחודש יוני שנה זו, שבו כנראה יתקיימו הבחירות וממ-שלת בגין—שרון תסיים את תפקידה, וזאת במטרה ברורה ליצור בשטחים הכבושים, עד כמה שאפשר ובכל מחיר, עובדות כאלה שישרתו את המדיניות של הנצחת הכיבוש ויהיו מוקש שיפוצץ כל אפשרות לשלום.

מה שעשתה ממשלת הליכוד בשטח ההתנחלויות כבר גרם נזק רב בשטחים הפוליטי, הכלכלי והחברתי. ההפק-עות הגדולות, שהתלוו להקמתן של יותר מ-45 התנחלויות חדשות שהוקמו בארבע שנותיה של ממשלת הליכוד, רובן ככולן כמעט הוקמו בגדה-המערבית משיקולים פו-ליטיים ברורים: המתיחות הפוליטית הגדולה שהתלוו לכך; הנידויים הפוליטיים של ישראל בעולם והמכשולים החדשים שהוערמו עלי-די כך בדרך השלום — כל אלה הם ירושה מסוכנת ומלאה חומר נפץ שממשלת הליכוד משאירה מאחריה.

כל אחד גם יודע את גדלו של הנזק הכלכלי והמשקי שנגרם על-ידי ההתנחלויות הקולוניאליסטיות, שמצצו את לשד התקציב והפקירו נושאים רבים בשירותים סוציאליים חיוניים ביותר, בשטחי החינוך, הדיור והבריאות, כדי להקים ולקיים את ההתנחלויות של ממשלת הליכוד, של "גוש אמונים". בתקציב של שנת 1980 דיברו אמנם על 7 מיליארדי לירות להתנחלויות, אך ההקצבה האמיתית היתה גדולה פי כמה. מבדיקה מדוקדקת של כל משרדי הממשלה והקצבותיהם השונות להתנחלויות, בנוסף על

מאיר תלמי (המערך): בבקשה.

דב שילנסקי (הליכוד):

הקבלנים הרי יבנו בתים על הקרקעות האלה.

מאיר תלמי (המערך):

איפה יבנו בתים? אני אגיד לך איפה יבנו את הבתים ובשביל מי יבנו.

דב שילנסקי (הליכוד):

יבנו גם בירושלים וגם ביהודה ושומרון.

מאיר תלמי (המערך):

אמרת לך, שהקרקע שעומדים למסור לקבלנים היא בשכונות יוקרה, ותורה לבנייה יגיע, לפי התיכנון של העיר ירושלים, כפי שהיא צריכה להיבנות, בעוד 10 שנים.

דב שילנסקי (הליכוד):

הקבלנים יקבלו קרקע ולא יבנו?

מאיר תלמי (המערך):

קריאתו של ראש העיר ירושלים משרתת את האי-טרסטים של ירושלים המאוחדת כבירת ישראל. אבל נראה שראש העיר טדי קולק, הצרה אתו, שהוא אינו מגלה די מודעות לעובדה שרק לפני זמן מה כבר עשינו גדולות ונצורות למען ירושלים, כאשר בסיוע שתיקתה של הממ-שלה קיבלה הכנסת את חוק ירושלים והורידה עליה שפע של הישגים.

אכן, כמה וכמה מעלות טובות יש לה, להצעת העיס-קה שמדובר בה. זו הצעה העוקפת את חוק התקציב. גם עד עשוי היה קשה לפענח את ממדי התקציבים ליהודה ושומרון, ורק בקיאים באותיות הקטנות ידעו לחבר אותן יחדיו מתוך ספר התקציב. אבל מתברר שיש דרך פשוטה הרבה יותר: על דרך עתיקת יומין של סחר-חליפין לא תהיה סיבה להזדקק לדיונים טרדניים של ועדת הכספים. רבותי, זו הצעה שבאה למסור קרקע לאומית לידיהם של קבלנים פרטיים. ואלה, בצדק, חשבו-נותרים אתם והם אינם חייבים להיות כפופים לאותם שיקולים אשר הם חובה על מינהל מקרעי ישראל, בתאום עם העירייה. רבותי חברי הכנסת, זו הצעה אשר בעטיה ייבנו דירות יוקרה לבעלי מאה, ושוב תונחת מכה על המוני צעירים, זוגות צעירים, אלה אשר ממש חוסכים מלחם ומצפים שנים לקורת גג מעל לראשם. זו הצעה אשר באה להוכיח פעם נוספת את טיבו של המשא-וממל שישארל מתכוונת לנהל בענייני הגדה. יחזרו באדיקות בפעם ה-100 על הנוסחה "הכול לפי קמפ-דייוויד", ובינ-תיים ימשיכו במדיניות האשליה, כי כמה ישובים נוספים שנחטפו וננייבר הם מפתח לפתרון הבעיה הסבוכה.

רבותי חברי הכנסת, זו הצעה המבוססת על הנחת יסוד, כי בחודשיו הקרובים טובה וכשרה כל המצאה אשר חוסיף לשים מקלות בגלגלי המדיניות של הממשלה הב-אה. אמנם היא תיבחר על דעת הרוב בעם; אמנם היא תבטא את הערכתו של העם למדיניות של הממשלה הקיי-מת — אבל מה בכך? כאשר יש הבוטחים בכך כי הם היודעים, הם הנאמנים, הם הדואגים, ועליהם הטילה ההשגחה להקדים את המכה לתרופה — באמת, מה בכך? שמעתי אומרים כי גם בקואליציה יש מסתייגים מן

ובחוק הבין-לאומיים, תוך זילול בהחלטות האומות המאוחדות.

ריצת האמוק הזאת, כדי להקים עוד התנחלות ועוד התנחלות לפני שאתם מסיימים את כהונתכם, מוליכה למצבים מסוכנים ותמורים. ההתנחלויות לא ינצחו בשום אופן את הכיבוש. הן רק יסבכו את המצב ויגרמו סבל נוסף לשני העמים בארץ הזאת.

מצחק ומשעשע שאותו שר, הדוחף באופן הרפתקני לביצוע תכניות ההתנחלויות ולהאדיר את המוקש בדמות ההתנחלויות והמתנחלים בגדה וברצועה, הוא הקורא לזרו את שיחות האוטונומיה. זוהי קריאה צבועה וצינית, המבליטה, מצד אחד, איזו אוטונומיה רוצה ממשלת ישראל להעניק לעם הערבי הפלשתינאי — אוטונומיה של המשך הכיבוש תחת מגלבו של "גוש אמונים".

לשר החקלאות ולשותפיו לא איכפת באיזו דרך הם יקימו התנחלויות ויביאו עוד מתנחלים מ"גוש אמונים" ומאנשי בית"ר לגדה-המערבית. הם אינם מוכנים להמתין להחלטה רשמית של הממשלה. כך גם נהגה קבוצת המתנחלים האחרונה אשר הקימה את התנחלות "ואב" באזור רמאללה, ולא זוהי עד שהבטיח לה ראש הממשלה באנשיה יהיו ראשוני המתנחלים בעיר המתוכננת גבעון. בכך רוצים חוגים הרפתקניים אלה להגדיל, ויהי מה, את מספר המתנחלים הנאמנים למדיניות הליכוד ההרפתקנית, לפני שהוא יורד מהשלטון, מתוך הנחה שאלה יהיו מוקש שיפוצץ כל הסדר שלום, שהם קוראים לו: מסירתה של אדמת ארץ-ישראל לזרים.

בחסות השר שרון התפתחו המתנחלים, המונים כיום כ-17,000 איש, לכוח צבאי עצמאי, עם נשק משלו והתארגנות עצמאית משלו, במטרתו הברורה היא לאיים, אפילו בהפעלת כוח, על כל הסדר שלום. מועצת הישוב היהודי ביהודה, שומרון ורצועת-עזה — כפי שהם קוראים לעצמם — קיבלה בזמן האחרון החלטה האומרת, ואני מצטט: "המועצה רואה בכל הצעה, שמגמתה למסור חלקים מארץ-ישראל לריבון זר, התכשורת לייסוד של העם היהודי ולמטרת המפעל הציוני" ועוד יותר חשוב מכל זה — ומעשה בלתי חוקי. כך הם כבר מודיעים שכל נסיגה ישראלית מהגדה-המערבית ומרצועת-עזה, כדי להביא לשלום בין שני העמים ובאזור כולו, היא לדעתם מעשה בלתי-חוקי, ולכן הם יילחמו בה בכל האמצעים. מתנחלי הגדה מהווים יחידות צבאיות לכל דבר. הם מצויידים בנשק ובציוד צבאי אחר במסגרת יחידות ההגנה המרח-בית. מתנחלים אלה, מסוגם של אנשי "גוש אמונים", הפגינו כבר את החלטתם לקחת את החוק לידיהם בפעולות שונות נגד בני העם הערבי בשטחים הכבושים, כמו ב"ליל הפטישים", שבו שברו שמשות של מכוניות ברי מאללה ובחלחול, במסגרת פעולות של "השלטת סדר", כפי שהם קוראים לכך. הם אינם משאירים ספק בכך שהם צוברים כוח ומתארגנים לקראת מצב שבו הם יפגינו את כוחם ו"ישלטו סדר" גם כלפי ממשלה שלא תיענה לכל תביעותיהם ותכניותיהם ההרפתקניות. בכך הצליחה ממשלת הליכוד להקים גיס חמישי, פלוגות פאשיסטיות דומות ל-O.A.S. של המתיישבים הצרפתיים באלז'יריה, שהתמודדו נגד הג'יגול, אשר נוכח לדעת שאין מנוס מנסיגה מאלז'יריה. גם המתנחלים ימרדו ויכפו את עצמם על ממשלה שתסכים לפתרונות פוליטיים המתחשבים בזכויות מני של העם הערבי הפלשתינאי ויעלו את האזור על דרך השלום.

ההקצבות הישירות של משרד השיכון, הגיע צבי שול-דינר, לפי מאמרו בעתון "הארץ" מיום 25 ביולי 1980, לסכום של 20 מיליארד לירות, וזה במחיר דאז, כשהסכום היום הוא גדול הרבה יותר. וכל זה נעשה על חשבון בנייתם של בתי-חולים ובתי-ספר שהופסקה, תכניות הלימודים ומפעלי ההזנה שקוצצו, תכניות לחיסולן של שכונות העוני שהוקפאו, ועוד. בסוף שנת 1979 הודיע סגן שר הבטחון צפורי על תכנית, שלפיה הוקצבו 150 מיליארד לירות — במחירי 1979 — לתקופה של כמה שנים להקמתן של התנחלויות נוספות. עתון "הארץ" העריך אז, שסכום של 150 מיליארד לירות הוא פי ארבעה גדול יותר מהסכום הדרוש כדי לחסל את כל שכונות העוני במדינת ישראל. אך לממשלת הליכוד ולשר שרון יש מטרות אחרות, גם אם זה על חשבון השלום, הדיור ופת הלחם של המוני העם.

וכשמגיעה שעת רדתה של ממשלת הליכוד, והיא מגיעה לקצה דרכה, וכשהשר שרון איתן בדעתו שלא להחמיץ אף לא יום אחד בשלטון בלי לדאוג להערמתו של עוד מכשול בדרך השלום, וכשממשלת הליכוד עומדת בפני פשיטת רגל כלכלית ואין מקורות לממן את תכניות תיו ההרפתקניות של השר שרון, לא איכפת לשר ולא איכפת לממשלה לחסל את כל המלאי של קרקע ממלכתית כתשלום בעד עוד כמה התנחלויות חדשות, שאולי יקלטו עוד 2,000 או 3,000 מתנחלים חדשים בגדה-המערבית. ומה איכפת לשר שרון, וליד ימינו, מתתיהו דרובלס, ראש מחלקת ההתיישבות בסוכנות, אם לא יישאר שום של אדמה כרוזבה בערים הגדולות לתכניות ממלכתיות, לחייטול שכונות העוני ולבנין שיכונים, לאלה שעדיין חיים במעברות ולזוגות צעירים, ובלבד שניח עוד מוקש תחת סיכוי השלום עם העם הערבי הפלשתינאי?

ממשלת הליכוד לא השאירה ספק לגבי מטרת התכנית להקמת יותר התנחלויות, כמה שיותר מהר, וזה כדי להנציח את הכיבוש ולמנוע את הקמתה של מדינה פלשתינאית. דיבר על זה כמה פעמים שר החקלאות. מתתיהו דרובלס, ראש מחלקת ההתיישבות של הסוכנות היהודית ויד ימינו של שר החקלאות, ביטא בפירוש, בתכניות אלה, את כוונותיה של ממשלת הליכוד להנציח את הכיבוש ושם ללעג את כל הדיבורים על תכנית האוטונומיה של ראש הממשלה, כשאמר את הדברים האלה, ואני מצטט: "בהיותה מנותקת על-ידי ישובים יהודיים, והיא קשה לאוכלוסיית המיעוטים ליצור איחוד ורצף טריטוריאלי ומדיני". שימו לב, הוא כבר קבע לעם הערבי הפלשתינאי בגדה וברצועה מעמד של אוכלוסיית מיעוט! טים!

ואת המטרה האווילית הזאת, המגדילה את התהום ביחסים שבין שני העמים והמרחיקה את השלום, רוצה ממשלת הליכוד לקדם בכל מחיר. בתקופה האחרונה עדים אנו לתכניות התנחלויות מבוהלות. מקימים התנחלויות סביב ליריחו כדי לכתרה; עדים אנו להפקעות חדשות, לגידור שטחים ולהכרזה שרירותית על שטחים שהם שטחי המדינה. דבר זה קרה בשבוע שעבר, עם תפיסת אדמה של משפחת אלג'עברי שעליד חברון, לשם הרחבתה של קריית-ארבע. והיו עוד מקרים של הפקעות וגידור שטחים, במטרה להפסיד שטחי אימונים לצרכי הצבא, בכל שטחי הגדה-המערבית, תוך זילול בזכויות של בני העם הערבי הפלשתינאי בשטחים הכבושים, תוך זילול באמנות

רבות, חברי הכנסת, הדבר הזה הוא דבר פוליטי ממדרגה ראשונה, כי אם אריך שרון וחבריו היו שוקלים מה עדיף ומה צריך, לא היה בא בחשבון ולוא לרגע אחד הרעיון שהקבלנים יקבלו אדמות תמורת בנייה שם. שמעתי את דבריו של חבר-הכנסת וירשובסקי וחברים אחרים, ואני לא מאמין שלמישהו במדינה היה איכפת אם היו נותנים אדמות מדינה העומדות ריקות תמורת בנייה ופיתוח היכן שצריך, וזאת בעיירות פיתוח ובשכונות הדפוקות לאורך כל הזמן, במזיד, במכוון — ואיני רוצה לפרט שמות עליידי מי — ולאורך כל ההיסטוריה הקצרה של השנים האחרונות.

עם זאת, ברצוני לפנות לחבר-הכנסת רובינשטיין, שאינו נוכח כאן — אני פונה לחבר-הכנסת וירשובסקי ומבקשו שימסור לו — חבר-הכנסת רובינשטיין וסיעת שינוי, שיש להם תדמית של אנשים נאורים, שדורשים דרך הוגנת, התנהגות נאותה וכל מיני דברים יפים, שיפנה לאבא שלו, הקבלן, ויגיד לו להוריד את הידיים מהעיסקה הזאת, שיתן דוגמה חינוכית. אני מאמין שקבלנים אחרים לא יעשו כמותו, הם צריכים להרוויח, אבל שהוא ישמש דוגמה חינוכית ואז תהיה לו הזכות להמשיך ולדרוש מה שהוא דורש.

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז):
שב בשקט, יהיה בסדר.

שמואל מזלידאנו (שינוי — מפלגת המרכז):
הוא פנה לאבא שלו, והאבא שלו אמר: אתה ילד קטן, שב בבקשה.

סעדיה מרציאנו (שוויון לישראל — פנתרים):
רבותי, כל אחד יודע ואין זה חדש ששרי-העבודה-והרווחה ישראל כ"ץ יושב ומתחנן כל הזמן שלא יקצצו לו מהתקציב הזעום שהוא קיבל. בכל פעם שבאים לקצץ בשל מחסור בכספים — משרד העבודה והרווחה בא בחשבון. גם משרדים אחרים באים בחשבון לעניין זה, אבל לא המשרדים הנוגעים לנושאי ההתנהלויות, להיפך, לשם יש להזרים עוד ועוד ועוד ועוד, על חשבון האוכי-לוסייה הסובלת היום מאבטלה, החיה באופקים, בעפולה ובמקומות אחרים. אתה רואה חיללים משותררים עומדים בתור כדי לקבל דמי אבטלה, אנשים מתפרעים ב"פרזות" כדי לקבל את הדירה המגיעה להם, אנשים חיים מצפיפות ואינם יוצאים ממנה, באותם שיכונים עלובים שנבנו במיריות לפני כ-30 שנה. ולעומת זאת, קבוצה קטנה זו, בעיית האדיאולוגיה הפוליטית המסוימת, מקבלת את התקציב בים העצומים האלה, ובמהירות, ממסדות השייכים למדינת-ישראל, מהסוכנות. אני מתפלל שבסוכנות קמו כמה מנהיגים, כמו מר דרובל, שפתאום מחליטים לאן יזרמו הכספים, והיכן העדיפויות. אתה האיש הזה, לדעתי, צריך לשלוח עם אלה הנקראים יורדים, שיישב בחוץ-לארץ ולא פה, כי הוא לא יודע מה קורה פה.

דבר נוסף, חברי הכנסת, לפני זמן מה התנחלו אנשים מתנועת "האהלים" בליפתה. היו אלה זוגות צעירים שטענו שאין להם דיור, שהם חיים עם ההורים, הם התיישבו על אדמה של מינהל מקרקעי ישראל ורצו להקים בידים שלהם ישוב, מקום לגור בו. לא התקיימה פגישה, שרים באו לדבר איתם, לא שלחו את מנכ"ל משרד ראש הממשלה — שלחו אליהם את ניצב רחמים קומפורטי, עם סוסים, עם גאונים, עם אוזיקים, שברו להם

ממשלת הליכוד ממחרת להגדיל עד כמה שאפשר את המוקש הזה בדרך השלום, ששמו התנהלויות בשטחים הכבושים. האמת היא שממשלת המערך היתה זו שהחלה בזריעת מוקש זה בימיה האחרונים, ועתה ממשלת הליכוד עושה כדי להגדילו ולנפח את עוצמתו, כדי שיהיה בכוח לפוצץ כל הסדר. ממשלת הליכוד רוצה ליצור עובדות מוגמרות ולזרוע אבני גנף בדרכה של כל ממשלה העתידה לקום, אשר תהיה נאלצת להתחשב בצרכי השלום, שאינם מתיישבים בשום אופן עם קיומן של התנהלויות בשטחים הכבושים. טוב אמרה מערכת עתון "הארץ", כשכתבה במאמר ראשי ב-23 לחודש זה, שצריך להיות ברור לה — זאת-אומרת לממשלת הליכוד — כי שום ממשלה חדשה לא תהיה חייבת לראות את עצמה קשורה למה שממשלת בגין-שרון עוד תספיק לעשות בשטח ההתנחלות. לזכות, וטוב תעשה מפלגת העבודה אם תכריז על כך באופן שלא ישתמע לשתי פנים.

והשאלה היא: האם מפלגת העבודה מסוגלת להכריז דברים כאלה: האם למפלגת העבודה יש אומץ הלב וציליות הדעת להכריז בגלוי שהיא לא תהיה קשורה בעובדות הגמורות שממשלת בגין-שרון יוצרת בדמות ההתנהלויות הפרובוקטיביות — העובדה שלא קם איש מבין חבריה של מפלגת העבודה לערער על תכניתו ההרפתקנית של השר שרון היא אות מבשר רע בקשר למה שממשלת המערך מסוגלת לשנות ולעשות.

על כן, מתוך ראיית הסכנות הטמונות בהצעה הרפתקנית זו של משרד החקלאות, המנוגדת לעניין השלום, המנוגדת לאינטרסים הכלכליים והחברתיים החיוניים ביותר של מדינת ישראל, אנחנו מציעים לדון בנושא, כדי לבטלו.

היר"ר פ. שינמן:
הצעה אחרונה בנושא זה היא של חבר-הכנסת מרציאנו, בבקשה.

סעדיה מרציאנו (שוויון לישראל — פנתרים):
אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, לא מהיום אלא מאז קום המדינה, בכל פעם, בכל שלטון, נערכים שיקולים פוליטיים אלה או אלה ומחליטים התלטות אלה או אלה אשר תמיד, לצערי, הן על חשבון האוכלוסיה שאין לה כוח לא בבית הזה ולא בשום מוסד אחר בארץ ואינה יכולה לבחור לה איש כמו אריאל שרון ואינה כמו אגודת-ישראל או כל קבוצה חזקה אחרת, כדי שיקשיבו לה, ולא רק יקשיבו לה אלא גם יבצעו דברים שהיא רוצה, מתוך שיקולים של הכוח שלה, שעל הממשלה או כל מוסד שהוא להתחשב בו. אני מוכיח זאת כהקדמה לכך שאריך שרון ואנשים אחרים בממשלה ובכנסת, מתוך שיקולים פוליטיים, מתוך חשבונות של מה כדאי ומה לא כדאי, עושים היום דברים, אשר האוכלוסיה שאין לה הכוח הזה לבוא ולשנות את העמדה לגביהם ולהחליט על עדיפויות אחרות, נשארת, לכן, מקופחת.

אדוני היושב-ראש, אני מדבר על המקרה האחרון, על כך שהחליט, חשבו, תיכננו ועומדים לבצע תכנית של מתן אדמות במרכז הארץ וגם בירושלים — בין גבעתי-מרדכי לבית-האחרים — אדמות יקרות מאוד, לקבלנים כמו רובינשטיין ואחרים, שעקב זאת שכבר אין כסף בקופה, ישפצו, ירחיבו ויבנו שיכונים להתנהלויות החדשות וה-קיימות תמורת האדמות האלה.

רב שילנסקי (הליכוד):

חבר הכנסת מרציאנו: העלית הצעה טובה, שיקחו אדמות בירושלים ויתנו אותן לקבלנים כדי שיבנו בתים בשביל מפוני שכונות עוני. זו הצעה טובה מאוד. מה מפריע לך שבונים גם ביהודה ובשומרון? גם אנשי שכונות המצוקה יכולים להתיישב שם. אתה בעצם צריך לברך על ההצעה הזאת. זו התחלה לתנופה גדולה עוד יותר. למדינת ישראל אין די כסף, או נותנים אדמות במקום כסף.

סעדיה מרציאנו (שוויון בישראל — פנתרים): הבינתי את דבריך. אני יודע שבנושא זה העמדות שלנו אינן זהות.

יש בהתנחלויות מכשול נוסף, המכשול לשלום. ההתנחלויות יהיו מכשול לשלום, אם תרצה מחר בשלום, אם ירצו לדבר על זה. אני גם לא מאמין שדבר זה תורם ליותר בטחון. צה"ל נמצא במקום. כל דבר נוסף שם הוא התגרות, והוא גם על חשבון השכונות. אין לעשות דבר שיכשיל את השלום. צריך להשאיר פתח ולא לסגור אותו. ואילו במעשים האלה אתם סוגרים כל פתח וגם פוגעים בשכונות.

חבר הכנסת שילנסקי, אתה אומר לי היום שיתנו אדמות גם כדי שיבנו בתים לחושבי השכונות. איפה היה המבצע האחר של אריק שרון או של שר אחר עם כוח, שלקח אדמות בכמות רצינית ואמר: "הנה הקבלן רוביני" שטיין, קבלן זה וקבלן זה, קחו את האדמות תמורת דירות שתבנו לזוגות צעירים? אני לא ראיתי את הדבר הזה. ראיתי שגירדו משהו במקום זה או זה, כמו ביבנה, למשל, כאשר אפשרו בניה לפי "בנה ביתך", ובעוד מקומות מסוימים עשו את הדברים האלה. אבל עשו זאת במספר קטן, שעה שהמדובר הוא באוכלוסיה המונה עשרות אלפים של חסרי דיור. בשבילם לא היתה מעולם תכנית כזאת. להם לא הציעו הצעה כזאת. הנה ההזדמנות לעשות זאת.

אבל, כאמור, אני יודע שההחלטה היא פוליטית אי-דיאלוגית עמוקה ועצומה, ואני לא אוכל לשנות את דעתו של אריק שרון, כי מספרם של אלה החושבים פחות או יותר כפי שאני מתבטא כאן הם מאות. בכל זאת אני אומר: חישובו על הסכנה שציבור זה יהווה, כאשר יזכור לכם זאת פעם ולא יעבור על זה בשקט. לא כולם מדברים במושג האידיאלוגי כמוני. יש האומרים: יעשו התנחלויות, ויתנו גם לנו לגור. יש החושבים כך. אבל דבר אחד הם מבינים היטב. הם מבינים שלהם אמרו שאין, ולאחרים שיש, וגם מוצאים מהיכן לקחת זאת. הדבר הזה מקומם אותם כבר 30 שנה, אבל הדור של היום הוא כבר דור אחר.

אריק שרון, אם יש לך שכל והגיון ישר, אל תעשה זאת. אני יודע שיש לחץ של "גוש אמונים" ושל קבוצות אחרות. עצם העובדה שהם ירדו מההתנחלויות אחרי שפגשו במגזר בגין פירושה שהם קיבלו הבטחות שהעניין יסודר. אבל אם יש לך בכליזאת הגיון, בטל תכנית זו והורד אותה מן הפרק, כי היא גורמת נזק מכל הבחינות ובכל המובנים.

אני מבקש לדון בהצעה זו לסדרהיום.

הי"ר פ. שינמן:

שר החקלאות ישיב על שש ההצעות לסדרהיום של ששת חברי הכנסת.

את הראשים, לקחו אותם למאסר, פתחו להם תיקים, והם לא פחות אזרחים מאשר אנשי "גוש אמונים". זהו אופן ההתנהגות כלפי אוכלוסיה זו, המונה כ-2 מיליוני אזרחים הרוצים שוויון, אבל אין להם כוח, אין להם כוח כמו לאגודת ישראל, שיכולה לשנות פה דברים עצומים.

אדוני השר שרון, אני רוצה להגיד לך: עצם זאת שאתה מחליט לתת עדיפות, מסיבה פוליטית או מסיבה אחרת, למתנחלים במקום לדברים אחרים שאנחנו באמת זקוקים להם, הופכת אותך אוטומאטית — אם תרצה או לא תרצה, דעותיך אינן חשובות לי, רק אם אתה אדם אנושי או לא — לאויב השכונות ועיירות הפיתוח, כי אתה מעדיף דבר אחר על פני מה שמגיע להם קודם. אתה הופך לאויב האמיתי שלהם היום, כי אומרים להם "אין לי", כי סוגרים מוסדות סוציאליים ומוסדות אחרים, ופתאום יש כסף, יש אדמה ששווה כסף, ומוסרים אותה לקבלנים והם יבנו בתים לחברים האחרים הנמצאים בהתנחלויות.

דבר נוסף, אדוני השר, הוא השלום. אש"פ עושה פעולות טירור והסיכוי שלו להשיג שלום עם ישראל מתמעט עם כל פעולה כזאת. אולם לגבי הסיכויים שלנו להשגת השלום, כל התנחלות חדשה וגוספת מפריעה לכך, כי יבוא יום, ולדעתי הוא קרוב, שמדינת ישראל ומדינות ערב תצטרכנה לדבר על השלום, וכל ההתנחלויות הקיימות מות היום תהווה בעיה, כי יש פה משעל רציני שצריך להתמודד עמו, גם של אנשים, גם של רכוש, גם של אידיאולוגיה. כל תוספת מכבידה על הנושא. אם זוהי המטרה שלך — אתה משיג אותה ב-100%. אבל אם זאת אינה המטרה שלך, עליך להפסיק זאת. לפני מלחמת יום-הכיפורים, אם היו מדברים על המצרים בנושא השלום, אתה היית נגד רובים היו נגד. אחרי מלחמת יום-הכיפורים, מכל מיני סיבות, גם בטחוניות, אנשים רבים שינו את דעתם ואמרו: זה שווה, זה כדאי, אפילו כאשר אדמת החול היא, לישראלים רבים, כמוך ואחרים, לא היתה פחות קדושה מאדמת הטרשים ביריחו או במקום אחר.

כל תוספת של התנחלות פוגעת בשני דברים: בעיירות הפיתוח ובסיכויים לשלום. שתי פגיעות אלה יש למנוע. זו לא תהיה תשובה, שתגיד היום, שאנחנו עושים גם זאת וגם זאת. זה לא נכון, עושים רק את ההתנחלויות.

אני רואה את המדרגה של העוני והמצוקה העומדת להתפוצץ, ואיני יודע מי יספוג את תוצאותיה של ההתפוצצות הזאת, אם תהיה זו ממשלת הליכוד או ממשלת המערך. אבל כולכם מוסיפים, טיפין טיפין, חומר נפץ למדרגה הזאת. אני שומע את האנשים אומרים: או, פתאום יש כסף, פתאום יש מאיפה לתת, ובשבילנו כל הזמן אין, אין, אין. זאת תשאלו גם את השר כ"ץ, שדעור תיו בעניין השטחים הן כמו לדעות של השר שרון. מעצם היותו שר הרווחה הוא הגיע למסקנה, כי מבחינה סוציאלית עדיף להשקיע בשכונות ובערי פיתוח, שהציבור בהן יכול ליהפך מבעל-בית אמיתי של המדינה לאויב שלה, ובלי כוונה. ההתנחלויות הן, כמוכן, לטובת העשירים והקבוצות החזקות, ומפני שהאנשים האלה בשכונות אינם קבוצה חזקה, הם מקופחים.

אני רוצה להציע לך, השר שרון, לבטל את החלטתך. ואני מציע לך זאת, אף שאני יודע שאני מדבר אל אוזניים אטומות, שאיני יכול לשנות דבר, כי ההחלטה היא החלטה פוליטית, אידיאלוגית, והחלטה שאי-אפשר לשנות אותה.

אינה צריכה להרתיע אותם. אין להם ממה לחשוש. בדירות אלה יכולים להשתכן גם זוגות צעירים וגם שכבות מעורטות יכולות. זה מה שרציתי לומר לך, חברי הכנסת מרציאנו. אם תגלה מנהיגות של אמת, תוביל את הציבור, שאתה מעריך אותה מייצג אותו, אל מקומות חדשים בכל רחבי ארץ-ישראל, תוציא אותם מן השכונות ותעלה אותם על ראשי ההרים בגליל וסביב ירושלים. ואם יש להם חששות פוליטיים, אנחנו נדאג למלא את הדירות בקרני-שומרון ובאריאל בזוגות צעירים המאמינים כי מקומות אלה הם חלק בלתי-נפרד מארץ-ישראל, ולאחרים — יש די מקומות אחרים. אדרבה, חברי הכנסת מרציאנו, ארגן אותם, ואם הם יקבלו את ההצעה — הם יקבלו את הדירות. זאת אמרתי פעמים רבות לא רק לגבי ירושלים. הצעתי זאת במקומות אחרים והודעתי שאם תת-ארגן קבוצה — ועשיתי זאת בקריית-גת — שיהיה בה כדי לאכלס בית אחד, כלומר 24 משפחות למבנה אחד, שתבוא אלינו והמדינה תעמיד לרשותה את הקרקע חינם. פניתי אחר-כך לראש עיריית קריית-גת, ראש עיר טוב ופעיל, ועד היום לא הצלחנו למצוא 24 משפחות שתהיינה מוכנות להתארגן, לבוא ולקבל את מה שהצעתי. אני מוכן לחזור ולהציע זאת כאן. חורתי והצעתי זאת. הצעתי זאת גם לא פעם אחת בממשלה. פניתי ואמרתי שיקבלו מקור מות סביב ירושלים. אפשר לעשות זאת. אין אפילו דבר אחד העומד בניגוד לכך. כל ההצעה הזאת מדברת על קרקע בכל מקום בארץ-ישראל תמורת בנייה בכל מקום בארץ-ישראל. זאת הבהרתי בצורה נאמנה.

לחברי הכנסת האחרים אני יכול לומר, לגבי הוויכוח הגדול המתנהל מאז עלייתו של הליכוד לשלטון, כי יצרנו בשטח עובדות, שלפיהן לא ניתן למסור חלקים מארץ-ישראל, חלקים שאין להם תמורה, אלא תוך פגיעה חמורה בבטחון ישראל ובתיפקודה. אנחנו מתכוונים לתת קרקע תמורת דירות. אתם מתכוונים לתת ארץ תמורת חזיונות שווא. זה ההבדל.

(ק ר י א ה : אתה מתכוון לסיני ?)

אתם דיברתם על "שלוש עשרה". אנחנו הבאנו אותו. חברת הכנסת אלונה, עיסקת הקרקעות תמורת הדי-רות אינה מחבלת בהסכמי קמפ-דייוויד. היא מחזקת אותם. הבהירו זאת לכל מי שרצה לשמוע אותנו, גם למצרים, גם לאמריקנים וגם למדינות אירופה. ובכל-זאת, לאחר ששמעו אותנו חתמו על הסכם קמפ-דייוויד. אנחנו משוכנעים שהם רוצים לחתום גם על הסכמי האוטונומיה. אוטונומיה, אין פירושה ויתור על ארץ-ישראל. לדעתנו אוטונומיה פירושה חיים משותפים. גם היום חיה אוכלוסיה ערבית בכל חלקי ארץ-ישראל, ובשום מקרה לא ייווצר מצב שלפיו יש בארץ-ישראל חלקים נקיים מיהודים.

אני רוצה לומר במת הכנסת, כי הוויכוח — שאני שמת שאם מעלים אותו לכותרות חיינו — הוא ויכוח על דמותה, על גבולותיה ועל בטחונה של ישראל. רק אתמול, חברי הכנסת תלמי, סיריתי בישובי יהודה ושומרון, ואני יכול לומר לך, כי לעם ישראל יש במי לבטוח ויש במי להתגאות. קם לנו דור של ממשכים לאומים ערכים שאותה דגלת בהם, ולדאבני דור הממשיכים שלכם מצוי עמם בעימות שאתם גרמתם לו. אני מקווה כי קיבוצי "השומר הצעיר", "הקיבוץ המאוחד" ו"איחוד הקבוצות והקיבוצים" יצליחו בתקופה שעד הבחירות לסייר בהתיישבות החדשה ולראות מקרוב את האמת ההולכת ונרקמת בקרבן של דור חלוצי חדש של

שרי-החקלאות. א. שרון :

מצויות בפני הכנסת כמה הצעות דחופות לסדרהיום באותו נושא, אבל לא לכל חברי הכנסת הנכבדים יש אותן הוויכוח. שהרי ברור לי כי חברי הכנסת מרציאנו אינו תומך דעים עם חברי הכנסת תלמי, לא עם חברת-הכנסת נסר הנכבדה שולמית אלונה, או עם חברי הכנסת ויר-שובסקי, שהצעותיהם לסדרהיום עוסקות בנושא של קרקע תמורת דירות. אני מכיר היטב את חברי הכנסת מרציאנו, ולדעתי מצוקת הדירור של שכבות-המצוקה מטרידה אותו באמת. משום כך גם אענה קודם כל לחברי הכנסת שהפכו רעיון זה לכלי ניגוח פוליטי.

השאלה העומדת בפני חברי הכנסת ובפני כל אזרחי המדינה — —

מאיר עמית (המערך) :

האם המהלך כולו אינו פוליטי ?

נאולה כהן (התחיה — בנא"י) :

כל הציונות היא פוליטית.

שרי-החקלאות. א. שרון :

השאלה העומדת לפני כל חברי הכנסת וכל אזרחי ישראל היא של מכירת קרקע בתמורה שאינה כספית. יכול להיות שהוויכוח ייסוב סביב השאלה : האם התמורה היא הולמת ? האם תמורת 2,000 דירות בקרני-שומרון ובגליל צריכה המדינה לשלם 50 דונאם אדמת מדינה בתל-אביב, בחיפה, בבאר-שבע ובירושלים, אדמה שב-כוונת מקבליה לבנות עליה ? הרי עלי-די זה תרויח למעשה המדינה פעמיים : פעם אחת, כאשר יבנו דירות בקרני-שומרון, בגליל, באריאל ובקדומים ; ופעם שנייה, כאשר על האדמה במרכז הארץ, צפונה או דרומה, ייבנו דירות עלי-די אותם קבלנים. מי ייצא נפסד מזה ?

השאלה היא שונה, חברי הכנסת תלמי, וירשובסקי ואלונה, כאשר רוצים לתת קרקע ללא תמורה. והרי מתוך ההצעות לסדרהיום אני למד דברים שאינם בגדר סוד. המדינה הפלשתינאית, שאתם רוצים להקימה, פירושה מכירה ללא תמורה, או — תמורה שלילית, סיכון בטחוני של עתידה של מדינת ישראל.

אני יכול להבין את חברי הכנסת מרציאנו. הוא תובע סיוע לשכונות-המצוקה, לזוגות צעירים מעוטי יכולת. להם אמרתי בעבר, ואני חוזר ואומר היום מעל במת הכנסת, שאת ההצעה שהצעתי כאן עכשיו הצעתי גם לזוגות צעירים ולאנשים החיים במצוקה. גם בהופעתי בטל-וויזיה חזרתי ואמרתי, שהמדובר הוא בקבלת קרקע בכל מקום בארץ תמורת בנייה בכל מקום בארץ. אשר לאנשי "האהלים" שהזכרת, חברי הכנסת מרציאנו, אני רוצה להגיד לך, שאין אני אויב השכונות, כלל, אויב או ידיד. זה אינו דבר שנקבע עלי-די הדבקות תואר כזה או כזה. אויב או ידיד נקבע לפי הרגשתך, לפי מידת הנכונות לסייע, ולא לפי תואר שמישהו מדביק לך. לאנשי "האהלים" הצעתי בזמני, ואני מוכן להציע גם היום, שתועמד לרשותם קרקע ליד ירושלים, והם יוכלו לבנות עליה. לצערי לא היתה כל היענות בדבקות תואר כזה או כזה. אליך ואענה לך מה אפשר לעשות בנושא זה. את ההצעה הזאת הצעתי גם לזוגות צעירים ולאנשים הגרים בשכונות מצוקה. כמו כן, לעניות דעתי, זוגות צעירים משכור נות מצוקה יכולים ללכת לגליל, יכולים ללכת ליהודה ושומרון. העובדה שאנחנו נבנה שם דירות ושיכונים

גיוששים מוקדמים, כדי לקבל את חוות דעתם של מומחים אלה. בעקבות שיחות אלה הכין מינהל מקרקעי ישראל, על-פי בקשתי, הצעה שבה ניתן יהיה לבדוק אפשרות של העברת קרקע, על-פי קריטריונים ציבוריים ומשפטיים, כאמצעי לשלום לידי קבלנים אשר יבנו דירות במקומות שהממשלה תחליט. אומר גם כי הרעיון איננו חדש. כך השלמנו בעבר משבצות קרקע למשקים. עשינו זאת למשקים על-ידי מתן קרקע עירונית תמורת קרקע אחרת. אנחנו עושים זאת גם במקרים של הפקעת קרקע. זה דבר מקובל, זה דבר ידוע, אין כאן דבר חדש.

הייתי רוצה לומר עוד דבר, בעיקר לחברת-הכנסת אלוני, שדיברה על הנושא של מכירת קרקע הלאום לאנשים פרטיים. ראשית, כדאי לומר את העובדות לאמתן. פעמיים קיבלו ממשלות בישראל חוק שאיפשר מכירה של קרקעות. פעם אחת בשנת 1950. ממשלה בראשות מפא"י האמיתית, מלאת הערכים, קיבלה החלטה על חוק רשות פיתוח (העברת נכסים), התשי"א—1950, המאפשר למכור 100,000 דונאם קרקע. ושוב, ממשלה אחרת של מפא"י, לצערי כבר מפא"י שונה, אבל גם כן עם שותפים שהרחיבו פה את הדיבור ונאמו היום גבוהה גבוהה מעל הדוכן הזה, קיבלה ב-1960 חוק-יסוד: מקרקעי ישראל, המאפשר למכור 100,000 דונאם קרקע. ואמנם הממשלות הקודמות מכרו כ-60,000 דונאם מתוך 100,000 דונאם קרקע אלה. מי שעצר את הפעולה הזאת זה אני. גם הייתי במיעוט בעניין זה בממשלה שאני חבר בה. אני עצרתי את הפעולה הזאת. עמדתי בנושא של מכירת קרקעות ידועה, הצהרתי עליה פעמים רבות. בל יבואו היום לחקוף אותי בנושא שהגוי הרוחניים והמעשיים היו ממשלות המערך. ממשלות שמפא"י הנהיגה הן שהחליטו למכור 100,000 דונאם קרקע. אני הוא זה שעוצר זאת בכל כוחי. וככל שאני בתפקידי, אני אעצור זאת. אני בטוח שהעניין יתפרץ מחדש. לאיש אין הרשות להטות לי בעניין מכירת קרקעות. מכירת קרקעות היתה המצאה של ממשלות אחרות, בשנת 1950 ובשנת 1960.

דב שילנסקי (הליכוד):

הפרוגרסיבים — שנציגם, חבר-הכנסת גדעון האוזנר, מתח כאן ביקורת — היו שותפים לממשלה הזאת.

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית):
הפאטנט של הורדת ישובים הוא פאטנט של ממשלת הליכוד.

שר-החקלאות א. שרון:

רבתי, השיטה ידועה לי: להביא חוק למכירת קרקעות, לקבל אותה, למכור 60,000 דונאם של קרקע לאום — שלא היתה לזה כל הצדקה — ולהטיח את האשמה באחרים. השיטה ידועה, חברת-הכנסת אלוני, את אמרת שאת מתייחסת למקור שבאתי ממנו. מאחר שאני באתי מהמקור הזה, השיטות האלה ידועות לי בצורה בלתי-רגילה, ידועות לי יותר מאשר לרבים מחברי. לי הן ידועות ומוכרות.

הרעיון איננו חדש. ממשלה שאיננה רוצה להדפיס כסף, אבל רוצה לקיים את מטרותיה ולבצע את החלטותיה, חייבת למצוא דרכים למימוש החלטותיה ומטרותיה. בהצעות לסדר-היום נראה כי עלה חשד כאילו אני מתכוון לבצע בנייה בהיקף רחב ביהודה ושומרון, והפתרון לכן הוא בקרקע תמורת בנייה. ובכן, חברי הכנסת,

העם היהודי. הסוירים יבואו במקום לימוד הנעשה בשטח מדיווחיו של "על המשמר". לפני זמן קצר הזמנתי את חברי קיבוץ מרחביה — שם סיירתי עם שר החקלאות המצרי כחלק מן התהליך של יישום השלום, שכל-כך רצינו בו כולנו, גם אתם וגם אנחנו — לסייר בשטחים אלה. אני מקווה שחברי קיבוץ מרחביה יענו להזמנתי. הבטחתי להיות להם מורה-דרך. גם את חברי קיבוץ, חברת-הכנסת תלמי, אני מכיר, וגם אותם, יחד עם חברי קיבוץ מרחביה, אני מזמין לעלות לגב ההר כדי לראות מקרוב את ההווה החדשה ההולכת ומתרחשת.

חברת-הכנסת תלמי, העובדות, כביכול, לגבי ירושלים שהבאת לכאן, הן בלתי-נכונות.

מאיר תלמי (המערך):

הן מעיריית ירושלים.

שר-החקלאות א. שרון:

אסיים את המשפט ותראה למה כוונתי. מה שאמרת לגבי ירושלים אינו נכון. גם אתה וגם ראש עיריית ירושלים הוטעיתם. תרשה לי לומר משהו אישי קטן, אולי גדול, אבל משהו אישי. שואלים אותי תמיד מדוע יש לי יחס מיוחד לחברת-הכנסת תלמי. אני יכול לענות בכנות מעל במת הכנסת — — —

חיים קורפו (הליכוד):

הוא לא ידע מזה.

שר-החקלאות א. שרון:

הוא יודע מזה היטב.

(קריאה: יש לך בעיה.)

היתה לי הזכות לשרת עם בניך במערכות ישראל, כמעט בכל מערכות ישראל. אני יודע שהם חלק ממלח אדמתה של ארץ-ישראל. צר לי, ואני אומר זאת בכנות, כואב לי, שאתם מובילים אותם בדרך הלא-נכונה.

מאיר תלמי (המערך):

הם די עצמאיים, אל תדאג.

שר-החקלאות א. שרון:

לגופר-של-עניין, הרעיון של קרקעות תמורת דירות עלה בשל קשיי תקציב שהממשלה נקלעה אליהם. הרעיון צץ, ולא מהיום אלא מזמן, בחוגי האוצר, בחוגי מינהל מקרקעי ישראל שאני מפקד עליו. הוצע להפשיט קרקעות ומגרשים ככל הניתן, כדי להוריד את מחירי הבנייה ובכך לאפשר, ככל הניתן, בנייה מזורזת לזוגות צעירים ול-שכונות-מצוקה וגם של מקומות התיישבות חדשים, עירוניים, קהילתיים ואחרים. באחרונה ביקש ממני מי שהיה שר האוצר, חברת-הכנסת גאל הורביץ, שסיים את תפקידו לא מכבר, את שיתוף הפעולה של המינהל ליומה זו, והוא קיבל שיתוף פעולה. להמשך אותו רעיון פנינו לגורמים קבלניים, ביניהם שמות שהוזכרו בעתונות וביניהם רבים אחרים שלא הוזכרו בעתונות, לשמוע את חוות דעתם, האם יהיו מוכנים לממן ממקורות הון עצמיים בנייה בהיקף רחב במקומות חיוניים בגליל, באותם מצפים וישובים רבים שהקמנו במרוצת השנים האחרונות ביהודה ושומרון, בנגב ובחבל-עזה. ואני גם רוצה לומר בצורה גלויה: אחת החברות הגדולות שפנתה אלינו בנושא הזה היא חברה הסתדרותית, אחת מהחברות ההסתדרותיות הגדולות, כי אין כל פגם בנושא זה. השיחות היו בבחינת

פה והתנחלות שם, בתים פה ובתים שם, ערים וכפרים, אתם תעצרו את התהליך המדיני אפילו לרגע? אבנים שחצץ עצרו את הטאנקים שלך? התנחלויות אלה, לפני הפתרונות המדיניים שיבואו, יהיו כאבני החצץ בשרש-ראות הטאנקים.

גאולה כהן (התחיה — בנא"י):
אם לא תהיה ימית, יהיו הטאנקים.

אורי אבנרי (מחנה שלי):

ימית כבר קיימת. השאלה היא של מחיר. במחשבה שנייה, גם אני מתנגד למחיר הכי גבוה שעם ישראל ישלם קנס על כך שהוא החזיק ממשלה שהקימה את ההתנחלויות האלה למרות כל האזהרות שלנו. אמרנו מראש שכך יהיה. לפני שקמה ימית אמרנו שיתזרז את השטח הזה עד המילימטר האחרון, וכך אכן קרה. אותו דבר יקרה שוב. כל התנחלות שתקומו — תשלמו בשביל ההקמה ותשלמו בשביל הפינוי. אנחנו נשלם, לא אתם. אם השר שרון יוצר עובדות בשטח, הרי הוא יוצר בשטח עובדות לא נגד השלום — זה לא יעזור — אלא נגד שלטון המערך, שיצטרך להתמודד עם הבעיה של הורדת החברים שאתם מעלים היום. אלה המוקשים שאתם מניח. אלה אינם מוקשים נגד השלום, מפני שהם לא יוכלו לפעול נגד השלום. אלה מוקשים על דרכה של ממשלת המערך המסכנה, שתירש את מקומכם.

אדוני היושב-ראש, יש פה שתי בעיות. הבה נפריד ביניהן. יש הבעיה של סדרי שלטון תקינים, הנוגעת לכל השיטה המוצעת על-ידי השר שרון, האומרת: אדמות בכל הארץ תמורת בניין בכל הארץ. זו שיטה בלתי-תקינה מבחינת שלטון תקין, כיוון שלתת אדמות תמורת שירותים זה עקיפתו של תקציב המדינה ועקיפתם של כל סדרי שלטון תקינים. זהו פתח למעשי שחיתות ללא סוף וללא כל ביקורת אפשרית. לא יכולה להיות עיסקה כזאת, בקנה-מידה כזה, בלי שחיתות. לשם מה קמו בכלל מדינות מודרניות עם תקציבים ומערכות ביקורת אם לא כדי למנוע דברים כאלה, דברים כמו מכרז למסירת אדמות תמורת הקמת בניינים? אומרים שבתחבולות עושים מל-חמות ובתחבולות עושים התנחלויות. התחבולות הללו אינן כשרות. והבעיה השנייה היא שהדבר נוגע להתנחלות בשטחים, וכאן הדבר תמור שבעתים.

אני מציע להעביר את הנשוא לוועדה.

היו"ר פ. שינמן:

איוו הצעה אתה מציע להעביר?

אורי אבנרי (מחנה שלי):

את הצעתו של חברי-הכנסת וירשובסקי.

היו"ר פ. שינמן:

רשות הדיבור לחברי-הכנסת גולומב, להצעה אחרת.

דוד גולומב (המערך):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, למרות המתח לקראת ההצבעה לקחתי על עצמי לדבר, וזאת בסיכון כפול — כדי להעלות דבר לגבי נושא הטעון מטען פוליטי רב וכדי להעלות דבר שאינו קשור במטען הפוליטי הזה. יש בזה משום סיכון מפני שמצב הרוח הוא כזה, שמנפנפים הצדה כל שיקול תחיקתי נוהלי ודנים אך ורק בעניין הפוליטי. העניין הפוליטי הוא השאלה של יישוב יהודה ושומרון או איישוב יהודה ושומרון והאם

החשד מוצדק. אני אמנם מתכוון לעשות ככל שניתן לזירזו הבניין וההתפתחות של ההתיישבות החדשה ביהודה ושומרון, בכל חלקי ארץ-ישראל, כדי להשלים את תכנית ההתיישבות הממשלתית.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח):

יש על זה החלטת ממשלה?

שרי-התקליטאות א. שרון:

אני מזמין את כל חברי הכנסת לראות במו-עיניהם את מעשי הבראשית שנעשו בגליל תחת הנהגתה של הממשלה הזאת.

מכל מקום, כפי שצינתי, הנושא עדיין נמצא בבדיקה וכאשר יסתיימו ההליכים הוא יועלה לפני הפורום המתאים, הממשלה, להחלטה ולביצוע. אני מקווה כי לא יעבור זמן רב ואוכל לבשר לכנסת על התחלתה של בנייה תמורת קרקע בהיקף נרחב, כדי למנוע מכירה של חלקי ארץ-ישראל ללא תמורה.

אני מבקש להסיר את ההצעות מסדר-היום.

היו"ר פ. שינמן:

רשות הדיבור לחברי-הכנסת אבנרי להצעה אחרת. יש לך 5 דקות.

אורי אבנרי (מחנה שלי):

כבוד היושב-ראש, כנסת נכבדה, אני מציע להעביר את ההצעה לדיון בוועדה, כדי שהכנסת תדון בה לפני שהממשלה תקבל הכרעות שלא ניתן יהיה לבטלן. יש לי חדשות בשביל השר אריאל שרון: אולי זה עדיין אינו ידוע לו אבל האוטונומיה מתה, מתה וטרם נקברה. ולדעתי "האופציה הירדנית" המהוללת מתה לפני שנולדה. בחודשים הקרובים, כאשר תתבסס הממשלה החדשה בארצות-הברית וכאשר תקום ממשלה חדשה בישראל, יידון מחדש גורלה של הארץ הזאת.

יש בפסיכולוגיה תופעה הנקראת "פאניקה של סגירת שערים". הממשלה הזאת, והשר שרון במיוחד, פועלת מתוך פאניקה כזאת, ורוצה ליצור בשטח עובדות כל זמן שהיא קיימת.

האם אין זאת, אדוני השר, אמונה נאיבית מאין כמוה, שקיומו של ישוב במקום כלשהו ישנה כהוא-זה לגבי ההכרעות המדיניות? האם לא אתם הרסתם את האשליה הזאת במו-ידיכם, כאשר תוך שניות, שלא לומר דקות, בדקות של השיחות כאשר עמדה על הפרק החלטה מדינית, נפלו ההתנחלויות בפיתחת-רפיח? וגם אתם, אבירי ארץ-ישראל השלמה והמשתלמת, ויתרתם עליה. טוב שוויתרתם עליה, ולא היה לכם מנוס מלוותר עליה בשיחות של כמה שעות באותו מחנה אמריקני.

אני שמעתי במי-אזני את הנשיא אנואר סאדאת מפתח את רעיונו לגבי העיר ימית יום אחרי החזרתה למצרים. הוא אמר: תוך יום אחד אביא לשם 100,000 מצרים ונבנה שם עיר מצרית לתפארת, עם גמל עמוק מים.

גאולה כהן (התחיה — בנא"י):

הוא לא יזכה.

אורי אבנרי (מחנה שלי):

ודאי שיזכה. את תזכי לראות את זה בטלוויזיה הישראלית. האם אתם חושבים שעל-ידי הקמת התנחלות

נדעון האונזר (המפלגה הליברלית העצמאית): מסכים.

היר"ר פ. שינמן:
חברת-הכנסת אלוני?

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח): מסכימה.

היר"ר פ. שינמן:
חברת-הכנסת תלמי?

מאיר תלמי (המערך): מסכים.

היר"ר פ. שינמן:
חברת-הכנסת טובי?

תופיק מזבי (החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון): מסכים.

היר"ר פ. שינמן:
חברת-הכנסת מרציאנו?

פעריה מרציאנו (שוויון בישראל — הפנתרים): הנושא יותר מדי חשוב. אני דורש דיון במליאה.

היר"ר פ. שינמן:
חברי הכנסת, אנחנו נגישים להצבעה.

ה צ ב ע

בעד ההצעה שלא לכלול את הנושא שהעלו חברי-הכנסת מ. וירשובסקי, ג. האזנר, ש. אלוני, מ. תלמי ות. טובי בסדר-היום של הכנסת — 37

בעד ההצעה להעביר את הנושא לדיון בוועדה — 21

ההצעה שלא לכלול את הנושא שהעלו חברי-הכנסת מ. וירשובסקי, ג. האזנר, ש. אלוני, מ. תלמי ות. טובי בסדר-היום של הכנסת נתקבלה.

היר"ר פ. שינמן:
נעבור להצבעה על הצעתו של חברת-הכנסת מרציאנו.

ה צ ב ע

בעד ההצעה שלא לכלול את הנושא שהעלה חברי-הכנסת ס. מרציאנו בסדר-היום של הכנסת — רוב

בעד ההצעה לכלול את הנושא בסדר-היום של הכנסת — מיעוט

ההצעה שלא לכלול את הנושא שהעלה חברי-הכנסת ס. מרציאנו בסדר-היום של הכנסת נתקבלה.

ההתנחלויות מהוות סיכון או מקור חבלה לשלום. רבותי חברי הכנסת, הבית חלוק בשאלה הפוליטית, והדברים ידועים. רצוי היה ששר החקלאות ושר האוצר יקומו פה ויגידו: יש ליישב את יהודה ושומרון. אין לנו תקציב והכנסת חייבת לדון בשאלת התקציב ולאשר תקציב נוסף המיועד לשם כך. במקום זה מצאו פאטנט. בגלל הונחה של החוק מצאו אמצעי תשלום חדשים: מוכרים נכסי קרקע מחוץ לתקציב, ובכך, כבוד שר החקלאות, הייתי אומר שזה מעשה בלתי-אמיץ. היה צריך לבוא ולהגיד את העניין כלשונו. לא הייתי מעיר את הדברים האלה לולא התקדים שבכך.

חייקה גרוסמן (המערך):
מה אתה מציע?

דוד גולומב (המערך):
להעביר את הצעתו של חברת-הכנסת האזנר לוועדת הכספים.

חייקה גרוסמן (המערך):
תציע להעביר את כל ההצעות לוועדה.

דוד גולומב (המערך):
אין לי אפשרות להציע את העברתו של כל ההצעות. אני מציע להעביר את כל ההצעות, ואם איני יכול להציע זאת — את הצעתו של חברת-הכנסת האזנר.

מעבר, מעל ומכל צדי הבעיה הפוליטית, אנחנו ברגע זה קובעים, עליידי המהלך של שר החקלאות ושל שר האוצר לשעבר, חברת-הכנסת הורביץ, אפשרות להוציא הוצאות במיליארדים שקלים מעבר לתקציב. זה לא מוגבל להחלפת קרקעות לצורך הנושא הנדון. אם ירצו מחר לקנות חמישה מטוסים "לאל על" או להקים שירותי חינוך ובידור, אפשר יהיה לעשות זאת עליידי מכירת נכסים ולעקוף את הכנסת. אני פונה במיוחד לחברי ועדת הכספים, לחברת-הכנסת קופמן ולחברת-הכנסת פלומין: יחד ניסינו לסגור אפשרות של ביטוח הצמדה ואפשרויות אחרות. והנה ביוזמתכם אתם נותנים היום יד לטכניקה חדשה של עקיפת התקציב, ועל לא דבר, מפני שאם יש לכם רוב להחליט למכור קרקעות בכסף, אתם יכולים לגייס רוב זה לאישור הפעולה במסגרת התקציב וקבל עם ועדה. בלהט הוויכוח ובלהט המירוץ להעביר את העניין, אתם פותחים פתח להעברת "עדר עזים" לאחר מכן. על הגקודה הזאת חייבת ועדת הכספים לדון. אני מציע להעביר את הנושא לוועדת הכספים.

היר"ר פ. שינמן:
חברת-הכנסת וירשובסקי: האם אתה מסכים להצעה להעביר את הנושא לוועדה?

מרדכי וירשובסקי (שינוי — מפלגת המרכז): מסכים.

היר"ר פ. שינמן:
חברת-הכנסת האזנר?

ן. שאילתות ותשובות

פגישות בין פרקליטיו של השר לבין היועץ המשפטי לממשלה.

אבקש מכבוד השר להשיב על שאלותי :

1. האם גרמו פגישות אלה לביטולם של אישומים מסוימים נגד שר הדתות ?
2. אם כן — באילו פרשות מדובר ומה הניע את היועץ המשפטי לוותר על האישומים ?
3. כיצד משתלבת התנהגותו של היועץ המשפטי בעניין זה עם מצוות סעיף 67 לחוק סדר הדין הפלילי, התשכ"ה—1965, הקובע כי עיון בחומר החקירה ייעשה לאחר הגשת כתב אישום וללא כל "פגישות" ו"התייעצויות" ?

4. האם ידוע ליועץ המשפטי לממשלה נוהגן של פרקליטות המחוז, הנובע משמירה על החוק ה"ל", שלא לאפשר כל עיון בחומר החקירה לפני ההגשה של כתב האישום ?

5. מה היו שיקוליו של היועץ המשפטי כאשר נהג בעניין זה בניגוד לחוק ולנוהל גם יחד ?

6. האם יש בדעתם של השר או של היועץ המשפטי להסיק מסקנות בעקבות התנהגות חריגה זו ?

7. האם יש במשרד המשפטים דעה, שלאור החק"דים ה"ל" יש לזיז חקיקה שתאפשר לכל חשוד לעיין בחומר החקירה לפני הגשתו של כתב האישום ?

שר-המשפטים מ. נסים :

1—2. המשרה העבירה ליועץ המשפטי לממשלה, בסיום החקירה של חשדות מסוימים נגד שר הדתות, 8 תיקים. ב-5 תיקים המליצה המשרה שלא להגיש כתב אישום, והיועץ המשפטי לממשלה קיבל המלצה זאת. ב-2 תיקים, העוסקים בהקצבות משרד הדתות לכמה מוסדות תורניים בבני-ברק, המליצה המשרה להגיש כתב אישום. היועץ המשפטי לממשלה קיבל המלצה זאת והכין כתב אישום המתבסס על 2 תיקים אלה. לאחר שהכנסת גטלה את חסינותו של שר הדתות, הוגש כתב האישום לביית-המשפט המחוזי בירושלים. בתיק אחד, שבו המליצה המשרה להגיש כתב אישום, החליט היועץ המשפטי לממשלה שלא להגיש כתב אישום. בתיק זה מדובר בחשד של מתן שוחד בחירות בעת הבחירות לעיריית לוד בשנת 1978. החלטת היועץ המשפטי לממשלה שלא להגיש כתב אישום בתיק זה נבעה ממסקנתו, כי אין בחומר הראיות המצוי בתיק כדי לבסס כתב אישום כנדרש. בהגיעו למסקנה זאת התחשב היועץ המשפטי לממשלה, בין היתר, גם בטענות שהעלו בפניו עורכי-הדין של שר הדתות.

3. סעיף 67 לחוק סדר הדין הפלילי, התשכ"ה—1965, מטיל על התובע חובה לאפשר לנאשם ולסניגורו לעיין בחומר החקירה ולהעתיקו לאחר שהוגש כתב אישום. אין סעיף זה אוסר על המשרה או על התביעה להציג את חומר החקירה בפני הנאשם או בפני סניגורו, כשלב קודם להגשתו של כתב האישום. לגוף העניין, לדעת משרד המשפטים, המצב המשפטי הקיים, שלפיו המשרה והתביעה רשאיות להציג חומר חקירה בפני הנאשם או סניגורו, גם לפני הגשתו של כתב האישום, בלי שתהיה חובה לעשות זאת, הוא המצב הריצוי.

הי"ר פ. שינמן :

אני מזמין את שר המשפטים לעלות לדוכן הכנסת ולהשיב על שאילתות.

7276. האגודה "קורת גג"

חבר-הכנסת ז. כ"ץ שאל את שר המשפטים ביום ט"ז בטבת התשמ"א (23 בדצמבר 1980) :

בשנת 1979 נוסדה בטקס רשמי בכנסת אגודה בשם "קורת גג". אגודה זו מכרה מטבעות זהב וכסף, וההכנסות מכך היו אמורות לתת פתרון לבעיות שיוכן של זוגות צעירים. החברה פורקה, הזהב שהותך למטבעות הוחזר למצבו הטבעי, והזוגות הצעירים עדיין מחכים לפתרון בעייתם.

בעקבות דין-וחשבון מבקר המדינה בנדון ובהמשך לשאילתות 5430, מיום 6 בפברואר 1980, ו-6162, מיום 14 במאי 1980, אבקש את תשובת כבודו על שאלותי כלהלן :

1. מה היו הוצאות החברה הנ"ל למשכורות, לניהול, לאש"ל, לעמלה למנהליה ולפיצויי פיטורין ?
2. מה הוא הרווח הנקי של החברה בעת פירוקה ?
3. מי קיבל לרשותו את רווחי החברה ?
4. מה הוא הסכום שהועבר לאוצר המדינה ?
5. באיזה תאריך הועבר לאוצר סכום כנ"ל ?
6. לאיזה סעיף תקציבי הועבר הסכום הנ"ל ?
7. כמה "קורות גג" ניתנו לזוגות צעירים כתוצאה מפעולת "קורת גג" ?

תשובת שר-המשפטים מ. נסים :
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. הפרטים המבוקשים מופיעים בעמ' 206—207 לדוח מבקר המדינה מס' 30, המוזכר בשאילתה.
2. א. נכסי האגודה שהועברו למפרק כללו פקדונות דולאריים בסך כ-3 מיליוני דולאר של ארצות-הברית ו-11,444 תבליטי כסף, שהעלות הישירה של הכנתם היתה כ-120 דולאר לכל תבליט ; ב. עדיין תלויות ועומדות דרישות ותביעות שונות נגד האגודה, המסתכמות ב-200,000 דולאר של ארצות-הברית, לערך, ויש לנכות זאת מהסכומים המפורטים לעיל.

3. ביום 17 ביולי 1980 החליטה האסיפה הכללית של האגודה "קורת גג", מפעל להשגת דירה לזוגות צעירים, לפרק את האגודה ולמנות כנאמן-מפרק את מר ע. בלום, האפוטרופוס הכללי. המפרק קיבל לרשותו את נכסי החברה.

4, 5, 6, 7. בהתאם להחלטת האסיפה הכללית האגודה, מיום 17 ביולי 1980, הועמדו כבר בשלב זה 12 מיליון שקל לרשות ועדת השרים לענייני כלכלה, והיא תחליט על ייעוד הכספים.

7404. התנהגות חריגה של היועץ המשפטי בעניין שר הדתות

חבר-הכנסת א. אבנרי שאל את שר המשפטים ביום ג' בשבט התשמ"א (8 בינואר 1981) :

זמן רב לפני הגשת כתב האישום נגד שר הדתות הובא חומר החקירה לידיעת פרקליטיו, ואף נערכו כמה

קובעים גורלות, כאשר הם עורכים מבחני אישיות למועמ-
דים לעבודה במוסדות ממשלה ובמפעלי תעשיה, ובזמן
האחרון הם אף הגיעו לבית-המשפט כעדים מומחים.

אבקש מכבוד השר להשיב לי :

1. האם נקבעו סטאנדארדים למקצוע הגראפולוגיה ?
2. אם לא — מה מתעתד המשרד לעשות בעניין זה ?
3. האם יש מקום לעגן בחוק מי רשאי לעסוק
במקצוע הגראפולוגיה ?

שר-המשפטים מ. נסים :

מדיניותו של משרד המשפטים היא כי בדרך-כלל אין
להסדיר עיסוק במקצוע על-ידי הגבלת חופש העיסוק בו,
אלא כאשר הדבר דרוש להגנתו של הציבור הרחב. טבעה
של הסדרת העיסוק במקצוע בחוק, שהיא פוגעת בחופש
העיסוק, שהוא אחד מחירויות האזרח. לפיכך יש לצמצם
התערבות זאת עד כמה שאפשר.

באשר למקצוע הגראפולוגיה, לא ברור אם קיימים
קריטריונים המאפשרים את הסדרתו ועדיין לא נבדקה
השאלה אם ראוי להסדירו. מכל מקום, משרד המשפטים
יעיין בהצעתו של חבר-הכנסת יצחקי.

7618. הקמת מחלקות לעירעורים כבתי-המשפט
המחוזיים

חברת-הכנסת א. הרליץ שאלה את שר המשפטים ביום י"ג
בשבט התשמ"א (18 בינואר 1981) :

לאחרונה נמסר כי הוועדה לבדיקת המבנה והסמכויות
של בית-המשפט ממליצה להקים מחלקות לעירעורים
בבתי-המשפט המחוזיים בירושלים, בתל-אביב ובחיפה.

אודה לכבוד השר אם יודיע לי :

1. מה יעלה בגורלן של המלצות אלה, והאם הן
יובאו לדיון בוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת ?
2. מדוע אין מוצעת מחלקה לעירעורים בבית-
המשפט המחוזי בבאר-שבע, המשרת אזור נרחב ומתפ-
תח ?

3. מה יש בדעת כבוד השר לעשות כדי לשרת
את הנגב כולו ואת בירתו בעניין הגשת עירעורים, אם
תבוצע הרפורמה המוצעת ?

תשובת שר-המשפטים מ. נסים :
(לא הוקראה, נמסרה לפירוטקול)

1. המלצות הוועדה נמצאות בדיון מקיף ויסודי, הן
בפורומים ציבוריים והן במשרד המשפטים. עם סיום
הדיונים אחליט לגבי יישומן בחקיקה.

2-3. הוועדה המליצה להקים מחלקות עירעורים
בשלוש הערים הגדולות. גם המלצה זו נבדקה ונשמעות
ההשגות שהושגו לגביה. עם סיום הבדיקה אחליט לגבי
יישומה של המלצה זו.

4-5. היועץ המשפטי לממשלה, פרקליטות המדינה
ופרקליטיות המחוזות, נוהגים מאז ומתמיד להציג חומר
חקירה בפני נאשם או סניגוריו לפני הגשת כתב אישום,
בנסיבות מסוימות. נסיבות אלה גובשו בשנת 1970 על-
ידי מי שהיה אז היועץ המשפטי לממשלה, מר מאיר
שמגר, להנחיה במסגרת הנחיות היועץ המשפטי לממשלה.
הנחיה זאת, שמספרה 51.015, קובעת לאמור :

"1. בקשות לעיון לאחר שהוגש כתב אישום : בקשות
מצד נאשמים או באי-כוחם לעיין בחומר החקירה לאחר
שהוגש כתב אישום לבית-המשפט ייענו בחיוב.

2. בקשות לעיון טרם הוגש כתב אישום : בקשות
כאמור בסעיף-קטן (א) לעיל ייענו בחיוב לפני שהוגש
כתב אישום במקרים שבהם שוכנע פרקליט המחוז כי
שלושת התנאים הבאים קיימים : (א) בדעת התשד
להגיש בקשה לפרקליטות או ליועץ המשפטי לממשלה
שלא להגיש כתב אישום כלל ; (ב) יש נסיבות מיוחדות
המצדיקות הגשת בקשה כאמור, כבר בשל זה, כדי למנוע
נזק שאיננו ניתן לתיקון ; (ג) אין בעיון כדי לגרום
להשפעה על עדים, או להפריע להכנתו של המשפט".

6. בהצגת חומר החקירה נגד שר הדתות בפני
סניגוריו נהג היועץ המשפטי לממשלה במסגרת החוק,
בהתאם להנחיה הקיימת ועל-פי הנוהג שהיה מקובל על
היועץ המשפטי לממשלה ועל היועצים המשפטיים למ-
שלה שקדמו לו זה שנים רבות. לגוף העניין, עמדת משרד
המשפטים היא כי נוהג זה מוצדק ומועיל בדרך-כלל,
ואף היה מוצדק ומועיל במקרה זה.

7. משרד המשפטים בדעה כי המצב המשפטי הקיים
בנושא זה הוא משובע רצון ואין צורך לשנותו.

היו"ר פ. שינמן :

רשות לשאלה נוספת לחבר-הכנסת אבנרי.

אורי אבנרי (מחנה שלי) :

בהמשך לתשובה על השאלה האחרונה : האם השר
יכול להבטיח שלא ינהגו במידת איפה ואיפה, על-פי
שיקולים פוליטיים ומפלגתיים כלפי נאשמים פוטנצי-
אליים ?

שר-המשפטים מ. נסים :

בהחלט. אם יתמלאו התנאים האמורים בהנחיה של
היועץ המשפטי לממשלה, לא תהיה אפליה, כשם שלא
היתה בעבר.

7607. הצד החוקי של העיסוק בגראפולוגיה

חברת-הכנסת י. יצחקי שאל את שר המשפטים ביום ז'
בשבט התשמ"א (12 בינואר 1981) :

בעקבות הצלחתה של הגראפולוגיה כמבחן לגילוי
אישיות ובהעדר הגדרה של המקצוע בחוק, פתחו אנשים
שאינם מוסמכים לכך "מכונים לגראפולוגיה". אנשים אלה

2. הצעות לסדר-היום

1. תנאי העבודה של שופטי הנוער

לה להצעתו לסדר-היום של חברת-הכנסת יצחקי : תנאי
העבודה של שופטי הנוער.

היו"ר פ. שינמן :

חברי הכנסת, אנו עוברים להצעות לסדר-היום, ותחי-

יצחק יצחקי (ישראל אחת) :

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, ההצעה לסדר-היום שאני בא להעלות לפני הכנסת נושאת את הכותרת : תנאי העבודה של שופטי הנוער.

אחד משופטי הנוער במדינת-ישראל, שופט נוער ראשי, הד"ר דוד רייפן, נפטר אתמול בתל-אביב בגיל 69. הד"ר רייפן פתח לפני שנים מספר לגימלאות. הוא חיבר ספרים רבים על נושא עבריינות הנוער, והיה חלוץ שופטי הנוער בישראל. יהי זכרו ברוך.

המקום ינחם את משפחתו. בתוך שאר אבלי ציון וירושלים נתחם.

אדוני היושב-ראש, המספר של תיקי הנוער שנפתחו במשטרה בשנת 1980 היה כ-13,500, לעומת 17,500 ב-1979 הואשמו כ-9,000 קטינים מתוך 17,500, ובשנת 1980 הואשמו כ-7,000 מתוך 13,500. מספרים אלה מצביעים על ירידה משמעותית בעבריינות הנוער, בניגוד לכל התיוות והפירסומים שהיו לאחרונה בכלי התקשורת.

אדוני היושב-ראש, הנושא שאני מעלה על במת הכנסת אינו קשור בשערוריות ובצללים שבחינו. הנושא שאני מעלה הוא האדם שבאזרח, האדם שבילד, האדם שבקטין, האדם שבנער, ומאחר שגם השופטים הם בני-אדם — האדם שבשופט.

(חבר-הכנסת צ' ביטון קורא קרי-את-ביניים)

הנה אתה רואה שאני זועק.

אני רוצה לומר, גם השופטים זקוקים לתנאי עבודה, כדי שתהיה להם התייחסות נאותה לאדם שעובר עבירה.

חמישה שופטים מכהנים כשופטי נוער בישראל. ואני מבקש לציין בהזדמנות זו את עבודתם המסורה. אדוני השר, אני ממליץ לפניך להגדיל את מספרם של השופטים, כדי להקל את העומס המוטל על השופטים כיום. אני מציע להוסיף עוד שניים או שלושה שופטי נוער. תוספת זו גם תזרז את ההליכים המשפטיים. סמיכותו של מועד השפיטה למועד של ביצוע העבירה חשובה היא. קורים מקרים שנער עובר עבירה, ומשפטו נערך כעבור שנה-שנתיים. יש גם להקפיד על כך שפסקי-הדין הניתנים במשפטי נוער יבוצעו במהירות. אין לדחות את ביצועם לשנה-שנתיים לאחר המשפט. חיזוקה של מערכת השפיטה יאפשר מעקב אחר הנער השפוט. לא אחת קורה ששופט בית-דין לנוער גוזר גזר-דין, ואין כל מעקב אחרי הנער.

ההצעה העיקרית שלי היא, כי יעמדו לרשות השופטים תנאים פיסיים נאותים כדי שיוכלו למלא את תפקידם, ובכך יגבר יחס הכבוד לבית-המשפט.

בתי-המשפט בתל-אביב, ומקצתם בירושלים, שוכנים במבנים בלתי-מתאימים. ככל שאוסיף על אמירה זו רק אגרע.

חברי הכנסת, אני מבקש להתייחס בהזדמנות זו לבתי-המעצר לנוער. במקרים רבים קורה שנער נעצר ועד משפטו הוא מוחזק בבית-המעצר לקטינים. בית-המעצר לקטינים בתל-אביב נמצא באזור-כביר. אינני רוצה לתאר לפניכם בית-המעצר זה.

צירלי ביטון (החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון) :
אדרבה, תתאר.

יצחק יצחקי (ישראל אחת) :

מי שצריך לטפל בזה — יודע. אני שומע מכל הכיוונים שיש רצון לשפר את המקום, אך לדאבוני זה לא קורה. ומתוך מידע שקיבלתי רק בשבוע החולף עולה, כי יש קשר בין העצורים הקטינים לבין העצורים המבוגרים. אמנם הקשר אינו פיסי, רק קשר עין, אבל כך מתחיל הקשר. יש גם חדרי מעצר בתחנות משטרה, ושם אין מקפידים על הפרדה מוחלטת בין צעירים לבין מבוגרים.

עלינו לזכור שיש שתי אפשרויות למעצר. אפשרות אחת היא מעצר לצרכי חקירה. המשטרה יכולה לעצור קטינים עד 24 שעות, ואם אחרי-כך יש צורך בכך, היא יכולה לפנות לבית-המשפט ולבקש שהמעצר יוארך 10 ימים, ולאחר-מכן — לעוד 10 ימים. זהו מעצר לצרכי חקירה. אבל קיים מעצר אחר, מעצר לאחר שהוגש כתב אישום, ואז אפשר לעצור עד לתום ההליכים. לא אחת קורה שנער יכול להיות במעצר במשך 5, 6, 7 חודשים ויותר. את זה צריכים לתקן. החוק רצה להגן על קטינים, שלא יישבו הרבה זמן במעצר, אך המשטרה יכולה לעצור אותם לכמה חודשים, בלי כל אפשרות לתת להם טיפול.

אדוני היושב-ראש, נראה לי שאם כבוד שר המשפטים יתייחס לתיקונים שאציין כעת אחד אחד, עדיין בקאדנציה הזאת נוכל לגרום לכך שיותר נערים יחזרו למוטב ולא יידרדורו סופית לעולם הפשע. יש לתקן את החוק שהוכרז קודם, כדי למנוע מצב שקטין יישב בחדר מעצר 6-7 חודשים. יש ליצור תנאים הולמים יותר לעבודת השופטים. ונראה לי שאם הנושא הזה יעבור לאחת הוועדות — דומני שהוא צריך לעבור לוועדת החוקה, חוק ומשפט, ושם תוקם ועדת-משנה — אפשר בשנתיים, שלוש או ארבע ישיבות לסיים את הדיון בו, להניח על שולחן הכנסת מסקנות, ולבצען.

בזדמנות זו רצוי להזכיר לשר את האפשרות למזג את חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א—1971, עם חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך—1960 ולחקוק חוק אחד, אחיד ורצוף. זאת ועוד : רצוי גם לבדוק את חוק הרישום הפלילי, כדי שלא ייווצר מצב של תיק עם רישום פלילי לאורך שנים. דנו על כך במשך הרבה מאוד שנים בכנסת. בטוחני ששר המשפטים יבשר לנו היום בדבריו משהו בנושא זה.

שר-המשפטים מ. נסים :
אתה צודק.

יצחק יצחקי (ישראל אחת) :

אדוני השר, אני רוצה לסיים את הנאום הקצר והחשוב הזה הן באדם — אני שוב חוזר על המושג הזה, האדם שבאזרח, האדם שבילד — בכמה מלים על חוק הנוער (טיפול והשגחה). אדוני השר, רצוי שתדע שהחוק אינו מיושם. כך המצב באופן חד-משמעי. ואלו מלים של שופטי נוער, אלו מלים של מתכננים. החוק הזה אינו מיושם. אילו החוק הזה היה מבוצע ככתבו וכלשונו אפשר היה למנוע בעיות רבות מאוד. החוק הזה מעניק לפקדי סעד סמכויות נרחבות, סמכויות רחבות יותר מאלו המעונקות לקצין מבחן או למשטרה, ואולי אפילו מאלו של בתי-המשפט. לפקיד הסעד יש סמכות ורשות להיכנס לבית הילד ולהוציאו משם, מה שאין אפילו לבית-המשפט.

אחרים. אבל זו בעיה, בעיה של עובדים ותנאי עבודה וכל כיוצא באלה. אנחנו נבדוק את האפשרות הזאת, כי אין בידינו היום לרכוש מבנה חדש או מבנה מתאים יותר לבית-המשפט לנוער. בחודשים האחרונים נעשו, ללא לאות, נסיונות למצוא פתרון לבעיה. היה משא ומתן עם עיריית תל-אביב. אפילו נמצא איזה מקום ששימש פעם בית-ספר. אך המשאומתן לא עלה יפה. רצינו לפתור את הבעיה. לא רק שלא שקטנו על שמרינו בנושא זה, אלא נעשה מאמץ גדול עם נכונות תקציבית, אבל מוגבלת. אין בידינו היום להבטיח שהבעיה תיפתר, אבל האפשרות תיבדק. אנחנו נבוא בדברים עם השופטים ועם העובדים ונוכל להעמיד לרשות בית-המשפט לנוער אולמות פאר בשעות אחרי-הצהריים. ואם לא נצליח בדרך זו, נמשיך במאמץ, אבל אינני ערב שהפתרון יימצא.

אמרת, חבר-הכנסת יצחקי, שצריך להגדיל את מספר השופטים. זה נכון, אבל שוב, זו בעיה שאינה קלה לפתרון.

יושנה ארבל-אלמוזלינו (המערך):
שיתנו תנאים לעבוד.

שר-המשפטים מ. נסים:

אם יהיו תנאים לעבודה, אפשר שזה יפתור גם את הבעיה של מספר השופטים. שקדנו, אנחנו שוקדים ונש- קוד לתקן את תנאי העבודה. צריכה להיות גם היענות מהגורמים המעורבים בזה, ודי לחכימא ברמיזה. אם תהיה היענות, הבעיה יכולה לבוא לידי פתרון.

ובאשר לשאלה אם חוק הנוער (טיפול והשגחה) מיו- שם אם לאו — שמענו מפעם לפעם הערות של שופטים. אנחנו יודעים את המצב. לא תמיד החוק מיושם, ולא תמיד פסקי-הדין יכולים להתבצע ומתבצעים. זו שוב שאלה תקציבית, שאלה של סדרי עדיפויות, של העדר כוח-אדם מקצועי מתאים ובעל כישורים. אבל יש חתירה לפתור את הבעיות הללו, ואני מאמין שהיא תוסיף להתקיים. אני מקווה שבתחום זה, כמו בכמה תחומים אחרים בתחום המשפט, נוסיף לשפר, נוסיף לתקן ונוסיף להביא לידי עבודה יעילה, טובה ופוריה.

כפי שאמרתי בראשית דברי, כיוון שאני מחשיב את הנושא שהעלה חבר-הכנסת יצחקי, אני מציע, אדוני היושב-ראש, שהנושא יועבר לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, היא הוועדה המטפלת בענייני חוק ומשפט ובבתי-משפט.

הי"ר פ. שינמן:

אני שואל את חבר-הכנסת יצחק יצחקי, אם הוא מסכים להעביר את הצעתו לוועדת החוקה, חוק ומשפט.

יצחק יצחקי (ישראל אחת):
מסכים.

הי"ר פ. שינמן:

אם כן, לפנינו הצעה אחת: להעביר את הצעתו של חבר-הכנסת יצחק יצחקי לוועדת החוקה, חוק ומשפט. אני מעמיד אותה להצבעה.

הצבעה

ההצעה להעביר את הנושא לדיון בוועדת החוקה, חוק ומשפט נתקבלה.

כדי לתקן את העוול, כדי לשמור על האדם שבילד, על כבוד האדם שבילד, אבקש לקיים דיון בכנסת.

הי"ר פ. שינמן:

שר המשפטים ישיב על ההצעה לסדר-היום של חבר- הכנסת יצחקי.

שר-המשפטים מ. נסים:

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, אני מחשיב את היוזמה של חבר-הכנסת יצחקי בהעלאת הנושא הזה על סדר-יומה של הכנסת. בעיית הנוער היא אחת הבעיות היסודיות והחשובות של חברתנו, קל וחומר בעיית עבריי- נות הנוער. אין דבר בחברה הישראלית שצריך היה להזעיק אותנו, לחשל אותנו למאבק נגד תופעות שליליות, כמו הצורך לעקור את עבריינות הנוער. ועקירה של עבריינות נוער מחייבת גם אמצעים ותנאים לכך.

אני מבקש בהזדמנות זו, כפי שעשה חבר-הכנסת יצחקי, להעלות את זכרו של כבוד השופט דוד רייפן ז"ל, אשר הלך אתמול לבית-עולמו. הוא היה הראשון לשופטי הנוער בישראל, האיש אשר חרש בתחום הזה, עיבד מחשבות והיה כינור ראשון לעושים בתחום שפיטת הנוער. יהי זכרו ברוך.

אני מבקש לציין בסיפוק שבשנה האחרונה, כפי שהזכיר חבר-הכנסת יצחקי, חלה ירידה ניכרת בעבריינות הנוער. צריך להביע סיפוק רב מתופעה זו. אבל היא איננה צריכה לרומם את רוחנו, משום שעדיין יש מדי שנה בשנה יותר מרבעה של עברייני נוער, וכפי שאמרתי, אחת המשימות של החברה הישראלית היא להילחם בתור- פעה זאת.

אני חושב שיש בידי לומר היום שבקרוב, אולי תוך שבועיים, אני מקווה שלא יותר מאשר בעוד שלושה שבועות, אביא לכנסת הצעת חוק ששמה יהיה: חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים. זוהי הצעת חוק ראשונה מסוגה, ואולי היא תהא אחת החשובות שהכנסת חוקקה מעודה בתחום הענישה. כפי שאמרתי, היא תעסוק לא רק במרשם אלא גם בתקנת השבים, ייתדנו בה הוראה לע- בירות נוער. כלומר כשאנחנו באים לקבוע מה תהיה הדרך לתקנת השבים — דהיינו מחיקת עבירות לכל עברייני מספר שנים קצוב לאחר שריצה את ענשו — קבענו הוראה מיוחדת לגבי הנוער, שהתקופה תהיה קצרה יותר, כדי לאפשר שיקום של נוער, כדי שיוכל לחיות חיים תקינים ובמסלול תקין.

לגבי תנאי העבודה של השופטים, צריך להודות, התנאים אינם נוחים, בעיקר בעיר תל-אביב. והשופטים היושבים על מדין בתחום הזה נתונים במצוקה של מבנה ותנאים. השאלה היא כמובן שאלה של משאבים, ואין השעה כשרה לפתור את כל הבעיות. חברי הכנסת, אתם יודעים שלפי החוק צריך לדאוג, ככל האפשר, שבית- המשפט לנוער יקיים את דיוניו במקום שאין מתנהלים בו משפטים אחרים, דהיינו של מבוגרים, או באותו מקום אך לא באותו הזמן. למשל, יכולנו לפתור על נקלה את הבעיה של בית-המשפט בתל-אביב אילו אפשר היה לקבל את הסכמת השופטים והעובדים לעבוד אחרי- הצהריים. או כל בית-המשפט המחוזי ובית-משפט הש- לום, כל היכל המשפט יכול היה לעמוד לרשות בית- המשפט לנוער בשעה שאין שופטים אחרים ומשפטים

2. החשש להידרדרות המשק עקב מדיניות של "כלכלת בחירות"

הי"ר פ. שינמן :

אנחנו עוברים להצעה הבאה לסדר-היום בנושא :

החשש להידרדרות המשק עקב מדיניות של "כלכלת בחירות". המציע הוא חבר-הכנסת גד יעקבי. רשות הדיבור לחבר-הכנסת יעקבי.

גד יעקבי (המערך) :

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, חשש כבד קיים כבר עתה, שעתיד המשק עלול להיות ממושכן לטובתם של שיקולי בחירות חולפים. זו הסיבה שהביאה אותי לנסות ולהתריע מפני הסכנה הזאת, החשש הזה, שמחירו עלול להיות כבד מנשוא לעתידו של המשק הישראלי.

נראה לי שעלול להיות מצב, שהממשלה תשלים עם הגברתה של התלות הכלכלית ועם ויתור על מטבע זר, כדי ליצור אשליה של בלימת האינפלציה, של האטת הקצב של עליית המחירים. נראה לי שקיימת סכנה שתיווצר מציאות קשה לטווח ארוך, כאשר יודפס כסף, ייווצר גרעון בתקציב המדינה ותתרחש הורמה שמגמתה להאט בביכול את הקצב של עליית המחירים. כל אלה עלולים להיות פצצת זמן כלכלית חמורה, העלולה לגרום להידרדרות המשק בעתיד, אף יותר מכפי שהוא מידרדר בתקופה האחרונה.

הגשמתה של מדיניות זו, אם אמנם תתרחש, עלולה להביא להגדלתו של הגרעון בתקציב המדינה, אם, למשל, התהליכים הקיימים יימשכו, עלול הגרעון להגיע עד סוף יוני שנה זו לכ-70 מיליארד לירות, 7 מיליארדי שקלים. אין שום ספק בכך שהמשכם של התהליכים הקיימים יחייב הגשה של תקציב נוסף, בהיקף של 2 או 3 מיליארדי שקלים לכל הפחות, עוד בשנת התקציב הנוכחית. התהליכים הללו, ובמיוחד ההאטה של קצב השנוי בשער החליפין, יגרמו להאטתו של גידול היצוא, להגברת היבוא, וכתוצאה מכך להגדלת הגרעון במאזן המסחרי, ובמילים אחרות: להחמרה במצב המדינה במטבע-חוץ וליצירת אינפלציה כבושה, שתציף את המשק בעתיד ותהווה מוקש שהסיה שיתנפץ לאחר הבחירות בקול תרועה עזה.

דברים אלה, לדאבוני הרב, מתפרסמים היום בעתוני הצהריים. מי שקרא היום עתון יכול לקרוא שחור על גבי עתון, ולהיווכח שהם זוכים לאישור מפי שרים בכירים בממשלה ומפי יושב-ראש הקאבינט הכלכלי, בציטוט ישיר. אין הם גודר של דמיון שווא שלי, או איזה חזות מנותקת של המציאות הפוליטית והכלכלית העומדת מול עינינו, איזו אפוקליפסה שאין לה אחיזה בדברים המתפרסמים בכל יום מפיהם של דוברים מוסמכים של הממשלה.

לכן, מעבר למחלוקות בין מפלגות, ואפילו מעבר למחלוקות בין אופוזיציה לקואליציה, נראה לי שדווקא בתקופה זו יש הכרח באחריות לאומית רבה מאוד וברגישות רבה מאוד להשלכותיהם של החלטות ותהליכים בהווה על ההתפתחויות בעתיד. יש הכרח למנוע מעשים שלכאורה יהיו אולי פופולאריים עכשיו, שתהיה בהם אשליה של שיקום — אולי — אבל מחירים יהיה כבד מנשוא לעתיד לבוא.

אני מקווה שההתראה הזאת תתברר כמיותרת בעוד חודשים מספר. אני רוצה להאמין כך, אבל אני חושש מאוד שיתברר עד כמה היא היתה בעתה.

הי"ר מ. ל. מרון :

אני מזמין את שר האוצר להשיב.

שר-האוצר י. ארידור :

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, אני חייב להודות שאינני מומחה ל"כלכלת בחירות" ואינני יודע איך עושים את זה.

יהודה חשאי (המערך) :

ילמדו אותך.

שר-האוצר י. ארידור :

אני יודע שעשו את זה בעבר. לא רק שעשו את זה בעבר, אלא שהעשייה הזאת זכתה לגושפנקה מדעית. הפרופסור יורם בן-פורת אפילו פירסם מחקר על "כלכלת הבחירות" של המערך. הוא הסביר, הפרופסור יורם בן-פורת — במחקר שהתפרסם אמנם לפני כ-8 שנים — איך המערך, במשך שנות שלטונו, היה דואג לכך שלא יהיו פיחותים ב-18% החודשים לפני הבחירות אלא רק לאחר הבחירות, ולכך שרמת החיים תקבל טיפול אחד לפני הבחירות וטיפול אחר לאחר הבחירות.

איני בא בטענות אל חבר-הכנסת גד יעקבי, שהעלה את הנושא של כלכלת הבחירות — אנשי הכלכלה של המערך מומחים לנושא הזה — אבל אני מודה שאני אינני מכיר את המושג הזה. אני רוצה, כמו שאמרתי, כלכלה נכונה. אינני רוצה כלכלת בחירות.

אבל יתר על כן, אדוני היושב-ראש, כאשר אומרים לי, כלכלת בחירות לא — ואני באמת אומר "לא" לכלכלת בחירות — מותר גם לי להציג שאלה: מה מציע הדובר הנכבד של סיעת המערך? הרי אין להסתפק בנוסחאות הכוללות המצויות במצע המערך ואין להסתפק בהתבטאותיו של יושב-ראש מפלגת העבודה מר שמעון פרס, שאינו רוצה לגלות לפני הבחירות מה הוא יעשה אחרי הבחירות. לגבי מצע המערך — ואנחנו צריכים לדעת אם זו כלכלת הבחירות שהמערך מציע לנו — אני קורא בעתון "על המשמר", מ-23 בינואר 1981 — ובידורתי עם כתב "על המשמר" אם ידיעה זו מוסמכת, וגאמר לי שהיא מוסמכת — את הדברים האלה, ואצטט את הקטע: "ככלל, המצע הכלכלי של מפלגת העבודה הוא 'עם הפנים לצמיחה מהירה', ונעלמו ממנו הפרקים אשר דיברו על הצורך בריסון המשק בתקופת השיקום שלאחר קבלת השלטון". פתאום נעלמים ממצע המערך פרקים על הצורך בריסון המשק. אני רוצה לדעת: מה היא התכנית הכלכלית שמציג המערך? האם המערך רוצה להתעלם מן הצורך בריסון המשק ומוחק פרקים מן המצע? מה זה?

שישנה ארבל-אלמזלינו (המערך) :

הוא לא כתב עדיין מצע.

שר-האוצר י. ארידור :

אני יודע שהוא לא כתב עדיין מצע. זה יהיה רק ביום ראשון. אני מחפש זה שבוע ימים את מצע המערך ואיני מוצא אותו.

אורה נמיר (המערך) :

נשלח לך ביום ראשון.

שר-האוצר י. ארידור :

ביררתי וגאמר לי שידיעה זו מוסמכת.

שושנה ארבל-אלמוזלינו (המערך) :
לך יש כבר מצע ?

שר-האוצר י. ארידור :
מה הרגישות ? אני מצטט את מצע המערך.

אורה נמיר (המערך) :
אתה מצטט את "על המשמר".

רוני מילוא (הליכוד) :
את רשות השידור כבר העברתם למשרד ראש הממשלה.

שר-האוצר י. ארידור :
אני עוד אטפל בנושא הזה.

(חברת-הכנסת ש. ארבל-אלמוזלינו קוראת קריאת-ביניים)

הי"ר מ. ל. מרון :
חברת-הכנסת שושנה ארבל-אלמוזלינו.

שר-האוצר י. ארידור :
מה הרגישות ?

שושנה ארבל-אלמוזלינו (המערך) :
שר האוצר צריך לדייק.

הי"ר מ. ל. מרון :
צריך לקרוא קריאת-ביניים ברשות.

גד יעקבי (המערך) :
אבקש קריאת-ביניים ברשות.

הי"ר מ. ל. מרון :
בבקשה.

גד יעקבי (המערך) :

אני רוצה לומר, שלפי שעה מצטט השר ארידור את "על המשמר" ולפי שעה הוא אינו מצטט את תכנית המערך, את מצע המערך ואפילו לא את הקווים המובאים ביום ראשון לאישורה של ועידת מפלגת העבודה. אני מבקש לומר שבאותה תכנית — שלא אני הכנתי אותה, אבל הכינה אותה ועדה רחבה — המונה 47 עמודים, יש פרק שלם על בלימת האינפלציה ועל ריסונה של עליית המחירים במשק.

שושנה ארבל-אלמוזלינו (המערך) :
את זה הוא לא קרא.

הי"ר מ. ל. מרון :
חברת-הכנסת שושנה ארבל-אלמוזלינו.

שר-האוצר י. ארידור :
אני מוכן להפסיק את התשובה שלי ולחדשה אחר-כך.

הי"ר מ. ל. מרון :
אין שום קריאת-ביניים, היו די קריאות-ביניים.

יהודה חשאי (המערך) :
מדוע לא לעזור לו ?

הי"ר מ. ל. מרון :
אני מבקש לא לעזור לו. אין צורך בקריאות-ביניים כדי לעזור לו.

שר-האוצר י. ארידור :
אדוני היושב-ראש, אם אנשי המערך כל-כך מתרגשים, אני מוכן להפסיק את התשובה ולחדש אותה אחרי שיירגעו. אם הם מוכנים לשמוע את התשובה, אני מבקש מהם שיירגעו כבר עכשיו.

שושנה ארבל-אלמוזלינו (המערך) :
אנחנו רגועים.

הי"ר מ. ל. מרון :
אני מבקש לא להתייחס למזג האוויר ולמיוזג האישי — רגועים או לא רגועים.

שושנה ארבל-אלמוזלינו (המערך) :
תפנה הערה זו לכבוד השר.

שר-האוצר י. ארידור :
נעלמו — כך נאמר ב"על המשמר", ונמסר לי שזה מוסמך — פרקים שדיברו על הצורך בריסון המשק. אולי הפרקים האלה יחזרו, אבל אני ידעתי שאנשי המערך יעצרו על "על המשמר", ולכן הייתי צריך אסמכתה טובה יותר אפילו מ"על המשמר", ואסמכתה זו היא ראיון של יושב-ראש מפלגת העבודה מר שמעון פרס, שבו שאלו אותו שאלות על התכנית הכלכלית שצריכה להיות לפני הבחירות ואשר תוגשם, אם המערך יזכה, אחרי הבחירות.

חיים קורפו (הליכוד) :
זה היה לפני שהוא נבחר.

שר-האוצר י. ארידור :
חיים, אל תעזור לי.

חיים קורפו (הליכוד) :
זה לא מחייב אותך.

שר-האוצר י. ארידור :
אטפל עכשיו במאמר זה של חברת-כנסת פרס. שואלים אותו : אתה מוכן, למשל, לומר כי הקטנת השירותים פירושה הנהגה של משמרת שנייה בבתי-הספר ? התשובה : "אינני מוכן להיכנס לפירוט, זה עניין למומחים ולא לידיה מן המותן". כלומר, אפילו על הנהגה של משמרת שנייה בבתי-הספר לא מוכנים לדבר לפני הבחירות. כנראה יש תכניות רעות מאוד אחרי הבחירות. אני רוצה להזהיר את בעלי התכניות האלה, ואני מקווה שהציבור לא יתן להם להגשים את התכניות הרעות שלהם, שהם רוצים להסתיר אותן היום. יותר מזה, מר שמעון פרס אמר : "אם נודיע באופן ספציפי מדי כי נעשה בדיוק את ההיפך ממה שעושה הממשלה עכשיו, אנארכיה עלולה לקרות במשק. אך אני יכול לומר כי צוותים בעבודה עובדים על הכנת נושאים אלה, שחלק מהם נגלה עוד לפני הבחירות". זה כבר שמעון פרס, "על המשמר". "חלק נגלה אחרי הבחירות וחלק נסתיר מן הציבור לפני הבחירות" — עכשיו אני רואה שאין שום קריאת-ביניים מספסלי המערך.

שושנה ארבל-אלמוזלינו (המערך) :
תגלה לנו את התכניות שלך.

שר-האוצר י. ארידור :
"חלק נגלה לפני הבחירות, וחלק לא נגלה לפני הבחירות". כלומר, באים מעל דוכן הכנסת להאשים את

חיים קופמן (הליכוד) :
חברת-הכנסת נמיר שואלת אם זה קשור לטלוויזיה.
אורה נמיר (המערך) :
דן מרגלית רצה להיות מנהל הטלוויזיה.

שרי-האוצר י. ארידור :
אני אמשך. אני בדקתי. אני הרי מחפש את המצע הכלכלי שלכם. אני מחפש את ההודעות הכלכליות שלכם. אני מחפש את התכניות הכלכליות שלכם. הרי אני מחפש ולא מוצא דבר, פרט לסיסמאות נבובות, למשל — — —

גד יעקבי (המערך) :
אני מבקש משפט אחד.

שרי-האוצר י. ארידור :
לא.

גד יעקבי (המערך) :
לטובתך.

שרי-האוצר י. ארידור :
אני רוצה להמשיך.

גד יעקבי (המערך) :
אני רוצה להציע לך את המצע הכלכלי, 47 עמודים, עם פרק על האינפלציה. קרא אותו.

שרי-האוצר י. ארידור :
אומר מר שמעון פרס ב"דיעות אחרונות", מ־3 בדצמבר 1980, לגבי האינפלציה: "אם הממשלה תתאים את הוצאותיה, ישוב הסדר הכלכלי על כנו". כלומר, מר פרס מציע שהממשלה תקטין את הוצאותיה. מר לויג' סון, לפי אותו עתון, ב־1 בינואר 1980, חולק על הדגם הפופולארי המקובל, של קיצוץ התקציב וההוצאות הציבוריות, במלחמה נגד האינפלציה.

צירלי ביטון (החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון) :
מה קרה לך ? באת לקרוא לנו עתונים ?

שרי-האוצר י. ארידור :
אני רוצה לדעת: האם אתם מציעים שלא לרסן את ההוצאות ? אני מבקש לדעת: מה זה אצלכם כלכלת בחירות ? האם כלכלת בחירות זה ריסון ההוצאות או אי-ריסון ההוצאות ? תישבו את חילוקי הדעות.

שרשנה ארבל-אלמוזלינו (המערך) :
אפשר לשאול שאלה ?

שרי-האוצר י. ארידור :
לא, אי-אפשר עכשיו לשאול שאלה, כי עכשיו אני משיב תשובות.

אני רוצה לדעת: מה מציעים לממשלה לעשות ? האם מציעים לממשלה לשמור על המסגרת של הסכמי השכר ? אם היא שומרת על המסגרת של הסכמי השכר, זו כלכלת בחירות ? או שאתם מציעים לממשלה, כמו שמציע מזכיר ההסתדרות, לתת גם תוספת יוקר מלאה וגם תוספת שכר, וזאת לא כלכלת בחירות ?

שרשנה ארבל-אלמוזלינו (המערך) :
זו הצעה שלך ?

שרי-האוצר י. ארידור :
לא הצעתי זאת.

ממשלת ישראל שהיא עלולה לנהל כלכלת בחירות, ומנהלים תעמולת בחירות המבוססת על מצע כלכלי שמסתריר מן הציבור. לא רוצים לגלות אותו או מתביי-שים לגלות אותו או שהוא לא קיים כלל.

שרשנה ארבל-אלמוזלינו (המערך) :
זה אינו נאום המתאים לשר האוצר.

הי"ר מ. ל. מרון :
חברת-הכנסת שושנה ארבל-אלמוזלינו.

שרי-האוצר י. ארידור :
אינני יודע אם את מאמינה בקריאת-הביניים שלך.

שרשנה ארבל-אלמוזלינו (המערך) :
למה לא ?

שרי-האוצר י. ארידור :
כי את נבונה מכדי להאמין בה.
אומר שמעון פרס — — —

צירלי ביטון (החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון) :
מעניין אותי פרס ? אני רוצה לדעת מה הן התכניות הכלכליות שלך.

שרי-האוצר י. ארידור :
שואלים את מר שמעון פרס, מה יעשה, למשל, המערך, אם דוח עצינו — — —

שרשנה ארבל-אלמוזלינו (המערך) :
מה הן התכניות של שר האוצר, אדוני היושב-ראש ?

שרי-האוצר י. ארידור :
שואלים את מר שמעון פרס, מה יעשה המערך, למשל, אם יבטיחו לקיים את דוח ועדת-עצינו ככתבו וכממונו. על זה ענה יושב-ראש מפלגת העבודה: "כל עוד איננו ממשלה אינני רואה מה צורך שנפרט איך נתגבר על זה". כלומר, בעניין של דוח ועדת-עצינו — ואני הולך לשבת על הנושא הזה יחד עם שר החינוך והתרבות ועם נציגי המורים עוד היום — המערך משאיר את השאלה פתוחה עד הבחירות. כלומר, מה שקורה הוא, שמנסים ליצור בציבור רושם, שיש למערך תכנית כלכלית. כשהם נשאלים על פרטיה של התכנית הזאת בדברים יסודיים ורציניים, כמו דוח ועדת-עצינו, הם אינם מוכיחים נים לפרט. כלומר, הם מנסים, על-ידי השיטה הזאת, להוליך את העם שולל, ואחר-כך, בזמן שמנסים להוליך את העם שולל, באים בטענה לממשלה, שיכול להיות שהיא תנהל כלכלת בחירות.

אורה נמיר (המערך) :
באיזה עתון זה כתוב ?

שרי-האוצר י. ארידור :
זה כתוב ב"הארץ".

אורה נמיר (המערך) :
מי העתונאי ?

שרי-האוצר י. ארידור :
העתונאי הוא דן מרגלית. אני יודע שבגלל עניינים של מפלגת העבודה, את אולי לא מרוצה ממנו. אבל יושב-ראש מפלגת העבודה מרוצה ממנו.

הכנסת יעקבי, אשר הן טובות לכלכלה והן טובות לציבור? מדוע אתם עומדים להצביע בכנסת נגד זה ואתם באים להאשים אותנו בכלכלת בחירות?

אני מציע לכם לעצור לרגע ולארגן את המחשבה הכלכלית שלכם. יש לכם מוחות כלכליים טובים. גם לחבר-הכנסת יעקבי וגם לחבר-הכנסת אמורי יש מוחות כלכליים טובים.

(קריאה: גם למר לוינסון.)

אני לא רוצה להרגיז אותם. הרי הם יודעים מה צריך לעשות. אבל מה קורה? בגלל תעמולת בחירות באים לממשלה בהאשמות חסרות-שחר, חסרות-כיסוי וחסרות-יסוד.

לכן, תוך דחייה טוטאלית של כל ההאשמות האלה, אני מציע להוריד את ההצעה מסדר-היום.

שושנה ארבל-אלמוזלינו (המערך):
מה הן התכניות הכלכליות של השר?

ה'ר"ר מ. ל. מרון:

אין שאלות, השר ירד כבר מדוכן הנואמים.

אנחנו מצביעים עכשיו על ההצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת יעקבי.

הצבעה

בעד ההצעה לכלול את הנושא בסדר-היום של הכנסת — מיעוט
ביתר ההצעה שלא לכלול את הנושא בסדר-היום של הכנסת — רוב
ההצעה שלא לכלול את הנושא בסדר-היום של הכנסת נתקבלה.

3. הצורך בהגנה על המשק

מאוד. יש מי שזוכר את ועדת-הורוביץ — לא הורביץ — וכן הלאה.

ברצוני להתייחס בתחילת דברי לנושא האינפלציה, ולא בצורה פוליטית. יש לאינפלציה גורמים שאינם בשליטתנו, אנחנו מכירים אותם, לא אחזור עליהם אבל אציין, כי הגורם היסודי לאינפלציה, לדעתי, הוא הגרעון בתקציב הממשלה — ואיני מדבר כרגע על שר האוצר הזה, הממשלה כממשלה — היא המזרימה למשק ערפים של ביקושים ריאליים והיא היוצרת התרחבות מורנטארית והיא האחראית לכך שעדפי הביקושים האלה הופכים לאינפלציה של מחירים.

אינני יכול שלא לעמוד בהקשר הזה גם על ההזרמה הגדולה, שכבר היתה ושעוד צפויה בחודשים הקרובים. אבל נניח לרגע שזה כדאי, שזה משתלם מן הבחינה של ייצוב מחירים, מבחינת המשימה של ייצוב המחירים. זה יכול להשתלם מבחינה כלכלית רק בתנאי אחד: שבו בזמן תהיה לממשלה מדיניות ברורה וכוללת של קיצוץ בתקציבים אחרים, כדי לאזן איכשהו את ההזרמה העצומה הזאת. זה מחייב, כמובן, מדיניות שהיא האנטיית של "כלכלת בחירות". איני מאשים את שר האוצר החדש בכך שהוא דוגל בכלכלת בחירות. אולם הזרמה כזאת

אני רוצה לדעת: האם העמדה של המערך בנושא הזה היא שצריך לשמור על השכר הריאלי? או שהעמדה של המערך בנושא זה היא שצריך להוסיף על השכר הריאלי? או אולי העמדה של המערך בנושא זה היא שצריך להוריד את השכר הריאלי? או אולי אין עמדה בכלל לגבי השכר הריאלי?

מדוע אני שואל את השאלות האלה? משום שכשנאמיים את הממשלה בכלכלת בחירות, צריך לבוא ולהגיד לה מה, לדעת המאשימים, אינו כלכלת בחירות ומה, לדעת המאשימים, כלכלה נכונה. אני לא קיבלתי תשובה על השאלה: איפה הכלכלה האחרת? לא קיבלתי תשובה על השאלה: איפה האלטרנטיבה הכלכלית? לא קיבלתי תשובה על השאלה: האם אתם מציעים ריסון תקציבי או שאינכם מציעים ריסון תקציבי? לא קיבלתי תשובה על השאלה לגבי מדיניות השכר. לא קיבלתי תשובה על השאלה של שכר המורים.

נאמר ששואפים להפוך את איגרות-החוב הממשלתיות למכשיר חסכון. יפה. אם כך, אם שואפים לעידוד החסכון, אני מצפה מהמערך שיצביע עוד מעט בעד החוק שהצעתי לעידוד החסכון, לא דרך איגרות-חוב ממשלתיות. אני לא מדבר על החוק המגדיל את התיקרה לאיגרות-חוב ממשלתיות, אני מדבר על חוק המעודד את החסכון. זו אחת התכניות של המערך. אני חושב שהיא אפילו נמצאת בחוברת הזאת.

עדיאל אמורי (המערך):
למה תבריק בוועדה לא הסכימו?

שר-האוצר י. ארידור:
לא הייתי בוועדת הכספים.

אני שואל: מדוע אתם מצביעים בכנסת נגד הצעות, שהן מקובלות על המצע כפי שהוגש לי עליידי חבר-

ה'ר"ר מ. ל. מרון:

אנחנו עוברים להצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת שובל, בדבר "הצורך בהגנה על המשק".

זלמן שובל (רפ"י — הרשימה הממלכתית):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, ראשית כול אני רוצה להביע תקווה, שהמערך והליכוד ימשיכו להוכיח זה לזה שאין להם תכנית כלכלית, לפחות לתקופה שעד סוף יוני.

חברי הכנסת, קביעתם של סדרי עדיפויות לאומיים בתחומי הכלכלה והחברה — — —

שר-המשפטים מ. נסים:

למה הוא מתקיף אותך? זה לא הוגן.

זלמן שובל (רפ"י — הרשימה הממלכתית):

רבותי, חברי הכנסת, קביעתם של סדרי עדיפויות לאומיים בתחומי הכלכלה והחברה ועיסוק פוליטי בנושאים האלה — הן אחת מן הדילמות של כל פוליטיקאי, של כל שר, בוודאי בתקופת בחירות. אינני מתעלם מן הכוונה הייתה, ואין זה משנה מאיזה צד של הבית היא מועליה. הן, אולי שר האוצר בכך שאמר, שכאשר המערך מדב על "כלכלת בחירות", הוא לוקה בוודאי בוכרון סלקטיבי

שושנה ארכלי-אלמוזילינו (המערך) :
בששת החודשים האחרונים — — —

יהודה חשאי (המערך) :
מ-24% ל-150%.

שושנה ארכלי-אלמוזילינו (המערך) :
אדוני היושב-ראש, ברשותך, אבקש לשאול — — —

היר"מ. ל. מרון :
אני לא מסכים לשום הפרעה.

זלמן שובל (רפ"י — הרשימה הממלכתית) :
באותה תקופה של עליית האינפלציה אנו ראינו, במקביל לה, ירידה או קפאון בצמיחה וירידה בפריון העבודה. אולי הטענה הראשית שיכולה להיות כלפי הסתדרות העובדים, במשך כל השנים האלה, היא על כך שאיננה מעלה את נושא הפריון על ראש דאגותיה. היא לא הפכה את העניין של פריון העבודה לדגל ואפילו לא למטרה חשובה של ציבור העובדים במדינת ישראל.

יהודה חשאי (המערך) :
כי הממשלה הפכה את הבורסה לדגל.

זלמן שובל (רפ"י — הרשימה הממלכתית) :
אנחנו יודעים מי הקים את הבורסה. אל תחשוב אותי לאנטי-בורסה. בבורסה צריך לעשות סדר, אבל נדון בוה גם כן אחרי חודש יוני. את הבורסה לא הקימה ממשלה זו.

יהודה חשאי (המערך) :
אבל הם לא הפכו אותה לדגל.

זלמן שובל (רפ"י — הרשימה הממלכתית) :
מה זה דגל ? היא צריכה להיות מכשיר לגיוס כספים למשק. כאשר המשק "מחומם" וכאשר הממשלה מזרימה סכומים גדולים מדי דרך התקציב — קורה מה שקורה. הבה לא נדבר על העניין הזה.

אני רוצה להעיר הערת שוליים לקונצפציה החדשה של תכניות חסכון. לבי איננו שלם עם הקונצפציה הזאת, אדוני שר האוצר, מסיבות אלה : (א) חסכון אטראקטיבי כזה של שנתיים הוא אנטי-חסכון : (ב) הוא יפגע בכס בצד השני, בנושא של גיוס איגרות-חוב מהציבור. אתם נותנים לתכניות החסכון תנאים הרבה יותר אטראקטיביים והכסף כמעט הופך לזויל. תכנית חסכון לשנתיים היא כמעט זוילה. בעניין הזה אתם פוגעים ביעד החשוב לא פחות של מכירת איגרות-חוב. (ג) מי שמכיר את לוח הפדיונות של איגרות-חוב ושל תכניות החסכון יודע שב-1983 יעמדו לפדיון סכומים אדירים, ומי שלא יהיה או בשלטון, הממשלה הזאת והמדיניות הזאת עלולות להוריש לממשלה שתהיה או — וזאת יכולה להיות אותה ממשלה על הממשלה אחרת, לא משנה, זאת אותה חשבו — אינפלציה בשיעורים שיהיה קשה מאוד להתגבר עליהם.

אדוני שר האוצר, איש איננו מצפה מכם שבחודשים הספורים העומדים לרשותך תחולל מהפכות גדולות. זה אינו ניתן. אבל צריך בהחלט לעשות מאמץ עליון כדי לשמור על הישגים שהושגו, וגם זה יהיה הישג חשוב. היו הישגים נכבדים מאוד : הגרעון המסחרי הצטמצם

מחייבת, אדוני שר האוצר, שתקציב המדינה יוקטן באופן ריאלי. ביקשת תשובות ברורות — אני נותן תשובות ברורות. חייבים לקצץ את תקציב המדינה באופן ריאלי, עם כל הקושי שבעניין הזה, ואתה תצטרך להחליט על כך.

מדיניות כזאת גם מחייבת שההכנסות הריאליות של השכירים ושל העצמאים לא תחלינה. אני אומר את הדברים בצורה מפורשת. גם בתחום זה היה הישג משמעותי ב-1980. ברא ובראשונה יש להקפיד על שמירתם של הסכמי המסגרת, לא כפי שאומר חברי-הכנסת משל. בהקשר זה, לצערי, עלי לציין שהממשלה כבר נתנה עילה לפריצתם של הסכמי השכר בכך שאישרה את דוח ועדת עיצוין, כפי שאישרה אותו.

חברי הכנסת, יש אצלנו ויכוח מדומה בין מחנה הצמיחה לבין מחנה הבלוימה. זאת כמובן שטות מוחלטת, שכן איש איננו חושב שבלוימה, הצטמקות המשק, היא מטרה בפני עצמה. לא יכול להיות בכלל ויכוח על כך, שכדי לחדש את הצמיחה חייבים לבלום תחילה חלק מן הפעילות הכלכלית, שאם לא כן לא צמיחה תהיה לנו אלא התנפחות. "משק מתנפח" — מתנפח בשיירותים, בשרותים ציבוריים, אפילו בבנייה, אפילו במסחר — הוא אחד הדברים המסוכנים ביותר. אנחנו מכירים זאת. אני רוצה לחזור ולומר כאן, שבלי צעדי הבלוימה של השנה שעברה, בלי השיפור במאון התשלומים, לא ניתן היה לעלות על הדעת אפילו אפשרות של צמיחה מחודשת.

חידוש הצמיחה במשק הוא גם תנאי להתקדמות בכל יתר הנושאים, שאינם מוגדרים בדרך-כלל כנושאים כלכליים : בטחון, עלייה, קליטה וכל הדברים האלה. אפשר להסכים או שלא להסכים עם נבואותיו הקודרות של יוסף'ה טבנקין, אך אי-אפשר להתעלם מן התיזה הבסיסית, שאם לא נביא לצמיחה מחודשת של המשק, המשק הזה ממילא לא יוכל לשאת את התוספת של ההוצאה הבטחונית שתידרש לנו כדי שלא להגיע למצב של נחיתות צבאית לעומת מדינות ערב בשנים הקרובות.

אנחנו צריכים לשאול את עצמנו : מדוע חל ב-10 השנים האחרונות תהליך שלילי בתחום הצמיחה ? חברי מספסי המערך, אני אומר 10 השנים האחרונות ולא 4 השנים האחרונות, כי ב-10 השנים האחרונות הצמיחה של התוצר העסקי ירדה ובמקביל עלתה האינפלציה.

יהודה חשאי (המערך) :
אתה מדבר בעיקר על 4 השנים האחרונות.

זלמן שובל (רפ"י — הרשימה הממלכתית) :
אתה מדבר על האינפלציה או על הפריון ?

(חבר-הכנסת י. חשאי קורא קריאת ביניים)

כן, אבל התהליך היה בהחלט לפני 7-8 שנים. לאינפלציה, לתהליכים הגדולים של האינפלציה, יש חוקיות של ריבית דריבית — ולא כדאי להתווכח על זה, כי השר ארליך ירש את האינפלציה משר האוצר לשעבר, רבינוביץ המנוח, ובסביבות 30% ויותר. ארליך אמנם השאיר לשר הרובין אינפלציה בשיעור של 11%, זה משהו אחר, אבל הוא ירש אינפלציה גבוהה. מובן שהיא נראית קטנה לעומת מה שיש לנו היום. אבל אינפלציה של 30% היא גבוהה. רבותי, הבה לא נהפוך את העניין לפוליטי. אני לא רוצה להתנגח אתכם.

כל-כך אינו מרוצה מתכניות החסכון החדשות של המ-
שלה, אפשר לשאול אותו: מה כן צריך לעשות? האם
להעלות מחירים בצורה דראסטית? שר האוצר הקודם
לא עשה זאת בתקופה האחרונה שלו. האם צריך להזרים
כספים בצורה דראסטית? איני חושב שחבר-הכנסת שובל
ממליץ על זה. להעלות מסים? איני חושב שחבר-הכנסת
שובל ממליץ על זה. אז אם לא ממליצים על זה וגם לא
על זה, ולעומת זאת באה הממשלה ומציעה תכניות חסכון,
מה רע בהצעתה? לא כדאי כל-כך למתוח ביקורת על
הצעה טובה. אבל כשאין הצעות לא טובות של הממשלה,
או פשוט אין ברירה אלא למתוח ביקורת על הצעה שהיא
כן טובה. זה מה שקרה, וכך אני גם מקבל את הביקורת
הזאת.

לעצם העניין, הנושא חשוב ועמדתי לגביו נגזרת
מעמדתי לגבי הנושא הקודם. צריך להיות דיון רציני
בכנסת בנושא. לא תעמולת בחירות, כפי שנעשה קודם
לכן, אלא דיון רציני על מה שהכנסת חושבת שצריך
לעשות למען הגנת המשק. לפיכך אני מציע לקיים דיון
בנושא.

היור' מ. ל. מרון :

חבר-הכנסת שובל: האם אתה מסכים להעביר זאת
לועדה?

שר-האוצר י. ארידור :

הצעתי לקיים דיון על הנושא במליאה.

היור' מ. ל. מרון :

חבר-הכנסת שריר: האם אתה מסיר את הצעתך?

אברהם שריר (הליכוד):
כן.

היור' מ. ל. מרון :

לפנינו הצעה אחת: לכלול את הנושא שהציע חבר-
הכנסת שובל בסדר-היום של הכנסת. אני מעמיד אותה
להצבעה.

ה צ ב ע

ההצעה לכלול את הנושא בסדר-היום של
הכנסת נתקבלה.

בשיעור של 13%, אף שמחיר הדלק עלה כמעט ב-
מיליארד דולאר. במיוחד עלה היצוא התעשייתי, שעלה
ב-30% ריאלית.

יגאל הורבין (רפ"י — הרשימה הממלכתית):
לא ריאלית.

זלמן שובל (רפ"י — הרשימה הממלכתית):
16% ריאלית, 30% נומינאלית, סליחה.

הצריכה הציבורית והצריכה הפרטית ירדו כחלק
מהתל"ג — תוצר לאומי גלמי. מספר העובדים בממשלה
קטן בכ-4,000 איש. היה שיפור בגביית המסים. אלה אינם
הישגים של מה בכך. אלה תיקונים המאפשרים טיפול
יסודי במבנה המשק לטווח ארוך. וכל זה נעשה תוך
עימות מתיש ובלתי-פוסק עם שרי הממשלה. בהישגים
האלה, אדוני שר האוצר, נוצר סף למעבר אל צמיחה
מחודשת של המשק, אולי לא מסד מושלם, אבל סף
להתקדמות לצמיחה מחודשת בעתיד.

אדוני היושב-ראש, סיעתי, סיעת רפ"י, הודיעה בזמנה
שאנחנו נתייחס לכל צעד של שר האוצר החדש לגופו. כך
עשינו וכך נעשה. אני רוצה לומר שאני משוכנע שזאת
תהיה גם צורת התייחסותו של הציבור. אני שמח כי שר
האוצר אמר שאינו יודע מה זאת כלכלת בחירות. כי
למעשה כלכלת בחירות הופכת לקלקלת בחירות, ואיש
לא ייצא נשכר מכך, לא מר ארידור, לא מפלגתו ובוודאי
לא המדינה.

היור' מ. ל. מרון :

אני מזמין את שר האוצר לשאת דברי תשובה.

שר-האוצר י. ארידור :

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, הנושא שהעלה
חבר-הכנסת שובל קרוי: הצורך בהגנה על המשק. זה
נושא חשוב, ולדעתי חשוב שהכנסת תקיים דיון. לפיכך
אני מציע שהכנסת תקיים במליאתה דיון על הנושא:
הצורך בהגנה על המשק.

עתה אומר רק זאת: הממשלה שותפה להכרה בצורך
הזה, עלינו לסייע למשק ועלי-ידי כך לסייע לכולנו. אולם
יכול להיות ויכוח על הדרכים שבהן צריך לסייע למשק.
ובעניין זה יש לי שאלות מספר. אם חבר-הכנסת שובל

ה. חוק דיור בשכירות חודשית, התשמ"א—1980 * (הצעתו של חבר-הכנסת צ'י. ביטון)

השחורים" ואתן הסיבות שפעלו מאחורי היבחרי לכנסת:
הפער החברתי, שאחד ממרכיביו הוא הפער בדיור.

חברי הכנסת, במדינת-ישראל חיות היום יותר מ-
80,000 משפחות בתנאי תת-דיור, עם כל המשתמע מביטוי
זה. במדינת-ישראל חיות עוד 90,000 משפחות בשכר דירה
מוגן, ועם השינוי שהכנסתם בחוק הגנת הדייר הן לא
יהיו עוד מוגנות, ובעוד שנתיים יצטרכו לשלם שכר
דירה בשיעור המקובל בשוק החופשי. סביר להניח שרובן
לא יוכלו לעמוד בשכר דירה מוגדל, ורק אלוהים יודע
מה ייפול בגורלן.

היור' מ. ל. מרון :

אנחנו עוברים לסעיף הבא בסדר-היום, הצעת חוק
של חבר-הכנסת צ'רלי ביטון בנושא: חוק דיור בשכירות
חודשית, התשמ"א—1980. רשות הדיבור לחבר-הכנסת
ביטון.

צ'רלי ביטון (החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, אני מתכבד להביא
לפניכם הצעת חוק דיור בשכירות חודשית, התשמ"א—
1980. אדוני היושב-ראש, הסיבות שהביאוני להגיש הצעת
חוק זו הן אותן הסיבות שבגללן קמה תנועת "הפנתרים

כתוצאה ממחשבה צלולה ומוקדמת ויתרו יותר מ-44,000 זוגות צעירים וזכאי-דיוור על מימוש זכאותם זו. זאת גם הסיבה לכך שרבים מזכאי משרד השיכון התארגנו בוועדי פעולה למאבק נגד הגזירות הללו. רק לפני כחודש התריעו הבנקים על המצב העגום הזה, אשר אליו עלולים להגיע אלפי הזוגות אשר קיבלו את שתי ההלוואות, כלומר התריעו על חוסר-האפשרות שלהם לפרוע את החוב.

למצב כזה של הזוגות הצעירים הללו לא אני ולא אתם מייחלים. בסקר שנערך, חברי הכנסת, לפני חודשים מספר, סביב הגורמים לירידה, היה המרכיב של אי-יכולת להשיג דיוור בשכירות העיקרי כמעט בתשובותיהם של יותר מ-1,000 ישראלים אשר עמדו ליד הקונסוליה האמריקנית, בכוונה לרדת, כמובן. ניתן למנוע את ירידתם של האלפים הללו, וזאת אם וכאשר תיפתר הבעיה של מציאת דיוור בדמי שכירות סבירים אחת ולתמיד. מיליארדים של לירות מתבזבזים לריק על התעמולה למניעת ירידה, ומיליארדים כאלה גם על תעמולה לעלייה. אך, כאמור, לריק. מיליארדים נוספים הולכים לאיבוד בהחזקת המנגנון המנופח של הסוכנות היהודית, ובפרט בהחזקת משרדיה בשדרה החמישית בניו-יורק. מאות מיליונים מתבזבזים בהחזקתן של תחנות השידור לגולה, בהחזקת אירגון "מעוז", התאחדות עולי רוסיה ואירגונים אחרים. סכומים אלה, בנוסף על הסכומים שמתכוונים לתת כהטבות לחברות הבנייה, במגמה להביאן לבנות דיוור לשכירות, כל הסכומים הללו, אם יושקעו ברכישת דירות קיימות ובי-מסירתן לזכאי-דיוור, או כמו שאני מגדיר אותם בחוק המוצע, "חסרי-דיוור", בתנאי שכירות סבירים, הרי בכך נתרום רבות לפתרון הבעיה של מצוקת הדיוור ומניעת הירידה. ועם זאת נשמור על הכסף ועל ערכו הריאלי עם רכישת הדירות.

כדי לפתור את הבעיה של מצוקת הדיוור יש לקבוע, כי חסרות לפחות 200,000 יחידות דיוור. כדי לרכוש או לבנות כמות זו של דירות דרושה תקופה של 4 שנים, וזאת בהתחשב באמצעי הבנייה במדינה.

בחוק המונח לפניכם, רבותי, יש גם הצעות לדוגמה על אפשרויות המימון. בחלק של ההסברים יש גם הצעות לגבי הגוף הפאריטטי אשר יקבע קריטריונים למסירת הדירות. אינני בא להתפלמס עם השר על השיטה שלו, שיטת הניקוד והזכויות. אני מאמין כי בעת שהוגשה לו שיטה זו בהצעה, הוא עדיין האמין בכך שהאינפלציה תיבלם. אך לאחר המבחן של השיטה ובתנאי הדהירה המאראתוגית של האינפלציה, מן הדין לשקול היטב אם יש עדיין טעם בהמשך שיטה זו של מתן דיוור ברכישה בהלוואות צמודות.

הצעת החוק המונחת לפניכם באה לפתור את כל הבעיה הכאובה של המצוקה בדיוור, על כל גווניה השונים, ויש בה כדי להביא תועלת רבה למדינה ולעם. היא תביא, בין היתר: 1. קץ למצוקת הדיוור על כל סוגיה וגווניה; 2. להפסקת הירידה מן הארץ; 3. להפסקת האפליה בין עולה ובין תושב ותיק בשאלת הדיוור, דבר אשר יש בו כדי לתרום להתקרבות בין חלקי העם; 4. לי-ירידה משמעותית במדד יוקר הבנייה, ולבסוף, לירידה במדד הכללי; 5. לדיוור אנושי, אם נדע איך לפעול לפינוי שכונות העוני במסגרת החוק המוצע; 6. ליצירת 75,000 מקומות עבודה בענף הבניין ובענפים גלויים אחרים, אשר יושפעו מהיקף העבודה בענף זה; 7. לעליית ערכה של קרקע המדינה, כאשר היקף הבנייה ידחוף קבלנים רבים

קיים עוד ציבור כזה של חסרי-דיוור — הזוגות הצעירים. ליותר מ-80% מהם אין אפשרות לרכוש כהונות עצמם דירה ולהקים משפחה ובית בישראל. היות שרובם חיילים משוחררים שהתגייסו לצבא הישר מספסל הלימודים, אין להם מקצוע והכנסתם הדלה מבטיחה קיום מנימאלי, ברור שאין לאנשים האלה גם חסכוניות למימונה של רכישת דירה, ותהיה זו הדירה הקטנה ביותר. הם אינם יכולים לעשות זאת ללא קבלת הלוואות מגורם ממלכתי. אין מספרים מדויקים לגבי קבוצה זו, אך יש אומדנים הקובעים כי מספר הזוגות הצעירים חסרי-הדיוור מגיע לכ-80,000, ומדי שנה בשנה מתוספים אליהם בין 20,000 ל-24,000 זוגות. משרד השיכון העלה את ההצעה היתרית שלו לפתרון בעיה כאובה זו, והיא שיטת הניקוד והזכויות, שלפיה זוג צעיר חסרי-דיוור שהזוכה לניקוד מופנה לבנק לקבלת הלוואה בשיעור התואם את מספר הנקודות שצבר. ככל שהניקוד שלו גדול יותר, גדלה גם ההלוואה. אך, רבותי חברי הכנסת, התיינה נקודות הויכוח שלו אשר התיינה, אין היום דירה בחוות מ"ד 1,500,000 לירות. ואם על זה לפחות יסכימו חברי הכנסת, כי אז קל יהיה לשער מה קורה לזוג צעיר כזה, הפונה למשרד השיכון לשם קבלת דיוור לפי קריטריונים אלה. מיליון לירות הוא יקבל כהלוואה בהצמדה של 75%. אך בסכום זה אין כדי לרכוש את הדירה היעודה, ועל כן פונה הזוג הצעיר לבנק אחר לקבלת הלוואה משלימה בשיעור של 500,000 לירות. אולם הלוואה משלימה זו היא שתשלם את הסתככותו של הזוג הצעיר בבעיות של תשלומים שאיש אינו יכול לשער את ממדיהם.

ההלוואה המשלימה ניתנת בהצמדה של 100% בנוסף על הריבית, וכמובן לאחר חתימה של 5 ערבים בעלי יכולת כספית. איני בא לדבר על שיעור התשלומים החודשיים שהזוג יחוייב בפרעונם בכל חודש, אבל יש מה לספר על החוב עצמו. ההלוואה בסך מיליון הלירות הופכת ל-1,900,000 לירות בסיום השנה הראשונה מיום קבלת ההלוואה, אם האינפלציה לא תעלה על 120% לאותה שנה, וכידוע לכם עברנו שיעור זה, ברור השם. ההלוואה המשלימה, שהיתה 500,000 לירות בעת החתימה על השטר, הופכת לאחר שנה — 1,100,000 לירות. שנה לאחר קבלת ההלוואה יהיו שני הסכומים יחד סכום של 3 מיליוני לירות. ההחזרים מכסים בקרשי את הריבית של שני הסכומים. לאחר סיומה של השנה השנייה יעמוד החוב על סך של 6 מיליוני לירות, אם לא יותר ואם האינפלציה לא תעבור את ה-120%. כידוע לנו, רבותי חברי הכנסת, עברה האינפלציה מזמן את המחסום של 130%, ולקראת הבחירות ידפסו כנראה מיליארדים נוספים של לירות, שיוסיפו שמן למדורת האינפלציה ויגדילוה. בסוף השנה השלישית לקבלת ההלוואות האלה יעמוד סכום החוב על 12 מיליון לירות וסכומי ההחזר החודשיים יעלו לסכומים אסטרונומיים, שלא יעלה ככוחם של הזוגות הצעירים לפרוע אותם. מה עוד, שאילו היתה המשכורת החודשית עולה בשיעור האינפלציה — נחא. אך תוספת היוקר, כידוע, הולכת ומתכרסמת מחודש לחודש והשכר הריאלי יורד ככל שהאינפלציה דוהרת. על כן, סביר להניח שלאחר 4 שנים מיום קבלת ההלוואה יעמדו זוגות אלה בפני הברירה: לנטוש את הדירה ולהיעלם, ולא חשוב לאן, או להישאר בה ולהתכונן למשפטים ולמאסר, ואולי גם לצו פינוי ולהעברתה של הבעלות הסופית לבנק המלווה שלטובתו מושכן הבית.

את מידת היכולת לרכוש, את ההיקף של מצוקת הדיור בכללותה ואת הסיכוי הסביר לפתרה כליל במהלכן של שנים אחדות.

חברי הכנסת, בירושלים לבדה נבנו ונבנות בשנתיים האחרונות כ-7,000 דירות. במגזר הציבורי בטבריה, בצפת, בישובי הגליל ובנגב, בשפלת-החוף ובמרכז הארץ, ביהודה, בשומרון ובמחוזות-הגליל — נמצאות עתה בתהליך בנייה יותר מ-30,000 דירות, וכמספר זה, לערך, גם במגזר הפרטי. אין אלו בנייני דמה, לא בנייני קליים ולא בנייני חול — כפי שגרסו המבקרים והספקנים אך לפני זמן מועט. אלה הן שכונות חדשות העומדות על תלן, בשלמותן או בחלקן, ועל יופיין החיצוני וטיב תכנונן יעיד, למשל, כל מי שיטרח 3 קילומטרים דרומה מכאן, לשכונת גילה, כל שכונת ארמון-הנציב, או כמה קילומטרים צפונה מכאן, לשכונת רמות או לנווה-יעקב. בדרך היורדת ליריחו כבר עומדים על תלם בתי העיר החדשה מעלה-אדומים. ביהודה ובשומרון מלבנים ישובי הקבע שנבנו על-ידי משרד השיכון בשנתיים האחרונות. רמת-הגולן רואה בהתפתחותה של עיר חדשה, קצרין. ביהודה ובשומרון עומדים מבני-קבע באריאל, במעלה-אפרים, בבית-אל, באפרת, בקריית-ארבע ובישובים נוספים. טבריה שינתה פניה — בחצי הדרך שבין העיר העתיקה לעיר התחתית — לבלי הכר. בבאר-שבע נבנו שכונות חדשות ושוקמו שכונות ישנות. אלפי דירות חדשות שנבנו בערי הפיתוח בגליל ובנגב שינו את נופן לבלי הכר, ורישומן ניכר היטב בכרמיאל ובמעלות, במגדל-העמק ובעיירות רבות אחרות, שהפכו מוקד משיכה לתושבים ממרכז הארץ. חברי-הכנסת קורפו, אתה תצטרך להתגאות בהישגים האלה.

חיים קורפו (הליכוד):
אילו ידעת עד כמה אני כבר גאה.

שר-הבינוי והשיכון ד. לוי:
לכל אלה יש אותות חיוביים מוחשיים במגזר השיכון, וקודם כול במחירי הדירות. אך לפני שנתיים בלבד, בשנת 1978, האמירו מחירי הדירות בממוצע ארצי ב-200%, כתוצאה מצימצום בהיקפי הבנייה בשנים 1976 ו-1977. המחסור בדיור היה מוחשי והעדר היכולת לרכוש את הדירות המעטות שנמצאו למכירה הביא אנשים ליד יאוש ולהפגנות רחוב. התקופה הזאת חלפה ואינה. מאז מחצית 1979 חלה ירידה מתמשכת והולכת במחירי הדירות הריאליים. מדי חודש בחודשו מפגרים מחירי הדירות אחר קצב האינפלציה והם פחתו, בשנה האחרונה בלבד, בעשרות אחוזים. כמה מכך יודעים את העובדות הללו? מי אינו מוסיף, למעשה, להחזיק בהנחה הרווחת עדיין כי הדירות נמצאות מחוץ להישג יד וכי מחיריהן לא היו מעולם גבוהים יותר מאשר בתקופה זו? רק בשבוע שעבר קראתי דברים המיוחסים לחברי-הכנסת יצחק רבין, הסובר בתנאים כי מחירי הדירות ולווגות צעירים גבוהים היום פי שניים, במונחים ריאליים, ממחיריהן לפני 4, 5 ו-6 שנים, בתקופה שבה עמד הוא בראש ממשלת ישראל. להנחות הללו, חברי הכנסת, אין כל שחר. לא זו בלבד שהן מופרכות, אלא שההפך הוא הנכון. מחירי הדירות היום וולים מאשר בעבר, ובמידה משמעותית. נמצא בידי סקר עדכני שנערך על-ידי מחלקת המחקר של בנק ישראל, סקר זה בוחן את מחירי הדירות, לסוגיהן השונים, ברחבי הארץ, במונחי שנות עבודה בהתייחס לשכר

לניצולה, בעקבות התחלות הבנייה והטיפול בסביבתן; 8. והכי חשוב, לכך שערך הכסף בבנייה או ברכישת הדירות יישמר, וכן יישמר ערכם הריאלי — אם לא יעלה — של כל הכספים אשר יושקעו בבנייה או ברכישה של דיור מוכן. כל זה יחד יתרום למשב רוח רענן במשק ובכלכלה הישראלית הקפואה.

על כן, רבותי חברי הכנסת, אדוני השר, בקשה לי אליכם: עיינו היטב בהצעת החוק הזאת, שיקלו היטב את כל אשר מנתי — והחליטו. מיותר לציין שעדיין אין חוק המחייב את המדינה, או את הממשלה מטעמה, להעמיד קורת גג לאזרח. הגיע הזמן לכך שבמדינת ישראל יהיה חוק כזה.

היורר מ. ל. מרז:
אני ממין את שר השיכון.

שר-הבינוי והשיכון ד. לוי:

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, הצעת החוק של חברי-הכנסת צ'רלי ביטון מבוססת על שפע של רצון טוב לעומת שפע של נתונים לא בדוקים, הערכות מוטעות והעדר מידע גאות על דרכי הפתרון הניתנות היום לחסרי-דיור על-ידי משרד הבינוי והשיכון.

נעסוק תחילה בנתונים: (א) אין במדינת ישראל 80,000 משפחות המתגוררות בתנאי תת-דיור. מספר המשפחות הנכללות בקאטיגוריה זו הוא כ-25,000, בהן כ-14,000 משפחות המתגוררות בצפיפות מעיקה. בסוגיה זו עוד אעסוק בהמשך. (ב) מספרם של הזוגות הצעירים הרשומים כזכאים שטרם מימשו את זכאותם הוא כ-22,000 ולא 40,000, גם בנושא זה אפרט בהמשך. (ג) משפחות העולים המתגוררות במרכזי קליטה וזקוקות לדיור קבע, מספרן כ-4,500. (ד) האוכלוסיה של הדיירים המוגנים אינה מחוסרת דיור ולא נשקפת כל סכנה כי ההגנה על שכר הדירה המשולם על-ידיה תוסר או תופחת, כהנחתו של חברי-הכנסת ביטון. אוכלוסיה זו מוגנת בחוק, המבטיח כי שכר הדירה המשולם על-ידיה יוסיף לפגור אחרי האינדיקס וחלקו היחסי ברמת השכר של הדיירים עתיד להישמר משנה לשנה ואף לקטון משנה לשנה. נמצא מכאן, שמספר המשפחות הזקוקות למימנה של המדינה בהשגת דיור קבע או בהטבת תנאי דיורן הוא 40,000—45,000 ולא 200,000 כהנחתו של חברי-הכנסת ביטון. מספר זה נגזר מן העובדה, שחלק משמעותי של הזוגות הצעירים הזכאים מוצאים את פתרון דיורם ללא סיוע ממלכתי, הניתן כידוע לרוכשי דירות בעלות שטח מוגדר ומחיר סביר בלבד.

היקף זה של צרכים מחייב התחלות בנייה רצופות של 35,000—40,000 דירות מדי שנה בשנה במגזר הציבורי ובמגזר הפרטי. בשתי השנים האחרונות, זאת שחלפה וזאת שאנו עומדים בה, אכן הסתכמו התחלות הבנייה ב-72,000—75,000 יחידות דיור, חלקן במגזר הציבורי וחלקן במגזר הפרטי.

עד כאן לעניין הנתונים. ואולם, חברי הכנסת, לעומת הכשרון שרובנו מגלים באיתורם של כל חסרון וגרעון, אנו לוקים בהמעטה, אם לא בהתעלמות ממש, לגבי הישגים מוצקים שמתור ואף חובה להתברך בהם. בתחום השיכון הציבורי צריך פשוט לשאת עין כדי לראות את היקפי הבנייה העצומים, את אלפי הבניינים אשר קמו בשנתיים האחרונות ושינו לא רק את נופן של הערים והעיירות ברחבי הארץ, אלא אף את מחיריהן של הדירות,

ההחזר שלה, דבר שהביא למהפך במספרם של מבצעי ההלוואות הלכה למעשה.

רבתי חברי הכנסת, אם עדיין רווחת בציבור הרחב ובין יושבי הבית הזה אידיעה עמוקה לגבי היקפי הבנייה ולגבי מחיריהן הריאליים של הדירות ברחבי הארץ — הרי בנושא הסיוע הניתן לרוכשיהן ומידת יעילותו המעשית בפתרון המחסור בדיוור, גדולה אידיעה אף יותר. כזכור, הונהגה באמצע שנת 1979 תכנית סיוע חדשה, שהגדילה פי שלושה וארבעה את היקף הסיוע הניתן לזכאים והצמידה את חלקו של הסיוע הזה למדד. במקביל נשמר העקרון של התאמת השיעורים של החזרי ההלוואה לרמת היכולת של הווג או המשפחה, באופן שלא יעלו, בדרך-כלל, על 20%—25% מן השכר. ביקורת רבה נמתחה מכל עבר על תכנית הסיוע הזאת. ההנחה הכללית היתה שהיא לא תתממש בשל רתיעתם של זכאי המשרד מלשלם את מחיר הסכף, ולו גם בחלקו. גם בדברי ההסבר להצעת החוק שלו עדיין מחזיק חברי-הכנסת ביטון בהנחה, שתכנית הסיוע אינה משיגה את יעדה. אני שמח לבשר לחברי הכנסת כי תכנית הסיוע החדשה, חרף ההצמדה המוטלת על חלקה של הלוואה, הצלחתה גדולה מעבר לכל הציפיות ומעל ומעבר לכל מה שהושג בתחום הסיוע בעבר.

רבתי חברי הכנסת, אבקשכם לשים לב היטב לנתונים האלה: בחודש נובמבר האחרון לבדו מימשו את הזכאות להלוואות של משרד השיכון כ-1,700 זוגות צעירים, ורכשו באמצעותן את דירותיהם. בשנת התחדשים האחרונים רכשו כ-9,000 זוגות צעירים את דירותיהם באמצעות ההלוואות האלה. מספר זה של רוכשי דירות מקרב זוגות צעירים, בפרק זמן של שישה חודשים בלבד, הוא — בדרהים של מומחי משרד — המספר הגבוה ביותר שנרשם אי פעם תוך חצי שנה. הוא גבוה כ-100%, או פי שניים בדיוק, מן הממוצע הרב-שנתי של ממושי הלוואות הסיוע כ-5 השנים האחרונות. יתר על כן, 1,500—1,700 זוגות צעירים, הרוכשים את דירותיהם מדי חודש בחודש, מספרם גדול יותר ממספרם של דורשי הדירות החדש שים, המתוסספים למעגל של מבקשי הסיוע שהוא, בממוצע, כ-1,300 זוגות לחודש בלבד. פירוש הדבר, שאנו נמצאים עתה בתקופה שבה אנחנו לא רק מספקים את צרכי הדיוור אלא אף מדביקים את הפיגור ומצמצמים את גרעונות העבר.

בכך עדיין לא הצבעתי על עיקרו של הישג: הפרי החשוב ביותר של תכנית הסיוע שלנו, הנובע מן הפרוג-רסיביות המונחת ביסודה, הוא שמבין 6 קבוצות הזכאים — קבוצות המדורגות לפי מידת עוצמתן או מידת חולשתן הסוציאלית-כלכלית — נמנים 60% מכלל רוכשי הדירות עם 3 הקבוצות החלשות, לעומת 40% מקרב 3 הקבוצות החזקות. עד לפני שנה אחת בלבד מנו הקבוצות החלשות 30% בלבד בקרב רוכשי הדירות. נמצא מכאן, שאם המספר הכולל של גוטלי הסיוע גדל פי שניים לעומת העבר, ואם חלקן היחסי של הקבוצות החלשות בכלל המסתייעים גדל אף הוא פי שניים, הרי שמספרם המוחלט של הזוגות הצעירים, שמקרב הקבוצות החלשות, המוצאים את פתרון דיוורם, גדל בשנה האחרונה פי ארבעה לעומת שנים עברו. הישג זה, לוא ידע על-אודותיו חברי-הכנסת בר-לב, לא היה מתבטא כפי שהתבטא לאחרונה בתכנית ראדיו, על "האסון שהמיטה עלינו תכנית השיכון בתקופה ממשלת הליכוד". אין צורך לאזכר את מודעות ה"הצילו",

הממוצע במשק, בכל אחת מ-8 השנים האחרונות. ניטול לדוגמה דירה בת 2.5—3 חדרים בתל-אביב, ואני קורא את ממצאי הסקר: ב-1973 נדרשו 10.21 שנות עבודה כדי לרכשה; ב-1974 — 10.17 שנים; ב-1975 — 8.72 שנים; ב-1980 — 7.56 שנים. אותה דירה בירושלים: ב-1974 היה מחירה 9 שנות עבודה; ב-1976 — 8.2 שנות עבודה; ב-1980 — 7.76 שנות עבודה. אותה דירה בחיפה: ב-1974 — 7.33; ב-1975 — 6.71; ב-1980 — 5.93. אותה דירה בשאר חלקי הארץ: ב-1974 — 6.06 שנות עבודה; ב-1975 — 5.87 שנות עבודה; ב-1980 — 5.09 שנות עבודה.

שושנה ארבל-אלמוזלינו (המערך):
של מי הסקר?

שרי-הבנייה והשיכון ד. לוי:
של מחלקת המחקר של בנק ישראל, מעודכן.

שושנה ארבל-אלמוזלינו (המערך):
5 שנות עבודה של מי?

צירלי ביטון (החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון):
5 שנות עבודה של איוה מנכ"ל?

שרי-הבנייה והשיכון ד. לוי:
של השכר הממוצע במשק. זהו סקר של בנק ישראל והוא עומד לרשות כל חברי הכנסת.

ההפרש במחירי הדירות כיום לבין מחיריהן בעבר הוא כ-10% עד 20% לטובת הרוכש, והפרש זה גדל והולך מדי חודש בחודשו בשל פיגור רצוף ומתמשך של מחירי הדירות אחר עליית המדד הכללי ואחר מדד תשומות הבנייה.

איך זה קורה? איך מתיישבת העובדה המוכחת הזאת, שמחירי הדירות בלבד, בניגוד לרוב המוצאים האחרים, מוולים ריאלית לעומת מחירי העבר? איך נתהפך הסדר עד כדי כך שמחירי הדירות, שהיו גורם מדרבן בהאצת האינפלציה, הפכו, זה 20 חודש, לערך, לגורם הממתן את המדד? זה קרה בשל המדיניות שנוקט משרד השיכון, אשר הצליחה לעשות שלושה אלה: להניע את התברות הציבוריות לבנות בהיקף גדול לזכאי המש-רד; להכניס למעגל של מבצעי הפרוגרמה של המשרד את חברות הבנייה הפרטיות; ולשכנע את שני הסקטורים כאחד לספוג חלק מן ההתייקרויות, להוריד את מתחי הרווחים, להתיעל ככל האפשר ולהגמיר בכך, באורח משמעותי, את מחירי הדירות הנמכרות הן לציבור הזכאים והן למשרד השיכון עצמו, הקונה חלק מן הדירות. ולענין זה מתקשרת היטב גם מדיניות הסיוע של המשרד לזכאי.

מה הביא את חברות הבנייה לכך שיסכימו להוריד את מחירי דירותיהן ולהקטין את מתח הרווחים שלהן? התשובה לכך היא: מידת הוודאות בדבר יכלתן למכור את הדירות הרבות שהן בונות. הוודאות הזאת, חברי הכנסת, מקורה לא רק בעצם המחסור בדיוור לזכאי המשרד, המחסור הזה היה קיים והיה חריף הרבה יותר לפני שנתיים. אלא שמדיניות הסיוע של המשרד נתנה בידי הזוגות הצעירים אמצעים ריאליים לרכוש דירות ונתנה למשפחות ברוכות ילדים אפשרות להיטיב את תנאי דיוורן, בהחלפת דירות קטנות בדירות מרווחות יותר. בתחום הסיוע הל בשנתיים האחרונות מהפך קיצוני, הקשור ברמת הסיוע הריאלית הניתנת לזכאים ובתנאי

יש לעמוד גם על יומת התחיקה של משרדי, שעברה לאחרונה קריאה ראשונה בכנסת, ועיקרה: עידוד הבנייה הפרטית להשכרה. עם השלמת החקיקה הזאת, בזמן הקרוב, יינתן תמריץ משמעותי ליוזמים ולבעלי מגרשים לבנות דירות ולהעמידן להשכרה, בתנאים של "מפעל מאושר" ותוך מתן פטור ממס הכנסה על המרכיב האינפלציוני במחירי המגרשים שעליהם ייבנו הדירות. יש לנו יסוד סביר להניח, כי היצע הדירות שיועמדו להשכרה, בעידודו של החוק האמור, יעמיד לפני כל בודד ולפני כל משפחה צעירה אפיק נוסף לפתרון שאלת דיורם, ואף ישפיע על שמירתה של רמת מחירים נאותה, שתאפשר לרבים לעמוד בשכר הדירה גם בלא סיוע המדינה.

מכל האמור לעיל נמצא, כי בידי משרד הבינוי והשיכון נמצאים היום כלים מגוונים המאפשרים לדורשי דיור למצוא את פתרונם באפיקי הסיוע השונים שעומדים לרשותם. כלי הסיוע העיקריים הם: הלוואות נוחות וגדולות לרכישת דירות בערים ובמרכז הארץ; הלוואות להטבת תנאי דיון של משפחות המתגוררות בצפיפות; הלוואות בשיעור מוגבר מאוד בתוספת מענקים גדולים לרכישת דירה באזורי הפיתוח; השתתפות בתשלום שכר הדירה של זוגות צעירים השוכרים את דירותיהם בשוק הפרטי; העמדת דירות ציבוריות בשכר דירה הנקבע בהתאם למצב הסוציאלי של המשפחות הנזקקות; ועל כל אלה — מתן עידוד ממלכתי ליוזמים לבניית דירות להשכרה. מכל הטעמים הללו אין כל צורך לקבוע בחקיקה זכאות לשכירות חודשית, כמצוע בסעיף (1)2 להצעת החוק של חברי הכנסת ביטון.

לעומת זאת אני שמח להודיע לכנסת, כי במשרדי מתגבשת הצעת חוק, בגא להענין בחוק את זכאותה של כל משפחה בישראל לקורת גג ולדיור נאות. הצעת חוק זו מתחייבת, ואף מתאפשרת, מעצם קיומה של מערכת הסיוע המגוונת שהתפתחה והתגבשה במהלך השנים האחרונות על-ידי משרד הבינוי והשיכון. מערכת זו, אשר תתגבר בקרוב על-ידי בנייה פרטית להשכרה בהיקף משמעותי, תשלים את הכלים המצויים עתה בידי משרד הבינוי והשיכון כדי להעמיד לפני כל אדם מכלול דרכים ואפיקים לפתרון שאלת דיורו. חוק הזכאות לדיור יונח בעתיד הקרוב על שולחן הכנסת. והוא יצטרף אל שורת החוקים הסוציאליים החשובים שחוקקה הכנסת בתקופתה של ממשלה זו.

מטעמים אלה, אדוני היושב-ראש, אני מציע להסיר מסדר-היום את הצעת החוק של חברי הכנסת ביטון.

היו"ר מ. ל. מרון:

חבר הכנסת ביטון ישיב על דברי השר.

צירלי ביטון (החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון): אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, אומר רק מלים מספר באשר לנתונים.

אדוני השר, הדף שאני מחזיק בידי נושא כותרת: "תכנית סיוע לזוגות צעירים ומתיישבים בישובי פיתוח". הנתונים המופיעים בדף זה — ואני מצטט — הם: "נכון לתאריך 31 בדצמבר 1979 — מתוך 72,365 תעודות זכאות — שהוציא משרדך, 36.2% לא נוצלו". כלומר האנשים לא ניצלו את תעודות הזכאות, לא ניצלו את הלוואות שמשרד השיכון נותן. "נכון ליום 8 ביוני 1980, מתוך 72,365 תעודות זכאות, לא נוצלו 44.1%".

שהודעו בנושא זה מעל דפי העתונות, בחתימתו האישית של יושב-ראש מפלגת העבודה.

חברי הכנסת, ייחדתי את דברי עד כה על הקבוצה הגדולה בקרב זכאי משרד הבינוי והשיכון — הזוגות הצעירים. אך יש לזכור כי המשרד מטפל בעת ובעונה אחת בכמה קבוצות נוספות, שאף הן נכללות במסגרת זכאי ומספרן הכולל גדול פי שניים מן הקבוצה הזאת. כוונתי בכך לתכניות המיוחדות להטבת תנאי הדיור של משפחות המתגוררות בצפיפות מעיקה, עולים חדשים, מתיישבים בערי פיתוח, בודדים ובזוגות, חוסכים בקרנות חסכון שונות ובני מיעוטים שאינם יוצאים לצבא. ראוי לדעת כי מספרם הכולל של מבקשי הדיור מקרב כל הקבוצות הללו, אשר קיבלו בפועל פתרונות דיור במסגרת התכניות השונות של המשרד, המסתכם בשנה התקציבית הקודמת ב-45,000 בתי-אב, לערך. אין המספרים הללו כוללים את אלפי המשפחות ששיפרו את תנאי דיורם במסגרת פרויקט שיקום השכונות, ואף לא את אלפי הזוגות הצעירים הנהנים מהשתתפות משרד הבינוי והשיכון בשכר הדירה ששכרו בשוק החפשי. בכך אני מתייחס לתכנית שהפעיל המשרד באמצע שנת 1979, המאפשרת לזוגות צעירים מקרב הקבוצות הבינוניות והחלשות ליהנות מסיבסוב שכר הדירה המשווה על-ידם בכל מקום שיבחרו לגור בו, בשיעור המגיע עד כדי 4,500 לירות מדי חודש בחדשו. מהסדר זה נהנים כיום יותר מ-4,000 זוגות צעירים, שעדיין אינם יכולים לרכוש את דירותיהם בכספי הסיוע, וכל זאת בלי שייגרע מאומה מזכותם ליהנות ממלוא הסיוע בתום תקופת השכירות הארעית.

עוד ראוי לציון מיוחד ההישג שנרשם על-ידי משרד הבינוי והשיכון במלחמתו בעוני ובדיור המצוקה. לבד מפעלו של המשרד בשיקומן הפיסי של השכונות, חוסלו בתקופה של ארבע השנים האחרונות 2,000 מקרב 6,000 הצריפים והאסבסטונים המאכלסים את המעברות במרכז הארץ, וגובשה לראשונה תכנית מקפת המאפשרת, בסיועו של המשרד, את חיסולם המוחלט של שרידי המעברות והעברת דייריהן לדיור קבוע, ברכישה או בשכירות. הצלחה מוחשית אף יותר רשם המשרד בהטבת תנאי דיון של משפחות המתגוררות בצפיפות מעיקה של שלוש נפשות לחדר ויותר. ב-1977 נמנו בישראל 28,000 משפחות שהתגוררו בתנאים אלה, ובסוף 1980 עומד מספרן על 14,000 בלבד. מותר להניח כי תוך כמה שנים תיעלם כליל מגופינו תופעת הצפיפות המעיקה בדיור, על כל ההשלכות החברתיות והמוסריות המרכוכות בקיומה, בזכות המאמצים של משרד הבינוי והשיכון ובזכות התכנית המפורטת שגיבש.

רבותי חברי הכנסת, תיארתי לפניכם בהרחבה את מכלול האמצעים והדרכים שפיתח בשנים האחרונות משרד הבינוי והשיכון במסגרת ההתחייבות שנטל על עצמו להעמיד קורת גג לכל דורש. תמונה זו לא תהיה שלמה אם לא נזכיר עוד, ולוא על קצה המזלג, את תנופת הבנייה המחודשת בעיירות הפיתוח ואת מדיניות המשרד המאפשרת לכל אדם לרכוש שם את דיורו בעזרת מענקים והלוואות לא צמודות, המגיעות עד כדי 90% ואף יותר ממחיר הדירה. גם לא הזכרתי את העובדה, שלמשפחה שאינה מסוגלת לרכוש לעצמה קורת גג, אף לא באחת מן המסגרות שהמשרד מציג בפניה, המשרד מעמיד לרשותה דירה בדמי שכירות הנקבעים תוך התחשבות במצבה הסוציאלי.

(שר-הבינוי-והשיכון ד. לוי קורא)
(קריאת ביניים)

אדוני השר, אלה אינם מספרים שאני הבאתי. אלה הם מספרים של משרדך, משרד הבינוי והשיכון.

"בידיעות אחרונות", מיום 21 בדצמבר 1980, התפרסם מה כותרת: "הבנקים מזהירים — זוגות צעירים לא יוכלו לשלם את המשכנתאות הצמודות". ובגוף הידיעה כתוב: "בחודשים הראשונים לקבלת המשכנתה קופץ הסכום ל-3,376 — לא, לא לירות, אדוני השר — 3,376 שקלים והוא מגיע עד 108,000 שקלים בתום השנה החמישית". איך אפשר לעמוד בתנאים כאלה, אדוני השר?

הצבעה

בעד ההצעה להעביר את הצעת החוק לדיון מוקדם בוועדה — מיעוט
בעד ההצעה להסיר את הצעת החוק מסדר-היום — רוב
ההצעה להסיר את הצעת חוק דיור בשכירות חודשית, התשמ"א—1980, מסדר-היום נתקבלה.

ט. חוק התיכנון והבנייה (הוראת שעה), התשמ"א—1981* (קריאה ראשונה)

אולם עדיין יש שטחים, שמבחינה טופוגרפית ומבחינה גיאוגרפית ומבחינות אחרות, לא קיימת בהם חפיפה בין המחוז ובין התיכנון המקומי.
אשר על כן אני מציע להעביר לוועדת הפנים הצעת חוק זו.

(הי"ר מ. ל. מרון :
אני מעמיד להצבעה את הצעת שר הפנים להעביר את הצעת חוק התיכנון והבנייה (הוראת שעה), התשמ"א—1981, לוועדת הפנים.)

הצבעה

ההצעה להעביר את חוק התיכנון והבנייה (הוראת שעה), התשמ"א—1981, לוועדת הפנים ואיכות הסביבה נתקבלה.

י. חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 44), התשמ"א—1981** (קריאה שנייה וקריאה שלישית)

הילדים של הביטוח הלאומי הוא אוטומאטי, בהתאם לעידן כון של נקודות הזיכוי במס הכנסה.
ועדת הכספים דנה הרבה בשאלה, האם להגדיל את תיקרת הסכום הפטור ממס שמשלם מעביד לקופת גמל לתגמולים בשביל עובדו? לאחר שמיעת משלחות ונציגי ציבור החליטה הוועדה להיענות לבקשת האוצר ולקבוע, כי הסכומים העולים על 5% מתיקרת ההכנסה המזכה — — —

שושנה ארבל-אלמוזלינו (המערך) :
מה היא התיקרה המזכה?

שלמה לוריאני (י"ר ועדת הכספים) :
5,850 שקל, והסכום צמוד. סכומים העולים על 5% מתיקרת ההכנסה המזכה יהיו חייבים במס אצל העובד. הוועדה החליטה כי הגבלה זו תיכנס לתקפה רק החל ב-1 באפריל 1981. כידוע, תיקרת ההכנסה המזכה מעודכנת פעמיים בשנה, באפריל ובאוקטובר.

(הי"ר מ. ל. מרון :
חברי הכנסת, אנו עוברים לסעיף הבא בסדר-היום :
חוק התיכנון והבנייה (הוראת שעה), התשמ"א—1981. את הצעת החוק יביא שר הפנים.)

שר-הפנים י. בורג :
אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, אני מניח שהכנסת לא תרגז עלי אם בשעה זו אקצר בדברי ההסבר, וקל לי לעשות זאת כי מדובר בהארכת תקפו של חוק התיכנון והבנייה (הוראת שעה), ל-5 שנים.

במה מדובר בחוק זה? מדובר בשטחים הנמצאים במקום מסוים ואינם כלולים במרחב הבינוי והתיכנון של אותו מקום. לכן הם צריכים להיות כפופים ישירות לוועדה המחוזית. יש התקדמות בזכנה של תכניות מיתאר. אמנם לא כפי שהיינו רוצים, אבל בכל-זאת יש התקדמות.

(הי"ר מ. ל. מרון :
אנו עוברים לסעיף הבא בסדר-היום : חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 44), התשמ"א—1981, המובא לקריאה שנייה ולקריאה שלישית. את הצעת החוק יביא יושב-ראש ועדת הכספים.)

שלמה לוריאני (י"ר ועדת הכספים) :
אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, הנני מתכבד להביא לקריאה שנייה ולקריאה שלישית את החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 44).

אעמוד על השינויים שהוכנסו בהצעת החוק במהלך הדיונים בוועדה. ראשית, הוועדה קיבלה פה-אחד את ההצעה — במקרה היתה זו הצעתי — לכלול בחוק עידכון של נקודות הזיכוי ארבע פעמים בשנה במקום השתיים הנהוגות היום, החל ב-1 בינואר 1981, כדי לאפשר הפעלה מיידית של הקלה זו, החשובה במיוחד בשיעורי אינפלציה גבוהים. כידוע לכם, עידכון של קיצבאות

* רשומות (הצעות חוק, חוב' 1539).
** "דברי הכנסת", חוב' ד', עמ' 264; נספחות.

הפנויים שבידי הציבור. לפחות חלק מהכספים האלה יופנה לצריכה ויגרום להאצת האינפלציה. התוצאה לעתיד תהיה פגיעה ברעיון החסכון וצבירת האמצעים לשימוש בעתיד.

92% מכספי התגמולים מושקעים על-ידי קופות הגמל ב"השקעות מוכרות", המיועדות להשקעות ולפיתוח. הטלת מס הכנסה על כספים אלה תגרום לכך, שבנוסף על העברת חלקם לצריכה על-ידי העובדים, תועבר היתרה לאוצר למימון הוצאות שוטפות, היינו לצריכה ציבורית. הטלת מס זו היא ההיפך מספיקת כספים מהציבור, ויש בה משום הונאה עצמית. זו אינה ספיגה מהציבור, זו הזרמת כספים נוספת מהחסכונות שתימנע צבירתם. השכירים משלמים מס אמת, ואין להטיל עליהם, באשר האוצר מעניק ביד רחבה הטבות מפליגות לשכבות החזק, קוט, מסי הכנסה נוספים, בצורה של הטלת מס על החלק המיועד לחסכון, שעד כה היה פטור ממס. הוראה זו פוגעת במישרין באלפי עובדים. זו הפעם הראשונה שנעשה נסיון לפגוע בזכות סוציאלית של עובדים, המוקנית להם בתוקף הסכמי העבודה. כתוצאה מכך עלולות להתעורר תגובות שרשרת מצד מאות אלפי עובדים שהכנסתם נמוכה יותר, דבר העלול לערער את המסגרת של יחסי העבודה.

קבלת סעיף זה גם ייצור אפליה לרעה של העובדים במגזר העסקי, המפרישים כספים להטבות זכויות הפנסיה, לעומת העובדים במגזר הציבורי המתקוצצ, כמו ממשלה, עיריות וכד', הנהנים מפנסיה תקציבית על מלוא שכרם. בעוד שהעובדים במגזר העסקי יחוייבו במס על חלק מן הפרשות, ועל-ידי כך יקטנו הסכומים הנצברים בקופות הגמל שלהם להטבות קיומם בעת זיקנה, ייהנו העובדים במגזר הציבורי מפנסיה מלאה. יצירת שני מעמדות לעניין הצבירה של זכויות סוציאליות עלולה אף היא לגרום למתחים וללחצים לפתיחת הסכמי העבודה.

חקיקת הסעיף המוצע כלשונו מיועדת לגרום להקטנת הכנסתו הפנויה של העובד. נדמה לנו שבישראל של שנת 1981 תמימות היא להניח שעובדי המגזר העסקי יסכימו לירידה בשכרם, בצד אלה שיעדיפו למשוך את כספי התגמולים, יימצאו אחרים שינסו להעביר את הנטל הנוסף אל שכמי המעסיקים. נסיונות אלה יהיו מלווים במתחים ובסיכסוכי עבודה.

לכן אנחנו מציעים למחוק את הסעיף הזה.

הי"ר מ. ל. מרון :

האם יושב-ראש ועדת הכספים רוצה להשיב ?

שלמה לורינץ (י"ר ועדת הכספים) :

אני רוצה להשיב, אבל מטעמים הומאניים, בגלל השעה המאוחרת, אני מוותר.

אברהם שריר (הליכוד) :

התשובה על נאומו של חבר-הכנסת פדר מתבקשת מאלה.

הי"ר מ. ל. מרון :

חברי הכנסת, אנחנו עוברים להצבעה על ההסתייגויות לחוק לתיקון פקודת מס הכנסה, (מס' 44).

הצבעה

התיקון של חברי-הכנסת ע. אמורי ונ. פדר
לסעיף 1 לא נתקבל.

בסעיף המתייחס לחיוב במס בשיעור 100% על הוצאות עודפות, במקום 50% היום, קבעה הוועדה במפורש כי החמרה זו מתייחסת למוסדות ציבור ולמלכ"רים — מוסדות ללא כוונת רווח — בלבד.

בעוד שהצעת האוצר היתה לצמצם את הפטור הניתן לארוחות שמקבל עובד ממעבידו ולהשאירו רק לגבי מפעלי תעשייה, ענף החקלאות ובתי-מלון, החליטה הוועדה להרחיב את הפטור ולהחילו גם על בתי-אוכל, בתי-אבות, בתי-מחסה ובתי-חולים, כי לא נראה לה שניתן, באופן מעשי, לחייב את העובדים במס על הטבה זו.

בסעיף המתייחס לחברות משפחתיות הוסיפה הוועדה, כי לגבי חברה משפחתית יהיה התאריך הקובע לגבי הורעה לפקיד השומה לא רק חודש לפני תחילת שנת המס אלא גם שלושה חודשים לאחר התאגדותה, הכול לפי העניין.

האוצר הציע לבטל את הפטור הניתן לאגודות שיתור פיות חקלאיות ממס חברות. הוועדה החליטה להשאיר בתקפו פטור זה. כן השאירה בתקפו את הפטור ממס זה למועצות ייצור חקלאיות.

הניכוי במקור מדיבדנד יהיה בשיעור 45% במקום 35%. העלאה זו לא תחול על מגיות הנסחרות בבורסה וגם לא על דיבדנדים שמחלקת חברה אחת לחברה שנייה.

אדוני היושב-ראש, לחוק זה הסתייגויות מספר. אבקש לאפשר למסתייגים לנמק את הסתייגויותיהם.

הי"ר מ. ל. מרון :

רשות הדיבור לחבר-הכנסת פדר, להנמקת ההסתייגויות שלו ושל חברי-הכנסת אמורי.

נפתלי פדר (המערך) :

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, בשמו של חבר-הכנסת אמורי ובשמי אני מבקש למחוק את פסקה (1) של סעיף 1. הסעיף המוצע מוטעה בתפיסתו היסודית, מעוות במהותו ובלתי-הגיגי במידת תחולתו. חקיקתו כל-שונה גובלת בקלות דעת ובהעדר ראייה ממלכתית, וזאת בשל שורה ארוכה של נימוקים. כאשר תיקרת השכר החייבת בביטוח לאומי היא 8,900 שקלים בחודש, וכאשר תיקרת השכר לעניין תוספות יוקר שיחולו לאחר ינואר 1981 היא 9,667 שקלים לחודש, —

שושנה ארכלי-אלמוזלינו (המערך) :

תיקרת הביטוח הלאומי היא 120 אלף לירות לחור-
דש — — —

נפתלי פדר (המערך) :

— קביעת תיקרה של הפרשות התגמולים עד לבסיס של 5,850 שקלים לחודש נראית בלתי-הולמת ומחטיאה את המדיניות המוצהרת של כל ממשלות ישראל בכל התקופות. יתירה מזאת, נדמה לנו שאין זה מתקבל על הדעת שמערכת התגמולים, שנועדה מיסודה להבטיח בטחון סוציאלי מעבר לרמה המוכרת על-ידי הביטוח הלאומי, תוגבל לסכומים נמוכים יותר מהביטוח הלאומי.

הטלת מס על תשלומים לקופת גמל תהפוך את החסכון בקופות-גמל לבלתי-כדאי לחלוטין. ההמשך הבלתי-נמנע במקרים רבים יהיה דרישת העובדים לקבל כספים אלה לידהם מיד. התוצאה הכלכלית המיידית תהיה הקטנת החסכונות בקופות הגמל והגדלת ההיקף של הכספים

הי"ר מ. ל. מרון :
אני מבקש לציין שהנוסח שנתקבל הוא הנוסח החדש
המונח על שולחן הכנסה, המופיע תחת הכותרת "חוק
לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 44)".

אני מעמיד את החוק להצבעה בקריאה שלישית.

ה צ ב ע

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 44),
התשמ"א—1981, נתקבל.

התיקון של חברי הכנסת ת. טובי לסעיף 1 לא
נתקבל.

סעיף 1, כהצעת הוועדה, נתקבל.
הצעת חברי הכנסת ע. אמוראי ונ. פדר לס'
עיף 2 לא נתקבלה.

התיקון של חברי הכנסת ת. טובי לסעיף 2 לא
נתקבל.

סעיף 2, כהצעת הוועדה, נתקבל.

ה צ ב ע
סעיף 3 עד 10 נתקבלו.

א. חוק עידוד החסכון, הנחות ממס הכנסה וערבות למילווה

(הוראת שעה), התשמ"א—1981 *

(קריאה שנייה וקריאה שלישית)

חיים קופמן (הליכוד) :
האם הגירסה של יושב-ראש ועדת הכספים היא
גירסה א' ?

שלמה לוריניץ (י"ר ועדת הכספים) :
אנחנו נקרא לגירסה שלי "גירסה א'", ולגירסתו של
חברי הכנסת עדי אמוראי "גירסה ב'".

עריאל אמוראי (המערך) :
כבוד היושב-ראש, כנסת נכבדה, בגירסתי אני מציע
להוסיף סעיף 2 שבו ייאמר : "כספי החסכון שיתקבלו
בתקופה הנ"ל — קרי : בחודשיים האמורים בסעיף 1 —
לא ישמשו למימון תקציב המדינה".

מדוע אני מציע את הגירסה הזאת ? ההצעה שהציע
שר האוצר — וזה הקובץ הראשון של חוקי שר-האוצר
יורם ארידור — באה להעניק לחוסכים לתקופה של
שנתיים ארבע התטבות וההקלות שקיבלו עד עכשיו אלה
שחסכו לשלוש שנים ויותר.

אילו הכספים שיתקבלו בצורת חסכון זו, שתחול על
החוסכים בחודשים פברואר — מארס 1981, אילו התמורה
הזאת היתה מעוקרת מהפעילות הכלכלית, כלומר היו
נוטלים את החסכון של המשפחות ושל העסקים ומוציאים
אותו ממעגל הפעילות של המשק — ניחא, היינו גם אנחנו
מעודדים חסכון אמיתי כזה, אפילו במחיר של הקלות
מפליגות לעומת מה שהיה קודם לכן. אבל סירובה של
הקואליציה לקבל את התוספת שלי מעידה כאלף עדים
על כך, שהכוונה היא שכספים אלה ישמשו למימון של
הפעילות הממשלתית השוטפת. כלומר, הצריכה הציבורית
הממשלתית תמומן על-ידי חסכון פרטי, שיהפוך באמצע
עות הממשלה להוצאה ציבורית. פירוש הדבר, לוקחים את
חסכוניהם של הפרטיים והופכים אותם לצריכה בוזנונית
ציבורית.

כאשר חקרתי ובדקתי מה היא הסיבה לכך שהממ-
שלה עומדת בסירובה, נאמר לי : הממשלה צריכה לממן
את האינפלציה הכבושה. הממשלה אינה נותנת למחירים
להתייקר על-ידי כך שהיא מגדילה את ההוצאה לסוב-
סידיות, ואת זה היא רוצה לממן מכספי חסכוניות. במלים

הי"ר מ. ל. מרון :

אנו עוברים לסעיף הבא בסדר-היום : חוק עידוד
החסכון, הנחות ממס הכנסה וערבות למילווה (הוראת
שעה), התשמ"א—1981 — בקריאה שנייה ובקריאה שלי-
שית. את החוק יביא יושב-ראש ועדת הכספים.

שלמה לוריניץ (י"ר ועדת הכספים) :

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, הנני מתכבד להביא
לקריאה שנייה ולקריאה שלישית את חוק עידוד החסכון,
הנחות ממס הכנסה וערבות למילווה (הוראת שעה),
התשמ"א—1981.

החל בחודש פברואר 1981 תשולם תוספת יוקר-מג-
דלת לשכירים. לפי הערכתי, התוספת הזאת תסתכם בכ-6
מיליארדי לירות, או 600 מיליון שקלים, וזה על השכר
בשירותים הציבוריים — שהוא בתיקף של כ-11 מיליארד
לירות — ועל השכר בסקטור הפרטי — שהוא כ-22
מיליארד לירות. נוסף על כך, בתחשיבים פברואר ומארס
יגיע מועד הפדיון של תכניות חסכון רבות. אנחנו מערי-
כים שסכום הפדיון יגיע לכ-10 מיליארדי שקלים. כדי
לעודד את החסכון בתחשיבים אלה ולספוג את ההורמה
הרבה, הוחלט לתת תמריץ נוסף לחוסכים. בתקנות שהת-
קין שר האוצר עד כה ניתנו הנחות ופטורים ממסים למי
שהפקידו בתכניות חסכון למשך שלוש שנים לפחות, בהת-
אם לסעיף 5 של החוק העיקרי, ואילו מכוח החוק המוצע
עכשיו, שהוא הוראת שעה לתחשיבים פברואר ומארס
1981 בלבד, וזאת-אומרת רק לחודשיים, יינתנו הנחות ממס
הכנסה גם למי שיפקיד למשך שנתיים לפחות.

בעת הדיון בוועדה הוחלט להגיש שתי גירסאות
לכנסת. גירסה אחת — החוק כפי שהוא, וגירסה שנייה
— שייתווסף סעיף 2 לחוק, הקובע כי הסכומים שיופקדו
כאמור בתקופה הנ"ל לא ישמשו למימון תקציב המדינה.

אדוני היושב-ראש, היות שההצעה לגירסה השנייה
באה מצד חברי הכנסת אמוראי, אבקש שחברי הכנסת אמור-
ראי ינוקם את הגירסה שהוא הציע, ואחרי-כך אני אסביר
את הגירסה האחרת.

הי"ר מ. ל. מרון :

בבקשה, אני מזמין את חברי הכנסת אמוראי.

* "דברי הכנסת", חוברת זו, עמ' 1326 ; נספחות.

חוק זה, אם תתקבל הצעתו—הסתייגותו של חברי הכנסת אמוראי, יהיו מעוקרים, ויש כספים אחרים הניתנים לשימוש.

לכן אני מסיים — — —

עדיאל אמוראי (המערך):

אני לא מאמין — — —

שלמה לורינץ (יו"ר ועדת הכספים):

אני מסיים בזה, חברי הכנסת עדי אמוראי — וזאת גם פנייה אלך — שנדון בעקרון שיש בו הגיון, ואני רוצה לזכור את העלאת הנושא על סדריומה של ועדת הכספים כאשר נדון בעוד שבועיים—שלושה שבועות על הצעת התקציב, שם יהיה מקום לחזור על העקרון שלנו משנת 1979, שיש להגביל את סכום הכספים שמותר להוציא להוצאות שוטפות. אבל עכשיו, גם מבחינה טכנית-משפטית, לעניות דעתי, אין מקום לקבל את גירסה א', ולכן אני מציע להצביע בעד גירסה ב'.

היו"ר מ. ל. מרון:

חברי הכנסת, נצביע על שתי הגירסאות, על הגירסה האחת של חברי הכנסת עדיאל אמוראי המציע להוסיף סייג, דהיינו "הסכומים שיופקדו כאמור בתקופה הנ"ל לא יישמשו למימון תקציב המדינה", ולעומתה על הגירסה השנייה, של יושב-ראש ועדת הכספים, שלא להוסיף סעיף 2.

ה צ ב ע

— מינוט בעד גירסה א'

— רוב בעד גירסה ב'

גירסה א' לא נתקבלה.

היו"ר מ. ל. מרון:

אני מעמיד להצבעה את סעיף 1.

ה צ ב ע

סעיף 1 נתקבל.

היו"ר מ. ל. מרון:

אני מעמיד להצבעה בקריאה שלישית את חוק עידוד החסכון, הנחות ממס הכנסה וערבות למילווה (הוראת שעה), התשמ"א—1981.

ה צ ב ע

חוק עידוד החסכון, הנחות ממס הכנסה

וערבות למילווה (הוראת שעה), התשמ"א—

1981, נתקבל.

יב. חוק מילווה המדינה (תיקון), התשמ"א—1981 *

(קריאה שנייה וקריאה שלישית)

שלמה לורינץ (יו"ר ועדת הכספים):

אדוני היושב-ראש, הנני מתכבד להביא לקריאה שנייה ולקריאה שלישית את חוק מילווה המדינה (תיקון), התשמ"א—1981.

אחרות, דרך זו גרועה מאשר הדפסה, כי בהדפסה לפחות לא משלמים ריבית ולא פוטרים ממס. כאן ישלמו ריבית ובעוד שנתיים יצטרכו לפרוע את זה. כל-כך למה? — כדי לממן הוצאה ציבורית. כלומר, נושאים את שם החסכון לשווא, כי לוקחים באמת כספי חסכון ומיידי מוציאים אותם לצריכה ציבורית. למטרה כזאת אין לתת יד. זה בעצם פשע, זה שפיכת שמן על מדורת האינפלציה. וזה לא יעזור לממשלה הזאת. היא יכולה לכבוש את האינפלציה חודש, חודשיים ושלוש חודשים, ולאחר מכן זה יתפוצץ.

אני מסכים שבשנת 1952, כאשר הפסיקו את האינפלציה הכבושה, הפוטנציאל האינפלציוני עלה בבת אחת והעלה את המחירים ב-55% תוך תקופה קצרה מאוד. זה בעצם מה שקורה. וכדי למנוע מצב כזה אנחנו מציעים לקבל את ההצעה בצירוף התוספת, יכוסף הזה באמת ייעד לחסכון ואסור יהיה להשתמש בו למימון התקציב.

היו"ר מ. ל. מרון:

רשות הדיבור ליושב-ראש ועדת הכספים.

שלמה לורינץ (יו"ר ועדת הכספים):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, גירסה א' בהצעה שלפניכם היא הצעתו של חברי הכנסת אמוראי, והוא נימק אותה עכשיו. ברצוני לנמק בקצרה את גירסה ב'.

אברהם שריר (הליכוד):

היא מובנת, מסכימים.

שלמה לורינץ (יו"ר ועדת הכספים):

עקרונית אני יכול לקבל את תפיסתו של חברי הכנסת עדי אמוראי, שלפיה מן הדין היה שכספי חסכון יועקרו ולא ישתמשו בהם, בוודאי לא לצרכים שוטפים. עובדה היא, וחברי הכנסת עדי אמוראי זוכר זאת, כי בשנת 1979 קבענו פה-אחד בוועדה, שאסור להשתמש בכספי אמיסיות ופקדונות מעל ל-3.2 מיליארדי שקל. קבענו זאת פה-אחד, גם בהסכמתו של שר האוצר דאז. אם כן, למה אני גורס את גירסה ב' ולא את גירסתו של חברי הכנסת עדי אמוראי? ראשית כול: כדי לקבוע את הכלל הזה לקטע קטן, במה שנוגע לחסכוניות של חודשיים בלבד, זה אינו פותר את הבעיה. לפי הצעת התקציב אנחנו מצפים לחסכוניות, לאמיסיות ולפקדונות בסכום של כ-10 מיליארדי שקל, כ-100 מיליארד לירות, לפחות. אם כן, איזו חשיבות יש לחסכון בחודשיים אלה, שיגיע ל-2 או ל-3 מיליארדי לירות? אם למצוא את הפתרון, אנחנו צריכים לעשות כפי שעשינו בשנת 1979 לגבי כלל ההפקדות וכלל האמיסיות. דבר שני — והוא המכריע, וכאן אין צורך לשכנע — לא ניתן לסמן כסף, לא על-ידי חוק ולא מבחינה מעשית. אי-אפשר לקבוע שהכספים שייגבו לפי

היו"ר מ. ל. מרון:

אנו עוברים עתה לחוק מילווה המדינה (תיקון), התשמ"א—1981. אני מזמין את יושב-ראש ועדת הכספים.

היו"ר מ. ל. מרון :
אני מעמיד את סעיפים 1 ו-2 להצבעה.

ה צ ב ע ה
סעיפים 1 ו-2 נתקבלו.

היו"ר מ. ל. מרון :
אני מעמיד את החוק להצבעה בקריאה שלישית.

ה צ ב ע ה
חוק מילווה המדינה (תיקון), התשמ"א—
1981, נתקבל.

היו"ר מ. ל. מרון :
חברי הכנסת, הישיבה הבאה ביום שני הקרוב בשעה
16:00. ישיבה זו נעולה.

חוק מילווה המדינה, התשל"ט—1979, מאפשר למדינה ללוות סכום כולל שלא יעלה על 5 מיליארדי שקלים ולהוציא למטרה זו איגרות-חוב. שר האוצר, באישורה של ועדת הכספים של הכנסת, מוסמך להגדיל את סכום המילווה ב-10 מיליארדי שקלים נוספים. עד כה מכרה המדינה איגרות מילווה המדינה בסכום כולל המתקרב לסך כל הסכום שהיא רשאית לגבות, וכדי שתוכל להמשיך ולמכור איגרות מוצע להגדיל את הסכום שהיא רשאית ללוות על-פי החוק ולהעמידו על 20 מיליארד שקלים. הסכום אשר עד אליו יורשה שר האוצר, באישורה של ועדת הכספים של הכנסת, להגדיל בצו את סכום המילווה יועמד על 25 מיליארד שקלים.

אדוני היושב-ראש, לחוק הזה אין הסתייגויות. הוא נתקבל פה-אחד בוועדה. אני מבקש להעמידו להצבעה בקריאה שנייה וקריאה שלישית.

הישיבה ננעלה בשעה 16:54.

א. סדר-היום לשיבות ת"ב-תי"ד

כט. מעמד של עובדי מדינה — הצעתם של חברי-הכנסת ש. ארבל-אלמולינו וא. מלמד.
 ל. כינון המטה למלחמה באינפלציה — הצעתו של חברי-הכנסת ע. אמורי.
 לא. החלטת הממשלה על הקפאת המחירים — הצעתו של חברי-הכנסת ד. גולומב.
 לב. שינוי שיטת הסובסידיות מסיבסוד המצרך לסיבסוד הנצרך — הצעתו של חברי-הכנסת ח. ברלב.
 לג. עתידן של קיצבאות הילד הראשון והשני — הצעתו של חברי-הכנסת ש. ארבל-אלמולינו.
 לד. השביתה בצי הסוחר — הצעתם של חברי-הכנסת מ. אלגרבלי, י. ז', אמיר, מ. כהן וש. שטרן-קטן.
 לה. המדיניות הכלכלית של הממשלה והסקטור היצרני בארץ — הצעתו של חברי-הכנסת ע. הדרי-הורביץ.
 לו. העדר רופאים בירוחם — הצעתם של חברי-הכנסת י. ז', אמיר, ת. טובי, ר. מילוא וש. שטרן-קטן.
 לז. אועקת דעת-הקהל העולמית נגד השמדת הכפר הלב-נוני גנת — הצעתו של חברי-הכנסת ע. גוף.
 לח. מצב החקלאות והחקלאים בישראל — הצעתו של חברי-הכנסת א. כץ-עוז.
 לט. מעמד הספר העברי והעדפתו — הצעתו של חברי-הכנסת מ. הכהן.
 מ. התנחלות אוהל מורה בקטמונים — הצעתם של חברי-הכנסת מ. אלגרבלי, ג. כהן, ש. פלאט-שרון, ח. גרוסמן, ז. עטשי, ס. מרציאנו, א. ג. בדיאן, צ'. ביטון, ש. אלוני וש. שטרן-קטן.
 מא. צימצום פערים חברתיים ועדתיים בישראל — הצעתו של חברי-הכנסת מ. כהן.
 מב. קידום השכבות המקופחות — הצעתו של חברי-הכנסת א. אבנרי.
 מג. מצבם של ערביי ישראל ועתידם — הצעתו של חברי-הכנסת ז. עטשי.
 מד. ממדי הירידה — הצעתם של חברי-הכנסת מ. ויר-שובסקי, ע. ברעם, מ. כהן וא. יגורי.
 מה. הצורך בחיזוק אחיזתה של ישראל בגולן — הצעתו של חברי-הכנסת ז. כץ.
 מז. יישום המלצות דוח ועדת-עציוני — הצעתם של חברי-הכנסת צ'. ביטון, מ. שמיר, ח. גרוסמן, ג. האוזנר, א. אבנרי, י. יצחקי, א. ג. בדיאן וז. עטשי.
 מז. חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 21), התשל"ז-1978 (קריאה ראשונה).
 מח. חוק היטל מיוחד, התשמ"א-1980 (קריאה ראשונה).
 מט. חוק לקיום תקן של תקנות-שעת-חירום (רישום ציוד וגיוס), התשמ"א-1981 (קריאה ראשונה).
 נ. חוק עידוד החסכון, הנחות ממס הכנסה וערבות למלוות (הוראת שעה), התשמ"א-1981 (קריאה ראשונה).
 נא. חוק עידוד החסכון, הנחות ממס הכנסה וערבות למיל-וות (הוראת שעה), התשמ"א-1981 (קריאה שנייה וקריאה שלישית).
 נב. חוק מלוות המדינה (תיקון), התשמ"א-1981 (קריאה שנייה וקריאה שלישית).
 נג. חוק לתיקון פקודת הדואר, התשמ"א-1981 (קריאה שנייה וקריאה שלישית).
 נד. הצעות חוק של חברי כנסת.

א. שאלות ותשובות.
 ב. חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 44), התשמ"א-1981 (קריאה שנייה וקריאה שלישית).
 ג. חוק מקרקעי ציבור (סילוק פולשים), התשמ"א-1981 (קריאה שנייה וקריאה שלישית).
 ד. חוק מילווה מלחמה על שבח מקרקעין, התשל"ד-1974 (תיקון), התשמ"א-1980 (קריאה ראשונה).
 ה. חוק מס הכנסה (ניכויים מיוחדים בשל אינפלציה) (הוראת שעה ותיקוני חוק), התשמ"א-1980 (קריאה ראשונה).
 ו. חוק עיגול סכומים, התשמ"א-1981 (קריאה ראשונה).
 ז. חוק מילווה המדינה (תיקון), התשמ"א-1981 (קריאה ראשונה).
 ח. חוק שירות המדינה (משמעת) (תיקון מס' 6), התשמ"א-1981 (קריאה ראשונה).
 ט. הצעות לסדר-היום.
 י. חוק לביטול דינים שנושנו, התשמ"א-1981 (קריאה ראשונה).
 יא. חוק עבירות קנס (נושאי משרה שיפוטית), התשמ"א-1981 (קריאה ראשונה).
 יב. חוק התיכונן והבנייה (הוראת שעה), התשמ"א-1981 (קריאה ראשונה).
 יג. חוק לתיקון פקודת רישום שמות עסק (מס' 2), התשמ"א-1980 (קריאה ראשונה).
 יד. חוק הרשויות המקומיות (בחירות) (תיקון מס' 11), התשמ"א-1980 (קריאה ראשונה).
 טו. חוק מבקר המדינה (תיקון מס' 11), התשמ"א-1980 (קריאה ראשונה).
 טז. חוק דיני עבודה (הסכם להקמת שדות-תעופה בנגב), התשל"ט-1979 (קריאה ראשונה).
 יז. חוק-ייסוד: החקיקה (קריאה ראשונה).
 יח. חוק החקיקה (הוראות מעבר), התשל"ח-1978 (קריאה ראשונה).
 יט. חוק רשות שדות-תעופה (תיקון), התשמ"א-1980 (קריאה ראשונה).
 כ. חוק העונשין (תיקון מס' 14), התשמ"א-1980 (קריאה ראשונה).
 כא. חוק הספנות (ימאים) (תיקון מס' 3), התשל"ט-1979 (קריאה ראשונה).
 כב. חוק תקנת השבים, התשל"ט-1979 (קריאה ראשונה).
 כג. שביתת הרופאים — הצעתם של חברי-הכנסת ע. הדרי-הורביץ, י. מ. אברמוביץ וי. יצחקי.
 כד. הצורך ביעול גבויית מס הכנסה ומס ערך מוסף — הצעתם של חברי-הכנסת ש. ארבל-אלמולינו, ג. האוזנר, ד. גולומב וש. אליהו.
 כה. התגברות האנטישמיות במערב אירופה — הצעתו של חברי-הכנסת מ. קצב.
 כו. הקמת רשות לפיתוח הגליל — הצעתו של חברי-הכנסת י. כהן.
 כז. הצורך בתיאום פעולות הממשלה בגליל — הצעתו של חברי-הכנסת ד. רוזילוי.
 כח. מגמה להעלאת תעריפי פרמיות הביטוח — הצעתם של חברי-הכנסת מ. עמאר ומ. וירשובסקי.

ב. הצעות למדר-היום לשיבות ת"ב—ת"ד

1091—1096. הקצאת קרקעות לקבלנים תמורת בניית שיכונים בשטחים — הצעתם של חברי-הכנסת מ. וירשובסקי, ג. האוזנר, ש. אלוני, מ. תלמי, צ'. ביטון וס. מרציאנו.

1097. י. יצחקי (ישראל אחת) : תנאי העבודה של שופטי הנוער.

1098. ג. יעקבי (המערך) : החשש להידרדרות המשק עקב מדיניות של "כלכלת בחירות".

1099. ז. שובל (רפ"י — הרשימה הממלכתית) : הצורך בהגנה על המשק.

1081—1082. הספקת נשק מגרמניה לארצות ערב — הצעתם של חברי-הכנסת ז. כ"ץ וה. זיידל.

1083—1086. המצב ב"אל על" — הצעתם של חברי-הכנסת ש. ארבל-אלמוזלינו, א. אבנרי, ג. כהן וי. בן-מאיר.

1087. א. רון (המערך) : מכירת מניות וולפסון בחברת "פז".

1088—1090. פיקוח על הייצור של מזון מוכן ומוצרי בשר לסוגיהם ועל שיווקם — הצעתם של חברי-הכנסת צ'. ביטון, פ. שינמן וש. י. גרוס.

ג. הצעת חוק לתיקון פקודת הדואר, התשמ"א—1981

(ג) השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות חובת תשלום ריבית פיגורים, הפרשי הצמ"דה והוצאות גבייה על תשלומים המגיעים בעד שירותים אשר לא שולמו במועד שנקבע לכך, הכול בתנאים שייקבעו בתקנות.

1. תיקון סעיף 62 בסעיף 62 לפקודת הדואר (נוסח חדש), התשל"ז—1976

(1) במקום כותרת השוליים יבוא "סמכות לקבוע אגרות, ריבית, והצמדה";

(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא :

1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש, 29, עמ' 567.

הסתייגויות לחוק הנ"ל

א. אבנרי מציע :

בפסקה (2), בסוף סעיף קטן (ג) המוצע יבוא "ובלבד שתינתן למפגר אפשרות לשלם את המגיע ממנו 30 יום מיום קבלת החשבון, בלי שחובת תשלום ריבית הפיגורים, הפרשי ההצמדה והוצאות הגבייה תחול עליו."

לסעיף 1

ש. י. גרוס מציע :

בפסקה (2), בסעיף קטן (ג) המוצע, במקום "הכול בתנאים שייקבעו בתקנות" יבוא "בתקנות כאמור יקבע השר זמן לא פחות משבועיים להתראה מיוחדת לאדם שחובה לפי סעיף קטן זה תחול עליו, ורשאי השר לקבוע תנאים אחרים לתחולת החובה האמורה."

ד. הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתית, התשמ"א—1980

(הצעתו של חבר-הכנסת ע. נוף)

מאחר, ובשל וטו פוליטי של אחת מסיעות הקואליציה, מתעכבת הצגתה של הצעת החוק בפני הכנסת, הריהי מוגשת בזה, מלה במלה, כהצעת חוק פרטית.

מוגשת בזה הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתית. הצעה פרטית זו והה, מלה במלה, לטיטוה הסופית שהוכנה במשרד הבריאות, לאחר עבודה בת שלוש שנים והוגשה לוועדת שרים לענייני חקיקה.

מבוא

קיימת הפרדה בין הרפואה המונעת לבין הרפואה הקורקטית, בין הרפואה הכללית לבין מרפאת המומחים וכן בין מרפאת המומחים לבין שירותי-האישפוז. קיים גם פיצול במערכת האישפוז.

כדי לתקן מצב זה מוצעת רפורמה באירגון שירותי-הבריאות, שמטרתה להבטיח שירותי-רפואי רצוף ושוטף ברמה שווה לכל.

שירותי-הבריאות, שהם חלק מזכויותיו של כל תושב, יינתנו לכל התושבים על בסיס של שוויון ללא כל זיקה

חוק ביטוח בריאות ממלכתי בא להגשים את העקרון כי הבטחת שירותי-בריאות לתושב, בדומה להבטחת חינוך ובטחון אישי, היא חובה המוטלת על החברה ועל המדינה. בישראל קיימים התנאים מן המשובחים בעולם למתן שירותי-רפואה. הן מבחינת שיעור הרופאים באוכלוסיה והרמה הגבוהה של הרפואה, והן מבחינת הציוד ומודעות האוכלוסיה לבעיות בריאות.

חרף כל זאת אין הציבור שבערצון מטיב השירות. השירות מסורבל, מפוצל ואיטי, וגזול זמן רב מהחולה.

לרשות ההנהלות האזוריות והמינהלה הארצית לא יועברו מוסדות רפואיים, לא בדרך של רכישה או הפקעה ולא בכל דרך אחרת. ההנהלות והמינהלה יפעלו על בסיס של הסכמים עם כל גורמי הרפואה נותני השירותים הקיימים במדינה, קופות-החולים ומוסדות רפואה אחרים, ציבוריים ופרטיים. נותני השירותים, נכסיהם ומוסדותיהם, תיפעלו וניהולם, יקוימו ברשות בעליהם, באחריותם ובצמצאותם, ולא יחול שום שינוי במעמדם ובתפקודם. השינוי יחול רק במעמד מקבלי השירות.

לא יהיו עוד חברים ומשלמי מס-חבר למוסדות, אלא תושבים הזכאים לקבל שירותי בריאות בתוקף היותם תושבים במדינת ישראל.

פרק א': עקרונות

1. (10) שירותי-רפואה בתיים וקהילתיים;
- (11) ריפוי השן;
- (12) שיקום רפואי.
- (ב) שר הבריאות (להלן — השר), באישור שר האוצר וועדת העבודה והרווחה של הכנסת, רשאי בצו להוסיף על שירותי הבריאות שנקבעו בסעיף קטן (א).
3. היקף השירותים
השר יקבע בתקנות את היקף השירותים, סוגיהם ופירוטם, ויכול שיקבע בהן היקפים ופירוטים שונים לגבי קבוצות מבוסחים; תקנות בדבר היקף שירותים וסוגיהם יהיו באישור שר האוצר, שר העבודה והרווחה וועדת הכספים של הכנסת.
4. תשלום בעד שירות
לא יידרש תשלום בעד שירותי בריאות הניתנים לפי חוק זה והתקנות על פיו אלא במידה שהשר, לאחר התייעצות עם שר העבודה והרווחה ובאישור שר האוצר וועדת הכספים של הכנסת, קבע תשלומים בעד שירותים מסויימים; קביעה כאמור יכול שתהיה אף לגבי סוגי מבוטחים.
5. מתן השירותים בישראל
שירותי הבריאות לפי חוק זה יינתנו בישראל.

פרק ב': אירגון

סימן א': אזורי בריאות

- (ג) בראש הנהלת אזור יעמוד מנהל האזור שימנה השר מבין חברי אותה הנהלה.
- (ד) מנהל אזור יהיה עובד במשרה מלאה של מינהלת הבריאות הארצית והיא תשלם את שכרו, חברי ההנהלה האחרים לא יקבלו שכר בעד תפקידם זה.
- (ה) לא יהיו חברים בהנהלת אזור חברי הנהלה ארצית או מקומית של נותן שירותים לפי חוק

אירגונות-מפלגתית, עדתית או אחרת וללא-תלות באפשרויותיו הכספיות הכלכליות של התושב.
שירותי-הבריאות יינתנו במסגרת של ביטוח בריאות ממלכתי שיהיה בעל אופי סוציאלי מובהק. שירותים אלה יובטחו ויתואמו על-ידי גוף מרכזי — מינהלת הבריאות הארצית — ועל-ידי הנהלות אזוריות, שתהיינה אחראיות להבטחת הפעלת השירותים כולם לפרטיהם, לכלל התושבים, על בסיס של חלוקה גיאוגרפית אזורית.
לרשותו של הביטוח יעמוד מנגנון גבייה מאורגן היטב במוסד הביטוח הלאומי, הנהנה מיוקרה ומאמון הציבור. מוסד הביטוח הלאומי מסוגל לבצע את גביית דמי-הביטוח בעלות נמוכה ללא צורך בהקמת מנגנון חדש.

1. זכאות שירותי-בריאות
כל תושב ישראל מבוטח בביטוח בריאות ממלכתי ויהיה זכאי לקבל שירותי-בריאות בהתאם לחוק זה ולתקנות על פיו (להלן — מבוטח).
2. תחומי השירותים
(א) שירותי-הבריאות לפי חוק זה יהיו בתחומים אלה:
(1) רפואה מונעת;
(2) שירותים אמבולטוריים;
(3) שירותי בתי-חולים, לרבות אישפוז פסי-כיאטרי, אישפוז כרוני-סייעודי ואישפוז ילדות;
(4) שירותי-איבחון וריפוי של מעבדות ומכונים רפואיים;
(5) אספקת תרופות וצרכי רוקחות אחרים;
(6) אספקת מכשירים ואבזרי עזר רפואיים;
(7) שירותים רפואיים לנפגעי סמים;
(8) שירותי-רפואה תעסוקתית, לרבות בריאות בעבודה;
(9) טיפולי עזרה ראשונה, לרבות הסעה לשם אישפוז או לשם טיפול רפואי אחר הכרוך בהם;

6. חלוקת המדינה לאזורים
לעניין חוק זה תחולק המדינה לאזורי בריאות (להלן — האזורים), כפי שיקבע השר בצו.
7. הנהלת אזור
(א) בכל אזור תהיה הנהלת אזור שימנה השר.
(ב) מספר חברי הנהלת אזור לא יפחת משלושה ולא יעלה על שבעה.

13. עובדים ונכסים
(א) הנהלת-אזור רשאית להעסיק עובדים לשם מילוי תפקידיה.
(ב) מספר המשרות שבהן הנהלה רשאית להעסיק עובדים כאמור ייקבע בתקנות באישור שר האוצר.
(ג) דרכי קבלת העובדים ומינוים יהיו כשל עובדי המדינה, בתאומים שייקבעו בתקנות.
(ד) שכרם ותנאי-העבודה האחרים של העובדים יהיו כשל עובדי המדינה, וייקבעו באישור שר האוצר.
(ה) הנהלת-אזור רשאית לרכוש ולקבל לשימושה נכסים לשם מילוי תפקידיה בהתאם לכללים שיקבע השר לאחר התייעצות עם שר האוצר.
14. הנהלת אזור — צד להליך משפטי בעניינים שבהם רשאית הנהלת אזור להתקשר בהסכם מים ולעניין סעיפים 39 ו-40 היא כשירה להיות בעל-דין בהליך משפטי.
15. דיווח
הנהלת-אזור תדווח על פעולותיה לשר ולמינהלת הבריאות הארצית אחת לשנה וכן לפי דרישתם.
16. מועצת בריאות אזורית
(א) בכל אזור תוקם מועצת בריאות אזורית (להלן — מועצה), שתפקידה לייעץ להנהלת-האזור בכל הנוגע לצרכי הבריאות באזור, ולשם כך תהיה זכאית לקבל דיווח ומידע מהנהלת-האזור, לפי בקשתה.
(ב) במועצה יהיו —
(1) נציגים של נותני שירותי בריאות;
(2) נציגים של המקצועות הרפואיים, הסיעוריים והפארא-רפואיים ומגישי שירותי רוחה;
(3) נציגים של רשויות מקומיות, אירגונים ציבוריים אירגונים יציגים של עובדים ומעסיקים באזור;
(4) נציגי השר.
(ג) השר ימנה את חברי המועצה במספר שלא יעלה על 21 וימנה את היושב-ראש שלה מבין חבריה.
(ד) תקופת הכהונה של חבר במועצה היא שלוש שנים, אך ניתן למנותו מחדש.
17. החלטת סעיפים
הוראות סעיפים 10 עד 12 יחולו גם על מועצה, בשינויים המחויבים.
- סימן ב' : מינהלת בריאות ארצית
(ב) מספר חברי המינהלה לא יפחת מתשעה ולא יעלה על חמישה-עשר.
(ג) השר ימנה את יושב-ראש המינהלה ואת סגנו, מבין חבריה.
8. תפקידי הנהלת אזור
(א) תפקידיה של הנהלת אזור לארגן, לתכנן, ולתאם את מתן שירותי-הבריאות באזור, להבטיח נתיב תם ולמלא כל תפקיד נוסף שיוטל עליה, הכול כפי שנקבע בחוק זה או בתקנות לפיו.
(ב) הנהלת האזור תתקשר בהסכמים עם נותני שירותי בריאות באזור לצורך מתן השירותים באזור; השר ושר האוצר רשאים לקבוע בתקנות הוראות בדבר הבסיס לתשלומים בעד השירותים לפי הסכמים אלה.
9. תקופת כהונה
תקופת כהונתו של חבר הנהלת אזור היא חמש שנים, וניתן לחזור ולמנותו; בכל מקרה ימנה השר שלישי מחברי הנהלה היוצאת להיות חברי הנהלה החדשה.
10. פקיעת כהונה
(א) כהונתו של חבר הנהלת אזור תפקע לפני תום תקופת כהונתו באחת מאלה:
(1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;
(2) נבצר ממנו דרך קבע למלא תפקידו;
(3) הוא הורשע בעבירה שלדעת היועץ המשפטי טי לממשלה יש עמה קלון;
(4) הוא פשט את הרגל או נתמנה כונס לנכסיו מטעם בית-המשפט;
(5) השר החליט להעבירו מכהונתו מסיבה סבירה אחרת.
(ב) עובד המדינה שנתמנה להיות חבר בהנהלת-אזור, תפקע כהונתו כאשר יחדל להיות עובד המדינה, אך ניתן למנותו מחדש.
11. החלפת חבר ומינוי ממלא-מקום
(א) חבר הנהלת-אזור שכהונתו פקעה, ימנה השר חבר במקומו שיכהן עד תום התקופה שבה היה אמור לכהן החבר שכהונתו פקעה.
(ב) חבר הנהלת-אזור שנבצר ממנו דרך ארעי למלא תפקידו — ימנה לו השר ממלא-מקום שיכהן עד שיוכל החבר לשוב לתפקידו.
12. נהלי עבודה
(א) השר רשאי לקבוע בתקנות נהלי עבודה של הנהלת אזור.
(ב) הנהלת-אזור רשאית לקבוע את נהלי עבודתה במידה שלא נקבעו בחוק זה או בתקנות לפיו.
18. מינהלת-בריאות ארצית
(א) השר ימנה מינהלת בריאות ארצית (להלן — המינהלה) ויקבע את חבריה.

- (ד) יושב-ראש המינהלה וסגנו יהיו עובדי המינהלה במשרה מלאה ויקבלו את שכרם מהמינהלה; חברי המינהלה האחרים לא יקבלו שכר בעד תפקידם זה.
- (ה) לא יהיו חברים במינהלה חברי הנהלה ארצית או מקומית של נותן שירותים לפי חוק זה, או עובד בהנהלה של נותן שירותים כאמור, במספר העולה על רבע מחברי המינהלה.
19. תפקידה של המינהלה
תפקידה של המינהלה להבטיח הפעלת שירותי-בריאות על בסיס בין-אזורי.
20. תקופת כהונה
תקופת כהונה של חבר במינהלה היא חמש שנים, וניתן לחזור ולמנותו; בכל מקרה ימנה השר לפחות שליש מחברי המינהלה היוצאת להיות חברי המינהלה החדשה.
21. דיווח
המינהלה תדווח לשר על פעולותיה אחת לשנה וכן לפי דרישתו.
22. החלת סעיפים
הוראות סעיפים 10 עד 14 יחולו גם על המינהלה, בשינויים המחוייבים.

ס י מ ג : תקציב

23. אישור התקציב
השר ושר האוצר יקבעו את תקציב שירותי-הבריאות באזורים ותקציבי תיפעולן של הנהלות האזורים ושל המינהלה.
24. מימון שירותי-הבריאות
(א) מימון שירותי הבריאות יבוא מדמי ביטוח-בריאות, מהשתתפות המדינה, מתשלומים בעד שירותים ומתקבולים אחרים לפי חוק זה והתקנות על פיו.
25. הכנת התקציב
השר, באישור שר האוצר, רשאי להתקין תקנות בדבר הכנת הצעת התקציב ודרכי הגשתו לשר ולשר האוצר.

פ ר ק ג : מתן שירותי-הבריאות

26. נותני שירותי-הבריאות
בכפוף להוראות חוק זה ולתקנות על פיו, נותני שירותי-הבריאות לפי חוק זה הם אלה:
- (1) (א) כל בית-חולים ממשלתי;
- (ב) כל בית-חולים שנרשם לפי סעיף 25 לפקודת בריאות-העם, 1940¹;
- (ג) מוסד אחר שהשר או המנהל הכללי של משרד הבריאות הכירו בו לפי כל דין, ערב קבלת חוק זה, כמוסד רפואי ציבורי הפועל שלא לשם הפקת רווחים;
- (2) נותן שירותים אחר שאשר השר לעניין חוק זה.
27. בקשת אישור
דרכי הגשת הבקשה והכללים והמבחנים לאישור לפי סעיף 26 (2) ייקבעו בתקנות.
28. רשימת נותני השירותים
רשימת נותני שירותי-הבריאות לפי חוק זה בכל אזור ורשימת נותני שירותי הבריאות כאמור על בסיס בין-אזורי תובא לידיעת המבוטחים באופן שייקבע בתקנות.

29. חופש בחירה
(א) כל מבוטח יהיה רשאי לבחור לו נותני שירותי-הבריאות מבין אלה שבאזורו.
- (ב) בחירה כאמור תחול על שירותי-הבריאות הנתיבים במרפאות ציבוריות, במרפאות של רופאים עצמאיים או של קבוצות רופאים, במכונים, במעבדות ובשירותי-רוקחות.
- (ג) השר, באישור שר העבודה והרווחה, רשאי לקבוע כללים בדבר בחירה כאמור, לרבות לעניין תקופת מינימום וסדרי-מעבר, ובדבר מתן הודעות בקשר לכך.
30. מתן שירותי-בריאות
(א) השר רשאי לקבוע בתקנות דרכים וסדרים למתן שירותי-הבריאות לפי חוק זה והתקנות לפיו.

- (ב) זכותו של המבוטח לקבלת שירותי-בריאות לפי חוק זה והתקנות לפיו כפופה למילוי חובותיו לפי חוק זה; אולם פיגור בתשלום דמי ביטוח שאינו עולה על שלושה חודשים רצופים לא ייראה לעניין זה כאי-מילוי חובה לפי חוק זה.

¹ ע"ר 1940, תוס' א', עמ' 195.

31. **חייב במתן שירותים**
- (א) ראה השר שהדבר חיוני להבטחת מתן שירותי-בריאות סדירים, רשאי הוא לחייב בצו לתקופה שקבע, בתנאים או ללא תנאים, נותן שירותי-בריאות פלוני לתת שירותי-בריאות לפי חוק זה.
- (ב) לא יתן השר צו כאמור בסעיף קטן (א) אלא לאחר שניתנה לנוחן השירות הודמנות להביא את טענותיו בכתב.
- (ג) נותן שירותים הרואה עצמו נפגע על-ידי צו לפי סעיף זה רשאי לערער עליו לפני בית-המשפט המחוזי.
- (ד) הגשת ערעור לפי סעיף זה לא תעכב את ביצוע הצו.
- (ג) האמור בסעיף קטן (ב) לא יחול על מקרה שבו הרופא המטפל סבור שיש צורך בטיפול דחוף מחשש כי עיכוב במתן השירות עלול לסכן את חייו של המבוטח או לגרום נזק לבריאותו.
- (ד) שר הבריאות באישור שר העבודה והרווחה ושר האוצר, יקבע בתקנות את הדרכים להוכיח כי מולאה החובה לשלם דמי ביטוח בריאות בעד המבוטח, לרבות מתן פרטים על החייב בתשלום. והעברת הפרטים למוסד לביטוח לאומי (להלן — המוסד) ולהנהלות האזורים.
- (ה) היה אדם חייב לפי חוק זה ותקנותיו לשלם דמי ביטוח-בריאות בעד הזולת ולא שילם, יראו, לענין קבלת שירותי-הבריאות, כאילו שולמו.

פרק ד': דמי ביטוח בריאות

32. **חובת תשלום דמי ביטוח-בריאות ושיעורים**
- (א) כל מבוטח שגילו 18 שנים ומעלה חייב בתשלום דמי ביטוח בריאות; אולם אם הוא עובד, כמשמעותו בחוק הביטוח הלאומי (נוסח משורי), התשכ"ח-1968² (להלן — חוק הביטוח הלאומי) שמעסיקו חייב לשלם בעדו דמי ביטוח לאומי, ישלם המעסיק בעדו דמי ביטוח-בריאות לפי חוק זה בשיעור של 0.5% מהכנסת העובד, וינכה שיעור של 0.5% מהכנסת העובד, בהתאם לתקנות שיתקין השר באישור שר האוצר.
- (ב) דמי ביטוח-בריאות החלים על מבוטח שאינו עובד כמשמעותו בסעיף קטן (א) יהיו בשיעור של 0.5% מהכנסתו.
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), אשה נשואה של מבוטח, העובדת במשק ביתה בלבד או שאינה עובדת ולא עובדת עצמאית, פטורה מתשלום דמי ביטוח בריאות.
33. **שינוי שיעורים**
- (א) השר רשאי, באישור שר האוצר ושר העבודה והרווחה ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לשנות את השיעורים האמורים בסעיף 32(א) ו-(ב) ולקבוע שיעורים שונים לגבי סוגי חייבים בתשלום, הכול בתנאי שיישמר היחס בין חלקו של העובד לבין דמי הביטוח המשולמים בעדו.
- (ב) על אף האמור בסעיף 32 ובסעיף קטן (א) של סעיף זה רשאי השר, באישור שר העבודה והרווחה, שר האוצר וועדת הכספים של הכנסת, לקבוע בצו שיעורים מופחתים של דמי ביטוח-בריאות לגבי חלק מהכנסתו של מבוטח שהוא עובד עצמאי או להחיל שיעורים מופחתים של הכנסה של מבוטח כאמור שלא תעלה על סכום שייקבע בצו.
34. **כסים לגביית דמי ביטוח-בריאות**
- דמי ביטוח בריאות ייגבו מהכנסה לפי חוק הביטוח הלאומי, שמגיעים ממנה דמי ביטוח לאומי.
35. **גביית דמי ביטוח-בריאות**
- (א) המוסד יגבה את דמי ביטוח הבריאות, ולענין גבייתם ותשלומם יחולו הוראות חוק הביטוח הלאומי והתקנות לפיו כאילו היו דמי ביטוח לאומי, בשינויים המחוייבים.
- (ב) שר העבודה והרווחה רשאי לקבוע בתקנות, בהתייעצות עם שר האוצר, הוראות בדבר דרכי גביית דמי ביטוח-בריאות, ככל שלא נקבע אחרת בחוק זה.
36. **יעד דמי ביטוח-בריאות**
- (א) המוסד יעביר את דמי ביטוח הבריאות שגבה לרשותו של משרד הבריאות, בדרך ובמועדים שיקבעו השר ושר העבודה והרווחה בתקנות.
- (ב) דמי ביטוח הבריאות ייועדו למימון שירותי-הבריאות לפי חוק זה והתקנות לפיו, לרבות הוצאות מינהליות הכרוכות בהפעלת חוק זה ולרבות מחקרים ופעולות מונעות כאמור בסעיף קטן (א), ומשרד הבריאות יעמיד את דמי הביטוח לרשות הנהלות האזורים והמינהלה בהתאם לתקציב שירותי-הבריאות, הכול כפי שייקבע בתקנות באישור שר האוצר.
- (ג) השר ושר העבודה והרווחה רשאים להורות על ביצוע מחקרים ופעולות מונעות בשטח הבריאות בעבודה, באופן שיקבעו בתקנות, ובלבד שסך כל ההוצאה הכספית של הפעולות האמורות לפי סעיף קטן זה לא יעלה בשנת כספים פלונית על 1% מסך התקבולים של דמי ביטוח-הבריאות שהמעסיקים משלמים בעד עובדיהם, למעט השיעור שהם מנכים בשכרם של העובדים.
- (ד) המוסד רשאי לנכות מסכומים שגבה כאמור את ההוצאות שהיו לו בקשר למילוי תפקידיו לפי חוק זה, בשיעור שלא יעלה על 1%; השר ושר העבודה והרווחה רשאים לשנות בתקנות את השיעור האמור.

(ד) לעניין סעיף זה, "בני־משפחה" — אשתו הגשירי
אה של מבוטח הפטורה מתשלום דמי ביטוח לפי
סעיף 32 (ב), וכן ילדו או נכדו של מבוטח
שכל פרנסתם עליו ובלבד שלא מלאו להם 18
שנים.

40. שיפוי מצד שלישי

(א) היה המקרה שחייב מתן שירותי־בריאות לפי
חוק זה משמש עילה גם לחייב צד שלישי לשלם
פיצויים לאותו זכאי לפי פקודת הנזיקין (נוסח
חדש)³, לפי פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח
חדש),⁴ התשל"א—1970,⁵ או לפי חוק פיצויים
לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה—1975,⁶ רש-
אית הנהלת האזור לתבוע מאותו צד שלישי
שיפוי בכל ההוצאות בעד שירותי־הבריאות
שניתנו או שעתידים להינתן לפי חוק זה.

(ב) מי שגזקק לשירותי־בריאות בנסיבות המתוארות
בסעיף קטן (א) (בסעיף זה — הנפגע) חייב
להושיט כל עזרה הדרושה להנהלת האזור ולנקוט
כל פעולה סבירה כדי לתבוע ולממש זכותה לפי
סעיף זה, ולא יעשה כל פעולה העלולה לפגוע
בזכויות הנהלת האזור ולפיצויים ולחביעה לפי
סעיף זה או למנוע בעד מימושה; הפר הנפגע
חובה זו, רשאית הנהלת האזור לתבוע ממנו
פיצוי על הנזק שגרם עקב ההפרה.

(ג) השר רשאי לקבוע בתקנות, לאחר התייעצות עם
שר האוצר, דרכי חישוב לשיפוי ההוצאות
שניתנו או שעתידים להינתן כאמור.

41. סמכויות פיקוח וחקירה

סמכויות הפיקוח והחקירה שניתנו בחוק הביטוח
הלאומי או על פיו, לעובדי המוסד לעניין דמי ביטוח
לאומי יחולו גם לעניין דמי ביטוח־בריאות.

42. חובת רישום

השר ושר העבודה והרווחה רשאים לקבוע בתקנות,
הוראות בדבר רישום המבוטחים והמעסיקים לעניין
חוק זה, ובדבר שינוי בפרטי הרישום.

פרק ה': נציב קבילות

במסגרת תפקידיהם לפי חוק זה והתקנות על פיו.

43. דרכי הבירור

סעיפים 41, 42, 43 ו־45 לחוק מבקר המדינה, התשי"ח
—1958 (נוסח משולב)⁷, יחולו גם על הנציב, בשינוי-
יים המתאימים.

44. מיפול בקובלנה

השר רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר דרכי הגשת
קובלנה, ובדבר ביצוע המלצות הנציב, ככל שלא
נקבעו לפי פרק זה.

37. ניכוי במקור ממקבלי גימלה

שר העבודה והרווחה לאחר התייעצות עם השר ושר
האוצר, רשאי לקבוע בתקנות כי דמי ביטוח־בריאות
של המקבלים גימלה מגוף ציבורי פלוני, כמשמעותו
בסעיף 196א(ב) לחוק הביטוח הלאומי, ינוכו ממקבל
הגימלה במקור וישלמו למוסד.

38. חלוקה יחסית של חובות

קיבל המוסד מאדם שהיה חייב בעת התשלום דמי
ביטוח־בריאות וגם דמי ביטוח לאומי, ייזקף כל
תשלום באופן יחסי לסכום שהמשלם היה חייב לכל
אחד מהם בעת התשלום, וזאת אם קבע אותו אדם
אחרת בכתב לא יאוחר מעת ביצוע התשלום.

39. שיפוי ממעסיק או ממוטח

(א) מעסיק שלא שילם את דמי ביטוח־הבריאות,
כולם או מקצתם, בעד עובד שהוא חייב בתש-
לומם בעדו, ולאחר שעבר מועד התשלום ולפני
סילוק הפיגור נזקק העובד או בני־משפחתו
לשירותי בריאות לפי חוק זה והתקנות על פיו,
רשאית הנהלת האזור לתבוע מהמעסיק שיפוי
בשל ההוצאות לשירותי הבריאות שניתנו לעובד
ולבני־משפחתו כאמור.

(ב) מבוטח שלא שילם את דמי ביטוח־הבריאות,
כולם או מקצתם, שהוא חייב בתשלומם בעד
עצמו, ולאחר שעבר מועד התשלום ולפני סילוק
הפיגור נזקק הוא או בני־משפחתו לשירותי
בריאות לפי חוק זה והתקנות לפיו, רשאית
הנהלת האזור לתבוע ממנו שיפוי בשל ההוצ-
אות לשירותי־הבריאות שניתנו לו ולבני־משפח-
תו כאמור.

(ג) השר, לאחר התייעצות עם שר האוצר רשאי
לקבוע בתקנות דרכי חישוב לשיפוי ההוצאות
כאמור בסעיפים קטנים (א) ו־ (ב) ודרכי תשלום
מו, והוא רשאי להתחשב בתקופת הפיגור וכן
לקבוע ניכוי דמי ביטוח־הבריאות מהשיפוי.

43. מינוי נציב קבילות

השר ימנה נציב קבילות לשירותי־הבריאות (להלן —
הנציב). על מינוי הנציב לא תחול חובת המכרז לפי
סעיף 19 לחוק שירות המדינה מינויים, התשי"ט—
1959.⁸

44. הגשת קובלנה

כל אדם רשאי לקבול לפני הנציב על שירותי־בריאות
שקיבל או שנמנעו ממנו ועל נותן שירות או על
הנהלת־אזור או המינהלה או על עובד מעובדיהם,

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 15, עמ' 320.

⁵ ס"ח התשל"ה, עמ' 234.

⁶ ס"ח התשי"ט, עמ' 86.

⁷ ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

— קנס 50,000 שקלים, זולת אם נקבע לאותה הפרה עונש נמוך מהאמור.

(ג) נעברה עבירה לפי חוק זה בידי חבר בני-אדם, יאשם בעבירה גם כל אדם אשר בשעת ביצועה היה באותו חבר בני-אדם מנהל פעיל, שותף — למעט שותף מוגבל — או עובד מינהלי בכיר האחראי לאותו תחום, אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט בכל האמצעים הסבירים להבטחת שמירתו של חוק זה.

פרק ו': שונות

(4) פטורים, תשלומים מיוחדים ודרכי גבייה —

- (א) למבוטח השווה מחוץ לישראל;
(ב) למנויים בפיסקה (1);
(ג) למנויים בסעיף 186 (1), (2), (3) ו- (5) לחוק הביטוח הלאומי.

(5) הסדרים בדבר החלת חוק זה והתקנות לפיו על תושבי ישראל המתגוררים בגולה, ביהודי דה ובשומרון, בחבל עזה או בכל אזור המוחזק על-ידי צבא-הגנה לישראל, על אף האמור בסעיף 5.

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א) (1) (א) ו- (ב) יותקנו בהתייעצות עם שר הבטחון.

(ג) תקנות לפי סעיף קטן (א) (1) (ב) יותקנו בהתייעצות עם שר הפנים.

(ד) תקנות לפי סעיף קטן (א) (1) (ה) יותקנו באישור שר העבודה והרווחה.

(ה) תקנות לפי סעיף קטן (א) (1) (ו) יותקנו באישור שר האוצר.

(ו) תקנות לפי סעיף קטן (א) (4) יותקנו באישור שר האוצר ושר העבודה והרווחה.

51. סמכות בית-הדין לעבודה
הסמכות הייחודית לדון בתביעות הקשורות בתשלום דמי ביטוח וגבייתם, לרבות לפי סעיף 39, הנובעות מחוק זה, ובשאלת היותו של אדם מבוטח כמשמעותו בסעיף 1, תהא לבית הדין לעבודה.

52. המדינה — כמעסיק
לעניין חוק זה, דין המדינה כדין כל מעסיק.

53. שמירת סמכויות
סמכות לפי חוק זה אינה גורעת מסמכות לפי חיקוק אחר, וקיום חובה לפי חוק זה אינו פוטר מקיום חובה לפי חיקוק אחר.

54. אגרות
השר רשאי לקבוע אגרות בעד בקשות, תעודות ואישורים לפי חוק זה והתקנות על פיו.

47. עונשין

(א) נותן שירותים המפר חובה, איסור או הוראה שנקבעו בפרק ג' או תקנות על פיו, דינו, ביחיד — מאסר שנה או קנס 20,000 שקלים, ובחבר בני-אדם — קנס 200,000 שקלים.

(ב) המפר חובה, איסור או הוראה אחרת שניתנו לפי סעיף 4 או מפר תקנה לפי חוק זה שנקבע שאי קיומה תהיה עבירה, דינו, ביחיד — מאסר שישה חודשים או קנס 10,000 שקלים ובחבר בני-אדם —

48. שירותי-בריאות לפי חוקים אחרים

(א) שירותי-בריאות הניתנים לפי חוק הביטוח הלאומי יינתנו על-ידי נותני השירותים לפי חוק זה.

(ב) השר רשאי בהתייעצות עם שר העבודה והרווחה, להוסיף חוקים לעניין סעיף קטן (א).

(ג) הזכות לקבלת שירותי-בריאות לפי חוק הביטוח הלאומי וחוקים אחרים שייתוספו לפי סעיף קטן (ב) לא תיפגע בשל כל הוראה שבחוק זה.

49. מבוטחי-חזין

על אף האמור בחוק זה, מי שעל פי דיני מדינת חוץ מבוטח בה ביטוח-בריאות או זכאי לקבל בה חלק מהוצאות ריפוי או ביטוח בריאות, לא יהיה מבוטח לפי חוק זה במידה שהוא מבוטח או זכאי כאמור, אלא אם הודיע בכתב למנהל הכללי של משרד הבריאות או למי שהסמך לכך, על רצונו להיות מבוטח במסגרת חוק זה והתקנות לפיו.

50. הסדרים מיוחדים

(א) השר רשאי לקבוע בתקנות —

(1) הסדרים בדבר מתן שירותי בריאות —

(א) לחיילים;

(ב) לשוטרים;

(ג) לעובדים בשירות צבא-הגנה לישראל;
אל;

(ד) למבוטח — באזור שאינו אזור מגוריו;

(ה) למבוטח המתגורר במעון כמשמעותו בחוק הפיקוח על המעונות, התשכ"ה — 1965;

(ו) לשהיה בישראל, ולתושבים שאינם מבוטחים לפי חוק זה, בהיקף ובתנאי אים כפי שיקבע;

(2) הסדרים לביצוע הסכמים שנעשו בין ישראל אל לבין מדינות חוץ לעניין יחסי הגומלין בענייני ביטוח-בריאות;

(3) הסדרים בדבר הכרה, על בסיס הדדי, בשירותי-בריאות הניתנים מחוץ לישראל;

55. תקנות

השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות משלימות בכל הנוגע לביצועו.

56. ביטולים

בטלים —

- (1) סעיף 45 לחוק הביטוח הלאומי;
- (2) חוק מס מקביל, התשל"ג—1973.⁸

⁸ ס"ח התשל"ג, עמ' 88.

57. תחילה

תחילתו של חוק זה באחד בחודש לאחר תום שישה חודשים מיום פירסומו.

58. תחילה חלקית

על אף האמור בסעיף 57, רשאי השר להכריז בצו כי תחילתם של חלקים מחוק זה תהיה לפני המועד שנקבע בסעיף 57, אם ראה שיש צורך בכך לקראת הפעלת החוק עם תחילתו.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפי כל דין, כמוסד רפואי ציבורי הפועל שלא לשם הפקת רווחים, והם קופות-החולים השונות, וכן גותני שירותים אחרים שיאשרו לפי כללים ומבחנים שייקבעו בתקנות.

זכותו של מבטח לקבל שירותי-בריאות לפי חוק זה כפופה למילוי חובותיו לפי החוק. אך בכל מקרה שבו הרופא המטפל סבור שיש צורך בטיפול דחוף וכי עיכוב במתן השירות עלול לסכן את חיי המבטח או לגרום נזק לבריאותו יינתן השירות גם אם המבטח לא מילא את כל חובותיו. כיצא בזה אם חובת תשלום דמי ביטוח הבריאות בעד מבטח מוטלת על אדם אחר, כגון מעסיק שהחובה לתשלום דמי ביטוח הבריאות בעד עובדו חלה עליו, יהיה אותו מבטח זכאי לקבל את מלוא שירותי-הבריאות, גם אם החייב בתשלום לא מילא את חובותיו. בכל מקרה, פיגור בתשלום דמי ביטוח עד שלושה חודשים רצופים לא ייראה לעניין זה כאי-מילוי חובה לפי חוק זה.

פ ר ק ד'

כל מבטח מגיל 18 שנים ומעלה חייב בתשלום דמי ביטוח בריאות. מבטח שהוא עובד, כמשמעותו בחוק הביטוח הלאומי, מעסיקו יהיה חייב בתשלום דמי ביטוח בריאות בעדו. המעסיק ינכה חלק מדמי הביטוח משכרו של העובד. שיעור דמי הביטוח החלים על כל מבטח, לרבות אלה החלים על עובד ומעסיק, קבועים בחוק. דמי ביטוח בריאות ייגבו מהכנסה שבהתאם לחוק הביטוח הלאומי מגיעים ממנה דמי ביטוח לאומי.

דמי ביטוח-הבריאות ישולמו למוסד לביטוח לאומי. המוסד לביטוח לאומי יעביר את דמי ביטוח-הבריאות שגבה, לאחר ניכוי הוצאותיו בשיעור שלא יעלה על 1%, למשרד הבריאות. משרד הבריאות יעמיד לרשותו של הנהלת האזורים והמינהלה הארצית את הכספים בהתאם לתקציב שירותי-הבריאות.

על גביית דמי ביטוח-בריאות יחולו הוראות חוק הביטוח הלאומי כאילו היו דמי ביטוח לאומי.

שר הבריאות ושר העבודה והרווחה רשאים להורות על ביצוע מחקרים ופעולות מונעות בשטח הבריאות בעבודה. ההוצאה המירבית לכך לא תעלה על 1% מסך התקבולים של דמי ביטוח הבריאות שמשלמים המעסיקים בעד עובדיהם, למעט השיעור שהם מנכים משכרם של העובדים.

ניתנו שירותי-בריאות למבטח שלא שולמו בעדו דמי ביטוח-בריאות, ניתן יהיה לתבוע ממנו או מהחייב בתשלומם, בהתאם למקרה, שיפוי בשל ההוצאות שהוצאו בפועל. כיצא בזה יהיה אפשר לתבוע שיפוי בשל הוצאות שירותי-בריאות כאשר המקרה שחייב את נתינתו משמש עילה לחיוב צד שלישי לשלם פיצויים לפי פקודת הנזיקין

פ ר ק א'

ביטוח הבריאות יחול מכוח החוק על כל תושב המדינה וכל עוד הוא תושב. התחומים שבהם יינתנו שירותי-הבריאות מנויים בחוק ושר הבריאות באישור שר האוצר וועדת העבודה והרווחה של הכנסת רשאי להוסיף עליהם. היקף השירותים, סוגיהם ופירוטם ייקבעו בתקנות. כעקרון לא יידרש תשלום בעד שירותי-בריאות הניתנים לפי חוק זה, אך ניתן יהיה לקבוע תשלומים בעד שירותים מסויימים באופן כללי או לגבי סוגי מבטחים. קביעה כזו יכולה להיעשות רק בתקנות שיתקין שר הבריאות לאחר התייעצות עם שר העבודה והרווחה ובאישור שר האוצר וועדת הכספים של הכנסת.

שירותי-הבריאות לפי חוק זה יינתנו בישראל. אולם מכוח הסדרים בין-לאומיים, שייקבעו לפי סעיף 50 להלן, יוכלו תושבי ישראל הנמצאים בחוץ-לארץ ליהנות משירותי-בריאות הניתנים שם.

פ ר ק ב'

ביטוח הבריאות יושבת על בסיס של חלוקת הארץ לאזורי בריאות. בכל אזור יובטח מתן שירותי הבריאות על-ידי הנהלת אזור שתפקידה יהיה לארגן, לתכנן ולתאם את השירותים ולהבטיח את נתינתם. לשם כך יהיה על הנהלת האזור להתקשר בהסכמים עם גותני שירותי-בריאות באזור. בכל אזור יובטח מתן שירותי-הבריאות על בסיס צרכי התושבים באותו אזור ובשילוב מלא של המוסדות הרפואיים שבו — קופות-החולים, בתי-החולים, מכונים, מעבדות וכו'. שירותים מתוחכמים יותר יובטחו במסגרת בין-אזורית או ארצית על-ידי מינהלת הבריאות הארצית.

כדי להבטיח שצרכי התושבים בכל אזור ימולאו, תוקם בכל אזור מועצת בריאות אזורית שתפקידה לייצג לנהלת האזור בכל עניין הנוגע לצרכי הבריאות באזור. למען שמירת אי-תלותן של הנהלות האזורים ומינהלת הבריאות הארצית נקבע שלא יהיו חברים בהן חברי הנהלה האזור או המינהלה. כדי להבטיח רציפות בפעולות הנהלות האזורים והמינהלה נקבע כי לפחות שליש מחברי הנהלה או המינהלה היוצאות ימונו להיות חברי הנהלה או המינהלה החדשות.

לשירותי הבריאות יהיה תקציב נפרד, ותקציב זה ייקבע בידי שר הבריאות ושר האוצר. את חלקה של המדינה בהוצאות תקציב שירותי-הבריאות תקבע הממשלה, והתקרה של חלק זה קבוע בחוק.

פ ר ק ג'

גותני שירותי הבריאות יהיו בתי-החולים, מוסדות אחרים שהכיר בהם משרד הבריאות לפני תחילת החוק,

שמצבם מצריך זאת, כגון חיילים, שוטרים, מבוסחים המחגורים במעונות, לתיירים וכן לתושבים השוהים בחוץ-לארץ באופן זמני.

לבית-הדין לעבודה מוקנית הסמכות לדון בתביעות הקשורות בתשלום דמי ביטוח-בריאות וגבייתם וכן בשאלה אם אדם פלוני הינו מבוסח במסגרת החוק.

אין חוק זה בא לגרוע מסמכויותיו לפי חיקוק אחר, כגון סמכויותיהם של שר הבריאות, המנהל הכללי של משרד הבריאות וכל בעל משרה אחרת, בעניין פיקוח על מוסדות רפואיים, רופאים ובעלי-מקצוע אחרים ובכל עניין אחר הנוגע לבריאות הציבור ואין קיום חובה לפי חוק זה פוטר מקיום חובה לפי כל חיקוק אחר.

האחריות לביצוע החוק מוטלת על שר הבריאות והוא רשאי להתקין תקנות בשלימות בכל הנוגע לביצועו.

חוק מס מקביל בוטל, מכיון שהוראותיו נכללו בחוק זה.

אף כי תחילתו של החוק תהיה באחד בחודש לאחר תום שישה חודשים מיום פירסומו, יהיה שר הבריאות רשאי להכריז על תחילתם של חלקים ממנו עוד קודם לכן כדי שניתן יהיה לעשות את ההכנות הדרושות להפעל-תו ביום תחילתו.

ה. הצעת חוק הבחירות לכנסת (תיקון) (בחירות בנציגות ישראל בחו"ל),

התשמ"א—1980

(הצעתם של חברי-הכנסת ש. אלוני וע. ברעם)

116ב. יום ההצבעה

ההצבעה בנציגות תתקיים ביום החמישי ש- לפני יום הבחירות.

116ג. אחראים

(א) בכל נציגות שבה מתקיימת הצבעה תמנה הוועדה המרכזית לא יאוחר מ-35 יום לפני יום הבחירות שני אחראים לאירגון ההצבעה ולניהולה (להלן — האחראים); אחד האחראים יהיה הקונ-סול הישראלי בנציגות, והשני יהיה עובד אחר של הנציגות שהוא אורח ישראלי.

(ב) הוועדה המרכזית תמנה ממלאי-מקום לכל אחראי; ממלאי-מקום יפעל בתור אחראי אם נבצר מן האחראי למלא תפקידו.

(ג) שני האחראי בנציגות יפעלו בכל עניין לפי פרק זה בצוותה.

116ד. חומר ההצבעה

לא יאוחר מ-30 יום לפני יום הבחירות ישלח יושב-ראש הוועדה המרכזית לאחראים את כתבי-המינוי שלהם ושל ממלאי-מקומם, קלפי, מלאי של מעטפות הצבעה פנימיות וחיצוניות, פתקי הצבעה ריקים וחומר אחר, הכול לפי שאישרה הוועדה המרכזית.

(נוסח חדש), לפי פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התשל"ל—1970, או לפי חוק פיצויים נפגעי תאונות-דרכים, התשל"ה—1975. במקרה זה תביעת השיפוי תוגש כנגד המזיק או הפוגע.

פרק ה'

על שירותי-הבריאות לפי חוק זה, על נותני שירותי-הבריאות, על הנהלות האזורים ועל המינהלה ניתן יהיה לקבול לפני נציב קבילות לשירותי-הבריאות. סמכויותיו של הנציב יהיו דומות לסמכויותיו של נציב תלונות הציבור, ובנוסף לכך יהיה שר הבריאות רשאי לקבוע בתקנות גם דרכי ביצוע להמלצות הנציב.

פרק ו'

כדי להביא לאיחוד השירותים והפסקת פיצולם נקבע כי שירותי-בריאות הניתנים לפי חוק הביטוח הלאומי וחוקים נוספים שייקבעו, יינתנו על-ידי נותני שירותי-הבריאות לפי החוק המוצע, בלי שייפגעו זכויותיהם של הזכאים לאותם שירותים לפי החוקים האחרים.

החוק מאפשר לקבוע בתקנות הסדרים מיוחדים לגבי מתן שירותי-בריאות, פטורים וסדרי-תשלום לסוגי תושבים

1. תיקון סעיף 1 בסעיף 1 לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), התשכ"ט—1969¹ (להלן — החוק העיקרי), בסופו יבוא:

"נציגות" — נציגות דיפלומטית או קונסולרית.

2. תיקון סעיף 6 בסעיף 6 לחוק העיקרי, אתרי "ובכלי-שיט ישראליים" יבוא "ובנציגות ישראל בחו"ל".

3. תיקון סעיף 7 בסעיף 7 לחוק העיקרי, במקום בסופה יבוא "הוראה זו לא תחול על מי שמצביע לפי פרקים ט', י"א או י"ב".

4. תיקון כותרת פרק י' בכותרת פרק י' של החוק העיקרי, במקום "י" יבוא "י'".

5. הופכת פרק י"א אחרי פרק י' לחוק העיקרי יבוא:

"פרק י"ב:

הבחירות בנציגות ישראל בחו"ל

116א. מטרת רשימה של נציגות לא יאוחר מהיום ה-42 שלפני יום הבחירות ימסור שר הפנים לוועדה המרכזית, לאחר התייעצות עם שר החוק, רשימה של הנציגות בחו"ל.

¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 196.

על פתק ההצבעה את אות הרשימה שבעדה הוא מצביע או את האות עם הכינוי, ויתן את הפתק במעטפת ההצבעה; את המעטפה ישים במעטפה חיצונית והאחראים יציינו עליה את שם הבוחר. את מספר והותו במרשם האוכ' לוסין, יחתמו על המעטפות החיצוניות והבוחר יתן אותה בתוך הקלפי.

(ב) מותר לבוחר להשתמש בפתק הצבעה מצבעה מודפס כאמור בסעיף 76.

116.ג. פרוטוקול

האחראים ינהלו פרוטוקול על מהלך ההצבעה בטופס שנקבע בתקנות ויחתמו עליו עם תום ההצבעה.

116.ד. שיגור חומר הצבעה לוועדה המרכזית

מייד לאחר תום ההצבעה ינעלו ויחתמו האחראים את הקלפי וישלחו אותה ביחד עם הפרוטוקול לוועדה המרכזית בדואר אוויר רשום או באופן אחר שעליו הורה יושב-ראש הוועדה המרכזית לאחר התייעצות עם שר הפנים.

116.ט. הטיפול במעטפות ההצבעה

(א) שמירת הקלפיות, פתיחתן, בדיקת מעטפות ההצבעה וספירת הקולות יהיו בידי הוועדה המרכזית על-פי הסדרים שקבעה. (ב) היתה בקלפי מעטפת הצבעה של מי שאיננו בעל זכות לבחור או של מי שכבר הצביע, תשמיד הוועדה המרכזית את המעטפה בלי לפתחה.

116.טז. צורדת ספולים

חומר הצבעה כאמור בסעיף 116 ייד שהגיע לידי יושב-ראש הוועדה המרכזית, או למי שהוא הסמיכו לקבלתו, לאחר היום ה' של חר יום הבחירות, לא תטפל בו הוועדה המרכזית ותורה להשמידו; על ההשמדה יערך הפרוטוקול.

116.יז. חיפיון

על אף האמור בכל דין אחר לא תיערך ביקורת בצוררות המיועדים לוועדה המרכזית.

116.יח. סייגים לתעמולת בחירות

(א) לא תהיה בנציגות תעמולת בחירות על-ידי אספות או רמקולים; (ב) בנציגות לא יוצג ברבים ולא יחולק חומר תעמולה זולת חומר שהמציאה הוועדה המרכזית ובהתאם להוראותיה.

116.יח. לוח מודעות

מייד לאחר קבלת כתב-המינוי לפי סעיף 116 יקבעו האחראים במקום בולט בנציגות לוח מודעות ועליו ידביקו הודעה על יום ההצבעה לפי סעיף 116, את ההודעות לפי סעיפים 116-ט, מייד לאחר קבלתן, והודעות אחרות על סדרי ההצבעה; לא יהיו מודעות אחרות על הלוח.

116.יז. זמן ההצבעה

הקלפי תהיה פתוחה להצבעה ביום הבחירות ללא הפסקה מ' בבוקר עד 11 בלילה.

116.יח. רשימת המועמדים

בתום המועד להגשת רשימות המועמדים ישלח יושב-ראש הוועדה המרכזית לאחראים הודעה על כינוי רשימות המועמדים, שמות המועמדים והאות שהוצאה לכל רשימה — הכול כפי שהוגשו לוועדה המרכזית לפי סעיף 57.

116.יט. שינויים

נפרסמו רשימות המועמדים ברשומות לפי סעיף 65, יודיע יושב-ראש הוועדה המרכזית במברק לאחראים על אותם השינויים שחלו בפרטי ההודעה לפי סעיף 116, אשר הוועדה המרכזית החליטה להודיע להם.

116.יז. הודעה על התקשרויות

נפרסמה ברשומות הודעה על התקשרויות בין רשימות המועמדים, לפי סעיף 67, יודיע יושב-ראש הוועדה המרכזית במברק על כך לאחראים.

116.יח. הצבעה

(א) הרוצה להצביע בנציגות חייב לזהות את עצמו בפני האחראים באמצעות דרכון ישראלי ברתוקף. (ב) מי שהצביע, יטביעו האחראים בדרכונו חותם המעיד שהצביע לכנסת וינקבו את הדרכון. (ג) האחראים יקבעו תא להצבעה המסמית את הבוחר מעיני הוולת וידאגו שיהיה בו מכשיר כתיבה.

116.יא. השאיות

בשעות ההצבעה לא ימצא במקום ההצבעה שום אדם זולת האחראים ובוחרים שהותרו להימצא בו לשם הצבעה.

116.יב. אופן ההצבעה

(א) נדונה הבוחר, יתנו לו האחראים מעטפת הצבעה ופתק הצבעה מאלה שסופקו לפי סעיף 116; בתא ההצבעה יכתוב הבוחר

ד ב ר י ה ס ב ר

לפקיעת אזהרותו. החוק בצורתו הנוכחית מונע מאזרחים רבים השהים בחוץ-לארץ הן בשליחות והן לצרכי לימודים, ומסיבות אחרות את הזכות להשתתף בבחירות. את הבחירות ניתן לקיים בנציגות ישראל בחוץ-לארץ באותה דרך בה מאפשרים בחירות של אזרחי ישראל הנמצאים בכלי-שיט ישראליים.

ברוב המדינות ובכלל זה אפילו במדינות בלתי-מפותחות מקובל להעניק זכות בחירה לאזרחי המדינה השהים בחוץ-לארץ. הזכות לבחור הינה בסיסית והנכס היקר ביותר שיש לאזרח. אזרחי ישראל השהים בחוץ-לארץ לשרת בצה"ל בשירות חובה, ואין מגוריו בחוץ-לארץ גם לאחר שעבר פרק זמן ממושך גורמים

ו. הצעת חוק התיכנון והבנייה (תיקון סעיף 145), התשמ"א—1980 (הצעתו של חבר הכנסת ב. צ. רובין)

1965¹, בהגדרה "שינוי פנימי", המלים "ואינו משנה את שטחה של הדירה" — יימחקו.

1. תיקון סעיף 145 (א)(2) לחוק התיכנון והבנייה, התשכ"ה —

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

ד ב ר י ה ס ב ר

גם למנוע צירוף המרפסת לשטח המגורים. כל עוד לא נעשה שינוי חיצוני בבניין יש לאפשר השינוי הפנימי בדירה בהתאם לרצונם של הבעלים ולרווחת מגוריהם.

סעיף 145(א)(2) מתיר לעשות שינוי פנימי בדירה שאינו נוגע לצד החיצוני של הבניין. מוצע להוריד את ההגבלה "ואינו משנה את שטחה של הדירה" כאשר במקומות אחדים פורש תנאי מגביל זה

ז. הצעת חוק דיוור בשכירות חודשית, התשמ"ב—1980 (הצעתו של חבר הכנסת צ. ביטון)

1. הגדרות
בחוק זה —
"משפחה" — שני אזרחים ויותר המגיעים למדינה לפי חוק השבות, התש"י—1950¹ וזכאים להטבות המוקנות להם לפי קובץ נהלי הקליטה;

"רשות לזכאות" — מועצה אשר הורכבה מ-31 חברים, 10 נציגי משרד הבינוי והשיכון, 10 נציגי השלטון המקומי והמוסדות (סוכנות ורווחה), 11 נציגים של הדיירים; מועצה זו מתפקידה לתקן קריטריונים ברוח הזמן ותנאי התקופה לשם קביעת סולם העדיפויות למועמדים לדיוור, אך הכול ברוח החוק.

2. זכאות לדיוור

- (1) משפחה חסרת דיוור, זכאית ליחידת דיוור בשכירות חודשית אשר תימסר לה על-ידי הממשלה.
- (2) משפחה חסרת דיוור בישראל דינה כדין משפחת עולים חדשים וזכאית לאותן הטבות שלהן זכאית משפחת עולים בנושא הדיוור.
- (3) הממשלה תיווּם בניית ורכישת דירות למסירתם לחסרי דיוור בתנאי שכירות כאמור בסעיף 1, באמצעות הרשות לזכאות.

"משפחה" — שני אזרחים ויותר המתגוררים תחת קורת-גג אחד, או חיים בצוותא מהווים משפחה;
"חסר דיוור" — משפחה אשר אין לה דיוור הרשום על שמה או דירה שכורה ומוגנת;
"שכירות חודשית" — דמי שימוש במושכר-דירה, המשולמים על-ידי הדייר לבעלים בכל סוף חודש בשיעור אשר לא יעלה על 20 אחוזים ממשכורתו של אב המשפחה;

"ראש המשפחה" — הבוגר בבני המשפחה הדיירת ואשר חתם בשם יתר בני המשפחה על חוזה השכירות והינו עובד, או בעל הכנסה מוכרת;
"ממשלה" — לצורך החוק — משרד הבינוי והשיכון;
"גובה" — לצורך החוק הגובה את השכירות החודשית הינו המוסד לביטוח לאומי;
"הגוף המממן" — לצורך חוק זה הגוף המממן את הבנייה והרכישה הינו משרד הבינוי והשיכון מתקציבו השנתי;

¹ ס"ח התש"י, עמ' 159.

ד ב ר י ה ס ב ר

שבתנאים טובים יגיע מספרם ל-15,000 יחידות משפחתיות אם גיקח בחשבון גם את האזרחים החוזרים (דבר המותנה בהכנת התנאים לשוכם).

יש קבוצה נוספת, אך היא בתהליך התהוות וטרם חשים בקיומה אך היא קיימת, הכוונה לדיירים המוגנים. קבוצה זו מהווה מחצית האוכלוסיה חסרת דיוור, ומספר הנפשות בקבוצה זו הינו 400,000 נפש. קיומה של קבוצה זו יורגש לאחר ביטול סופי של השפעת חוק הגנת הדייר ואז יהיו מרכיב חשוב במשפחות הנכללות במצוקת הדיור.

לכל הקבוצות הנ"ל מכנה משותף אחד. אין ביכולתם להיחלץ ממצוקתן ללא סיוע ממשלתי. כל ההצעות והשי-

במדינה חיים למעלה מ-80,000 משפחות בתנאי תת-דיוור, רובם מקרים קשים מבחינה כלכלית, שאינם יכולים לשפר תנאי מגוריהם מסיבות אובייקטיביות.

קבוצת שנייה הינה קבוצת הזוגות הצעירים בני שכונות המצוקה ועיירות הפיתוח אשר מרביתם חסרי מקצוע, וחיללים שעתה השתחררו, טרם חסכו סכומים ראשוניים, ורוצים בית בישראל. קבוצה זו מהווה 80% מהזוגות הצעירים בארץ, ומספר היחידות המשפחתיות הינו כיום 40,000 זוגות, ומיתוספים להם כל שנה 26,000 זוגות.

קבוצה נוספת, אך אוכלוסייתה מבחינה מספרית אינה קבוצה היא קבוצת העולים החדשים, אולם יש להניח

- התועלת — אישור חוק זה יביא לדברים הנאים :
1. קץ למצוקת הדיור, לפער בדיור והפחתת הפער החברתי, התסיסה החברתית המסוכנת.
 2. ירידה בשיעור הירידה מהארץ ועלייה מספר האזרחים החוזרים, הגדלת שיעור העלייה לישראל.
 3. ירידה במדד הבנייה ולבסוף ירידה במדד הכללי והפחתת ההוצאה למחיה.
 4. הפחתת היחס העויין כלפי העולים החדשים והגברת הסיכוי למיזוג.
 5. המדינה תזכה בעשרות אלפי דונאם קרקע עירונית שערכה מאות מיליארדים לירות — קרקע אשר תשזור רר לאחר פינוי דיירי שכונות העוני.
 6. המדינה תצא נשכרת מכך שריבוי הבנייה והקמת השכונות החדשות בסביבות הקרקעות הממשלתיים תעלה את ערכן במיליוני לירות ליחידה ותביא לתזוזה במשק הכלכלי.
 7. המדינה נשכרת גם ממצייאת מיליוני ימי עבודה אשר יקלטו כ־75 אלף פועלי בניין שרובם כיום מובטלים ומקבלים קיצבאות אבטלה.
 8. כל זה יחד יביא למשבר־רוח רענן למשק הכלכלי של המדינה ובנוסף לתועלת אשר מגיטי לעיל כולנו נצא נשכרים מהצעת חוק זו.
- יש לציין שעדיין לא קיים במדינת ישראל חוק המבטח דיור בשכר דירה לנוזקים.
- טות הקיימות לסיוע לא עמדו במבחן הציאות ובפרט שיטת מתן הלוואות למשכנתה בתנאי ההצמדה, כשהפרשי ההצמדה עולים בעשרות מונים לעומת שיעורי החזר.
- כתוצאה ממצב עגום ומסוכן זה, התהווה פער איום בדיור, התהוו שכונות מצוקה ולכן קיימת גם התסיסה החברתית המתבטאת בפלישות לדיירות ריקות, התנחלויות, ובמצב של יאוש — גם ירידה מהארץ.
- למול מצב זה נהנית קבוצה אחת והיא קבוצת העולים החדשים. ההטבות בדיור גורמות ליחס עויין מצד הוותיקים כלפי העולים — דבר המקשה על החברה בפעילותה לצורך קליטה.
- כדי לממש את תנאי החוק הלכה למעשה, אין די בחוק בלבד, אלא שעל הממשלה ליוזם פרויקט בנייה אשר יקיף 200,000 יחידות דיור בין לבנותן או לרכוש אותן, ועל משרד השיכון לקבל הלוואה בתנאי החזר סבירים מה־מוסד לביטוח לאומי (במסד זה יש כיום 200,000,000,000 לירות) ומשרד השיכון יכול לקבל סכום זה כהלוואה אשר תוחזר מדמי השכירות שתיגבה על־ידי המוסד לביטוח לאומי עצמו, 12,000,000,000 לירות לשנה ועוד 20,000,000,000 לירות אשר תקציב הממשלה למשרד השיכון. אם ניקח בחשבון שהסכום הדרוש כיום לבניית 200,000 יחידות דיור הינו 180 מיליארד, הרי ניתן לפדות את הסכום ולפרוע את ההלוואה תוך 10 שנים ובכלל זה את הריבית.

ה. הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 44), התשמ"א—1981

1. תיקון סעיף 3 בסעיף 3 לפקודת מס הכנסה¹, (להלן — הפקודה) —
 - (1) אחרי סעיף קטן (א) יבוא :

"(ה) סכומים ששילם מעביד לקופת גמל לתג־מולים בשביל עובדו, העולים עובדו, 5% ממשכורתו של העובד או מהחלק השנתי־עשר של תיקרת ההכנסה המזכה כמשמעותה בסעיף 47, לפי הנמוך, יראום כהכנסת עבודה של העובד בעת ששולמו לקופת הגמל."
 - (2) במקום סעיף קטן (ז) יבוא :
 2. תיקון סעיף 9 בסעיף 9 לפקודה —
 - (1) בפיסקה (17), בסופה יבוא "וכן כספים שחוייבו במס על־פי סעיף 3(ה)";
 - (2) במקום פסקה (20)(ב) יבוא :

"(ב) ארוחות שקיבל עובד במפעל ממעבידו או הנחות ממחיריהן, בשווי כולל שאינו עולה על 1,380 שקלים לשנה, ובלבד שהארוחות סופקו בתחום המפעל של המעביד; "מפעל", לענין זה —
- (1) מפעל תעשייתי שעיקר פעילותו בש־נת המס היא פעילות ייצורית כמשמ־עותה בחוק עידוד התעשיה (מסים), התשכ"ט—1969² ;
- 1 חוקי מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120 ; ס"ח התשמ"א, עמ' 18 ; עמ' 69.
- 2 ס"ח התשכ"ט, עמ' 232 ; התש"ם, עמ' 103.

5. **תיקון סעיף 120ב**
בסעיף 120ב(4) לפקודה, במקום "סכומי תקרות ההכנה" סה" יבוא "הסכומים, כולם או מקצתם".
6. **תיקון סעיף 132א**
(א) האמור בסעיף 132א לפקודה יסומן "(א)" ובו —
(1) בפסקה (1), במקום "עד 30 באפריל" יבוא "עד תום החודש הראשון שלאחר תום שנת המס";
(2) בפסקה (2), במקום "בחודש מאי" יבוא "בחודש השני שלאחר תום שנת המס";
(3) בפסקה (3), במקום "בחודש יוני" יבוא "בחודש השלישי שלאחר תום שנת המס".
(ב) אחרי סעיף קטן (א) האמור יבוא:
(ב) לגבי מי שיש לו תקופת שומה מיוחדת, יבוא לעניין סעיף זה תום תקופת השומה המיוחדת במקום תום שנת המס".
7. **תיקון סעיף 161**
בסעיף 161 (א) לפקודה —
(1) בפסקה (3), המלים "דיבידנד על מניות או" — יימחקו;
(2) אחרי פסקה (3) יבוא:
(א3) "חבר בני-אדם תושב ישראל המשלם לתו" שב ישראל דיבידנד על מניה, ינכה מס במקור בשיעורים אלה:
(א) לגבי דיבידנד על מניות הנסחרות בבורסה או משתלם לחבר בני-אדם — 35%;
(ב) לגבי דיבידנד שנקבע לו שיעור מס מוגבל לפי כל דין, למעט השיעור שנקבע לפי סעיף 125ב — לפי השיעור שנקבע;
(ג) לגבי דיבידנד אחר — 45%".
8. **תיקון סעיף 179**
בסעיף 179 לפקודה, לפני "לגבי סוגים שונים של גישומים" יבוא "לגבי כל אחת מהמקדמות בתוך שנת המס אר".
9. **תיקון סעיף 2181ב**
בסעיף 2181ב(א) לפקודה —
(1) במקום "של 50%" יבוא "כמפורט להלן";
(2) בסופו יבוא:
(1) "חבר בני-אדם שסעיף 3(ז) חל עליו — 100%;
(2) חבר בני-אדם אחר — 50%".
10. **תחילה ותחלה**
(א) תחילתו של סעיף 3 מיום י"ט באב התשל"ח (22 באוגוסט 1978).
- (2) משק חקלאי המשמש בשנת המס בעיקר לייצור תוצרת חקלאית, לרבות צמחים ובעלי חיים;
(3) בית-מלון, פנסיון, בית-מרגוע, בית-בית-הארחה, בית-אוכל, בית-אבות, בית-מחסה או בית-חולים".
3. **תיקון סעיף 16ב**
בסעיף 16ב לפקודה, במקום "לסכום תביעה מסוג תביעות שנקבע" יבוא "לסכום חוב או תביעה מסוגי חובות או תביעות שנקבעו".
4. **תיקון סעיף 64א**
בסעיף 64א לפקודה —
(1) בסעיף קטן (א), ברישה —
(1) אחרי "שנת מס פלוגית" יבוא "או תוך שלושה חודשים לאחר התאגדותה, הכול לפי העניין";
(2) במקום "של אחד מחבריה שציינה בבקשה" יבוא "של החבר שהוא בעל הזכות לחלק הגדול ביותר ברווחים בחברה או של החבר שהחברה ציינה בבקשתה שהוא אחד מבעלי הזכויות לחלקים השווים והגדולים ביותר ברווחים בה";
(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
(א) "18א) אם בתוך שנת המס חדל להתקיים בנישום תנאי כאמור בסעיף קטן (א), יהא הנישום חבר אחר שתנאי כאמור מתקיים בו ושע" ליו הודיעה החברה יחד עם הגשת הדוח על-פי סעיף 131 לאותה שנה; לא הודיעה החברה כאמור, תחדל החברה להיות חברה משפחתית הזכאית להחלת הוראות סעיף קטן (א) (להלן — חברה משפחתית זכאית)".
(3) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
(1) (ב) "חברה משפחתית זכאית רשאית להור" דיע לפקיד השומה, עד למועד להגשת הדוח על-פי סעיף 131, שהיא תוזרת בה מבקשתה להיחשב כחברה משפחתית זכאית לשנת המס שאלה מתיי" חס הדוח; משתודיעה חברה משפחתית תית כאמור תחדל להיות חברה משפחתית זכאית, ותהא חייבת לשלם, במרעד להגשת הדוח האמור, את מס המעסיקים לאותה שנה, שיראוהו, על אף האמור בסעיף 4 לחוק מס מעסיקים, התשל"ה—1975⁸, כאילו היה מס הכנסה ולא גיכוי שהמעסיק חייב בו.
(2) חברה שחדלה להיות חברה משפחתית זכאית, לא תוכל לשוב ולבקש להיות חברה זכאית לפני תום שלוש שנות מס מהשנה שבה חדלה להיות זכאית".

(ג) סעיף 6 יחול על דוחות שיוגשו לשנת המס 1980 ואילך.

(ד) תחולתם של יתר הוראות חוק זה משנת המס 1981.

(ב) תחולתו של סעיף 5 משנת המס 1981, אולם רשאי שר האוצר לקבוע, באישור ועדת הכספים של הכנסת, כי סכומי נקודות הויכוי או נקודות הקיצבה יתואמו מיום כ"ה בטבת התשמ"א (1 בינואר 1981).

הסתייגויות לחוק הנ"ל

ת. מדבי מציע :

פיסקה (2) תהיה :

"במקום פיסקת 20(ב) יבוא :

"(ב) ארוחות שקיבל עובד במפעל ממעבידו או הנחות ממחיריהן, בשווי כולל שאינו עולה על 2,500 שקלים לשנה."

לסעיף 1

ע. אמוראי ונ. פדר מציעים :

פיסקה (1) — תימחק.

ת. מדבי מציע :

בפיסקה (1), במקום "5%" יבוא "15%".

לסעיף 2

ע. אמוראי ונ. פדר מציעים :

הסעיף יימחק.

ט. הצעת חוק עידוד החסכון, הנחות ממס הכנסה וערבות למילווה

(הוראת שעה), התשמ"א—1981

1. הוראת שעה

לגבי פקדון שהופקד בתקופה שבין יום כ"ז בשבט התשמ"א (1 בפברואר 1981) ובין יום כ"ה באדר ב' התשמ"א (31 במארס 1981), ייקרא סעיף 5(א)(1) לחוק עידוד החסכון, הנחות ממס הכנסה וערבות למילווה, התשט"ו—1956¹, כאילו במקום "שלוש שנים" נאמר "שנתיים".

גירסא א'

"ס"ג 2.

הסכומים שיופקדו כאמור בתקופה הנ"ל לא ישמשו למימון תקציב המדינה."

גירסה ב'

לא להוסיף סעיף 2.

¹ ס"ח התשט"ו עמ' 52; התשל"ו, עמ' 159.

י. הצעת חוק מילווה המדינה (תיקון), התשמ"א—1981

1. תיקון סעיף 1

בסעיף 1 לחוק מילווה המדינה, התשל"ט—1979¹ (להלן — החוק העיקרי), במקום "50,000 מיליון לירות" יבוא "20,000 מיליון שקלים".

2. תיקון סעיף 7

בסעיף 7 לחוק העיקרי, במקום "60,000 מיליון לירות" יבוא "25,000 מיליון שקלים".

¹ ס"ח התשל"ט, עמ' 112.

יא. הודעת שר הפנים בעקבות מסקנות ועדת הפנים ואיכות הסביבה בנושא עתידה של היחידה לחקר פשעי הנאצים במסגרת הרה-ארגון שנערך במשטרה *

לכבוד

מר יצחק ברמן

יושב-ראש הכנסת

משכן הכנסת

ירושלים

מכובדי,

לחקר פשעי הנאצים במסגרת הרה-ארגון שנערך במשטרה, הריני להודיע שהיחידה הנ"ל תמשיך לפעול כל עוד יידרשו שירותיה כסיוע לאיכונם של פושעים נאציים, לאיסוף ראיות נגדם ולהבאתם לדין.

לרשות היחידה יועמדו האמצעים הדרושים בהתאם לצרכי העבודה השוטפים בהתאם ליכולת התקציבית.

על-פי סעיף 85 לתקנון הכנסת, ובעקבות מסקנות ועדת הפנים ואיכות הסביבה בנושא עתידה של היחידה

בברכה

הד"ר יוסף בורג

שר הפנים

* הונחו על שולחן הכנסת ביום ג' בכסלו התשמ"א (11 בנובמבר 1980).

יב. הודעת שר הפנים בעקבות החלטת הכנסת בנושא יום הסביבה הבין-לאומי *

לכבוד

מר יצחק ברמן

יושב-ראש הכנסת

משכן הכנסת

ירושלים

בנוסף לכך מוקמת והולכת המערכת להכנה ובדיקה של תסקירי השפעה על הסביבה, כחלק מהליכי אישור תכניות פיתוח חדשות.

3. ברשויות המקומיות הוקמו יחידות סביבתיות וניתנו משאבים כספיים לטיפול בבעיות סביבתיות המתעוררות בתחום המוניציפאלי.

יחידות אלה מופקדות, בין היתר, על תיפועולה של הרשת לניטור אוויר ובמסגרת זו החלה גם הקמתה של רשת לניטור רעש.

4. הוכנה תכנית לשיקום נחל הירקון. משרד הפנים הניח על סדר-יומיה של ועדת השרים לפנים ולשירותים הצעה להחלטה בדבר הקמת רשות נחל הירקון, מכוח חוק רשויות נחלים ומעיינות, אשר תשמש מסגרת אירגונית לביצוע והחלת התכנית לשיקום הנחל.

בברכה,

הד"ר יוסף ברוג
שר הפנים

מכובדי,

הריני לאשר את קבלת מכתבך בקשר להחלטת הכנסת בסיכום הדיון בנושא יום הסביבה הבין-לאומי.

1. בהתאם להחלטת הכנסת מיום 24 בנובמבר 1977, הועברה היחידה לשמירת איכות הסביבה למשרד הפנים.

לאחר מכן הועברה האחריות לשמירה על איכות הסביבה הימית ממשרד התחבורה למשרד הפנים. נוסף לכך הפעולה לריכוז כל הסמכויות בנושאי שמירת איכות הסביבה, במשרד הפנים נמשכת.

2. הליכי התיכנון כוללים בדיקה סביבתית, ההתחשבות בשיקולים סביבתיים הינה גורם קבוע בתהליך קבלת ההחלטות התיכנוניות.

* "דברי הכנסת", מושב רביעי, חוב' כ"ט, עמ' 3287.

יג. מסקנות של ועדת הכנסת בנושא סיקור דיוני הכנסת בטלוויזיה

הצעות שהועלו בדיונים ותשתדל ליישם אותן ככל האפשר, באופן שהסיקורים בכנסת יעמדו בקריטריונים של אובייקטיביות ואיזון, ברוח חוק רשות השידור. הוועדה קובעת שסיקור דיוני הכנסת חייבים להתמקד בעיקר בתוכן הנושאים הנסקרים ולא בפרטים השוליים המתלווים בתוכן.

הוועדה תעביר לוועד המנהל של רשות השידור תמצית מן ההצעות שהועלו במהלך הדיונים בוועדה. הוועדה ממליצה בפני רשות השידור לשקול הצעה בדבר קביעת תכנית שתסקור ענייני חקיקה בכנסת.

כדי שאפשר יהיה לבדוק את קידום ההצעות בפועל של שמירת העקרונות הנ"ל, הוטל על יושב-ראש הוועדה, חברי הכנסת משה מרון לעמוד בקשר עם מנכ"ל הרשות ולהחליף מידע למען שיפור הסיקור מדיוני הכנסת בטלוויזיה, ברוח העקרונות הנ"ל. חברי הכנסת משה מרון יביא את תוכן מגעיו עם רשות השידור לידיעת חברי הוועדה.

הוועדה מציינת כי הדו"שיח שהתקיים במסגרת דיוניה בהשתתפות אנשי הטלוויזיה היה פורה ומתועיל וממליצה שיימשך ככל שזה יידרש.

בישיבת הכנסת ביום י"ט בשבט התש"ם (6 בפברואר 1980) הוחלט להטיל על ועדת הכנסת לקבוע את הוועדה שתדון בהצעה לסדר-היום שהגישה חברת הכנסת ארבלי-אלמוזלינו בנושא הנ"ל.

ועדת הכנסת, בישיבתה מיום ח' בניסן התש"ם (25 במארס 1980), החליטה שהנושא יידון בוועדת הכנסת.

ועדת הכנסת קיימה דיון ממצה בנושא זה כאשר לגנד עיניה היה גם סיכום הדיון בכנסת מיום ט"ז באב התש"ם (29 ביולי 1980) בהצעה לסדר-היום של חבר הכנסת א. ג. בדיאן בנושא הטלוויזיה במשכן הכנסת.

בתום הדיונים הוחלט כדלקמן:

הוועדה מציינת בסיפוק רב שבעת האחרונה חלו שיפורים בסיקור דיוני הכנסת בעקבות הדיונים בכנסת.

הוועדה רושמת לפניה את דברי מנכ"ל רשות השידור, מר י. לפיד לפיהם יסקרו את דיוני הכנסת שני כתבי טלוויזיה.

כמו כן רושמת לפניה ועדת הכנסת את הודעת רשות השידור כי היא לוקחת לתשומת-לבה את ההערות וה-

ה צ ע ת מ י ע ו ט

בשידורי הטלוויזיה בשפה הערבית כשכמעט כל החומר משקף עמדות סיעות הקואליציה והמערך בלבד, תוך העלמת הופעות סיעת החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון ופעילות חבריה. הכנסת פונה להנהלת רשות השידור להקפיד על אובייקטיביות בסיקור הדיונים בכנסת ומתן ביטוי מאוזן וללא אפליה לפעילות סיעות הכנסת וחבריה בשידורים בשפה העברית והערבית.

ת. טובי מציע:

במקום המשפט "הוועדה מציינת בסיפוק..." יבוא: "הוועדה מציינת שסיקור דיוני הכנסת בטלוויזיה לא שיקפו נאמנה את פעילות כל הסיעות תוך התעלמות בולטת מפעילות סיעת החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון ובמיוחד בשידורי הטלוויזיה בשפה הערבית. הוועדה מציינת במיוחד את המגמתיות בסיקור פעולת הכנסת

